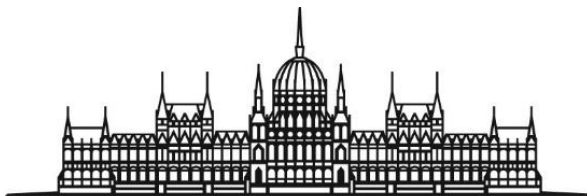

Országgyűlési Napló

Dr. Latorcai János, Lezsák Sándor és dr. Oláh Lajos
elnöklete alatt

Jegyzők: *Bakos Bernadett, Berki Sándor,*
Földi László, Mihálffy Béla,

Az ülésnap megnyitása	9365
A Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről (2019. január - 2020. december) címmel benyújtott beszámoló, valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig.....	9365
Soltész Miklós , a Miniszterelnökség államtitkára, a napirendi pont előadója	9365
Dr. Vejkey Imre , az Igazságügyi Bizottság elnöke, a napirendi pont előadója.....	9372
Alexov Lyubomir , a Magyarországi Nemzetiségek Bizottságának előadója	9373
Felszólalók:	
Nagy Csaba , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	9377
Vajda Zoltán , az MSZP képviselőcsoportja részéről	9380
Dócs Dávid , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	9382
Varga Ferenc (független)	9386
Szolga József nemzetiségi szószóló	9390
Hollik István (KDNP)	9393
Berki Sándor (Párbeszéd)	9395
Illés Boglárka (Fidesz)	9398
Dr. Brenner Koloman (Jobbik).....	9401
Ritter Imre nemzetiségi képviselő	9405
Sztojka Attila (Fidesz)	9409
Varga Ferenc (független)	9411
Soltész Miklós , a Miniszterelnökség államtitkárának előadói válasza	9412
Dr. Pajtók Gábor , az Igazságügyi Bizottság előadójának válasza	9417
Az innovációs és tudományos eredmények gazdasági hasznosításának elősegítése érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	9417
Dr. Hankó Balázs Zoltán kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	9417
Felszólalók:	
Dr. Szabó Tünde , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	9424
Ráczné Földi Judit , a DK képviselőcsoportja részéről.....	9427
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	9430
Vajda Zoltán , az MSZP képviselőcsoportja részéről	9432
Dr. Brenner Koloman , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	9434
Dr. Mellár Tamás , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről.....	9438
Dr. Hankó Balázs Zoltán kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár előadói válasza	9441
Az egyének védelméről a személyes adatok gépi feldolgozása során, Strasbourgban, 1981. január 28. napján kelt egyezményt módosító jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	9445
Dr. Répássy Róbert igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója.....	9445
Felszólalók:	
Csöbör Katalin , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	9448
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	9449
Dr. Répássy Róbert igazságügyi minisztériumi államtitkár előadói válasza	9449
A gazdaság versenyképességének növelése érdekében történő törvénymódosításokról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	9449
Dr. Fónagy János gazdaságfejlesztési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	9450
Felszólalók:	
Bánki Erik , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	9452
Gy. Németh Erzsébet , a DK képviselőcsoportja részéről	9455
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	9457
Z. Kárpát Dániel , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	9460
Dr. Apáti István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	9464
Gy. Németh Erzsébet (DK)	9469
Bánki Erik (Fidesz).....	9470
Gy. Németh Erzsébet (DK)	9471
Bánki Erik (Fidesz).....	9472

Arató Gergely (DK)	9473
Gy. Németh Erzsébet (DK)	9474
Dr. Fónagy János gazdaságfejlesztési minisztériumi államtitkár előadói válasza.....	9475
A vendégmunkások magyarországi foglalkoztatásáról szóló törvényjavaslat általános vi-	
tája a lezárásig	9480
Dr. Czomba Sándor gazdaságfejlesztési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	9480
Felszólalók:	
Szatmáry Kristóf , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	9483
Arató Gergely , a DK képviselőcsoportja részéről	9486
Földi László , a KDNP képviselőcsoportja részéről	9489
Z. Kárpát Dániel , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	9491
Szabadi István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	9496
Berki Sándor , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	9500
Dr. Molnár Zsolt (MSZP).....	9501
Dr. Czomba Sándor gazdaságfejlesztési minisztériumi államtitkár előadói válasza	9504
Napirend utáni felszólalások:	
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)	9510
Bartos Mónika (Fidesz).....	9512
Fekete-Győr András (Momentum)	9514
Az ülésnap bezárása	9516

Az ülésen jelen voltak:

SOLTÉSZ MIKLÓS, a Miniszterelnökség államtitkára, DR. CZOMBA SÁNDOR gazdaságfejlesztési minisztériumi államtitkár, DR. FÓNAGY JÁNOS államtitkár, DR. RÉPÁSSY RÓBERT igazságügyi minisztériumi államtitkár, DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár.

Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának
22. ülésnapja
2023. május 24-én, szerdán
(9.02 óra - Elnök: dr. Oláh Lajos
Jegyzők: Mihálffy Béla és Berki Sándor)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Jó reggelt! Tisztelettel köszöntöm a képviselőtársaimat, a kormány képviselőit és az ülés levezetésében segítő kollégákat.

Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának 22. **ülésnapját** ezennel **megnyitom**. Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Mihálffy Béla és Berki Sándor jegyző urak lesznek a segítségemre. Tisztelettel köszöntök mindenkit, aki figyelemmel kíséri az Országgyűlés munkáját.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik „**A Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről (2019. január - 2020. december)**” címmel benyújtott beszámoló, valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés B/2418. számon, az Igazságügyi Bizottság által benyújtott határozati javaslat pedig H/3666. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Bejelentem, hogy az előterjesztést nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Tisztelt Országgyűlés! Elsőként megadom a szót Soltész Miklós államtitkár úrnak, a beszámoló előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr!

SOLTÉSZ MIKLÓS, a Miniszterelnökség államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm tegnap este után is.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelettel köszöntöm nemzetiségi képviselő urat, illetve szószóló urat és az itt lévő nemzetiségi képviselőket. A kormány a nemzetiségi törvény szerint két évente áttekinti a Magyarországon élő nemzetiségek helyzetét, és arról az Országgyűlésnek beszámol. A jelentés átfogó képet nyújt az adott két év nemzetiségpolitikai folyamatairól, azokról a kormányzati kezdeményezésekről, amelyek a nemzetiségi közösségek minél eredményesebb működésének érdekében születtek. Beszámol a nemzetiségi kultúrában, médiában történekről, valamint az önkormányzati szférában zajló folyamatokról. Kitér a kétoldali kisebbségi vegyes bizottság működésére, a nagykövetségek, kulturális intézetek és a nemzetiségek vezetőivel kapcsolatos folyamatokra.

Expozémban a magyarországi nemzetiségek helyzetéről szóló 2019-2020 közötti időszakra vonatkozó jelentésről szeretném önöket tájékoztatni. A beszámolási időszak során a kormányzati szerkezetátalakítás következtében változás következett be a nemzetiségpolitika szakterületéhez tartozó hatáskörökben. A miniszterelnök általános helyettese, a kormány nemzetiségpolitikáért felelős tagja 12

nemzetiségért felelős, míg a belügyminiszter pedig a roma nemzetiségért felel.

Tisztelt Országgyűlés! Így a jelen beszámoló 13 nemzetiségre, azaz a bolgár, görög, horvát, lengyel, német, örmény, roma, román, ruszin, szerb, szlovák, szlovén és ukrán közösség helyzetére vonatkozóan tekint át a beszámolási időszakot.

Mint azt önök is tudják, a magyarországi nemzetiségek a 2014. évi országgyűlési választásokat követően kapcsolódtak be az Országgyűlés munkájába. 13 közösséget - az említetteket - nemzetiségi szószóló képviseli a parlamentben. A 2018 áprilisában megválasztott Országgyűlésbe elsőként bejutott, teljes mandátummal rendelkező német nemzetiségi képviselő és a többi nemzetiségi szószóló a beszámolási időszakban tovább folytatta elhivatott munkáját.

A nemzetiségek a magyar politikai közösség tagjaként a gyakorlatban is részt vesznek a törvényalkotási munkában. Mindenkinek joga van az önazonossága szabad gyakorlásához. Az állam vállalja, hogy a nemzetiségek nyelvét és kultúráját megóvjaa, tiszteletben tartja, segíti a kulturális autonómia kiteljesítését, biztosítja és támogatja a hatékony nemzetiségi képviseletet. A jó támogatáspolitiká segít, hogy élő, valóságos nemzetiségi közösségek alakuljanak és működjenek.

A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága több módosítási kezdeményezéssel élt ebben az időszakban a nemzetiségeket érintő szabályozások tekintetében. A legjelentősebb változtatási igény a nemzetiségi törvény vonatkozásában állt fenn. A jogszabály 2011. évi hatálybalépése óta eltelt közel tíz esztendőben szükségessé vált a felmerült kérdések tisztázása, a jogszabályi környezet pontosítása.

A kormányzat és a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága együttműködésének és közös munkájának eklatáns példája lett a nemzetiségi törvény módosításának elkészítése és elfogadtatása, majd maga a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága általi benyújtása. 2020. június 16-án széles körű, minden szereplő által képviseltetett egyeztetések után fogadta el az Országgyűlés nagy többséggel a módosított nemzetiségi törvényt. A módosított nemzetiségi törvény elsősorban az alábbi változásokat rögzíti.

Korábban a nemzetiségi törvény nem rendezte a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló különböző európai uniós rendeleteket, GDPR-rendeleteket, így az információs szabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénnyel összhangban az ösztöndíjak odaítélése során felmerülő személyes adatok kezelésével kapcsolatos különösen érzékeny kérdéskört, amire tekintettel indokoltá vált a kérdés törvényi szintű kezelése.

Továbbá az intézményfenntartó nemzetiségek részéről folyamatos jelzések érkeztek - jogosan - azzal kapcsolatban, hogy a fenntartott köznevelési intézmények működtetésében milyen nehézségeket okoz, hogy a fenntartó nem rendelkezik tulajdonjoggal a feladatellátás helyszínéül szolgáló ingatlan tekintetében, ezért a

módosítás által a fenntartói jog átadásával együtt a köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyont a feladatátvételt követően haladéktalanul, de legkésőbb a nevelési év, illetve a tanév kezdetéig ingyenesen a fenntartó nemzetiségi önkormányzat tulajdonába kell adni. Megjegyzem, hogy e miatt a passzus miatt a DK nem fogadta el a nemzeti-ségi törvény változtatását.

Rögzítésre kerültek a helyi nemzetiségi önkormányzatok, közöttük kiemelten is az újonnan létrejövő helyi nemzetiségi önkormányzatok kötelező közfeladatai, valamint az intézményalapításra és -átvételre vonatkozó szabályok. A módosítással a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2024. évi általános választásától kezdődően a települési nemzetiségi önkormányzati képviselők választásakor az előírt létszám 30 főről 25 főre történő csökkentésével számos kistélepülés által létrehozott nemzetiségi önkormányzat, illetve több, kisebb nemzetiségek által létrehozott nemzetiségi önkormányzat működése válik biztosítottá. Hozzáteszem, hogy a napokban lehet, hogy ezt a számot tovább változtatjuk a jogszabályok módosításával.

A nemzetiségi önkormányzat részére biztosított egyetértési joggal kapcsolatos részletszabályok, valamint a helyi önkormányzat és a helyi nemzetiségi önkormányzat, ennek hiányában a területi nemzetiségi önkormányzat együttműködése során megvalósuló mulasztáshoz kapcsolódó garanciális szabályok kialakítása valósult meg. A módosítással a nemzetiségi önkormányzatok részére jogorvoslat-hoz való jog kerül biztosításra, amennyiben nem kerül sor helyi önkormányzat feladatkörébe tartozó, a nemzetiségi jogokat közvetlenül érintő ügy megtárgyalására. Fontos cél volt az is, hogy a nemzetiségi képviselő-testületek működésének biztosítását, a működőképesség személyi feltételeinek pontosítását is átnézzük.

A módosítással a nemzetiségi önkormányzati képviselő megbízatása megszűnésének esetei kibővültek a nemzetiségi törvény 87. § (3) bekezdése miatt kiírt időközi választás napjával, valamint a képviselő 90 napon túli vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségének elmulasztásával.

(9.10)

Mindezt annak érdekében, hogy a képviselő 90 napon túl fennálló kötelezettségzegése ne tegye működésképtelenné a kis létszámú települési nemzetiségi képviselő-testületeket; a módosítással a képviselő e kötelezettségmulasztásának jogkövetkezménye került szabályozásra.

Egyértelműsítésre került az is, hogy a közmeghallgatás a képviselő-testületi ülés egyik formája, amelynek gyakorlati jelentősége elsősorban a nemzetiségi önkormányzatok feladatalapú támogatása vonatkozásában jelentkezik az erre való jogosultság feltételeinek vizsgálatakor.

A fent említetteken túl az országos nemzetiségi önkormányzat önként vállalt közfeladatai kiegészültek az érintett miniszter engedélyével történő szociális ellátó intézmény alapításával és fenntartásával is. Ezzel a módosítással a jövőben lehetővé válik, hogy valamely nemzetiséghez tartozó honfitársaink ezen identitásukat gyakorlatilag születésüktől életük utolsó pillanatáig megélhessék.

Garanciális szabály került beépítésre arra vonatkozóan is, hogy a nemzetiségi nevelés-oktatásban részt vevő tanulók számára a tankönyveknek térítésmentesen kell rendelkezésre állniuk. Mindezen felül a módosítás a jogalkalmazás egységessége és egyértelműsége érdekében számos szövegpontosító módosítást is tett. Ez a jogszabályváltozás a beszámolót érintő időszak egyik legjelentősebb része.

Tisztelt Képviselőtársaim! A kormánybeszámoló összeállításához információkat kértünk be a minisztériumoktól, háttérintézményektől, a fővárosi és megyei kormányhivataloktól, megyei közgyűlésektől, az országos nemzetiségi önkormányzatoktól és a szószólóiktól, a képviselő úrtól, a médiahatóságtól, az Egyenlő Bánásmód Hatóságtól, a Központi Statisztikai Hivataltól és a Magyar Tudományos Akadémiától.

Engedjék meg, hogy néhány meghatározó intézkedést kiemeljek a beszámolóból! A beszámolási időszakban kiemelkedő mértékben nőttek a nemzetiségi önkormányzatok és intézményeik működésére szánt központi források. A támogatások a következő főbb területeket érintik: Az országos nemzetiségi önkormányzatok működési, kötelező és önként vállalt feladataik ellátására, valamint a nemzetiségi médiához kapcsolódó feladatok ellátására 2019-ben közel 1,7 milliárd forint állt rendelkezésre; ez a szám 2020-ban meghaladta az 1,7 milliárd forintot. A települési és területi nemzetiségi önkormányzatok működési és feladatalapú költségvetési támogatása mindkét évben 2 milliárd 145 millió forint volt.

A nyelv és kultúra átörökítésében kimagasló szerep hárul az óvodákra és iskolákra. Az elmúlt évek során az országos és a települési nemzetiségi önkormányzatok a vizsgált időszakban már 95, jelenleg már 103 köznevelési intézmény fenntartását vállalták, vették át.

Az országos nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézmények támogatása közvetlenül a fenntartóhoz érkezik. Ezen célra a kormány a koronavírus okozta nehézségek ellenére is mindkét évben 1 milliárd 159 millió forintot biztosított.

Az Országos Roma Önkormányzat működési, kötelező és önként vállalt feladatai ellátására és a nemzetiségi médiához kapcsolódó feladataihoz 2019-ben 2 milliárd 950 millió forintot biztosított, míg 2020-ban egy új előirányzattal további 360 millió forinttal emelte ezt a támogatást.

A települési és területi roma nemzetiségi önkormányzatok működési és feladatalapú költségvetési támogatása 2019-ben 1 milliárd 638 millió forint volt, 2020-ban ez a szám 1 milliárd 734 millió forintra emelkedett.

A nemzetiségpolitikára fordított központi források a kulturális és kutatási területen is biztosítottak. Az egyes nemzetiségi intézmények fejlesztési támogatási céljainak finanszírozását 2015-től a „Nemzetiségi intézmények támogatására, beruházására, felújítására, pályázati önrészre” megnevezésű pályázaton keresztül tudtuk támogatni és adni.

2020-ban új előirányzatként a hazai nemzetiségi közösségek céljait szolgáló projektek támogatása indult el a Covid-járvány alatt. E nemzetiségi célú előirányzatok a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően és módon, és e célra pályázati úton, illetve egyedi kérelmek benyújtása útján fedezték a nemzetiségi civil szervezetek működési támogatását; a nemzetiségi intézmények kiegészítő működési és fejlesztési támogatását; a nemzetiségi kultúra támogatását, a nyelvi környezetben megvalósuló nemzetiségi táborok megvalósításának támogatását; az anyaországban szervezett pedagógus-továbbképző programok megvalósításának támogatását; a Nemzetiségekért-díj és annak átadóünnepségét; a nemzetiségi tanulmányi ösztöndíj fedezetét; a roma nemzetiségi tanulmányi ösztöndíj fedezetét, az Útravaló-ösztöndíjprogram fedezetét; a nemzetiségi intézmények átvételével kapcsolatos feladatbővülés többletkiadásainak támogatását - és különböző más, szükséges támogatásokat tartalmaz mindez a sok-sok támogatás együtt.

A nemzetiségi média támogatása is folyamatos, a költségvetés az országos önkormányzatokon keresztül biztosít forrást a nemzetiségek anyanyelvű újságjainak, műsorainak szerkesztéséhez, kiadásához, megjelenítéséhez.

A költségvetés külön támogatja az egyházak közfeladatát ellátó intézményeit is, hiszen több olyan van, amelyekben nemzetiségnyelv-oktatás folyik szerte az országban. A történelmi egyházak hangsúlyt fektetnek a nemzetiségi nyelvű pasztorációk ellátására. Így például a Magyar Katolikus Egyház német, szlovák, horvát, lengyel és szlovén nyelvű, a Magyarországi Sajtójogú Metropolitai Egyház, a Görögkatolikus Egyház ruszin, ukrán és román nyelvű, a Román Ortodox Egyház román nyelvű, a Magyarországi Evangélikus Egyház német és szlovák nyelvű pasztorációt is ellát. A magyarországi vallási közösségek jelentős szerepet vállalnak a romák felkarolásában is a cigánypasztoráció és romamisszió által. Az egyházak közül a katolikus, református, evangélikus, pünkösdi, metodista és baptista cigánypasztorációs missziók jelenléte kiemelkedő.

A 2017-ben megalakult Roma Koordinációs Tanács egyik testülete a Cigánypasztorációs Szakpolitikai Testület. A kormány elismeréssel tekint a vallási közösségek romák felzárkózását segítő munkájára, a romák által lakott településeken működő imaházakra, amelyek a közösség mindennapi életének színterévé váltak.

A beszámoló részletesen bemutatja a társadalmi felzárkózás érdekében tett kormányzati lépéseket. A Társadalmi Felzárkózási és Cigányügyi Tárcaközi

Bizottság a kormánnyal együttműködve segíti a tartós rászorultságban élők életkörülményeinek javítását és társadalmi integrációját.

A romák társadalmi felzárkózását segítő programok között az oktatás prioritást élvez. Ennek fontos eleme egy komplex intézményhálózat létrehozása, hogy az óvodától a középiskolán keresztül a felsőoktatásig biztosítsa a sikeres teljesítést; így legfőbb elemként a Gandhi Gimnázium, Kollégium és Alapfokú Művészeti Iskola, amely Magyarország és egyben Európa első, roma nemzetiségi érettségit adó intézménye.

(9.20)

A „Biztos kezdet” gyermekház célja, hogy a többségében roma, súlyos szocializációs hiányokkal küzdő kisgyerekek - a szülők bevonásával - már a korai életstageszban segítséget kapjon. A kötelező óvodába iratás esélyt teremt a hátrányos helyzetű kisgyermeknek a sikeres iskolakezdéshez. 2019-20-ban a négyéves korú gyerekek 95,7 százaléka volt óvodás, az uniós átlag ennél 1 százalékkal alacsonyabb.

A tanodaprogramok a nehéz szociális körülmények között élő, elsősorban az általános iskolai korosztályhoz tartozó tanulókat segítik iskolán kívüli foglalkoztatásokkal. A kormány 2019-től 2 milliárd 507 millió forint központi költségvetési forrással járult hozzá ezek működéséhez. 2019-ben 196 tanodában közel 5800 gyermeknek, 2020-ban 185 tanodában 5200 tanulóknak folyt a komplex személyiségfejlesztése. A csökkenés nyilvánvalóan a Covid-járvány időszakát öleli föl.

Az Útravaló-ösztöndíjprogram a hátrányos helyzetű, köztük roma tanulók képzésének elősegítésére törekszik: „Út a középiskolába”, „Út az érettségihez”, „Út a szakmához”, „Út a felsőoktatásba”, valamint „Út a diplomához”.

Kialakításra került a korai iskolaelhagyás csökkentésének új rendszere, ami megadja a felzárkózás lehetőségét a lemaradó tanulóknak egyénre szabott, tanulóközpontú, egyéni haladási ütemet biztosító befogadó tanítási-tanulási környezetben. A rendszer működésének eddigi adatai alapján a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók aránya 2017-ben még 10,85 százalék volt, és ez a szám 2020-ra 6,8 százalékra csökkent.

A Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózat, amely Európában is egyedülálló kezdeményezés, a roma értelmiség képzésére fókuszál. Ebben az időszakban 11 ilyen szakkollégiumnak 328 fő hallgatója volt.

A 2019. és 2020. évben a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, köztük roma gyermekek, tanulók iskolai sikerességét támogató intézkedések a végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni közép-távú stratégia végrehajtásának keretében zajlottak. A stratégia keretében célzott intézkedések történtek a minőségi oktatáshoz való hozzáférés erősítése, a sérülékeny tanulói csoportok sikeres iskolai előrehaladásának támogatása érdekében.

Tisztelt Országgyűlés! Az iskolai szegregáció megelőzése, megakadályozása érdekében 2019-ben és 2020-ban az Oktatási Hivatal egy európai uniós projekt keretében támogató műhelysorozatot szervezett az iskolafenntartó tankerületi központok és az iskola-vezetés számára. A műhelymunka szerepe, hogy elősegítse a befogadó oktatásszervezés megvalósítását, a deszegregációs célok érvényesítését, biztosítsa, hogy a helyi oktatásirányítás átfogó helyzetelemzést készítsen, és azt elemezni tudja.

A társadalmi felzárkózásban kiemelt szerepe van a roma nemzetiségi kultúra megőrzésének is. A hagyományörzés, a művészet és az amatőr művészeti tevékenység területén tapasztalható a roma nemzetiség legnagyobb aktivitása. A roma kulturális események megvalósításának, a kulturális tartalmak és termékek elérhetővé tételének támogatására 2019 szeptemberében a Belügyminisztérium külön pályázatot írt ki. 2020-ban e pályázatok folytatásaként alapfokú zeneoktatási programot is indított, amely 266 pályázó sikeres elindítását támogatta.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A beszámolási időszakban hangsúlyos szerepe volt a 2019. évi őszi nemzetiségi önkormányzati választásoknak. A nemzetiségi választópolgárok települési, területi, azaz megyei és fővárosi, valamint országos szintű önkormányzatokat választhattak.

A beszámolási időszakban a 2019. évi önkormányzati választásokat a következő számok és adatok jellemzik. Az országos választási adatokat tekintve az országos nemzetiségi szavazói névjegyzékbe vettek száma 2019-ben összesen 317 793 fő volt. A választáson megjelentek száma 194 270 fő volt, így a 2014-es 64 százalékos részvételi aránnyal szemben 12 nemzetiség esetében 2019-ben ez az arány 72 százalékos részvételt jelentett, ami hatalmas nagy változást, emelkedést jelent, míg a roma nemzetiségnél a korábbiakhoz hasonlóan 50 százalékos körüli, egész pontosan 56 százalékos volt a választási részvétel. Érvényes helyi nemzetiségi önkormányzati választást több mint kétezer, összességében 2189 településen tartottak, amelyből a választásokat követően 2179 meg is alakult.

A területi választási adatok értelmében a roma nemzetiség 19, a német 15, a horvát 7, a szlovák 6, a román 5, a szerb és a ruszin 2-2, a bolgár, a görög, a lengyel, az örmény és az ukrán nemzetiség 1-1 területi szintű választást tarthatott, míg szlovén területi választás nem volt lehetséges. A 2020. év során három településen választottak sikeresen időközi választáson új testületet.

A nemzetiségi és települési önkormányzatok összefüggésében kiemelendő, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén megyében Rátka község helyi önkormányzata nemcsak a nemzetiségi önkormányzatot tartja fenn, hanem ő látja el a települési önkormányzatot is, ami egyedülálló. A nemzetiségi önkormányzatok 1994 óta, a települések, illetve a megyei önkormányzatok mellett, a közösségek életének legfontosabb kérdéseiben - oktatás, kultúra, nyelvhasználat - véleményezési, illetve

egyvetértési joggal rendelkeznek, s nagyon fontos, hogy ezzel élnek is.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A kormányhivataloktól kapott tájékoztatás alapján a jelentés megállapítja, hogy a nemzetiségi önkormányzatok a jogszabályoknak megfelelően működnek.

S befejezésül egy összefoglaló számsort még szeretnék önöknek elmondani. Kétéves időszakot vizsgáltunk, a 2019-20-as éveket. A beszámoló fontos és súlyos számokat is bemutat. De egy folyamat része ez a két év, egy olyan folyamaté, amely 2010-ben kezdődött. Akkor az oktatási támogatások nélkül a magyarországi nemzetiségek támogatása 3,6 milliárd forint volt, 2020-ra ez a szám 23,2 milliárd forintra emelkedett. 2010-ben a nemzetiségi önkormányzatok 12 oktatási, nevelési intézményt tartottak fenn, 2020-ra ez a szám 95-re emelkedett.

A roma felzárkóztatással kapcsolatban nagyon fontos az a számsor, amit elmondtam, és az a sok-sok lépés, amit megtettünk az elmúlt évek során. De mindenképp fontos az az európai statisztika alapján kiemelt számsor, mely szerint a társadalmi kirekesztettségnek és szegénységnek 2010-ben Magyarországon a társadalom 28,6 százaléka volt kitéve, 2021-re, azaz 10-11 évvel később 19,3 százalékra csökkent ez az arány, míg az EU átlaga ugyanebben az évben, tehát 2021-ben magasabb volt több mint 2 százalékkal, hiszen 21,7 százalékot mértek az Európai Unió statisztikusai.

Én köszönöm szépen mindazoknak, akik ennek a beszámolónak az elkészítésében részt vettek. Köszönöm szépen az aktív részvételt a társadalmi életben a nemzetiségi vezetőknek, így képviselő úrnak és a szószólóknak, az országos, területi és helyi vezetőknek, s természetesen a civil szervezeteknek, valamint mindazoknak, akik a megmaradást segítik, támogatják és fenntartják az életüket. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Megadom a szót Vejkey Imre úrnak, az Igazságügyi Bizottság elnökének, a határozati javaslat előterjesztőjének. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. VEJKEY IMRE, az Igazságügyi Bizottság elnöke, a napirendi pont előadója: Tisztelt elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 150. § a) pontja előírja, hogy a kormány két évente tekintse át a Magyarországon élő nemzetiségek helyzetét, és arról az Országgyűlésnek számoljon be.

(9.30)

A törvényi előírásoknak megfelelően a kormány 2019. január és 2020. december közötti időszokról szóló beszámolóját B/2418. számon 2022. év végén nyújtotta be az Országgyűlésnek, melyet az Igazságügyi Bizottság mint feladat- és hatáskör szerinti illetékes bizottság 2023. április 18-i ülésén kijelölt bizottságként

megtárgyalt. A bizottság álláspontja szerint a beszámoló a jogszabályoknak megfelelően kellő alapossággal tájékoztatja az Országgyűlést az elmúlt két év nemzetiségpolitikai folyamatairól, a nemzetiségi oktatásban, kultúrában és médiában történekről, valamint a nemzetiségi önkormányzatokban zajló folyamatokról.

A bizottság elismerte a kormánynak a nemzetiségek helyzetét javító, különösen a romák felzárkóztatását érintő erőfeszítéseit, üdvözölte a nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott köznevelési intézmények számának emelkedését, a nemzetiségipedagógus-képzés fokozott támogatását.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az Igazságügyi Bizottság a B/2418. számú beszámoló elfogadását 8 igen szavazattal, 4 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül támogatta, és elfogadásra javasolja az Országgyűlésnek. Kérem, támogassák önök is. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm. Most a nemzetiségi képviselői bizottság által felkért nemzetiségi szószóló felszólalása következik. Megadom a szót Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószólónak, aki nemzetiségi nyelven ismerteti felszólalásának első mondatait, majd magyarra fordítja azokat. Parancsoljon, öné a szó.

ALEXOV LYUBOMIR, a Magyarországi Nemzetiségek Bizottságának előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Poštovani gospodine Predsedniče! Poštovana Skupštino! U ime Narodnosnog odbora u Mađarskoj i u svoje ime pozdravljam Vas s Poštovanjem!

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága a Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről szóló B/2418. számú beszámolót 2023. április 18-án tartott ülésén megtárgyalta, és kialakította álláspontját.

A kormány a Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről szóló beszámolójában a 2019. január és 2020. december közötti időszakra vonatkozóan részletesen bemutatja mindazon munkát, melyet a hazai nemzetiségpolitika területén megvalósított. A tényszerű adatokból láthatóvá válik a nemzetiségi oktatás, a kultúra, az ezekhez szorosan kapcsolódó beruházások és fejlesztések sokasága. A kormányzat fő nemzetiségpolitikai célkitűzése: a hazánkban őshonos 13 nemzetiség tagjai számára biztosítani a nemzetiséghez tartozásuk egyéni és közösségi megélésének lehetőségét. Ahhoz, hogy a nemzetiségi politika irányvonala előremutasson, elengedhetetlen az együttműködés. A nemzetiségi ügyekért felelős szakértő államtitkárságai, az országos önkormányzatok vezetői és a nemzetiségi szószólók szoros, mondhatni, napi kapcsolatban állnak egymással, és ápolják azt, természetesen képviselő urat sem hagyjuk ki ebből.

Azonban a nemzetiségi politikához kapcsolódó ügyek sok esetben egyéb szakterületeket érintő tárcák munkáját is érintik, főleg az oktatás és a kultúra

területén, ahol szükséges és elengedhetetlen a nemzetiségi érdekek figyelembevétele és ezen érdekek megvalósításának elősegítése.

A 2019. év meghatározó eseménye volt a nemzetiségi önkormányzati választás, mint ahogy azt államtitkár úr is mondta. A választási adatokat visszanezve megállapítható, hogy a nemzetiséghez tartozók aktívan és igen nagy százalékos arányban gondolják azt, hogy szükséges az önkormányzati szervezet létezése. A választások alapján látszik, hogy több településen tartottak választást, mint négy évvel korábban. Számunkra ez azt jelenti, hogy a nemzetiségi politika iránya jó. A nemzetiséghez tartozók fontosnak tartják, hogy lakóhelyükön kifejezzék önazonosságukat, a nemzetiségi létüket szervezeten és egységben éljék meg.

A beszámoló időszakára vonatkozóan az Országgyűlés törvényalkotási folyamataiból a költségvetésről, valamint a nemzetiségi törvény átfogó módosításáról szólnék. Az éves költségvetés összeállításánál a nemzetiségi célú előirányzatok keretének megállapítását konszenzus jellemezte. A hazai nemzetiségek képviselői megálmodják a jövőképeket, amelyben jól felszerelt nevelési és oktatási intézmények, a nemzetiségipedagógus-képzés, a nemzetiségi közösségi teretek, a kulturális intézmények, nemzetiségi színház és még ezernyi megvalósításra váró dolog kap helyet. A tervek és a realitás azonban nem biztos, hogy egybeesnek, így hosszas egyeztetés szükséges minden évben a költségvetés összeállításához. Az évenként biztosított források teszik lehetővé, hogy a nemzetiségi lét továbbra is fennmaradjon, épüljön, szépüljön és erősödjön.

A másik fontos téma a nemzetiségekről szóló törvény 2020. évi módosítása volt, mely aktualizálta a nemzetiségekre vonatkozó szabályrendszert, és beemelt néhány időközben esedékessé vált elemet. A 2019. év fontos eseménye volt továbbá, hogy novemberben ismételtlen dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébetet választották meg a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettesé. A biztoshelyettes asszony ismeri a hazai nemzetiségek helyzetét, és napi munkájára kiemelkedően jó együttműködés jellemző.

2020-ban a nemzetiségek figyelme az akkor még 2021 tavaszán esedékes népszámlálásra és annak előkészítésére fókuszált. 2020 januárjában elindultak az egyeztetési folyamatok a kérdőíven szereplő nemzetiségi kérdések megfogalmazásáról. Újdonságként jelentkezett, hogy a népszámlálást a számlálóbiztosok kizárólag elektronikusan fogják majd végezni, továbbá az, hogy lehetőség lesz az interneten keresztül önállóan kitölteni a kérdőívet. Az egyeztetésekben a nemzetiségek képviselői aktívan részt vettek, választ és garanciát kapva végül az adatfelvételezés minden pontjára. Akkor még nem tudtuk, hogy a koronavírus okozta világvilágjárvány a népszámlálás időpontját is felülírja.

Ebben a két évben számos forrás tette lehetővé a nemzetiségek öngazgatását országos, területi, települési szinten. Az országos nemzetiségi önkormányzat a

média támogatására, a nemzeti kulturális autonómia ellátására és fejlesztésére szolgál, az országos nemzeti önkormányzatok által fenntartott intézmények támogatása pedig a nemzetiségi kulturális, nevelési és oktatási intézmények működésének, ezek fejlesztésének vagy éppen alapításának támogatására hivatott. A települési és területi nemzetiségi önkormányzatok támogatása két részből tevődött össze ebben az időszakban is: az egyik a működési támogatás, mely a népszámlálási adatok arányában osztódik, a másik rész a feladatalapú támogatás, mely az előző évben végzett nemzetiségi közfeladatok alapján egy meghatározott szempontrendszer szerint kerül elosztásra.

A beszámoló részletesen és összecszerően tartalmazza az egyes nemzetiségek támogatását 2019-ben, a 13 nemzetiség vonatkozásában. Nem maradtak ki a nemzetiségi intézmények fenntartói részére nyújtott bérkompenzációból sem, minden évben megtörtént a támogatási összegek korrekciója. Ebben az időszakban is megnyíltak a nemzetiségi pályázati kategóriák, melyek a nemzetiségi kulturális programok szervezését, a nemzetiségi civil szervezetek működését, a hagyományörző táborok megvalósítását és a nemzetiségipedagógus-továbbképzéseket tették lehetővé. Mindkét évben lehetőség volt az egyedi kérelmek alapján benyújtott támogatásokra is. A beszámolóban táblázatos formában megtalálható, hogy a nemzetiségek milyen célra igényelték ezeket az összegeket. Látható, hogy többségében iskolák, óvodák, oktatási központok felújítására, fejlesztésére fordították ezeket a pénzeszközöket, ezzel is elősegítve a nemzetiségi nyelven történő oktatást, nevelést, szem előtt tartva jövőképpünket, mely az oktatást és a kultúra továbbörökítését szolgálja.

Kiemelendő a 2020-ban induló nemzetiségi célú beruházási, felújítási és karbantartási tevékenységek támogatása is, melyek hatékony segítséget nyújtottak a kulturális, köznevelési, tudományos, hitéleti és közösségépítő célokhoz kapcsolódó beruházási, felújítási és karbantartási tevékenységek megvalósításához.

(9.40)

A nemzetiségi területen talán a legfontosabb és első számú pillér az oktatás és a nevelés folyamatos biztosítása. Abban, hogy Magyarországon az őshonos nemzetiségek megőrizték és tovább tudják adni nyelvüket és kultúrájukat, kiemelkedő szerepük van a nemzetiségi pedagógusoknak. A kormány fontosnak tartja és támogatja a nemzetiségi pedagógusi pályát választó fiatalok számának és a nemzetiségipedagógus-képzés hatékonyságának a növelését, illetve már a pályán dolgozó pedagógusok megtartását. Ennek érdekében a pedagógusok részére biztosított nemzetiségi pótlék 2019-ben az illetményalap 30 százalékára, 2020-ban pedig az illetményalap 40 százalékára emelkedett.

A nemzetiségipedagógus-képzés jellemzően a hagyományos, a több évtizede nemzetiségipedagógus-

képző múltra visszatekintő felsőoktatási intézményekben folyik. A képzések feltételeinek megteremtésében azért találunk bőven kihívást, mert a kis létszámú szakok fenntartása nem problémamentes. Érvelnünk és folyamatosan dolgoznunk kell azért, hogy ezek a kis létszámú szakok egyrészt bővüljenek, másrészt anyagi támogatásban részesüljenek. Az ágazati területen biztosított a nemzetiségek részére az oktatást és nevelést segítő és támogató nemzetiségi tanulmányi ösztöndíj, a nemzetiségipedagógus-tanulmányi ösztöndíjprogram és a nemzetiségióvodapedagógus-tanulmányi ösztöndíjprogram is fontos.

Külön kiemelném a roma nemzetiség vonatkozásában a felzárkózást támogató és ösztönző segítséget. A teljesség igénye nélkül említem meg a roma nemzetiségi tanulmányi ösztöndíjat, az Útravaló-ösztöndíjprogramot. Államtitkár úr is felsorolta ezeket, úgyhogy nem ismétlem.

A nemzetiségi oktatás területéhez tartozik a nemzetiségitananyag-fejlesztés és a nemzetiségitanönyvbeszerzések támogatása is. A tankönyvjegyzéken összesen 750 nemzetiségi tankönyv szerepel, és elmondható, hogy a nemzetiségi nyelv és irodalom, a nemzetiségi népismeret, valamint a nemzetiségi nyelven oktatott közismereti tantárgyak oktatásához többségében biztosítottak a tankönyveket.

A nemzetiségi oktatást és nevelést segíti továbbá az Oktatási Hivatal Nemzetiségi Pedagógiai Oktatási Központja is. A beszámolási időszak alatt 19, nemzetiségekkel kapcsolatos kutatási témájú projekt kapott támogatást az Országos Tudományos Kutatási Alapprogram keretében.

A nemzetiségi lét második alappillére a nemzeti kultúra megtartása, amely felöleli a közművelődést és a hagyományörzést. Elsőként szólnék a nemzetiségi színjátszásról, amelynek a szórakoztatáson túl feladata, hogy elősegítse a hazai nemzetiségek nyelvén születő alkotások létrejöttét és bemutatását. A beszámolóban felsorolásra kerültek a nemzetiségi színházak és a működésükhöz hozzájáruló támogatási összegek is, ezenfelül minden évben megrendezésre kerül az egyik legnagyobb és legszélesebb nyilvánosság előtti bemutatkozás és a Jelen/Lét nemzetiségi színházi fesztivál, melynek otthona a Nemzeti Színház.

A magyarországi nemzetiségek tárgyi emlékeinek gyűjtésével a Néprajzi Múzeum, a Szabadtéri Néprajzi Múzeum, számos egyházi gyűjtemény és települési intézmény foglalkozik. A nemzetiségi értéktárban az adott nemzetiség identitásához kötődő jelen vagy múltbeli hagyományainak, valamint épített és tárgyi örökségeinek számos eleme fellelhető.

A nemzetiségi lét harmadik pillére az anyanyelvi hitélet. A kormány az egyházi területen is támogatja a nemzetiségeket, a hitélet és az anyanyelvű vallásgyakorlás megőrzéséhez nyújt segítséget az egyházak részére, továbbá számos lehetőséget biztosít a templomok felújítására és karbantartására. A nemzetiségi közösségek összetartó eleme az egyházi ünnepek megtartása, az anyanyelvű ima. A templom a hit gyakorlásán

túl a közösségi tér, melyben kiteljesülhet a nemzetiségi identitás, és erősödhet a közösségi szellem. A nemzetiségekért végzett kiemelkedő munkáért, mint mindig, ebben az évben is kiosztásra került a nemzetiségi díj, valamint a Pro Cultura Minoritatum Hungariae díj adományozása is.

A nemzetközi kapcsolatrendszer területén a nemzetiségeket érintő kisebbségi vegyes bizottságok működését említeném, ahol a nemzetiségek kisebbségekkel kapcsolatos kétoldalú együttműködését és az ezekről szóló kétoldalú szerződésekből rögzített elvek végrehajtását kísérjük figyelemmel.

Végül a nemzetiségi anyanyelvű médiáról és annak támogatásáról. Ez az egy terület a nemzetiségi politikában még mindig hagy kívánnivalót maga után, és talán itt nem tudunk jó ideje megnyugtató közös nevezőre jutni. A magyar állam egy teljes, országos lefedettségű rádióhálózatot bocsátott kizárólag a magyarországi nemzetiségek anyanyelvű műsorainak rendelkezésére a nap 24 órájában, ami ténylegesen üdvözlendő lenne, ha a nemzetiségi rádió nem középhullámon sugározna. Ez a frekvencia a régi Sokol rádió tökéletesen lefogható, de ezeken az új gyártású készülékeken, autórádiókon viszont nem. Sokszor és sok fórumon jeleztük ez irányú problémánkat, és innen is kérjük, hogy találjunk megoldást erre a problémára. A közszolgálati televízió esetén is jelezni kívánjuk, hogy a vidéki nemzetiségiműsor-gyártó szerkesztőségek ellátási, felszereltségi állapota elérte a kritikus szintet, továbbá évek óta próbáljuk elérni, hogy főműsoridőben is láthatóak legyenek a nemzetiségi nyelvű műsoraink. A hajnali és délelőtti vagy kora délutáni sugárzások nem jutnak el a kívánt célközönséghez.

Végezetül köszönetemet fejezem ki mind a 13 hazai nemzetiség nevében a töretlen és előremutató nemzetiségi politikáért. A kormány lehetőséget és forrást biztosít folyamatosan ahhoz, hogy kultúránk, nyelvünk és hitünk fennmaradjon. Kívánom, hogy továbbra is ezen az úton haladjunk, mert a nemzetiségek színesebbé, szebbé és gazdagabbá teszik hazánkat.

A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága támogatja a Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről szóló B/2418. számú beszámoló elfogadását. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok és a nemzetiségi szószólók soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Nagy Csabának, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

NAGY CSABA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Nemzetiségi Képviselő Úr! Nemzetiségi Szószólók! Tisztelt Államtitkár Úr! A nemzetiségek jogállásáról szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 150. §-ának a) pontja alapján a kormány benyújtotta az Országgyűlésnek a nemzetiségek helyzetéről szóló kétéves beszámolóját. Az Igazságügyi Bizottság mint a feladat- és hatáskör

szerint illetékes bizottság a beszámolót 2023. április 18-ai ülésén megtárgyalta, és megállapította, hogy az a jogszabályoknak megfelelő tartalommal és formában részletesen tájékoztatja az Országgyűlést a Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről, ezért támogatja annak elfogadását. Ezek alapján az Igazságügyi Bizottság a B/2418. számú beszámolót az Országgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

Az Országgyűlés Igazságügyi Bizottsága az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. §-ának (4) bekezdése alapján benyújtotta „A Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről (2019. január - 2020. december)” címmel benyújtott beszámoló elfogadásáról szóló határozati javaslatot. Az előttünk fekvő beszámolót, amely a bolgár, a görög, a horvát, a lengyel, a német, az örmény, a roma, a román, a ruszin, a szerb, a szlovák, a szlovén és az ukrán nemzetiségek magyarországi helyzetéről szól, már részletesen bemutatta Soltész Miklós államtitkár úr. Ha megengedik, akkor a beszámoló főbb pontjain végighaladnék.

2010-től a nemzeti együttműködésen alapuló új kormány úgy döntött, hogy a lehető legszorosabb együttműködést kell kialakítani a hazánkban élő nemzetiségekkel. A kormány ezt a célját az elmúlt 13 évben szisztematikusan építkezve, az időszakosan jelentkező nehézségek, mint például a pandémia vagy most a szomszédunkban zajló háborús helyzet ellenére évről évre teljesítette. Az az elismerésre méltó fejlődés, amely a hazai nemzetiségi politika folyamatait 2010 óta jellemzi, egyre felfelé ívelő tendenciát tükröz a vizsgált időszakban is. Ez a tendencia minden területre kiterjedően jellemző, különösen a főbb sarokpontokra vetítve. Gondolok itt a nemzetiségi oktatásban, a kultúrában, a médiában történetekre, valamint az intézményi, önkormányzati szférában zajló előrelépésekre.

(9.50)

A 2019-2020-as beszámoló valóban egy mindenre részletesen kiterjedő, átfogó képet nyújt arról a munkáról, amely a hazai nemzetiségi politika területén végbement a beszámolási időszak során. A széleskörűen elkészített 354 oldalas beszámolót olvasva megállapíthatjuk, hogy Magyarország Kormánya nemzetközi viszonylatban is kimagasló támogatásban részesíti a velünk élő nemzetiségeket. Úgy gondolom, hogy ma Európa számára is példamutató lehet az együttműködés, köszönhetően a kormányzati kezdeményezéseknek és a nemzetiségi közösségek aktivitásának.

Érdeklődéssel szeretném megjegyezni, hogy 2023. január 1-jétől most már nemcsak a személyazonosító igazolványokban, hanem az útlevelekben is szerepel a nemzetiségi polgárainknak - az anyakönyvből való átvezetéssel - a nemzetiségi névhasználat lehetősége.

És talán érdekes is azt elmondani, hogy Magyarország nemzetközi viszonylatban is aktívan tesz a

nemzetiségek jogainak minél szélesebb körű érvényesülése érdekében, az anyaországi kapcsolatok fejlesztését, a határon átnyúló programok támogatását, hazánk nemzetközi dokumentumokból fakadó kötelezettségeinek teljesítését és a nemzetközi szervezetekkel való kapcsolattartást is beleértve.

A kormány minden segítséget megad a hazánkban élő nemzetiségeknek az identitásuk mindennapos megéléséhez és annak megőrzéséhez, valamint a következő generációk számára történő továbbörökítéséhez. Úgy vélem, hogy a magyarországi nemzetiségekkel kialakított partneri viszony nemzetstratégiai szempontból is kiemelkedően fontos.

Ha megengedik, teljesen szubjektív módon ebből a 354 oldalas jelentésből egy-két tényt kiemelnék. A 2019-es nemzetiségi önkormányzati választások települési, területi, megyei és fővárosi, illetve országos szintű választások voltak; az önkormányzati települési választásoknál 273 önkormányzat tudott megalakulni.

Nagyon fontos dolognak tartom, hogy az országos nemzetiségi önkormányzatok most már - a beszámoló által is bizonyíthatóan - 31 köznevelési intézményt tartanak fenn. A települési nemzetiségi önkormányzatok pedig a beszámoló időszakig összességében 67 ilyen intézménnyel tudtak gazdálkodni. Ez mostanra már 103 intézményre emelkedett.

Engem is meglepett, hogy a tankönyvek száma tíz nemzetiség vonatkozásában, mint ahogyan már elhangzott, 750 darabot ért el. És annak is örülök, hogy az Oktatási Hivatal a nemzetiségi nevelést és oktatást folytató bázisintézményeket jelölt ki, ennek a száma most már elérte a 23-at.

Fontos dolognak tartom, hogy a nemzetiségpedagógus-program is kibontakozott, hiszen 2018-ban a pótlék 10 százalék volt, ez 2020-ra már 40 százalékra emelkedett. És annak is nagyon örülök, hogy a nemzetiségpedagógus-tanulmányi ösztöndíjprogram most már teljesen kiteljesedett, hiszen az óvodapedagógusokat, a tanítókat, a tanárokat, a szaktanár szakos hallgatókat és a nemzetiségi tanítókat is elérte.

Fontosnak tartom azt is, hogy aktualitásként, friss élményként megemlítem önöknek, hogy az elmúlt hétvégén Siklóson megrendezett telt házú Baranya vármegyei roma közéleti fórumon vehettem részt, melyben nagy létszámmal vettek részt polgármesterek, kisebbségi önkormányzatok és civil szervezetek vezetői, képviselői, illetve Sztójka Attila, a roma kapcsolatokért felelős kormánybiztos is. Ez a rendezvény is a közös munkát, az együtt gondolkodást erősítette.

Egyéni képviselőként, 174 nyugat-baranyai település országgyűlési képviselőjeként számtalan alkalommal veszek részt választókerületem településeinek rendezvényein, eseményein, ünnepségein, ahol a közösen elért sikereknek a helyben élő nemzetiségekkel együtt tudunk örülni. Választókerületemben, Nyugat-Baranyában ennek különösen nagy jelentősége van, ahol többek között nagy létszámú német, horvát és roma közösségek élnek.

Fontosnak tartom kiemelni azt is - ugyan nem célzottan a nemzetiségek támogatási rendszerébe tartozik, de mégis fontos forrás -; a nemzetiségek is nagyon komoly mértékben tudnak profitálni a „Magyar falu” program nyújtotta hazai pénzügyi keretből, melynek köszönhetően például a nemzetiségek létét szolgáló közösségi terek jönnek létre és modernizálódnak, nemzetiségi oktatással bíró iskolák bővülnek és újulnak meg.

Bízom benne, hogy a több mint száz esztendeje elszakított területeken élő magyarság is olyan, őket megillető támogatásban és tiszteletben fog részesülni a Kárpát-medencében, mint amit a magyarországi nemzetiségek itthon megkapnak. Sajnos több esetben a közösségünk számára elengedhetetlen, a mai, számunkra oly természetesnek tűnő jogaik csorbulnak, gondolok itt az anyanyelvhasználatra, kulturális értékeink kifejtésére és reprezentálására vagy az anyanyelvű oktatás hozzáférése.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Az elhangzottakra tekintettel kérem a tisztelt képviselőtársakat, hogy az Igazságügyi Bizottság által benyújtott határozati javaslatot megvitatni és elfogadni szíveskedjenek. A Fidesz képviselőcsoportja támogatja a javaslat elfogadását. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Vajda Zoltánnak, az MSZP képviselőcsoportja vezetőszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

VAJDA ZOLTÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! 2019-2020 egy sötét időszak volt a magyarországi egyenlő bánásmód életében, amely sajnálatos módon a magyarországi nemzetiségek helyzetét is nagyban érintette. Az Egyenlő Bánásmód Hatóság 2020-as megszüntetése drasztikus mértékben csökkentette az egyenlő bánásmóddal kapcsolatos ügyek számát. Az Egyenlő Bánásmóddal Felelős Főigazgatóság, amely átvette az EBH, az Egyenlő Bánásmód Hatóság feladatait, és amely az ombudsmani hivatalban működik, arról számolt be, hogy 2021-ben, a hatóság megszüntetése után egy évvel szinte felére csökkentek az egyenlő bánásmóddal kapcsolatos panaszok. Mondom a számot: 462-re a korábbi 868-ról.

Hasonló problémák jelentkeztek országszerte is. Az Európa Tanács rasszizmus és hátrányos megkülönböztetés elleni fellépéssel foglalkozó munkacsoportja kifejezett aggodalmakat fogalmazott meg az országszerte működő egyenlőbánásmód-referenci hálózat megszüntetésének kedvezőtlen hatása miatt is, amely hálózat kulcsfontosságú volt a megkülönböztetés áldozatainak segítése, illetve jogi eljárás során nyújtott támogatás szempontjából, valamint a hatóság promóciós és megelőző feladatainak hatékony el látásában.

Az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban megállapították, hogy a diszkriminációs ügyek

számának láthatólag jelentős csökkenése részben annak tudható be, hogy az alapvető jogok biztosának honlapján nem volt egyértelmű tájékoztatás. E tekintetben meglepődve tapasztalták, hogy a hatóság kiterjedt szaktudása és tapasztalatai, beleértve kiadványait és felméréseit, valamint jogi forrásait, amely a felhasználóbarát weboldalon elérhető volt, nem volt teljes mértékben hozzáférhető az alapvető jogok biztosának weboldalán.

Emlékezetes továbbá, hogy 2019-2020-ban kártérítést ítélt meg a gyöngyöspatai roma diákok számára. Miért kellett a roma diákok számára kártérítést fizetni? Hát mondom: azért, mert roma származásuk miatt először is külön osztályba járatják őket, alig találkoztak nem roma gyerekekkel, mert külön emeleten voltak. A második, hogy nem engedték be őket a farsangi bálba, nem vitték őket osztálykirándulni, nem tartották meg nekik az informatikaórákat, és nem vehettek részt az úszásoktatáson. A kártérítést azonban alig akarták a gyermekek számára kifizetni; folyamatosan kiutat, menekülőutat próbáltak keresni annak érdekében, hogy az éveken keresztül fenntartott szegregációt fenntarthatásuk, hogy a gyerekeket továbbra is kiközösíthessék.

Az ügyre Orbán is reagált; ahelyett azonban, hogy elismerte volna a hibát, és ígéretet tett volna egy olyan rendszer kidolgozására, amely oktatási rendszerben nem diszkriminálja a diákokat semmiféle származása vagy identitása miatt, arról kezdett ő beszélni, hogy ez az ítélet - idézem tőle - „mélyen igazságtalan”. Magyarország miniszterelnöke szerint, tehát még egyszer, mélyen igazságtalan az, ha diszkriminált, kirekesztett gyerekek, akiket rendszerint elnyomott az oktatási rendszer, és akik emiatt sokkal alacsonyabb szintű oktatásban vehettek csak részt, kártérítést kapnak. Sőt, Orbán Viktor nem elégedett meg ezzel; egyenesen igazolni próbálta a szegregációs gyakorlatot, vagyis azt, hogy az általános iskolás gyerekeket nemzetiségi hovatartozás alapján elzárják társaiktól.

Ez a fajta rasszista beszéd persze nem ritka Orbán Vikortól. Ez a már korábban említett rasszizmus elleni munkacsoport figyelmét is felkeltette, akik így írtak az esetről, most hosszabban idézek ettől a munkacsoporttól. Idézet következik: „A romákat megbélyegző retorika, amely leginkább az ország számára teherként mutatja be őket, továbbra is elterjedt Magyarországon. A közszereplők - köztük politikai vezetők is - újra és újra elővették a romaellenes retorikát. Példaként a miniszterelnök bírálta a gyöngyöspatai speciális iskolában elkülönített roma gyerekeknek kártérítést megítélő bírósági döntést, és azt 'pénz a semmiért'-nek minősítette.” Idézet vége.

(10.00)

És hogy mihez vezet a gyűlöletbeszéd és a szegregáció? Hát, ahhoz, hogy a romák továbbra is a legkiszolgáltatottabb és a legmarginálisabb csoport Magyarországon. Becslések szerint a lakosság mintegy 8 százalékát teszik ki. Sok roma ördögi körbe kerül a rossz

oktatás által, amely korlátozott munkaerőpiaci lehetőségekhez és gyakori de facto lakóhelyi elkülönüléshez, szegregációhoz vezet, és ez negatív hatással van az egészségügyi és egyéb szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférésükre is.

A szegénység, a megkülönböztetés és a megbélyegzés egymással összefüggő problémái is fennállnak. A nem roma háztartásokban a szegénységi kockázatnak kitett háztartások aránya 15 százalék volt, míg a romák esetében ez a szám 75 százalék.

Több jelentés is jelzi, hogy a romák által tapasztalt problémák ritkán és korlátozottan kerülnek felszínre a helyi hatóságok munkája során. Bár a törvény előírja a helyi hatóságok számára, hogy oktatási és foglalkoztatási esélyegyenlőségi terveket készítsenek, gyakran nem rendelkeznek megfelelő szakértelemmel a tervezéshez és a közvetlen környezetük valós szükségleteinek meghatározásához.

A vonatkozó szakmai felmérések szerint a roma háztartásokban a 18-24 évesek körében a korai iskolaelhagyók aránya továbbra is 68 százalék, míg ugyanezen adatok azt mutatják, hogy a roma gyermekek kötelező oktatásban való részvételi aránya majdnem olyan magas, mint az általános népesség körében. A korai iskolaelhagyás megelőzését célzó korai figyelmeztető rendszer ellenére a probléma tehát továbbra is fennáll.

A jelentések szerint a tankötelezettségi felső korhatár 18-ról 16 évre való csökkentése pedig tovább súlyosbította ezt a helyzetet. Éppen ezért, kedves kollégák, tisztelt Ház, a vonatkozó beszámoló és a határozati javaslat teljességgel elfogadhatatlan. A jelzett 2019-20 közötti időszak rendkívüli mértékben rombolta a nemzetiségekkel szembeni hátrányos megkülönböztetés tilalmának rendszerét Magyarországon, intézményi szinten és a közbeszéd szintjén egyaránt.

Éppen ezért arra kérem önöket, arra kérem a tisztelt Házat, határolódjanak el a rasszista és kirekesztő kijelentésektől, akkor is, ha azok a fideszes többség által megválasztott regnáló miniszterelnöktől jönnek. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Dócs Dávidnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

DÓCS DÁVID, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök úr! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Én azt gondolom, hogy soha rosszabbat! Amit itt képviselőtársaim elmondtak a kisebbségekkel kapcsolatban, arra én azt tudom mondani, hogy ha az elszakított területen élő magyarokat megpróbálnák hasonlóan támogatni és hasonló előnyökhöz juttatni, akkor talán egy sokkal szebb világban is élhetnénk.

A kormány a nemzetiségekről szóló beszámolójában hosszan sorolja azokat a támogatásokat, legyen szó kulturális támogatásról, a nemzetiségi média biztosításáról vagy akár a cigányságot leginkább érintő

végtelen pénzcsepokról, amelyekkel a magyar állam mind-mind megkönnyíti az anyaországoktól távol élő polgárok önmegélését vagy a legnagyobb számú hazai kisebbségek identitásának az erősítését, ahelyett, hogy a magyarságtudatuk erősödne.

Ennek az előterjesztésnek a megvitatását azonban fontosnak tartom egy másik oldalról is megvilágítani, hiszen az eddigi felszólalások mind más oldalról közelítették meg a témát, mint ahogy azt én fogom. A Mi Hazánk Mozgalomnak mint nemzeti ellenzéki pártnak a „nemzetiség” szó hallatán automatikusan a Trianonban elcsatolt országrészeink lakosai jutnak eszébe. Hogyan gyakoroljunk további gesztusokat a szomszédos országok hazánkban élő kisebbségei felé akkor, amikor Szlovákiában a mai napig érvényben vannak a Beneš-dekrétumok, amellyel kapcsolatban már a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága is elmarasztalta északi szomszédainkat? Ez a döntés mérföldkő volt a szlovák jogrend történetében, mivel először mondták ki nemzetközi szinten, hogy a Beneš-dekrétumok alapján ma is kerül sor vagyonek Kobzásra a Felvidéken, természetesen a magyarok kárára.

Ugyanakkor a mosonmagyaróvári járást lassan felvásárolják a szlovákok, akik a saját nyelvüket, a saját fizetőeszközüket és többletjogokat szeretnének itt kapni és használni, és ezt követelik maguknak. Hogyan gyakoroljunk további gesztusokat a hazánkban élő román kisebbséggel kapcsolatban, amikor anyaországuk az ottani erdélyi magyar közösség kulturális és jelképi hagyományait folyamatosan gyalázza és tiltja? Náluk vajon mennyire számít a kisebbségek támogatása, az ő kulturális értékeiknek a fenntartása?

Tilos a székely zászló használata még a többségi magyar önkormányzatok vagy közintézmények homlokzatán is. Pár évvel ezelőtt a román kormányfő úgy nyilatkozott, idézem: „Ha a székelyföldi intézményekre kiteszik a székely zászlót, akkor azok is lógni fognak, akik kitették azt.” Ez bizonyára egy európai értékeken alapuló kijelentés volt részéről. Ráadásul pedig magyar hazafiakat koncepció terrorváddal vágnak évekre a legkeményebb román börtönökbe, vagy még holtukban is háborítják a hont védő magyar hősokeket, például az Úzvölgyében.

Vagy hogyan gyakoroljunk további gesztusokat a hazánkban élő ukrán kisebbséggel szemben, amikor bár Ukrajna keleti részén háború zajlik, és a fél világ hősként tekint az ukránokra és az ukrán vezetésre, addig ezt az állapotot ők kihasználva a nyugati végeken az ottani őshonos magyar kisebbséget válogatott módszerekkel próbálják véglegesen felszámolni, eltörölni? A munkácsi Turul-szobor esete tökéletesen szimbolizálta ezt a folyamatot, azonban ez az eset csak egy volt a sok közül.

A Munkácsi járás többségében, a magyarlakta falvakban leszedették a hivatalokról, közintézményekről a magyar nemzeti lobogót, vagy épp nagy szaktekintélyű pedagógusokat, iskolaigazgatót rúgtak ki, csakis a magyarságuk miatt. Precedensértékű talán a farnosi eset is, ahol éjfélkor négy rendőr segítségével tudták

csak eltávolítani a piros-fehér-zöld lobogót. Itt azonban nem álltak meg, hiszen a Dercenben működő magyar állami fenntartású futballakadémiáról a magyar feliratot is eltávolították. Gondolom, hogy mindezt a „jó tett helyébe jót várj!” elv alapján.

A fentiekben felsorolt esetek jól mutatják, hogy az ukrán állam teljesen ki szeretné irtani a magyar nyelvhasználatot és a kulturális hagyományokat ebből a térségből. Eddig talán csak erről volt szó, azonban a háborút felhasználva fizikailag is magyartalanítani szeretnék Kárpátalját. A katonakorú magyar férfiakat, akik eddig még nem menekültek el, állatokként összefogdosva a húsdarálóba küldik, a világ legnagyobb atomhatalmával és egyik legjobban felszerelt hadseregével szemben; az otthon maradt családtagokat pedig a legválogatottabb módszerekkel, áramkimaradásokkal, anyagi ellehetetlenítéssel tartják terrorban.

A már most a felére apadó kárpátaljai magyarságot a végleges eltűnés veszélye fenyegeti tehát, és nem szabad megvárni, hogy egy kárpátaljai holodomor bontakozzon ki. És a lista bőven nem teljes, számtalan sovinizta cselekedetről beszélhetnénk még az őshonos magyar kisebbséggel szemben, amelynek eredménye a folyamatos létszámcsökkenés és végeredményben a kihalás veszélye.

Írásbeli kérdésekben és itt az Országgyűlésben is számtalanszor kértem a kormány képviselőit, hogy a külhoni magyarság érdekében, különösen most a kárpátaljai magyarokéért minden nemzetközi fórumon határozottabban szólaljanak fel.

Még egy témára szeretném felhívni a figyelmet: van hazánkban egy olyan kisebbség, amelynek az elmúlt évtizedek kormányai számolatlanul osztogatták az eredményeket el nem érő segélyeket, természetesen jobbra munkanélkülieket. Mi csakis egy munka-alapú, teljesítményorientált társadalomban hiszünk ezzel szemben. Ezek a segélyek nem vezettek eredményre, hiszen a cigányintegrációra szánt milliárdokból, amiket közben elloptak az úgynevezett cigányvezetők, ha meg is valósult valami, akkor hiába kaptak szép házat, a padlót eltűzelték, sok esetben az ablakokat eladták, és rövid időn belül ugyanaz a putri volt a helyén ennek a szép új háznak, mint ahonnan kiindultunk, csak milliárdokat költöttünk közben ezekre a cigányintegrációs programokra. Erre számos példa van sajnos még, ellenpélda is akad, de azt nem a programok, hanem az elhatározás és az igényesség szülte.

A szóban forgó kisebbséggel kapcsolatban a bűnözésről, a korai iskolaelhagyásról, a felelőtlen gyermekvállalásról, a gyermeknyságról is lehetne beszélni, de a bűnözéshez visszatérve, különösen a most hétfőn három éve történt Deák téri mészárlás évfordulójára emlékezve, amely két magyar fiatal halálával végződött, azt gondolom, hogy mindenképpen meg kell állnunk egy kicsit, és beszélnünk kell, hiszen a többségi társadalom tagjainak vagy sok esetben a saját etnikumuk kárára elkövetett bűnesetek száma jelentősen nő vidéken is, így azt mondhatjuk, hogy akik tudtak is integrálódni, gyakorlatilag

azok is kénytelenek elszenvedni egy társadalmi normákat teljesen figyelmen kívül hagyó életformát, ami nem biztos, hogy hosszú távon célravezető.

(10.10)

És ha már meg lett említve itt a gyöngyöspatai eset képviselőtársam részéről, akkor fontos elmondani, hogy valóban mélységesen felháborító, de az a része felháborító, hogy azokat kárpótolták, akik egyébként terrorban tartották ennek az iskolának a tanulóit. Sok esetben ennek az iskolának a tanulói más intézményekbe, más településekre kényszerültek. Így én és a Mi Hazánk Mozgalom azoknak adott volna kárpótlást és támogatást, akiket gyakorlatilag ki kellett emelni ebből az iskolából, pusztán azért, mert voltak ott olyan gyerekek, akiknek a közössége miatt egyszerűen nem lehetett normális oktatást tartani, nem lehetett egyszerűen a közösséget normális kereteken belül működtetni és felkészíteni arra, hogy a jövő hasznos generációjává váljanak.

Rengeteg ismerősöm van nekem is, aki cigány származású. Ők is úgy gondolják, hogy nem az értelmetlenül osztogatott pénzek lesznek azok, amik fel fogják tudni zárkóztatni a saját etnikumukat, hiszen a mondas úgy tartja, hogy nem az a cigány, aki annak születik, hanem aki úgy él. Tehát már az életformára érhetjük ezt a problémát, és egyáltalán nem azt gondolom, hogy a cigányság jelentene terhet Magyarországnak, hanem az a fajta életforma, ami sajnos a vidéki telepeken megjelenik általában.

Én azt kívánom azoknak a képviselőtársaimnak, akik ezzel szemben vitatkoznának, és akik nem így gondolják, hogy nyugodtan el lehet látogatni, én Nógrád vármegyébe szeretettel meghívom ezeket a képviselőtársaimat, és beköltözhetünk egy ilyen telepre. Meglátom, hogy egy-két hét múlva milyen tapasztalataik lesznek, mit fognak akkor gondolni erről a témáról, és hogyan fogják akkor megközelíteni, milyen megoldási javaslatokat fognak kínálni a felesleges cigányintegrációs programok és pénzek után.

Összefoglalva tehát: a Mi Hazánk Mozgalom szerint a nemzetiségi politikának a kölcsönös tiszteleten kellene alapulnia, amelyet bár mi minden kisebbségünk számára biztosítunk, de a gyakorlat azt mutatja, hogy velünk szemben sokan nem viszonyozzák azt, sőt sok esetben az enni adó kézbe marnak.

Aki Magyarország határain belül él, tartozzon is bármilyen kisebbséghez, elsődlegesen magyar állampolgárnak tartsa magát, a magyar nemzet részének, máskülönben könnyen egy újabb Trianon küszöbén állhatunk, amit mi minden eszközzel meg fogunk akadályozni, hiszen ez nemcsak feladatunk, de kötelességünk is. Ha pedig így lesz, akkor számunkra továbbra is a pártunk alapításakor felvállalt, Szabó Dezsőtől származó idézet ad iránymutatást a nemzetiségekkel kapcsolatos kérdésekben is, vagyis hogy „minden magyar felelős minden magyarért”. Köszönöm szépen a szót. *(Szabadi István tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm. A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most az elsőként jelentkezett független képviselő szólhat. Megadom a szót Varga Ferenc képviselő úrnak, aki itt a pulpituson kívánja elmondani hozzászólását. Parancsoljon, képviselő úr!

VARGA FERENC (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Nemzetiségi Szószólók! Engedjék meg, hogy a következő néhány percben a Demokratikus Koalíció álláspontját közvetítem önök felé az előttünk fekvő beszámolót illetően.

Törvényi kötelezettség, hogy két évente beszámolót készítenek a Magyarországon őshonos nemzetiségek helyzetéről. Az anyagot két bizottság is tárgyalta előzetesen, az Igazságügyi Bizottság és a Nemzetiségek Bizottsága is. Elolvasva a két bizottság üléséről szóló jegyzőkönyveket, majd meghallgatva az itt előttem szólókat, azt tudom mondani, hogy sikerpropaganda jellemzi mind a kormány, mind pedig a nemzetiségi hozzászólók hozzászólását a beszámolóhoz és a nemzetiségek helyzetéhez is. Természetesen nem kívánom kétségbe vonni a szószólók bizottsági ülésen elhangzott véleményét, hiszen ők biztosan jól ismerik mind a 12 szószólói szinten képviselt nemzetiség sikeit az elmúlt évekből, így további jó eredményeket kívánunk nekik a jövőre nézve is.

Ugyanakkor engedjék meg, hogy a nemzetiségeket érintő választási rendszer néhány problémájára rávilágítsak, ugyanis nemrég jogerőssé vált az Emberi Jogok Európai Bíróságának a magyar választási rendszer nemzetiségeket érintő szabályait több ponton elmarasztaló ítélete.

A jelenlegi szabályozás szerint a nemzetiségi választási rendszer nem biztosítja a nép véleményének szabad kifejezését a törvényhozó testület megválasztása során. A nemzetiségi listára szavazóknak ugyanis le kell mondaniuk a pártlistára való szavazásról, így sérül a választás titkosságához való jog is. A listára szavazás tényének rögzítése és az egyetlen listára szavazás miatt ráadásul a nemzetiségi lista zárt, így nincs mód a választói akarat szabad kifejezésére. A bíróság szerint az is alapvető jogkorlátozás, hogy a 13 magyarországi kisebbségből 11-nek még csak matematikai esélye sincs arra, hogy parlamenti képviselőt válasszon.

Továbbá a 2019-es nemzetiségi választás körüli visszaélések egyértelműen rámutatnak a választójogi törvény problémáira. Történt ugyanis, hogy több nemzetiséget érintően hirtelen megnőtt a névjegyzékben lévők száma, mert nagy valószínűséggel olyanok is regisztráltak, akik nem tartoznak az adott nemzetiséghez, csak jobb esetben megkérték őket, hogy regisztráljanak az adott nemzetiség névjegyzékébe, és utána szavazzanak a megfelelő helyre. A regisztrációhoz csak alapadatok kellene, így egy ember az adatok birtokában akár több másikat is regisztrálhat a nemzetiségi névjegyzékbe online. Aztán persze önök 2020-ban ezen próbáltak változtatni; hát, majd kiderül, hogy ezt milyen sikerrel tették.

Országosan a szószólók szintjén hatalmas elégedettséget látok, azonban a helyi nemzetiségi önkormányzatok szintjén, járva az országot én nem ezt tapasztalom. A települési nemzetiségi önkormányzatok panaszt panaszra halmoznak. Túlságosan kiszolgáltatták a helyi önkormányzat vezetésének, ugyanis a törvény szerint a nemzetiségi önkormányzat működtetését a jegyzőkönyvek megírásától az irodahelyiség biztosításáig a helyi önkormányzat látja el. Gondolhatják, hogy egy jól működő, folyamatosan pályázó, netán még intézményeket is fenntartó nemzetiségi önkormányzat gyakorlatilag milyen terhet ró az egyébként is kivéreztetett, szakemberhiánnyal küzdő helyi önkormányzatokra.

Aztán az elmúlt időszakban elvették a települési önkormányzat és a helyi nemzetiségi önkormányzat között létrejött együttműködési megállapodás éves felülvizsgálatának kötelezőségét is. A megállapodás éves kötelező felülvizsgálata mindkét fél részéről, ha nem is nyújtott megoldást, de legalább kínált egy lehetőséget arra, hogy az esetleges vitás kérdéseket rendezzék a felek egymással. Most már elegendő önök szerint minden választás után, azaz öt évente felülvizsgálni ezeket a megállapodásokat.

Alapvetően a nemzetiségi önkormányzatok bevétele két fő részből áll. Az egyik a működési támogatás, amely egy fix támogatási forma. Ennek mértéke attól függ, hogy az előző népszámláláson hány fő vallotta magát az adott nemzetiséghez tartozónak. A másik pedig a feladatalapú támogatás, ami egy pontszámrendszeren belül elért eredmény alapján a nemzetiségi önkormányzat előző évi tevékenységét megítélve biztosít forrást számukra.

A probléma azzal van, hogy a meghozott határozatokat és azok végrehajtását nem minden esetben értékeli a helyén. Többször előfordul, hogy egy nemzetiségi önkormányzat hiába dolgozik, nem kap megfelelő pontszámot, mert azokat hasraütés-szerűen osztják ki. Sokáig adtak lehetőséget a megkapott pontszámokra való fellebbezésre: ez esetben a nemzetiségi önkormányzat bizonyíthatta a beküldött jegyzőkönyvek alapján az előző évi tevékenységét és kérhette a pontjai újraszámolását. Ma már ez a lehetőség sem adott; amilyen pontszámot kap, legyen az helyes vagy helytelen, el kell hogy fogadja.

Sokan panaszkodnak például azért is, mert a települési önkormányzat üléseire nem kapnak meghívót, pedig a törvény szerint kötelező lenne őket meghívni. De olyanok is akadnak, akiket zárt ülésre nem enged be a testület és a polgármester, még akkor sem, ha a nemzetiségi önkormányzat elnöke azt feltételezi, hogy nemzetiségi ügyet tárgyalnak azon.

Kifogásolják azt is nagyon sokan, hogy nincs már lehetőség kedvezményes mandátummal bekerülni a helyi önkormányzatok képviselő-testületeibe, biztosítva ezzel a hatékony érdekképviseletet.

Szeretném még valamire felhívni a figyelmüket: az országunkban őshonos nemzetiségek közül mind-egyiknek van parlamenti képviselete szószólói szinten,

kivéve a legnagyobb kisebbségnek, a cigányságnak. Ugyanis a mögöttünk álló országgyűlési választásokon az Országos Roma Önkormányzat nem tudott nemzetiségi listát állítani. Hogy miért nem? Mert véleményem szerint a nagypolitika és a kormány beleszólt hazánk legnagyobb kisebbségének a belügyeibe: nem engedte, hogy ne egy hozzá közel álló ember kerüljön a parlamentbe. Így történt meg, hogy az előtűnk fekvő beszámolóit nem véleményezhette roma szószóló. Na persze, azt tudjuk, hogy a múlt Fideszhez köthető roma szószólói úgy táncoltak, ahogy a kormány fütyült. Nem tesz másként egyébként a roma kapcsolatokért felelős kormánybiztos sem, aki szerint minden rendben van a magyar cigányság életében. Ha munka van, akkor minden van, és minden a lehető legjobb úton halad - mondja.

(10.20)

Pedig szerintem nem nagyon van az országban olyan ember, aki azt gondolja, hogy a romák felzárkóztatása jól halad, mint ahogy azt sem, hogy a cigányok nagy része sokkal jobban él, mint 13 évvel ezelőtt. Ha valakit megkérdezzük, egy dolog jut eszébe azonnal a roma felzárkóztatásról: Farkas Flórián és a „Híd a munka világába” program, tudják, az ellopott EU-s milliárdok, meg az, hogy a Fidesz a mai napig bújtatja őt.

Ami a magyar cigányság mutatóit illeti, ellentétben a kormány által harsogott hazug propagandával, nem állunk túl jól. A relatív jövedelmi szegénységi arány 36,4 százalék. Ez a szám a nem roma népesség esetében 11,9 százalék, míg a teljes népesség esetében 12,7 százalék. A teljes népességhez hasonlítva ez a szám a cigányság esetében közel 300 százalékkal nagyobb.

A nagyon alacsony munkaintenzitású háztartásokban élők aránya a roma népesség körében 20,3 százalék, a nem roma népesség esetében 3,1 százalék, míg a teljes népesség esetében 5 százalék. Tehát a romák körében a nagyon alacsony munkaintenzitású háztartásokban élők aránya több mint 400 százalékkal nagyobb a teljes népességhez viszonyítva. Ha munka van, minden van, tisztelt képviselőtársaim?! Folytassuk akkor a sort!

A szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya a romák körében 66,6 százalék, a nem roma népesség esetében 17,1 százalék, a teljes népesség körében pedig 18,2 százalék, azaz a cigányság körében a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés aránya közel 400 százalékkal nagyobb, mint a teljes népesség körében.

Ami pedig a lakáskörülményeket illeti, 2021-ben, amikor önök már jó ideje kormányoztak, 91 százalékos volt a zsúfolt lakáskörülmények között élők aránya. Egy 2022-es kutatás szerint a telepszerű körülmények között élő gyermekek 80 százaléka a szüleivel egy szobában él. A romák lakóhelyi szegregációja ráadásul Magyarországon az egyik legmagasabb az Unióban.

A születéskor várható élettartam az EU 27 tagállamában a nőknél 83,2, a férfiaknál pedig 77,5 év. Tudják, hogy ez a romáknál mennyi? A nőknél 72,8, a férfiaknál pedig 67,3 év, azaz egy roma nő 10,4, egy férfi pedig 10,2 évvel kevesebbet él, mint egy nem roma. Ha munka van, minden van?

Az elmúlt időszakban Farkas Flóriánok adták egymásnak a kilincset mind az Országos Roma Önkormányzatban, mind a Fidesz körüli roma világban. Ennek látjuk is az eredményét: elsikkasztott EU-s milliárdok, nullához közelítő érdekképviselési rendszer és katasztrófális életkörülmények a romák körében. Ha munka van, minden van? Félreértés ne essék, én is a munkában és a tanulásban hiszek, mert tudom, hogy az visz előre, de amit a kormány tesz a magyar cigánysággal, az nem más, mint a nyomorban tartás és a kihasználás. Ez lenne az önök nagy felzárkóztatása? Erre lenne a Fidesz és a kormánybiztos ilyen büszke?

Önök az elmúlt 13 évet vagy akár csak ezt a két évet sikerként állítják be a romák felzárkóztatása kapcsán, de ez egy hatalmas hazugság. Sok százezer ember és köztük nagyon sok roma él borzasztó életkörülmények között, miközben a beszámoló sikerről beszél, holott az elmúlt időszakban az Unió zsákszáma öntötte a pénzt a romák felzárkóztatására, de ezek a pénzek eltűntek, mert önök ezeket a pénzeket ellopták. Nem használták ki azt a lehetőséget, hogy az Európai Unió forrásaiból valós felzárkóztatást vigyenek véghez. Elkövezték azt a történelmi bűnt, hogy megfosztották a magyar cigányságot a jobb élet lehetőségétől.

És hogy miért tették mindezt? Mert önök a hatalom megtartása érdekében bármire képesek. Egy egész népcsoportot képesek nyomorban tartani, pusztán azért, hogy minél könnyebben szerezzék szavazatokat. Aprópó, szavazatszerzés: elmondom önöknek, hogy hogyan csinálják. A cigány önkormányzatok rendszerét az egyébként is halovány jogoktól folyamatosan megfosztják, elerik, hogy egy tenni akaró roma önkormányzati vezető se tudjon dolgozni a településen élőkért, mert önöknek az a lényeg, hogy a cigány nemzetiségi lét merüljön ki abban, hogy egy évben egyszer egy önkormányzat tart egy családi napot. A választások közeledtével megjelennek, ígérnek fűt-fát, ha nem jön össze, akkor fenyegetnek. A lényeg, hogy szállítsák önöknek a szavazatokat.

De ez nem elég, módszeresen tüntették el az elmúlt időszakban az EU-s felzárkóztatásra szánt pénzeket. Külön főigazgatóságokat hoztak létre az uniós források becsatornázására, amelyeken keresztül véleményem szerint kamu mentorprogramokat, öltözős, vetkőzős, fotózkodós, aláíró képzéseket szerveztek, bújtatott állásokat hoztak létre, ahol többségében nem is romákat alkalmaztak. Szerződéssel vették meg a magyar cigányság erre kapható vezetőit, és teszik ezt a mai napig úgy, hogy a szemük sem rebben, és képesek azt mondani, hogy ha munka van, akkor minden van.

Ami pedig a munkát illeti, a foglalkoztatottság növelése önmagában nem jelenti azt, hogy minden

van. Az, hogy valakinek van munkája, nem jelenti azt, hogy az illető jól keres, megbecsülik őt a munkahegyén, hasznosnak érzi magát, és azt sem jelenti, hogy az a pénz, amit keres, elegendő arra, hogy ő tisztessen megélhessen. A mondat, amit előszeretettel használnak a romák felzárkóztatásának kudarcait elfedni szándékozva, itt és most bukott el, ugyanis önök létrehozták az elmúlt időszakban a dolgozó szegénységet. Magyarországon a munka az elmúlt évtizedben emberek százezreinek nem volt elég ahhoz, hogy kiemelkedjen a szegénységből. Ez az önök szegénységi bizonyítványa a magyar cigányság felé.

Mi az árnyékkormányban azon dolgozunk, hogy megoldást találjunk az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítéletére. Azon dolgozunk, hogy minden nemzetiségnek valós érdekképviselője lehessen parlamenti és önkormányzati szinten is, és nem utolsósorban emberhez méltó élete. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a nemzetiségeket képviselő bizottság által felkért nemzetiségi szószóló felszólalása következik. Megadom a szót Szolga József horvát nemzetiségi szószólónak, aki nemzetiségi nyelven ismerteti felszólalásának első mondatait, majd magyarra fordítja azt. Parancsoljon!

SZOLGA JÓZSEF nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Poštovani Gospodine Predsjedniče! Tisztelt Ház! Postovani Dome! Tisztelt Államtitkár Úr! Postovani drzavni tajniče!

A Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről szóló beszámoló tartalmazza az előző időszakhoz képest a 13 őshonos közösség előrehaladásának mérőföldköveit. Az időszak legfontosabb eredménye volt, hogy a nemzetiségek jogairól szóló törvény átfogó módosítása megtörtént. Ezzel azonban a törvényi környezet javítása nem fejeződött be, jelenleg is folyik a szakmai munka. Hozzászólásomban szeretném kifejezni a nemzetiségi önazonosság-tudat megerősítésére vonatkozó, a tárgyalt időszakban végzett kormányzati tevékenységet, különösen a horvát közösség tekintetében.

A beszámoló foglalkozik a kisebbségi vegyes bizottságok munkájával. Az üléseken a nemzeti kisebbségi közösségek számára fontos kérdések kerülnek napirendre, megvitatásra, majd ajánlasként kormány általi elfogadásra. Kiemelésre érdemes a magyar és a horvát kormány gyakorlata. Bécsben, az EBESZ rendezvényein, valamint az Európa Tanács magyar elnöksége alatt európai jó gyakorlatként már bemutatásra került, így példaként állhat a többi szomszédos ország előtt.

A Zágrábban 2019. december 12-én megtartott ülés jegyzőkönyv aláírásával zárult. A tárgyalások ajánlái kormányhatározatban, konkrét végrehajtási megjelöléssel kerültek megerősítésre. Nem mehetünk el szó nélkül a két társelnök személyes közreműködése

mellett, hiszen az eredményes magyar-horvát nemzetiségi kapcsolatok előmozdításáért Kalmár Ferenc, Magyarország szomszédságpolitikájának fejlesztéséért felelős miniszteri biztos, a horvát állami - Red hrvatskog pletera elnevezésű - kitüntetésben részesült a horvát örökség, a kultúra és az oktatás népszerűsítésében vállalt szerepéért, valamint a magyarországi horvát kisebbség védelme és jóléte érdekében nyújtott különleges hozzájárulásáért. Társelnök kollégája, Zvonko Milas horvát államtitkár, a Határon Túli Horvátok Hivatalának elnöke pedig tegnap vehette át a zágrábi Liszt Intézetben a Magyar Érdemrend tisztikeresztje kitüntetését.

A jegyzőkönyvi ajánlásból ki kell emeljünk a magyar-horvát kulturális együttműködési program 2019-2022-es időszakra vonatkozó megkötését, amely alapját képezi a két állam kulturális együttműködésének, valamint a két országban élő nemzetiségek kulturális autonómiájára szentesítésének. A beszámoló által felölelt időszakban egy sor, a közös történelmi múltra épülő, nemzetközileg is elismerésre méltó program végrehajtására került sor.

Kiemelni érdemes, hogy az Országgyűlés a 2019. évet II. Rákóczi Ferenc-émlékvé nyilvánította. II. Rákóczi Ferenc édesanyja a mindkét nép által tisztelt hősnő, Jelena Zrinska, Zrínyi Ilona volt. A horvát-magyar szülők gyermekeként született Nikola Zrinski Čakovečki államférfi, hadvezér és költő emlékének adózva születésének 400. évfordulója alkalmából az Országgyűlés a 2020. évet Zrínyi Miklós-émlékvé nyilvánította. A döntés szövege hangsúlyozza Zrínyi kiemelkedő szerepét a magyar-horvát közös történelmi múlt kulcsfontosságú eseményeiben, ezért az emlékvé egyúttal a magyar-horvát kétoldalú kapcsolatok elmélyítésének eszközévé vált.

(10.30)

Az emlékvéhez, valamint a kiemelkedő személyiséghez kapcsolódóan kezdeményezés született a magyar-horvát barátság napjának mindkét állam részéről történő beiktatásáról. A horvát és a magyar kormány támogatásával 2020. október 15-e az év kulturális eseményeként emelhető ki. A zágrábi Klovičevi Dvori Galériában a magyar-horvát 800 éves közös történelmet és művészetet mutatja be az Ars et Virtus kiállítás megnyitása. Felbecsülhetetlen értékű alkotások és emlékek, hatalmas közös kulturális örökség mindkét nemzet számára. Ez a későbbi években a Nemzeti Múzeumban is megtekinthető volt. Tovább meg kell hogy említsem a horvát és a magyar közmédia intézményesített kapcsolatát. Megállapodás született a nemzetiségi programok kölcsönös átvételéről.

A két kormány nemzetiségeket támogató jó gyakorlat mintaértékű eredménye, hogy 2019-ben megvalósult a horvátországi magyarság több évtizedes vágya. Megépítésre és átadásra került a horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központ és Kollégium a magyar és a horvát miniszterelnök jelenlétében.

A delegáció tagjaként idézhetem Andrej Plenković horvát miniszterelnök úr szavait: „Számunkra az a legfontosabb, hogy mindkét közösség jól érezze magát Horvátországban és Magyarországon is. Ez megerősíti helyzetünket, de az együttműködés a kisebbségi közösségek kommunikációja révén elősegíti országunk kapcsolatait.” Így legyen ez a jövőben is!

A projektet követően megindulhatott a herceg-szántói horvát iskola fejlesztésének tervezése, a szombathelyi iskolaközpont ütemezett felújítása és funkcionálissá tétele, a pécsi Miroslov Krleza Horvát Iskola új gimnáziumi szárnyának megvalósítása a magyar kormány támogatásával. A fentiek is alátámasztják, hogy a nemzeti köznevelés fejlesztése alapját képezi a közösségek megmaradásának. Ez az út a jövő záloga.

Tisztelt Államtitkár Úr! Elmondhatjuk, hogy a 2019-es év az elmúlt időszak utolsó békeéve volt. A következő évektől az eddigi töretlen és mind szélesebb támogatást élvező kulturális autonómia építését a generációk által soha nem látott pandémiás veszélyhelyzet akadályozta.

Akkor még nem sejtettük, hogy ennél még súlyosabb külső veszélyek gátolhatják az ország és a nemzetiségek előrelépését, fejlődését. Horvát közösségünk mély együttérzéssel élte meg, hogy 2020. december 29-én, majd azt követően több hullámban földrengés rázta meg Horvátországot. Aki gyorsan ad, kétszer ad: Magyarország Kormánya az Európai Unió tagországai közül elsőként konkrét anyagi támogatást adott a bajbajutottaknak. Természetesen a horvát önkormányzatok, szervezetek, állampolgárok és jómagam is azonnal adománygyűjtésbe kezdtek. Rövid időn belül sikerült a természetbeni és pénzbeli segílyeket a katasztrófa sújtotta területekre eljuttatni. A segítségnyújtás a mai napig még fennáll. A horvátországi földrengés magyarországi túlélőjeként isteni gondviselésnek köszönhetően személyesen is ki tudom fejezni a horvát közösség köszönetét.

Tisztelt Országgyűlés! Tudományosan igazolt kutatások ellenére sajnálatos módon időnként fellángolnak olyan kívülről induló kezdeményezések, amelyek a magyarországi horvátságot kívánják megosztani, a közösség tagjait egymás ellen fordítani. Ez a beszámolási időszakban is érintett volt.

Leszögezzük, hogy az Országgyűlés két alkalommal is elutasította a horvát szubetnikai csoportba tartozó bunyevácok mint különálló nemzetiség elismerését. A tárgyalt időszakban az Országos Horvát Önkormányzat közgyűlése deklarációjában kinyilvánította: „Magyarországon magát bunyevácnak deklaráló polgárok etnikai alcsoportként a hazai horvát nemzetiség elválaszthatatlan részét alkotják. A nemzetiség képviselőiben visszautasítunk minden véleménynyilvánítást, amely bármelyik horvát közösség kulturális identitásának megvallását korlátozza, illetve történelmi örökségét kétségbe vonja. A bunyevác közösség elválaszthatatlan részét képezi a magyarországi horvát közösségnek, a horvát nemzetnek. Kérem az Országgyűlést, hogy a Magyar Tudományos Akadémia

véleményének figyelembevételével a horvátsággal való történelmi, kulturális, nyelvi, valamint identitási azonosságok miatt megalapozottan és törvényesen a jövőben se támogassa az etnikai al csoport önálló nemzetiségként való megjelölését.” Ezt az Európai Tanács záródokumentuma is így kezelte.

Tisztelt Ház! Összegzőképpen elmondhatjuk, hogy a beszámoló gondolatai velünk, rólunk, értünk, a nemzeti összetartozás jegyében fogalmazódtak meg. A Magyarországi Nemzetiségek Bizottságához hasonlóan kérem önöket, hogy szavazataikkal támogassák a beszámoló elfogadását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. Hvala na po zornosti! (*Taps a kormánypárti padsorokból.*)

ELNÖK: Köszönöm. Előre bejelentett felszólalóként megadom a szót Hollik Istvánnak, a KDNP képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

HOLLIK ISTVÁN (KDNP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Az teljesen világos, a beszámoló is ezt bizonyítja, illetve az itt elhangzott felszólalások alapján is elmondható, hogy a hazánkban élő nemzetiségek élete, illetve a kormánnyal való együttműködése harmonikus, az ő kulturális, oktatási autonómiájuk széles körű, azt mondhatom röviden tehát, hogy úgy élnek, ahogy szeretnének. Ez azért fontos, mert ha körbenézünk a szomszéd országokban, akkor ez az ott élő magyar kisebbségekről viszont nem mondható el. Ebben a tekintetben a hazai nemzetiségek és a kormány együttműködése, azt gondolom, hogy példamutató és konstruktív. Tehát hogyha van javaslat, érkezik javaslat a nemzetiségektől, akkor azt általában a kormány meghallja, és tesz is azért, hogy a helyzetük még jobb legyen.

Azért visszas a helyzet határon túl, mert általában itt az ellenzéki képviselők, akik jogállamisági problémákról beszélnek, és egyébként joggal mondják azt, hogy a magyar nemzetiségek érdekében is fel kell lépni, és mindent meg kell tenni az ő érdekükben, ezek a baloldali képviselők csöndben vannak, amikor a határon túli magyarság jogtiprásáról van szó, a határon túli magyarság jogtiprásáról Erdélyben, a határon túli magyarság jogtiprásáról Kárpátalján, amikor elveszik a korábban még meglévő jogaikat, például a magyar nyelvű oktatás jogát, és nem adják meg az autonómia fontos jogait például Erdélyben, és folyamatosan egzecíroztatják a magyarságot. Tehát akkor, amikor önök a jogállamiság hiányáról beszélnek ma brüsszeli kollégákkal, akkor legyenek szívesek végre tíz év után a határon túli magyarság ügyét is elővenni, mert úgy látszik, hogy abban nem annyira érzékenyek.

Szeretnék még röviden reagálni Vajda, illetve Varga képviselőtársunk felszólalására. Azt gondolom, hogy a roma felzárkóztatás ügyében, illetve a roma állampolgáraink segítésének ügyében a baloldali, Gyurcsány Ferenc szekerét toló képviselőtársaink jobb, hogyha csöndben maradnak, ugyanis 2010-ben azt láthattuk, hogy 13 százalékos munkanélküliség volt.

Nemcsak a romáknak, de a romáknak akkor biztosan nem volt munkája, a romák döntő többsége segélyen élt, segélybe kényszerítették őket. Tehát hiába mondja most ön, Varga képviselő úr, hogy ön hisz a munkában, az ön főnöke, Gyurcsány Ferenc egy dolgot nem adott a romáknak: megbecsülést és munkát; munkát biztos, hogy nem. Segélyre kényszerítette őket.

Én abban egyetértek, hogy emelni kell Magyarországon a béreket. Ezt mi meg is tettük 2010 óta. Az önök idejében, amikor önök átadták a kormányzást, 73 500 forint volt a minimálbér, most ennek a háromszorosa. De az a segély, ami a romákat megillette akkor, az még ennél is kevesebb volt. Tehát azt gondolom, hogy ha ön már itt szegénységről beszél, meg dolgozói szegénységről beszél, akkor azt jobb, hogyha figyelembe veszi, hogy akkor nem dolgoztak a romák, nem azért, mert nem akartak, hanem azért, mert nem tudtak. Ha szegénységről beszél, azt gondolom, hogy akkor a roma állampolgárok sokkal rosszabb helyzetben voltak, mint ma.

Arról nem is beszélve, hogy a roma gyerekek például akkor éheztek, tisztelt képviselő úr, hiszen akkor például nem létezett gyermekétkeztetési program, amire egyébként a kormány ma már több mint 60 milliárd forintot áldoz. Tehát ha valaki olyan helyzetből jön, hogy nem kap otthon elegendő ételmezt, az az iskolában megkapja. Sőt, hogyha egyébként szünet van, az iskolában akkor is hozzájut a szükséges ételmezt.

(10.40)

Ennek érdekében önök semmit nem tettek, úgy-hogy azt gondolom, hogy ebben a kérdésben nem túl hiteles az önök kritikája.

Szegregációról, kirekesztésről beszélni, tisztelt Vajda képviselő úr, hogy rátérjek erre is, önöktől minimum kétszínű, azt gondolom. (*Vajda Zoltán közbeszól.*) Igen, mert a Gyurcsány-kormány idején volt az, amikor romákat meggyilkoltak Tatárszentgyörgyön és máshol. Arról nem is beszélve, hogy régóta felmerülő vád az, hogy ezt az egész helyzetet a titkoszolgálatok szították fel, és ebben a helyzetben történtek meg ezek a gyilkosságok. Tehát azt gondolom, hogy jobb, ha baloldali képviselőtársaink a romák felzárkóztatásának ügyében csöndben maradnak. Azt gondolom, hogy a nemzetiségeket támogatni kell mindenben, ez az együttműködés a magyar kormánnyal megfelelő, éppen ezért természetesen a Kereszténydemokrata Néppárt a beszámolót támogatni fogja.

Egy elemet szeretnék ebből a beszámolóból kiemelni, hiszen a beszámolóban leírtak már nagyrészt elhangoztak, ami nekünk, kereszténydemokratáknak fontos, ez pedig az anyanyelvi hitélet. Ennek a lehetőségét is megadja és támogatja a kormány. A katolikus egyháznak több olyan intézménye van, ahol nemzeti-ségi nyelvű oktatás és hitéleti oktatás is folyik. Az evangélikus egyháznak Soltvadkerten német nyelvű

köznevelési intézménye van, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola német nemzetiségi pedagógusokat is képez, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karán szlavisztikai képzés folyik.

Tehát azt gondolom, mindent megteszünk annak érdekében, hogy a nemzetiségek joga széles körű legyen, és itthon tudják érezni magukat Magyarországon. Köszönet ezért Magyarország Kormányának, és a KDNP ezt a beszámolót támogatni fogja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Kétperces felszólalásra senki nem jelentkezett, ezért a normál szót kérők következnek. Megadom a szót Berki Sándornak, a Párbeszéd képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

BERKI SÁNDOR (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Nagy-nagy érdeklődéssel olvastam el a beszámoló azon részét, amely a magyarországi roma nemzetiség általános helyzetéről hivatott beszámolni, és elmondhatom, hogy nem kis meglepetésben volt részem. Az elvitathatatlan, hogy egy szakmailag jól előkészített, átfogó beszámolót tarthattam a kezemben, viszont a beszámolóban leírt adatok, elemzések rendkívül távol állnak az általam látott és tapasztalt helyzettől, amely a magyarországi roma közösség nagy részének életét jellemzi.

Mindjárt az elején megragadta a figyelmemet egy rendkívül beszédes adat, mely szerint - idézem a KSH 2011. évi népszámlálási adatokon alapuló becslését - 112 roma többségű és 531 legalább 20 százalékban roma kötődésűek által lakott település van az országban. 1985-1987-ben csak 10 ilyen település volt.

Évtizedek óta halljuk a szegregáció, a roma települések felszámolásának fontosságát. Ezzel szemben minden intézkedés ellenére ezek a számok egyre inkább nőnek. Természetesen befolyásolhatja a folyamatot a nem roma lakosság elvándorlása is, de ez is csak azt támasztja alá, hogy a magyar vidék elvesztette a megtartóerejét. Persze, mindez igaz hazánk tekintetében is, hiszen láthatjuk, mennyi fiatal dönt úgy a biztos megélhetés, a boldogulás reményében, hogy más országban kamatoztatja tudását, tehetségét.

De visszatérve a beszámolóhoz: számomra aggasztó, hogy főként az ország hátrányos helyzetű régióiban szegregátumok, romatelepek alakulnak ki, ahol gyakran még a legalapvetőbb szolgáltatások sem állnak az ott élők rendelkezésére. További probléma, hogy az így kialakuló lakossági arányok következtében szegregált oktatási-nevelési intézmények alakulnak ki, amelyek még inkább lassítják a felzárkóztatás folyamatát.

A mélyszegénységben élők közötti felülreprezentáltság kapcsán egy 2015-ös statisztikai adatot osztanék meg önökkel. A szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitétek aránya a roma és a nem roma népesség körében százalékosan mérve: a romák körében 83,7, míg a nem roma lakosság esetében ez a szám 26,8. Sajnos hazánkban sok család

kénytelen olyan körülmények között élni, hogy nem biztosított számukra a villamos energia, így a fény és a mindennapi élethez elengedhetlenül fontos eszközök használata. Szerencsére vannak olyan civilek, akik aktívan segítenek ilyen családoknak. Büszkéek vagyunk arra, hogy a Párbeszéd is aktívan részt tudott venni ebben a munkában.

Olvasom továbbá, hogy egyes intézményekben, ahol is a magyar nyelv mellett nemzetiségi nyelvet is oktatnak, a pedagógusok bérkiegészítéshez juthatnak. Ezt mindenképpen egy jó iránynak tartom, de kérdem én, hogy miért csak a nemzetiségi nyelv oktatása és miért nem a szegregáció ténye, a tanulók szociális és bármilyen nemű hátrányból fakadó helyzete jelenti a kivételt. Úgy vélem, még inkább meg kell becsülni a pedagógusokat, és még inkább azokat, akik az átlagnál is sokkal nehezebb körülmények között kénytelenek nap mint nap teljesíteni. És ha már oktatás, az is beszédes adat, miszerint a 18-64 év közötti romák körében 86 százalék az azok száma, akik nem jutottak el az érettségig.

A Covid alatt a digitális oktatásban való részvétel akadozott, erről a beszámoló is ír. A koronavírus okozta helyzet komoly nehézséget jelentett a legrászorultabb családok és a fiatalok számára. Sokan nem rendelkeztek a tantermen kívüli digitális oktatáshoz szükséges infrastruktúrával, elektronikai eszközökkel.

A roma gyerekeket az általános szegénységen túl az iskolai szegregáció sújtja a leginkább. A szegregált iskolákban túl azon, hogy a tisztán roma osztályok, iskolák léte önmagában is diszkriminatív, nem adottak a tárgyi és a személyi feltételek sem. Az ilyen iskolából kikerülő gyerekek továbbtanulási esélye rendkívül csekély, ez pedig a munkaerőpiacon érinti hátrányosan a felnövekvő generációkat.

A roma közösségek életkörülményei az északmagyarországi régióban a legrámaibbakk, itt a legrosszabbak a foglalkoztatási adatok is. Az ország hátrányos helyzetű térségeiben szinte az egyetlen munkalehetőség a közfoglalkoztatás, ahol ugyancsak felülreprezentáltak a romák. Mivel a közfoglalkoztatást a helyi önkormányzatok szervezik meg, az ezen a területen jelentkező diszkriminációs ügyeket, attól félve, hogy elveszítik a járandóságaikat, sok esetben nem is jelentik a sérelmet szenvedők. Mindannyian tisztában vagyunk vele, hogy milyen nagy arányban csökkent a közfoglalkoztatásban részt vevők száma az elmúlt években. A hátrányos helyzetű térségekben ennek oka legkevésbé az, hogy a dolgozók a munkaerőpiacon tudtak elhelyezkedni. A gyakori lakhatási, egészségügyi, infrastrukturális hiányosságokra, úgy néz ki, továbbra sincsenek kielégítő megoldások.

Bár vannak programok, mint például a „Felzárkózó települések” program, de a projektek egy kivétellel nem jelennek meg azon városokban, ahol számos szegregátum lelhető fel. Bár városokról beszélünk, nem egy esetben megyei jogú városokról, mégis ugyanazon problémákkal, hiányosságokkal szembesülnek, mint a kisebb településeken, falvakban. A megfelelő út vagy

ivóvíz és más szolgáltatások hiánya, lakhatási és egészségügyi problémák, valamint az energiaszegénység felszámolása, kezelése is a fontos teendők közé tartozik.

Érdemes megemlíteni az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítéletét is. Az ítélet szerint aggályos, hogy a nemzetiségi listára szavazóknak le kell mondanuk a pártlistára szavazásról. Az ítélet szerint sérül a választási titkossághoz való jog is a listás szavazás tényének rögzítése és az egyetlen listára szavazás miatt. Ráadásul a nemzetiségi lista zárt, így nincs mód a választói akarat valódi kifejezésére. Kimondta a bíróság azt is: alapvető jogkorlátozás, hogy a 13 magyarországi kisebbségből 11-nek a kis létszáma miatt esélye sincs arra, hogy parlamenti képviselőt válasszon.

Véleményem szerint az önbevalláshoz képest jóval több roma élhet Magyarországon, bár a 2022-es népszámlálás vonatkozó adatait nem ismerjük, de iránymutató lehet a 2011-es, amely szerint 315 ezren vallották magukat cigánynak, de a becslések szerint a számuk a valóságban 600-700 ezer volt akkor. Felmerül a kérdés: mi lehet annak az oka, hogy a cigányok nem a nemzetiségükhöz tartozónak vallják magukat. Félelem a megbélyegzéstől, kirekesztéstől?

Itt most szeretnék válaszolni Hollik képviselőtársam megszólalására is. Mindig elmondom, hogy friss képviselőként számomra azt hallgatni, hogy mi volt a múltban és melyik kormány hogyan használta ki a magyarországi cigányságot, nem válasz a kérdéseinkre, és nem ad felmentést az alól, hogy a jelenleg hatalmon lévő kormány miért nem tesz többet a magyarországi kisebbségért. Folyamatosan ezt hallgatni, hogy Gyurcsány Ferenc és a múlt kormányai, nem releváns, számomra nem információdús, és a ma élő romákat és kisebbségeket ez nem érdekli - ezek nem válaszok.

(10.50)

Az a válasz, hogy jelen pillanatban mit teszünk azért, hogy a magyarországi kisebbségek helyzete jobb legyen.

Határon túli magyarok. Én pont az az ellenzéki képviselő vagyok, aki a Nemzeti Összetartozás Bizottságának tagja vagyok, mégpedig azért, mert én kértem, mert azt gondolom, hogy minden kisebbség fontos, és minden, határainkon túl élő magyar is ugyanolyan fontos a magyar államnak. És folyamatosan felteszem azt a kérdést, hogy ha a határon túli magyarokat ilyen mértékben - és tényleg azt mondom, hogy ezek a programok nagyon jók - tudja támogatni a magyar állam, akkor ugyanezt a programot miért nem valósítja meg a határainkon belül is. Én ezt a javaslatot tudom tenni.

De a végére, összegzésként - mert azt gondolom, hogy kezdeményező és együttműködő képviselő vagyok, mert az ügy a fontos, nem pedig a pártállás - ugyanazt tudom elmondani, hogy jómagam továbbra is készen állok az együttműködésre minden olyan dologban, ami a

magyarországi cigányság problémáira kíván választ adni. Továbbra is partner kívánok lenni a vidék fejlődésében, a szegregáció felszámolásában, mert - mint ahogy többször is elmondtam - a romaügynek felül kell írnia a pártok politikai érdekeit. Köszönöm szépen. *(Taps a Párbeszéd soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Megadom a szót Illés Boglárkának, a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

ILLÉS BOGLÁRKA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Azért kértem szót ebben a vitában, mert úgy gondolom, hogy az előttünk fekvő beszámolóban túlmutatóbb jelentősége van annál, mint amit szigorúan a beszámolóban foglalt tartalmi elemek mutatnak. Túlmutató jelentősége van, mert az elmúlt időszakban érthető okokból többet beszéltünk a háború sújtotta Ukrajnából menekülő humanitárius alapon történő segítségnyújtásáról. Túlmutató jelentősége van, mert sokat hallunk a Magyarország által korábban támasztott, és minden nemzetközi jogi keret által alátámasztott, a külhonnban, Kárpátalján élő magyarok jogainak biztosításához kötött feltételek következetes fenntartásáról, és arról, hogy nem kérünk többet, csupán annyit, aminek a feltételeit mi már korábban megteremtettük.

Úgy gondolom, ez a beszámoló azt bizonyítja, hogy nemcsak a törvényi feltételeit teremtettük meg a Magyarországon élő nemzetiségek, nemzetiségi jogok érvényesülése vonatkozásában, hanem tartalommal is megtöltöttük. Tartalommal is megtöltötték elkötelezett vezetők, elkötelezett munkatársak, ötletekkel és az ötletek megvalósítását biztosító kerettel, valamint forrással, hiszen 2010 után ehhez a politikai akarat sem hiányzott.

Én köszönetet szeretnék mondani az államtitkárság munkatársainak, és köszönetet szeretnék mondani valamennyi szakterületen dolgozónak - legyen szó akár a Miniszterelnökségről, a korábbi Emberi Erőforrások Minisztériumáról, a korábbi Innovációs és Technológiai Minisztérium munkatársairól, a Belügyminisztérium munkatársairól, a korábbi, családkért felelős tárca nélküli minisztérium munkatársairól -, valamint az Agrárminisztérium munkatársainak is, hiszen ez a beszámoló a 2019-20-as évet öleli fel, és az a munka, amit ők elvégeztek, úgy gondolom, hogy példaértékű, és mindenképpen köszönet illeti őket ezért.

Engedjék meg, hogy a jogi háttérrel egy picit ki nyissam és kibontsam, hiszen az előttem szólók már sokat beszéltek arról, hogy milyen lehetőségeik vannak a nemzetiségeknek hazánkban. De szerintem fontos rögzítenünk, hogy ez egészen pontosan vagy konkrétan mit is jelent.

Kezdeném az Alaptörvénnyel, ugyanis Magyarország Alaptörvénye egyértelműen deklarálja, hogy a nemzetiségeket érintő alkotmányi szintű szabályozást igénylő alapvető jogok és kötelezettségek meg kell

hogy illessék őket, és ezek érvényesülését sarkalatos törvényi formát öltő nemzetiségi törvény biztosítja.

De kiterjedhet akár az oktatási jogokra is, a felsőoktatásra vagy például a nemzetiségipedagógusképzésre, hiszen Magyarország Alaptörvénye azt is deklarálja, hogy a nemzetiségek anyanyelvi oktatáshoz való joga érvényesüljön. Ennek megfelelően a nemzetiségi törvény, illetve a köznevelési törvény biztosítja a nemzetiségi nevelés, oktatás megszervezését, fenntartását, a nemzetiségi közösségek igényeinek megfelelő anyanyelvű vagy kétnyelvű óvodai nevelést, illetve anyanyelvű vagy kétnyelvű nyelvoktató vagy kiegészítő nemzetiségi oktatást. Egyértelműen deklarálja tehát, hogy a nemzetiségeknek mindehhez joguk van, és a feltételeket is biztosítjuk hozzá.

De beszélhetnénk akár az előadó-művészeti törvényről is, hiszen az előadó-művészeti törvény preambuluma szerint egyebek mellett a színház-, tánc- és zeneművészet sokszínűségének és értékeinek gyarapítása, az előadásoknak, koncerteknek a közönség széles rétegeihez való eljuttatása, a hazai előadó-művészet nemzetközi jelenlétének elősegítése és a hazai nemzetiségek művészeti támogatása, valamint kulturális jogaik érvényesülése érdekében jött létre.

Engedjék meg, hogy még a könyvtárakról és a kulturális alapellátásról is említést tegyek, hiszen ott is egyértelműen deklarálva van, hogy hozzá kell járulnia a kulturális alapellátásnak a nemzetiségi identitás megerősödéséhez, a társadalmi fejlődés és a kultúra jóléti hatásainak kiteljesedéséhez.

És persze beszélhetünk a nemzetiségeknek nyújtott támogatások jelentős mértékű emelkedéséről, a nemzetiségi önkormányzatok számára biztosított egyeztetési jogról, jogorvoslati jogról, amire államtitkár úr is utalt és részletesen ki is tért. Beszélhetünk akár arról is, hogy a nemzetiségi önkormányzatok képviselő-testületei működésének nemcsak a jogi, hanem az anyagi feltételei is biztosítottak, és lehetőség van arra is, hogy szociális ellátóintézményt alapítsanak, fenntartsanak vagy akár közlevéltárat alapítsanak.

Ezeknek a sorát még gyarapíthatnám, de engedjék meg, hogy még egy dologra, egy elemre kitérjek, és ez nem más, mint a mediaszolgáltatásról és a tömegkommunikációról szóló törvény, amely szintén garantálja a nemzetiségi média működését, illetve működtetését, és a közszolgálati műsorszolgáltatók is rendszeresen sugároznak anyanyelvű rádió- és televízióműsört minden hazai nemzetiség számára, valamint arra is lehetőség van, hogy a nemzetiségi lapok finanszírozásához hozzájárulást kérjenek és támogatást kapjanak.

Azért tartottam fontosnak ezeket kiemelni, mert ezeknek a jogoknak az érvényesülését egy biztoshelyettes is elősegíti, és a biztoshelyettes a tisztsége betöltéséhez csak úgy juthat hozzá, ha rendelkezik többek között az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetségének és az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottságának a támogatásával. Tehát én úgy gondolom, hogy a nemzetiségek jogai és a

nemzetiségi jogok hazánkban biztosítottak. Természetesen mindig lehet tovább gondolkozni azon, hogy melyek azok a területek, amelyekre adott esetben még érdemes kiterjeszteni, vagy amelyeket adott esetben érdemes felülvizsgálni, de ez - és ezt fontosnak tartom kiemelni - mindig a nemzetiségek közreműködésével, jóváhagyásával, támogatásával kell hogy megtörténjen.

Az előttem szólók közül voltak, akik már említést tettek róla, de én úgy gondolom, hogy fontos ebben a vitában minél több oldalról megközelíteni és minél több oldalról elmondani a Kárpátalján élő magyarok jogait, helyesebben a jogaik csorbulását. Hiszen a Kárpátalján élő magyarok számára mindazok a jogok, amelyeket mi itt a nemzetiségek számára biztosítunk, már évek óta nem biztosítottak. Évek óta, hiszen már 2021-ben életbe lépett egy olyan nyelvtörvény, amely szerint a Kárpátalján élő magyarok a szolgáltatói szférában és a kereskedelemben nem használhatják az anyanyelvüket, különben magas büntetésre számíthatnak.

Szeptembertől gyakorlatilag meg kívánják szüntetni Kárpátalján a kisebbségi, köztük a magyar iskolákat, 99 magyar általános és középiskolát. Meg kívánják szüntetni a magyar nyelven történő érettségizést, felvételit és szakképzést. És ez még nem minden! Az egyetemeken nem lesz arra lehetőség, hogy maguk válasszák meg a tanítás nyelvét, a médiában pedig az ukrán nyelv arányát 90 százalékra kívánják emelni a jelenlegi szabályok szerint. Tehát a közösségi jogoktól, az oktatási, nyelvi, politikai jogoktól a kárpátaljai magyarokat teljesen meg kívánják fosztani.

Ezzel szemben mi az itt élő nemzetiségek, köztük az ukrán nemzetiség számára is jelentős támogatást biztosítunk. Ahogy az a beszámolóban is látható, az ukrán nemzetiség számára annak érdekében, hogy saját médiát tarthassanak fenn, mintegy 100 millió forinttal járult hozzá a magyar kormány és a magyar állam.

(11.00)

Az Ukrán Országos Nemzetiségi Önkormányzat által fenntartott intézmények támogatásához mintegy 25 millió forinttal járult hozzá a magyar állam. A Stipendium Hungaricum programban való részvételhez pedig évente több tucat fiatal csatlakozhat, és több tucat fiatal számára biztosít lehetőséget.

(Az elnöki széklet dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

És fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy ezek a számok a 2019-es és a 2020-as évre vonatkoznak, tehát arra az 1300 gyermekre, akiknek jelenleg is iskolai oktatásban lehetőséget biztosítunk teljesen ingyenesen, térítésmentesen, erre ez a beszámoló még nem is tér ki.

Vagy például az Országos Idegennyelvű Könyvtárban az ukrán nyelvű dokumentumok száma is folyamatosan növekszik. De gondolhatunk akár az ukrán nyelvű nemzetiségi hitélet támogatására, hiszen

két év alatt mintegy 10 millió forinttal járult hozzá ehhez is a magyar állam. Az ukrán nemzetiségek számára heti 30 perces műsor készült a közmédiában a beszámolási időszakban, de természetesen ez jelenleg is tart.

Tisztelt Ház! A beszámolással érintett időszakban a beszámoló tanúsága szerint 1920 ukrán személy szerepelt az országos nemzetiségi szavazói névjegyzékben. Tudjuk, hogy a háború kitörése óta már több mint kétmillióan lépték át a határt. Azt is tudjuk, hogy több tízezren vannak, akik hazánkban találtak menedéket. Természetesen én nem állítom, hogy valamennyien az ukrán nemzetiséghez tartoznának, többen vannak, akik a kárpátaljai magyarságból letek új otthonra itt nálunk. De azért sokan vannak, akik mégiscsak az ukrán nemzetiséghez tartoznak, és őket is szeretettel, őket is a magyar vendégszeretettel várjuk és fogadtuk, és itt nemcsak támaszt, hanem ott-hont is kapnak, természetesen figyelembe vesszük, hogy a háború sújtotta területről menekültek közénk. Sajnos azt is látnunk kell, hogy míg egyre többen érkeznek hozzánk, úgy fogyatkozik a Kárpátalján élő magyarok lakosság száma és a lélekszáma.

Tehát ha figyelembe vesszük, hogy az említett jogokat mi nemcsak a választói névjegyzékben szereplő ukránoknak, hanem valamennyi, azóta hozzánk érkező és a jövőben hazánkban menedéket találó ukrán személy számára is biztosítjuk, úgy gondolom, hogy a mi kérésünk lehet egy jogos elvárás.

Kérem a tisztelt Házat, hogy legyen konszenzus közöttünk abban, hogy a nemzetiségeknek járó jogokat úgy hazánkban, mint a magyar nemzetiségek jogait különben biztosítsuk és biztosítsák, erre minden fórumon hívjuk fel a figyelmet, és legyünk ebben egységesek. Azoktól az ellenzéki képviselőtársaimtól is kérem ezt, akik a felszólalásukban erről megfigyeltek valamilyen oknál fogva, vagy a felszólalásukban erre nem tértek ki.

Mi pedig továbbra is biztosítjuk arról az ukrán szomszédainkat, hogy azokat a jogokat, amelyeket korábban is biztosítottunk és azokat a támogatásokat, amelyeket a nemzetiségek számára, köztük az ukrán nemzetiségek számára is garantálunk, a továbbiakban is fenn tudjuk tartani, a továbbiakban is szeretettel fogjuk várni azokat az ukrán gyermekeket, akik akár a Velencei-tónál vagy akár a Balatonnál fognak nyáron táborozni. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat, köszöntöm a nemzetiségi szószólókat megkülönböztetett tisztelettel. A következő felszólaló Brenner Koloman képviselő úr, a Jobbik képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

DR. BRENNER KOLOMAN (Jobbik): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Jó napot! Grüss Gott! és Dobar dan! A közéleti életem, ha szabad így fogalmaznom, legelső sajtótájékoztatóját ezzel a háromnyelvű köszöntéssel kezdtem, hiszen mi a soproni régióban

így nőttünk fel, megadván a tiszteletet mindhárom nemzetiségnek. Jómagam alapító tagja voltam a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának, és egészen 2017-ig képviselője is, ezért én ilyen szemmel tekintettem át az előttem fekvő beszámolót; az előttem fekvő beszámolót, amely szakmai szempontból egy nagyon korrekt munka, és a nemzetiségi tevékenységek teljes területét lefedi.

Amennyiben azonban az előttem szóló képviselőtársaimra is reagálnom kell, egy kicsit ezt összpolitikai és osztársadalmi szempontból értékeljük, akkor először is szeretném leszögezni, hogy a Jobbik-Konzervatívok közössége kezdettől fogva mind a határon túli magyar nemzeti kisebbségek, mind pedig a hazai nemzetiségek ügyét kiemelt nemzetstratégiai kérdésként kezelte. Ha akár csak arra utalhatok, hogy ha megnézik a 2018-as választási programunkat - igen, nekünk volt olyan, ellentétben más pártokkal -, abban mind a határon túli magyar nemzeti közösségek, mind a hazai nemzetiségek - és ez ritkaság a hazai politikai mezőnyben, azt gondolom - kiemelt szerepet játszottak. Mégpedig nemcsak a hazai cigányság, hanem minden nemzetiség ügye a mi választási programunkban benne volt korábban is, és a politikai tevékenységünkben a mai napig kiemelt szerepet játszik.

Azt kell mondjam, hogy már amikor 1993-ban a magyar Országgyűlés megalkotta a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvényt, már akkor jó néhányan felhívtuk arra a figyelmet, hogy valószínűleg nem szerencsés a klasszikus nemzeti kisebbségek ügyét és a hazai cigányság ügyét ugyanabban a keretrendszerben szabályozni, mert a hazai roma társadalom ügye egy olyan osztársadalmi erőfeszítést kíván - és a roma közösség vezetőitől kimondottan és kiemelkedő felelősséget pluszban, illetve a sajnos egy nagyon vékony hazai roma elitől is -, amelyet szerintünk nem feltétlenül a nemzetiségpolitika keretében tud hazánk igazán kezelni.

Sajnos az idő bebizonyította, hogy nekünk volt igazunk, hiszen lehet látni, hogy míg a 12 klasszikus nemzeti kisebbség, nemzetiség például a nemzetiségi önkormányzatok rendszerét minden döccenés ellenére, ha szabad így mondani, az elmúlt évtizedekben, tehát '94 óta, amikor legelőször megválasztottuk őket, normálisan tudja működtetni, ez nem igaz sajnos a hazai cigányságra, amely kezdettől fogva küzdött ezzel a nemzetiségi önkormányzati rendszerrel, és sajnos igen, a nagypolitika pedig mindig rátelepedett erre, és ez nem volt senkinek sem jó a mi véleményünk szerint, sem a hazai cigányságnak, sem pedig az egész magyar társadalomnak.

Ezért én ezzel a részével a beszámolóknak azért nem kívánok foglalkozni, mert szerintem nem nemzetiségpolitikai keret keretében kell hogy ezt a vitát lefolytassuk, egészen odáig, hogy éppen jelenleg mi zajlik az Országos Roma Önkormányzatnál, és a már elhangzott korrupciós, Farkas Flórián-os ügyekről már inkább szó se essék, mert ez szerintünk több mint harminc évvel a rendszerváltoztatás után egy hihetetlen

szegénységi bizonyítványa az egész eddigi kormányzó politikai elitnek. Ezt szerintem érdemes egyszer így ebben a formában is jegyzőkönyvezni a magyar Országgyűlés falai között.

Nézzünk néhány olyan dolgot, ami szerintem nagyon érdekes lehet, ha a beszámolóban felsorolt részleteket egy kicsit azért a további fejlődés szempontjából kritikusan is meg szemléljük. Az első ilyen kérdés a Jobbik-Konzervatívok számára az elvándorlás kérdése, ami egy osztársadalmi probléma, de kimondottan érinti a hazai nemzetiségeket is. Itt például hadd utaljak, mondjuk, Baranyára, ahol nagyon sok német nemzetiségű falu van, főleg a kisebb települések töb-
bek között azért is elnéptelenednek, mert nyilvánvalóan főleg, ha még a családból, illetve a nemzetiségi oktatásból a fiatalok tudnak németül, akkor a mai világban teljesen normális az, hogy már ifjúkorukban eltávoznak a német nyelvterületre. Miért is? Hát, azért, mert háromszor annyit keresnek, mert ír és mondd, az Európai Unióban a magyar polgárok bérei az egyik legalacsonyabbak. Itt is hadd utaljak a Jobbik-Konzervatívok béruniós és bérfelzárkóztató kezdeményezésére. Amíg ebben átfogó áttörés nincs, addig sajnos a nemzetiségek lakta településekre is nagyon vonatkozik ez az elvándorlási kérdés.

(11.10)

Még egyszer mondom, ez egy osztársadalmi kérdés is, de nyilvánvalóan például a német nemzeti kisebbséget, de szerintem a többi olyan nyelvtudással rendelkező nemzetiséget is érinti, akik most már, lássuk be... - a szegedi régióból is járnak át sajnos Romániába dolgozni a magyarok, merthogy szegényszemre már ott is magasabbak a bérek, mint nálunk. Halkan jegyzem meg, hogy a rendszerváltoztatás óta az Orbán Viktor vezette Fidesz kormányzott 17 éven keresztül, úgyhogy lehet nyugodtan másra mutogatni, csak nem érdemes.

Egy másik kérdés, ami számomra kutatóként és nyelvészként is mindig kiemelkedő jelentőségű volt, a hazai nemzetiségek nyelvhasználata. Ez a kérdés ebben a beszámolóban nem kapott olyan hangsúlyt az én véleményem szerint, mint amit ez a kérdés megérdemelne, hiszen a nemzetiségi identitás mégiscsak egyik legelső ismérve az anyanyelv ismerete.

Na, most, a történelmi folyamatok miatt a hazai nemzetiségek jelentős része egy nyelvvesztési folyamat kellős közepén, vége felé - attól függ, hogy melyik nemzetiségről beszélünk - áll. És mindazon intézményrendszer, ami valóban szükséges - például a nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott oktatási intézmények -, kezd egész jól kiépülni néhány nemzetiség keretén belül.

A nagy kérdés az, hogy elindul-e a folyamat afelé, hogy egyre több kétnyelvű vagy esetleg egynyelvű, kizárólag a nemzetiség nyelvén oktató intézményt sikerül-e magas oktatási színvonalon nekünk itt aztán azért létrehozunk, hogy a hazai nemzetiségek tényleg meg tudják őrizni a nyelvüket és a kultúrájukat.

Na most, a mai világban - épp Pintér belügyminiszter úr irodája elől érkeztem ide, mert magam helyett inkább a Pedagógusok Szakszervezetének alelnökét delegálta a Jobbik-Konzervatívok erre az egyeztetésre a bosszútörvényről -, amikor az osszoktatás ügyét a jelenlegi fideszes egypárti túlhatalom úgy kezeli, ahogy kezeli, akkor azt meg lehet nézni, hogy mondjuk, ki az, aki nemzetiségitanár-képzésre jelentkezik. Képzőhely van, tisztelettel jelentem, csak hallgató már nem nagyon. Csak utalnék a legutóbb megjelent számokra is, mondjuk, a saját egyetememről, az ELTE-ről, hogy hányan jelentkeztek en bloc pedagógusnak, és akkor a nemzetiségi tanárokról már nem is beszélek.

Szóval, tisztelettel arra szeretnék mindenkit kérni, hogy ami pozitív a hazai nemzetiségpolitikából, azt fogadjuk el pozitívnak. Én minden fórumon kiálltam és kiállok, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésében és minden fórumon a kárpátaljai magyarság érdekében, hiszen Brenzovics László barátomat 1996 óta ismerem, és gyakorlatilag azt gondolom, hogy nagyon pontosan ismerem az ottani viszonyokat is. De ne felejtjük el azt sem, hogy a hazai nemzetiségek ügyét bizony nekünk európai összehasonlításban sikerült viszonylag jól rendeznünk, ezt is le kell szögezni mindig, hiszen a nemzetközi összehasonlításban a hazai nemzetiségpolitika intézményrendszere jól kiépültnek tekinthető.

És azt se felejtjük el, hogy mik azok a problémák - így például a hazai klasszikus nemzetiségek nyelvvesztése -, melyekre eddig ez az intézményrendszer nem tudott áttűtő választ adni, és szerintem ebben kellene nekünk közösen továbbgondolnunk a folyamatokat, hiszen ez egy nagyon fontos kérdés.

Az utolsó hadd legyen a választási ítélettel kapcsolatos megjegyzésem, ugye, a legutóbbi ítélettel kapcsolatban. Igen, amikor a kedvezményes mandátum lehetőségét akkor még az Országos Német Önkormányzatban is tárgyaltuk, az a kérdés mindig megosztotta a nemzetiségeket, hogy gyakorlatilag egyrészt a regisztráció rendszere is mindig vitás kérdés volt; különösen a hazai németiség köreiből, akikben még élénken élt - főleg az idősebb generációkban - a hazai németiség elűzésének tragikus élménye, amelyet a népszámlálási adatok alapján hajtott végre az aktuális magyar kormány. Gyakorlatilag azt kell hogy mondjam, hogy ezek komoly viták voltak, hogy a regisztráció kérdését hogyan kezeljük.

Végül arra jutottunk, hogy a többletjogok, valamilyen szintű többletjogok fejében ezt vállaljuk. De az, hogy gyakorlatilag a két szavazatunk közül az egyiket is elveszítjük akkor, hogyha feliratkozunk a nemzetiségi névjegyzékre és a parlamenti választáson is arra szeretnék szavazni, az viszont a jelenlegi egykamarás parlamentben bizony már, mint kiderült az ítéletből, komoly jogi és nemzetiségpolitikai problémákat vet fel. Itt szerintem szintén érdemes volna egy további lépéssel és egy konszenzus felé hajló lépéssel ezt közösen továbbgondolnunk.

Összefoglalóan tehát a Jobbik-Konzervatívok nevében ezt a beszámolót szakmai szempontból jónak tudjuk ítélni, ugyanakkor a megfogalmazott kritikai pontok fontosságára is felhívjuk a tisztelt választópolgárok figyelmét. Köszönöm a figyelmüket. *(Szórványos taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló Ritter Imre nemzetiségi képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, ön é a szó.

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő: Sehr geehrte Vorsitzende! Sehr geehrter Statssekretär! Sehr geehrtes Parlament! Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Először is szeretném megköszönni az államtitkárságnak, minden itt lévő és itt nem lévő munkatársának a kétéves beszámolót és a beszámoló mögött lévő kétéves munkát, mert a beszámoló összeállítása egy dolog; ami a beszámolóban van, és ami munka van mögötte, az sokkal több.

Másodsorban szeretném megköszönni államtitkár úrnak is az átfogó szóbeli tájékoztatást, kollégámnak, Alexov Lyubomirnak is; anélkül, hogy ezek közül bármit megismételnék, szeretném kijelenteni, hogy az általuk elmondottakkal teljes mértékben egyetértek. Ugyanakkor engedjék meg, hogy visszaidézzek néhány dolgot a 2022 júniusában a 2023. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslat általános vitájában, majd ez év márciusában a költségvetési törvény módosításakor elmondottakból.

A hozzászólásom háromszor 20 perc; első h20 perce 2022 júniusában arról szölt, hogy végigvettem azokat a rendkívül pozitív változásokat, amelyek a magyarországi őshonos nemzetiségek parlamenti képviselőinek biztosítását követően a 2014-22 közötti nyolc évben nemzetiségi szempontból történtek.

A visszatekintést azzal zártam, hogy a Magyarországon élő tizenhárom őshonos nemzetiség nevében fenntartás nélkül meg kell köszönjem elsősorban a mindenkori magyar kormánynek, hiszen minden döntés az övék volt, de az egész magyar parlamentnek, minden egyes korábbi és mai parlamenti képviselőnek az elmúlt nyolc évben nyújtott nemzetiségi támogatást, amellyel a 2014. évi kevesebb mint 4 milliárd forint a 2022. évre közel 24 milliárd forintra, azaz a hatszorosára emelkedett.

Külön megköszöntem, hogy az őshonos nemzetiségek ügyeit, előterjesztéseit egyfajta iratlan házbélyként a frakciók kivették a napi politikai csatározásokból, és az elmúlt nyolc évben minden, a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága által benyújtott előterjesztést, törvényjavaslatot lényegében egyhangúlag fogadott el a magyar Országgyűlés. Ezt köszönjük, és kérjük a továbbiakban is.

Minden alkalommal elmondtam, hogy ilyen lehetőségeink nekünk, magyarországi őshonos nemzetiségeknek az elmúlt száz évben nem voltak. Ugyanakkor azt is hangsúlyoztam, hogy a megelőző hét-nyolc

évtizedben a magyarországi nemzetiségeket sújtó intézkedések sokaságát, mulasztásait, bűneit, azok negatív következményeit nem lehet hét-nyolc év mégoly szép eredményeivel sem jóvátenni, helyre tenni, ehhez több évtized kell.

Az elmúlt nyolc év arra volt elég, hogy megkapaszkodjunk, újra hitet kapjunk, és új lendülettel elinduljunk azon az úton, elindítsuk azokat a hosszú távú programokat, melyek reményeink szerint az őshonos nemzetiségek túlélését, a nemzetiségi létünk jövőbeni fennmaradását biztosíthatják.

Sajnos, a 2020-21-es Covid-válság, majd a '22-es tragikus háborús helyzet, az energiaválság, az egyre súlyosabb infláció és minden más következménye ezt a pozitív előrelépést megtörte, és fölerősített több olyan negatív folyamatot, melyet már a '23-as költségvetési javaslat tárgyalásánál is előre jeleztem.

(11.20)

Tudtuk, hogy több területen jelentős többletköltségeink lesznek, ennek ellenére, megértve a hazánk előtt álló megoldandó problémákat, feladatokat, ebben a mi szerepünket is, elfogadtuk, hogy a 2023. évre a 2021. évhez hasonlóan nem lesz nemzetiségítámogatás-emelés a költségvetési törvényben, sőt jelentősebb elvonások is voltak. Szeretném hangsúlyozni, hogy ezt ennek ellenére egységesen, egyetértőleg elfogadta mind a 13 nemzetiség. Azóta eltelt nyolc hónap, melynek az eseményei igazolták sajnos a korábbi előrejelzéseinket.

A 2023-as költségvetési évben három lényeges központi intézkedést kívánó, jelentős többletköltség-járó terület van. Ezek a következők.

Az első: az energia-többletköltség fedezetének biztosítása. 2022 negyedik negyedévére vonatkozóan erre a nemzetiségi önkormányzatok, illetve az általuk fenntartott köznevelési intézmények mintegy 405 millió forint energiatöbbletköltség-kompenzációt kaptak, melyet ezúton is köszönünk. 2023 első félévére is megjelent a kormányrendelet az előlegről, szintén 405 millió forintról. Bizonyos, hogy idén ezenfelül még legalább egy 1 milliárd forint körüli kompenzáció lesz szükséges.

A második komoly problémát jelentő terület a közétkeztetés költségeinek finanszírozása. Az elmúlt héten fejeztük be az intézményenkénti konkrét felmérést a kilenc országos önkormányzat által fenntartott 27 köznevelési intézmény több mint 4500 gyerekére vonatkozóan a 2021. és 2022. évi tényleges bevételre és kiadásra. Ennek alapján objektív tény, hogy 2021-ben már 126 millió forint finanszírozása hiányzott, mely hiány 2022-ben közel kétszeresére, 247 millió forintra nőtt. Látva a 2022 második félévében történt inflációt, ezen belül az élelmiszer-inflációt, nagy bizonyossággal ki merem jelenteni, hogy a kilenc országos önkormányzat által fenntartott 27 köznevelési intézmény közétkeztetési forráshiánya a 2023. évben legalább 500 millió forint lesz.

Jelenleg folyik a felmérés, jövő hét végére meglesznek az adataink az 55 HNÖ által fenntartott 75 köznevelési intézményre, nagyságrendileg tízezer gyermekre, nem kétséges, hogy ez körülbelül az országosok által fenntartott közétkeztetési hiány duplája lesz, ami körülbelül 1 milliárd forint. Itt ki kell hangsúlyoznunk, hogy nemcsak az alpnormatíva jelentős emelésére van szükség, de intézményenként is meg kell vizsgálni a konkrét költségek alapján, hogy milyen kiegészítő támogatást kell adjunk, hiszen az átlagtól nagyon jelentős pozitív-negatív irányú eltérések vannak annak függvényében, hogy egy-egy intézménynek mennyi a létszáma, főző- vagy melegítőkonyhája van, települési önkormányzat vagy az intézmény kezében van a közétkeztetés, és a többi. Ezt az első két pontot összefoglalva azt mondtam egy évvel ezelőtt, hogy az energia és a közétkeztetés területén összességében mintegy 3,5 milliárd forint kompenzációra lesz szükség 2023-ban.

A harmadik nagy terület a minimálbér és a garantált bérminimum emelése, valamint a pedagógus ágazati pótlék emelésére a forrás biztosítása. Ez, ha több hónapos eltolódással is, a pedagógus-munkakörökben megtörtént, hiszen a 2023. májusi normatív támogatással visszamenőleg 2023. január 1-jéig az intézmények normatív alapon megkapták a minimálbér és a garantált bérminimum emelésének, valamint a pedagógus ágazati pótlék emelésének a forrását. Ugyanakkor, amire egy évvel ezelőtt még nem gondolhattunk, hogy ez a normatív kiegészítés nem vonatkozott a nem pedagógus-munkakörben foglalkoztatottakra, technikai személyzetre, kisegítő személyzetre. Erre megcsináltuk a tételes felmérést a 2020-21-22-23. évre vonatkozóan. 2020-ra 52,4 millió volt a többletköltség '19-hez képest. A '21. évben már 77,5 millió forint, a '22. évben 224,5 millió forint, a '23. évben pedig 358 millió forint. Ha megduplázzuk a helyiek által fenntartott intézményeknél, akkor ott ez minimum 700 millió forint lesz. Tehát ez azt jelenti, hogy csak ez a tényező '23-ban körülbelül 1 milliárd forint. Itt szeretném felhívni a figyelmet a trendre, a folyamatra, hiszen míg '20-ban ez az 52,4 millió forint egy intézményre vetítve havonta még csak 160 ezer forint volt, ez idén már a 358 millió forintból 1,2 millió forint havonta. Tehát olyan változás van, ami, azt gondolom, hogy felgyorsítva most az utóbbi két év minden problémájával, a jelenlegi keretek között nem ki-gazdálkodható és nem kezelhető.

Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy mégis hogy lehet létezni, vagy más területen mi történik, hogy egy teljesen egyedi, sajátos finanszírozási helyzetben vannak a nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézmények, hiszen a Klebelsberg-fenntartású intézményeknél egy feladatalapú finanszírozás van. A költségvetésbe betervezik a szükséges összegeket, év közben lehet átcsoportosítást is csinálni. A helyi önkormányzatok által fenntartott, jellemzően óvodáknál a helyi önkormányzatoknak vannak egyéb bevételei még a legkisebb településeken

is, amelyekből lehetőségeikhez képest a számukra fontos óvoda költségvetését ki tudják egészíteni.

Az egyházi fenntartású köznevelési intézmények ugyanolyan normatívát kapnak, mint a nemzetiségi önkormányzati fenntartásúak, de a vatikáni megállapodás alapján az év végén kiegészítik a költségvetésüket, pont az ilyen típusú többletköltségeket. A nemzetiségi önkormányzatoknál viszont nincs, a nemzetiségi önkormányzatoknak nincs saját bevételük sem. Ezt azért kell kihangsúlyozni és kiemelni, hiszen az elmúlt nyolc év legfontosabb eredményeit, a nemzetiségi oktatás autonómiáját, az intézményátvételeket alapvetően veszélyezteti ez a mostani helyzet. Még a tavaszi ülészak alatt kell találjunk erre egy megnyugtató megoldást, mert amennyiben vissza kell adjuk a nemzetiségi köznevelési intézményeinket, akik tényleg a csódhelyzet szélén állnak jó néhány településnél, ez derékba töri mindazt, amit az elmúlt nyolc évben elértünk, és a nemzetiségi létünket is veszélyezteti. Hozzáteszem egyébként, hogy a fenntartói jog visszadása esetén is ugyanúgy az államnak finanszíroznia kell, hiszen ettől még ugyanúgy akkor is állami kézbe kerül vissza. Tehát itt ez semmiféle megtakarítást vagy egyebet nem jelentene, de azt igen, hogy a nemzetiségi köznevelési intézmények csódhelyzete vagy visszadása a nemzetiségi jövőnk alapvetően befolyásolja.

Végül engedjék meg, hogy néhány mondatban reagáljak; a felmerült beszámolóval kapcsolatban is a romaügyekben természetesen kifejezetten a nemzetiségi, nemzetiségpolitikai részét illetően politikai vitába semmilyen körülmények között nem szeretnék belemenni, sajnos nagyon nehéz, a korábbiaknál is nehezebb helyzetet teremtett a nemzetiségi bizottság számára, hogy nincs sem roma szószóló, sem roma parlamenti képviselő ebben a ciklusban a parlamentben. Erről mi sajnos nem tehetünk, helyettes ombudsman asszonnyal együtt keressük a módját, lehetőségeit, hogy hogyan tudjuk ezt a helyzetet áthidalni.

(11.30)

De szeretném kihangsúlyozni, hogy mindennek ellenére és minden nehézség ellenére minden olyan nemzetiségi eredmény, akár most a közétkeztetés, akár a rezsiköltség-kompenzáció, akár a nemzetiségipedagógus-pótlék, akár a nemzetiségipedagógus-hallgatók ösztöndíja, tehát minden olyan terület, amelyre a nemzetiségi bizottságnak ráhatása van, és ahol eredményeket tudtunk elérni, abban automatikusan mindenhol a romák is benne vannak, a roma önkormányzatok által fenntartott intézmények, a roma nemzetiségi pedagógusok és nemzetiségipedagógus-hallgatók is.

Én kérem mindenkinek az elmondottakban és ezekben az ügyekben a segítségét a következő másfél hónapi parlamenti munka során is. Köszönöm szépen. Danke sehr! *(Taps a kormánypartok és a nemzetiségi szószólók soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Most van lehetőség kettőperces felszólalásokra. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok, folytatjuk akkor a következő körrel. A Fidesz képviselőcsoportjából Sztojka Attila képviselő úr kért szót. Parancsoljon!

SZTOJKA ATTILA (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A nemzeti-ségi jelentés 13 nemzetiség együttműködésében készült. Erre azt mondani, hogy propaganda, a baloldaltól enyhén szólva is álságos. De ha Brenner Koloman jobbikos képviselő úr a cigányság nemzeti-ségi létének a megkérdőjelezését hozza elő, azt egyszerűen másképp nem tudom kezelni, mint hogy visszautasítom. Ez azt mutatja, hogy az összellenzék hogyan is viszonyul a nemzeti-ségi ügyhöz, közte a romaügyhöz. Bár be kell vallani azt is egyértelműen, hogy ez nem új keletű, hiszen nem is olyan régen az összellenzék fővezére az érvértékelőjén egyértelműen fogalmazott, hogy a cigányságra hogyan tekint: problémaként, sőt azt is elmondta, hogy nem értenek hozzá, nem tud vele mit kezdeni, majd azt is bevallotta, hogy elfordították a fejüket a cigányság felől. Higgyék el, éreztük ezt 2008 és 2010 között, akkor volt az a súlyos eset, amikor emberek egymás ellen fordultak. Az uszítás és a szembeállítás egyértelmű tragédiákat okoz, éppen ezért fontos az, hogy világossá tegyük, mi a helyzet a nemzeti-ségi ügyek vonatkozásában.

Én azt gondolom, hogy a cigányság kérdéskörének kezelése valóban alapvetően gazdasági és társadalmi kérdéskör, ugyanakkor lényeges az, hogy hogyan kezdjük el kezelni a romaügyet. Addig, amíg a 2010 előtti kormányzat a hozzá nem értéséből eredően alapvetően passzivitásban, segélyekben, ha úgy tetszik, alamizsnában tartotta a magyarországi cigányságot, a keresztény-konzervatív polgári oldal a munka világa felé, az egzisztenciális életük stabilitása felé vitte, sőt ma már egyértelműek a számadatok is: a munka világába való belépésüket segítette elő kép-zésekkel, foglalkoztatásokkal.

Tényszerű az is, amit éppen az összellenzék adott esetben szeret használni: Brüsszelbe szalad, és ott panaszkodik. Éppen ezért hozom azt a tényt ide, amit az FRA, az európai uniós alapügynökség egy felmérés keretében közzétett Magyarország vonatkozásában és a cigányságot érintően. Az FRA-jelentés szerint Magyarországon dolgozik a legtöbb cigány ember. Az FRA-jelentés szerint ezt a tényt azok a számadatok is mutatják, amelyek úgy szólnak, hogy még a roma nők foglalkoztatása terén is a második helyen vagyunk, tehát a roma összfoglalkoztatás terén az első helyen, a roma nők foglalkoztatása terén pedig a második helyen.

Az, hogy önök folyamatosan igyekeznek a tényeket árnyékban tartani vagy ha úgy tetszik, elmismá-solni, önökre nagyon jellemző. Nem tudunk mást mondani, mint azt, hogy mi a magyarországi cigányságra egy nemzetalkotó tényezőként tekintünk. Lényeges az is, hogy amit önök tettek 2010 előtt, az semmi mást nem szolgált, mint a kiszolgáltatottság

fenntartását. Emlékezzünk csak vissza, hogy önök 2002 után csökkentették, sőt kivezették a kamattámogatott kölcsönöket, a devizahitelek felé sodorták az embereket, sőt azt a fajta családtámogatási rendszert, ami szükséges lett volna, önök szépen leépítették, és ott tartottunk, hogy az akkori minimálbér, a 2009-es minimálbér 71 500 forint volt, a garantált bérminimum pedig 87 ezer volt. Jelenleg ezek az összegek: 200 ezer, illetve 260 ezer forint. *(Vajda Zoltán: Inf-láció!)*

Azt látjuk, hogy a baloldal ismételtelen nem igyekszik tanulni a múltból, mindinkább arra törekszik, hogy gáncsolja és megakadályozza a magyaroknak járó forrásokat. Most ott tartanak, hogy Brüsszelben bevallották, azért lobbiznak, hogy a magyarországi hátrányos helyzetű emberek felzárkózására fordítható források érkezését megakadályozzák, ne jöjjenek azok a források, ne legyen az a folyamat folytatva, ami 2010-ben elindult, és azt a nagy vállalat, ami a szegénység csökkentését eredményezhette, önök próbálják gátolni. De a tények itt is egyértelműek: az elmúlt tíz év alatt egymillió fővel csökkentettük a szegénységben élők számát; 50 százalékkal többen dolgoznak a romák körében, mint a rendszerváltás óta bármikor. Azt is mondhatjuk, és igen, büszkén kijelenthetjük, hogy a valódi rendszerváltás 2010-ben kezdődött a romák életében, akkor, amikor a segély helyett munkát biztosított a magyarországi cigányságnak a kormányzat. És igen, ha munka van, minden van, képviselőtársam, még ha ön igyekszik is ezt igazából az árnyékban tartani és valótlan dolgokat állítani.

Ahogy az is, hogy azzal vádolják a kormányt, hogy igazából a rasszizmus ellen nem tesz semmit. Akkor emlékeztetni szeretném önöket, hogy a polgári-keresztény kormányzat volt az, amelyik zéró toleranciát hirdetett a rasszizmus elleni küzdelemben. Ez a kormányzat az, amely minden rasszista jellegű megnyilvánulást visszautasít, sőt büntet. Ez a kormány volt az, amely az egyenruhás bűnözést a jogszabályi környezettel visszaszorította és megszüntette. Ez a kormány volt az, amelyik valóban igyekezett a romaügyet komolyan venni és nemzeti ügyként kezelni.

Ennek ellenére az látható, hogy önök továbbra is azon dolgoznak, hogy a nemzetet megosszák. A nemzet megosztása ott kezdődik, amikor társadalmi és gazdaság helyzeteket igyekeznek etnicizálni, és ez a legnagyobb tragédia, ugyanis, ha egy ügyet etnicizálnak, mert adott esetben önöknek akár ez kényelmesebb is lehet, az a társadalmi csoportok szembeállítását és megosztottságát eredményezheti. Minden ilyen intézkedés tragédiát okozhat, a történelem sok esetben bebizonyította ezeket a dolgokat.

Én arra kérem a tisztelt képviselőtársaimat, hogy a társadalmi megosztottság helyett igyekezzenek valóban nemzeti ügyként kezelni a magyarországi nemzetiségek ügyét, és arra kérem önöket, hogy ennek megfelelően partnerként és minden szempontból a politika felé helyezték a romaügyet is. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ismételt felszólalásra Varga Ferenc képviselő úr következik. Parancsoljon!

VARGA FERENC (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Igyekszem megragadni a lehetőséget, hogy itt az előttem hozzászóló képviselőkre reagáljak.

Vajda Zoltán képviselő úr, alapvetően egyetértek azzal, amit mondott. Talán annyival egészíteném ki, hogy ha jól emlékszem, akkor ön a gyöngyöspatai esetet hozta példának. *(Vajda Zoltán bólint.)* Hát, ez tudatos a kormányunk részéről. Tudatosan társadalmi csoportokat egymás ellen uszítanak, és a gyöngyöspatai eset egy ilyen eset volt, amikor éppen a cigányság volt a patás ördög, és a kormány igyekezett bűnbakot csinálni a cigányságból, ezáltal szavazatokat szerezni önmagának. Erről beszéltem ott fent, a pulpituson az előbb.

Dócs Dávid képviselőtársam, talán az első olyan cigány származású képviselő voltam itt a parlamentben, aki nyíltan kiállt, és azt mondta, hogy annak, amit a Mi Hazánk csinál, véget kell vetni. Azt gondolom, ez most sincs másként, úgyhogy a lehető leghatározottabban a magyar cigányság nevében el szeretném utasítani a gyűlölet vámszedőjének a felszólalását.

Sztojka Attila képviselő úr, ön nagyon sok mindent mondott, igyekszem ezekre reagálni.

(11.40)

Ön azt mondja, hogy ez a kormány volt az a kormány, amely az egyenruhás-bűnözést megszüntette. Akkor hadd kérdezzem már meg, hogy miért nem szólalt fel az előbb az ellen, amit a Mi Hazánk-os képviselő mondott. Miért hallgat csendben *(Sztojka Attila: Erre utaltam az etnikai jellegű dolgokkal. - Az elnök csenget.)*, mióta itt ül a parlamentben, és miért nem áll ki a magyar cigányság mellett nyíltan a Mi Hazánk nevű fiókpártjukkal szemben?

Az önök politikája gyakorlatilag arról szól, 2006-ban egyébként Orbán Viktor egy beszédében ezt el is mondta, hogy patás ördögöt kell a horizontra rajzolni, és ezt meg kell vádolni a legkülönfélébb vádakkal. És sajnos nagyon sokszor megesett az az elmúlt időszakban, hogy ez a patás ördög a magyar cigányság volt. És önöknek egyébként tudatosan az a célja, hogy elmosás a határt a jobboldal és a szélsőjobboldal között.

Aztán beszélt itt különböző képzésekről és programokról, ezeket nagyon jól ismerjük mind a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, mind a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság részéről. Én ezekre azt tudom mondani, hogy tudjuk, ezek ilyen öltözős, vetkőzős, fotózkodós programok voltak nagyrészt, és ezek pontosan hozzájárultak ahhoz, hogy önök ellopják az uniós forrásokat.

Aztán azt is állítja, hogy a baloldal azon dolgozik, hogy Brüsszelben megakadályozza a romák felzárkóztatására szánt pénzek hazahozatalát. *(Sztojka Attila: Igen.)* Ilyen erősek lennének, hogy mi ezt tesszük, képviselő úr? *(Sztojka Attila: Hátrányos helyzetűek,*

nem romák! - Az elnök csenget.) 13 éve korlátlan hatalommal kormányoznak, 13 évük volt arra, hogy kezdjenek valamit a szegénység felszámolásával az országban vagy egy szűkebb keresztmetszetben, a magyar cigányság felzárkóztatásával. És nagyon jól mutatja például Hollik István felszólalása, hogy lövésük sincs, mit kezdjenek ezzel az egész történettel, mert visszamutogat a Gyurcsány-kormányra. 13 év korlátlan hatalom után még mindig ott tartunk, hogy Gyurcsány, Soros, Brüsszel, a hobbitok, a gyíkemberek, közben pedig az emberek éheznek az országban!

Nem azért lobbizunk, hogy az uniós pénzek ne jöjjenek, hanem azért lobbizunk, hogy a Farkas Flóriánok, tudja, az, akinek ön az utódjaként ott ül, a felzárkózás kulcsával a kezében a kormánypártok frakciójában, ne tudják ellopni ezeket a pénzeket. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki felszólalni a vitában. *(Nem érkezik jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Az együttes általános vitát lezárom.

Most megkérdézem Soltész Miklós államtitkár urat, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Soltész Miklós bólint.)* Igen, kíván. Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

SOLTÉSZ MIKLÓS, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Először is, a szószóló urak felszólalására szeretnék reagálni, mégiscsak róluk szólt, legalábbis az ő területükről szólt a vita. Hozzáteszem, maga a beszámoló pedig két év beszámolója volt, nem a jövő évi meg az idei költségvetés vitája, tisztelt képviselő úr.

Annnyit azért szeretnék mondani, hogy köszönöm azt a munkát, amit eddig tettek, tettünk közösen, és azt a hozzáállást is, amivel nemcsak a magyarországi nemzetiségek életéhez, a sajátjaik életéhez járulnak hozzá, hanem politikai, közéleti tevékenységükkel ahhoz is, hogy a magyarok helyzete az önök anyaországában, legyen az Szerbia, legyen az Szlovákia, legyen az Horvátország, Szlovénia, Románia, még adott esetben Ukrajna is, javuljon, vagy pedig normálisabb legyen. Nem önökön múlik, hogy nem mindig sikeres ez a törekvés. De köszönöm szépen mind a hozzászólásait, mind pedig a munkájukat.

Ritter Imre képviselő úrnak köszönöm szépen a 2021., '22., '23., '24. évi beszámoló előkészítéséhez már most tett megjegyzéseit, illetve javaslatait.

A kormánypárti képviselőknek szeretném megköszönni egyrészt a támogatást, amiben azért bízokottam eddig is, mind Nagy Csaba, mind Hollik István, mind Illés Boglárka, mind Sztojka Attila képviselőknél. Nagyon köszönöm, hogy kitértek arra is, amiről előbb is tettem említést, miszerint akár a határon túl élő magyarok helyzete is függ, függhet a magyarországi nemzetiségek helyzetétől, és ez igenis

befolyásolja az itteni politikánkat, de nem elsősorban. Tehát azért azt fontos kiemelni, hogy a magyarországi nemzetiségeket nem azért segítjük, támogatjuk, mert mi történik a határokon túl, hanem azért, mert ugyanúgy ennek a nemzetnek a részei, ennek az országnak az állampolgárai, és teljesen természetes, hogy minden jogot és lehetőséget meg kell hogy kapjanak, és meg is adunk. De ezzel párhuzamosan, ha mindez segíti a határon túli magyarok megmaradását, a jogaik erősítését, hozzáteszem, főleg a súlyos sérelmeket szenvedő kárpátaljai magyarok életének a javítását, akkor még inkább megéri ez az erőfeszítés és megéri ez a munka. Köszönöm szépen a kormánypartii képviselőknek az ilyen irányú hozzájárulását is.

Sztojka Attila fideszes képviselő úrnak pedig külön köszönöm a tényekre, számokra való figyelmeztetést, mert a vitában elhangzottak olyan súlyos, annyira buta féligazságok, amelyekre muszáj volt reagálni. Ezt köszönöm önnek. Mint ahogyan azt is, amit felidézett, amit szeretnek elfelejteni adott esetben korábban más politikai közösségekben lévő ellenzéki képviselők, hogy a segély helyett a munka igenis a méltó elismerése és megbecsülése a cigányságnak, a roma közösségnek, ezzel tudjuk az oktatáson, a kultúrán és sok minden másokon keresztül felemelni őket, még akkor is, ha ezzel még nem vagyunk a munka végén, még akkor is, ha sok veszély és sok nehézség van. De köszönöm szépen a számokat.

Ennek kapcsán hadd térjek ki ellenzéki felszólalókra. Valakinek fel sem tűnt egyébként, hogy milyen vitán vagyunk jelen. Erre leginkább Vajda Zoltán mutatott példát, rossz példát leginkább. Fel sem tűnt neki, hogy az előterjesztéshez 13 nemzetiségről beszéltünk, és arról készült, ő beszélt mindenről.

Egyébként én azzal is megtiszteltem, tisztelt képviselő úr, a nemzetiségeket, hogy nyakkendővel veszek, öltönyt veszek egy ilyen megbeszélésre, mert ők megtisztelnek minket minden más módon. Ön, ahogyan beszélt róluk, vagy leginkább, ahogyan nem beszélt róluk, sajnos azt kell mondanom, hogy a gyalázat hangja, amit öntől egyébként megszoktunk.

Rasszizmusról beszélt, Egyenlő Bánásmód Hatóság hiányáról beszélt. Csak szeretném jelezni, hogy több európai uniós országban is egyébként az ombudsmani hivatalok alá van rendelve vagy oda van kapcsolva az egyenlő bánásmód hatóság. De nem ez határozza meg, tisztelt képviselő úr, egy ország helyzetét. Az önök baloldali kormányzása alatt voltak sajnálatos módon, gyalázatos módon és tényleg minden szempontból elítélendő módon a romagyilkosságok. Akkor ön hol volt? Akkor ön miért hallgatott? *(Vajda Zoltán közbeszól. - Az elnök csenget.)* Miért hallgattak a többi, most ellenzéki képviselők? Önök egy olyan kormányt vagy olyan álkormányt, vagy nem is tudom, árnyékkormányt támogatnak, annak az árnyékában állnak, amelynek a vezetői akkor tevételesen hagyták a rasszizmusnak, a cigánygyűlöletnek azt

a formáját, ami Magyarországot jellemezte 2002 és 2010 között.

Tehát azt szeretném kérni öntől is, illetve a többi ellenzéki képviselőtől is, akik most például nekiestek akár a roma származású képviselő úrnak, akár pedig másoknak is, hogy kicsit fogják vissza magukat, és nézzenek tükörbe, hogy mi történt az önök kormányzása alatt. És itt azért szeretném hozzátenni azt is, hogy jó lenne, ha számokra támaszkodna ön is, nem pedig csak a levegőbe pufogatna dolgokat. *(Vajda Zoltán: A számokhoz talán jobban értek.)*

Varga Ferenc képviselő úrnak gratulálok ehhez a csodálatos pályafutáshoz, a Jobbiktól, tehát a masírozó Jobbiktól a DK-ig. Erre csak ennyit tudok önnek mondani. Gratulálok, ez egy csodaszép pályafutás. *(Varga Ferenc: Nyakkendőm van! - Az elnök csenget.)* Azt szeretném jelezni önnek, hogy 2014-ben kerültek be a nemzetiségek a parlamentbe.

(11.50)

Nem a baloldal találta ki, hogy legyen egyáltalán ez a megoldás, hogy szószóló, vagy akár pedig, hogyha annyi szavazatot kap egy-egy jelölt, akkor képviselője is lehessen annak a nemzetiségnek a parlamentben. Önöknek eszébe se jutott, önök nem is gondoltak ilyenre. *(Varga Ferenc jelzésére:)* Nem, köszönöm szépen, hogy mondja hogy nem, így van, nem jutott eszébe.

2014-ben... *(Vajda Zoltán nevet.)* Ez nagyon nevetséges, nagyon vicces, képviselő úr, csak az a helyzet, hogy önök mindent próbálnak kiforgatni, csak az a nagy helyzet és az a valóság, hogy önök a nemzetiségekkel nem törődtek 2010 előtt. *(Vajda Zoltán folyamatosan közbeszól.)* Önök nem támogatták őket. A támogatás annyi volt, amit az előbb elmondtam, egy nagy nulla, és egyébként pedig a nemzetiségek...

ELNÖK: Vajda képviselő úr, ne haragudjon, de hagyja már, hogy elmondja az államtitkár úr, amit mondani akar, mert tudja, ha most önt külön figyelemzettem, akkor a mai napon a következő időszakban nem fog tudni felszólalni, és gondolom, hogy lenne mit mondania. *(Vajda Zoltán közbeszól.)* Hát, ezt veszélyeztetni, úgyhogy köszönöm szépen.

SOLTÉSZ MIKLÓS, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Varga Ferenc képviselő úrnak azt kell mondanom, hogy abban a témában, abban a kérdésben, hogy miért nincs most itt roma szószóló a parlamentben, azt kell mondanom, hogy ön hazudik, és megmondom, hogy miért hazudik. Azért hazudik, mert Agócs János volt ORÖ- vagy jelenlegi elnök is, a baloldal hatalmi játszmájának volt a részese. Agócs Márki-Zayval együtt, az önök miniszterelnök-jelöltjével együtt pózolt, és azt mondta: közös harcra kell buzdítanunk. Agócs, mivel nem tudta biztosítani a saját jelöltségét, hogy bejusson, inkább meggátolta, hogy más

jusson be. Az ülésen, amin erről szavazás volt, kilenc szünetet tartott csak azért, hogy ne tudják befejezni az ülést.

Ezért nincs itt most roma jelöltje, illetve roma szószólója az önök közösségének. Tehát ne állítson olyat, hogy a magyar kormány tehet erről, ne állítson olyat, hogy a Fidesz-KDNP tehet erről. Sajnos azt kell mondani, hogy az önök baloldali kisded játékanak, játszmájának volt a következménye a tavalyi parlamenti választások során és azt megelőzően, hogy a nemzetiségeknek nincs most itt a 13. képviselője. Ezt jól véssé az eszébe, és ne állítson olyat, amit mondott most néhány órával ezelőtt!

Tisztelt Képviselőtársaim! Berki Sándor a Párbeszédtől, odafordulok önhöz. *(A jegyzői székben helyet foglaló Berki Sándor felé:)* A választási törvénnyel kapcsolatban önnek is szeretném jelezni, hogy az önök párt- és politikai szövetségének eszébe se jutott, hogy legyen parlamenti képviselete. Még egyszer megismétlem, amit az előbb mondtam: eszébe se jutott. Tehát tőlünk azt a jogszabályt, amit egyébként az Alkotmánybíróság is megtámogatott, ne kérje számon, hogy most miért rossz, miért nem rossz. Ki fogjuk javítani, hogyha rossz, meg fogjuk oldani, nem kérdés, eddig is ez történt. Hogyha volt olyan jogszabály, ami mondjuk, a nemzetiségeket érintette vagy bármilyen más területet érintett, és adott esetben bármilyen bíróság valamilyen módon felülbírálja, legyen az az Alkotmánybíróság, de legyen EU-s bíróság, akkor ki fogjuk javítani. De azért azzal ne vádoljon már minket, hogy mi úgy alkottuk meg, hogy ezekkel a kisebbségekkel ki akarunk szűrni, tehát legalább ilyen nem vádoljon minket, ennyiben legyen méltányos.

Brenner Koloman jobbikos képviselő úr óriási szakértelmét mindig is nagyon tiszteltem, gratulálok a 2018-as választási programjához, amit itt mindig szépen elmond, és a választási sikerükhöz továbbra is. Én csak annyit szeretnék mondani neki, ha itt lenne, hogy mi közösen megvalósítjuk azokat a dolgokat, amik fontosak a nemzetiségeknek, és közösen tesszük azt, ami igenis az egész országot szolgálja, mind a 13 nemzetiséget.

Dócs Dávidnak, a Mi Hazánk képviselőjének: valóban volt olyan, amivel nem értek egyet, és ezt kifogásoltam is nemegyszer, ami elfogadhatatlan, és ezt jelzem önnek képviselő úr. De a másik oldalról pedig abban a tekintetben egyet kell értenem, amit ő is megtett, hogy a határon túli magyarokért igenis fel kell emelnünk a szavunkat.

Azzal viszont nem értek egyet, hogy a kölcsönös tisztelet kapcsán mire gondol ilyenkor egy képviselő: arra, hogy ha minket magyarokat nem tisztelnek, mondjuk, Ukrajnában, akkor a magyarországi ukránokat sújtjuk bármilyen jogszabállyal vagy bármilyen döntéssel? Ezt nem fogjuk megtenni bárkinek a kérésére sem, bármi is történik a szomszédunkban élő magyarsággal. De nem ez történik, hála istennek, nem az ukrainai példa a jellemző, nem a kárpátaljai példa a jellemző. Az előbb felsorolt országok kapcsán, tehát

Szerbiától egészen Szlovákiáig bezárólag, sokkal inkább az együttműködés javulása és az ottani magyarok helyzetének a javulása történt az elmúlt tíz év során.

Befejezésül, tisztelt hölgyeim és uraim, néhány számot elismétlek, csak azért, hogy ezt a vitát próbálják már abból a szempontból is nézni, hogy ez valóban kétéves beszámoló volt, de a kétéves beszámoló 10-12 év munka eredményét is felölelheti. Ebben pedig, mondjuk ki, az oktatási támogatás nélkül tíz év alatt 6,5-szeresére emelkedett a magyarországi nemzetiségek támogatása, 23,2 milliárdra, 3,6 milliárról. Hogyha ez semmi, akkor nem tudok önökkel mit kezdeni, nem is lehet önökkel vitázni.

2010-ben 12 köznevelési intézményt tartottak fenn a nemzetiségi önkormányzatok: mára már meghaladta a 100-at is, de a vizsgált időszakban ez 95 volt. Nem tudok önökkel vitázni, hogyha önök ezt nem tartják eredménynek. Csak a DK-soknak mondom meg a jövődöbéli DK-s képviselőnek, hogy önök voltak azok, akik nem voltak hajlandóak megszavazni azt a törvényt, miszerint ehhez a közneveléshez ingyenesen megkaphassák azt az intézményt, amiben éppen oktatnak-nevelnek a nemzetiségek. És itt szeretném még egyszer azt is kiemelni, ami megint csak fontos, hiszen a cigánysággal, a roma közösséggel kapcsolatban tett intézkedéseket önök próbálták folyamatosan lehúzni, azt mondani, mint-hogyha nem érnének semmit.

Akkor hallgassanak a számokra! A társadalmi ki-rekesztettség és szegénység 2010-ben, és európai felmérés alapján mondom a számokat, 28,6 százalék volt, 2021-ben 19,3 százalék, és nyilván sajnos ennek nagy része a roma nemzetiség vagy a roma lakosság, de mégis ekkora csökkenés történt az elmúlt tíz év alatt. Hogyha ezt a számot önök nem tudják felfogni, nem tudok mit kezdeni önökkel, de akkor mondom egy másikat, szintén a roma lakosságra vonatkoztatva: 2010-ben, amikor átvettük önöktől, a baloldali kormánytól, a Gyurcsány Ferenc és Bajnai által vezetett kormánytól a kormányzást, a romák körében a munkanélküliség 39,5 százalék, majdnem 40 százalék volt. Ez a szám most 2021-re 17 százalékra ment le.

Mi ez, hogyha nem a felzárkóztatás, az oktatás, a munkahelyteremtés eredménye?! Hogyha ezeket önök nem tudják tudomásul venni, azzal nem tudok mit kezdeni, akkor megint csak azt a számot tudom elmondani, amit Sztojka Attila képviselő úr mondott, hogy az Európai Unión belül a romák foglalkoztatása a többségi társadalmon belül a legmagasabb; és ez igaz, hogyha Franciaországot nézzük, igaz, ha Romániát, Bulgáriát, Szlovákiát vagy bármilyen más nemzet területét nézzük.

Köszönöm szépen mindenkinek azt a sok-sok munkát, amely a kétéves beszámolót lehetővé tette, de nem is csak a kétéves beszámoló elkészítését, hanem sokkal inkább azt a munkát, ami emögött van, azt az együttműködést, ami emögött van. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Most megkérdem Pajtók Gábor képviselő urat, a határozati javaslatot előterjesztő Igazságügyi Bizottság tagját, hogy kíván-e a vitában elhangzottakra válaszolni. *(Jelzésre:)* Igen, kíván. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. PAJTÓK GÁBOR, az Igazságügyi Bizottság előadója: *(Vajda Zoltán jelzi dr. Pajtók Gábor felé, hogy ő sem visel nyakkendőt.)* A vitában elhangzottakra nem kívánok reagálni, hiszen államtitkár úr összefoglalta. Én azt kérem továbbra is, hogy a képviselők fogadják el az Igazságügyi Bizottság által is támogatott beszámolót. Köszönöm szépen.

(12.00)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Ház! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik **az innovációs és tudományos eredmények gazdasági hasznosításának elősegítése érdekében szükséges egyes törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/4031. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Elsőként megadom a szót Hankó Balázs Zoltán államtitkár úrnak, a Kulturális és Innovációs Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Mint az önök előtt is ismert, az elmúlt években megújult, megerősödött a magyar felsőoktatási, kutatási és innovációs élet, és mindezt jelentős forrásbővülés kísérte, hiszen egyetemünk finanszírozását az elmúlt években megdupláztuk; a K+F+I kiadások már 2021-ben elérték a GDP-nk 1,65 százalékát. A megindított folyamatnak, különösen az autonómiát és versenyképességet növelő egyetemi modellváltásnak köszönhetően már látszanak az első eredmények.

Míg a világ egyik legnagyobb egyetemi rangsora, a Times Higher Education legfrissebb egyetemi rangsorában két évvel ezelőtt csak hét, idén azonban a tavalyi évhez hasonlóan már 11 magyar egyetem szerepel a top 5 százalékban, azaz a világ 28 ezer egyeteme közül a legjobb 1400-ban. Így büszkén mondhatjuk, hogy egyetemistáink kétharmada olyan egyetemre jár, amely elitligás. Mi több, a Semmelweis Egyetem bekerült a világ legjobb 250 egyeteme közé, a lista 236. helyén szerepel. Soha nem szerepelt még magyar egyetem ilyen előkelően a listán. Mi több, ha az Európai Unió egyetemeit nézzük, ott a kiemelkedő 64. helyet foglalja el.

Örömteli az is, hogy a megújult felsőoktatásba az idén 27 százalékkal többen jelentkeztek, és különös

optimizmusra ad okot, hogy nőtt a matematika, a természettudomány, mérnök, informatika területek részaránya a jelentkezők közül. Az álhírekkel szemben pedig a tény az, hogy míg tavaly 4409-en jelentkeztek tanárnak, tanítónak, addig idén 5843 az első helyen jelentkezettek száma. Azaz gyors matek alapján kiszámíthatjuk, hogy 5,5 százalékponttal haladja meg még a 27 százalékos átlagnövekedést is a tanár-, tanítójelentkezések száma.

Az osztatlan tanárképzés szintjét megtartottuk, jelentősen, 41 százalékkal nőtt a rövid ciklusú mestertanára jelentkezők száma, 2543 fő. Reményre ad okot az is, hogy a jelentkezett mestertanárok fele az MTMI-területet jelölte meg első helyen.

Továbbmenve: a minőségi, Q1-es publikációk száma a felsőoktatási intézményekben 78 százalékkal emelkedett 2018-2022 között.

2014 óta jelentősen nőtt a termékinnovációt bevezető kkv-k aránya, azonban itt még további fejlődést szeretnénk elérni, ahogy a tudásintenzív szolgáltatásexport aránya esetében is, amely azonban felfelé ívelő pályán van. 2021-ben 55,3 százalék volt.

A szabadalmi bejelentések száma a felsőoktatási szektorban szintén nőtt, 2021-re közel 80-ra növekedett. Az Eötvös Loránd Kutatási Hálózatban 17 volt a legutóbbi években leadott szabadalmak száma. Azonban tudjuk, hogy itt is erősíteniünk szükséges. Viszont a K+F-területen dolgozók, azaz a kutatás-fejlesztési területen dolgozók száma 2021-re több mint kétszeresére emelkedett, ami a második legnagyobb ütemű emelkedés az Európai Unióban. Persze, ezen eredmények elérése a magyar oktatók, kutatók sikere - köszönet érte.

Mi azért vagyunk felelősek, hogy olyan szabályozási és finanszírozási környezetet biztosítsunk, amely segíti a sikereket, amely támogatja a tehetségeket. Ezért is elfogadhatatlan az, hogy Brüsszel kettős mérceét alkalmazva, nemzetünknek tudatosan versenyhátrányt okozva bünteti a magyar egyetemistákat, fiatal kutatókat, amikor a kormányzat szakmai érveit meg sem hallgatva - ehhez sajnos már hozzászoktunk -, de itt még továbbmenve, a magyar egyetemek autonóm szervezetei, szenátusai által választott rektorok és hallgatói szervezetek szakmai álláspontját negligálva zárja ki a magyar egyetemista- és kutatói közösséget az Erasmus és Horizont európai programokból. Ha valami, akkor ez az oktatói, kutatói autonómia, szabadság sérelme.

Itt is megerősítem: megvédjük a magyar egyetemistákat, oktatóinkat és kutatóinkat az igaztalan támadásoktól! Mi több, mi nemcsak a magyar egyetemistákat, kutatókat védjük meg, hanem minden, magyarországi egyetemen tanuló diákot, oktatót, nemzeti hovatartozásra való tekintet nélkül. Ezzel szemben Brüsszel pedig nemzetünk elleni diszkriminációt alkalmaz.

Mi szeretnénk mielőbbi megállapodásra jutni Brüsszellel, ezért észszerű kompromisszumokra továbbra is, mint ahogy eddig is, készek vagyunk, készek

voltunk, mert nekünk a magyar emberek, a magyar fiatalok, a magyar kutatók érdeke az első.

Az Erasmus 2024. június 30-ig biztosított, és minden magyar diáknak, oktatónak, aki részt kíván venni ezen programban, garantáljuk a részvételt, sőt lesz nemzetközi mobilitási program ezt követően is. A Horizont-programok támogatására 5 milliárd forintos forrást biztosítunk, így társult tagként veszünk részt a programokban addig, míg Brüsszelben rá nem eszmélnék arra, hogy minden második magyar kutatás valamely európai egyetemmel közös együttműködés eredménye. Ezzel mi támogatjuk az európai kutatásokat, mivel a magyarországi kutatók Brüsszellel szemben tényleg Európát erősítik.

Tisztelt Országgyűlés! Az önök előtt fekvő törvényjavaslat nem kevesebbet céloz meg, mint hogy Magyarország 2030-ra legyen Európa legjobb tíz, a világ legjobb 25 innovátora között. Intézkedéseink megalapozottsága az alábbiakon nyugszik.

A Global Innovation Index szerint, melyben a világ összes országa szerepel, Magyarország a 34. helyen áll. Az egy főre jutó GDP-ben betöltött világrangsorban hazánk a 49. helyen áll, azaz mondhatjuk, hogy a gazdasági teljesítményünkéből következő innovációs teljesítménynél jobban állunk. Ezzel akár elégedettek is lehetnénk, de mi még jobbak, még hatékonyabbak kívánunk lenni.

Az európai innovációs eredménytábla 12 csoport 32 indikátorát mutatja be, ebben Magyarország a 21. helyen áll, az Európai Unióban a feltörekvő innovátorok közötti 1. helyen. Részletesen elemezve a 12 indikátorcsoportot, megállapítható, hogy három olyan terület van, ahol jelentős előrelépés szükséges az innováció területén, melyet ez a szabályozási javaslat is segít.

Egy: a kutató-fejlesztők számának erősítése, kiemelten a műszaki, természettudományi, mérnöki, informatikai területen. Útemesen haladunk előre, mert 2010-ben 3 ezer fő/millió volt a kutató-fejlesztők száma, a tavalyi évben már 6 ezer főnél voltunk, de a 2030-as cél 9 ezer fő/millió.

Az innovátor vállalkozások számát és arányát is erősítenünk kell. Jelenleg a cégek harmada innovál, Európában azonban ez az arány minden második cégre terjed ki, tehát itt is ezt kell elérnünk.

A szellemi tulajdonjogok - azaz szabadalom, védjegy, formatervezési mintaoltalom - esetében Magyarországon körülbelül másfél szabadalom jut 1 milliárd euró GDP-re, az Unió ennek nagyjából kétszeresét éri el, így ebben erősítenünk szükséges az elkövetkező időszakban.

Mindezek az intézkedések egy fő célt szolgálnak, és ez nemcsak a mérőskálán való előremenetel, hanem a hazai hozzáadott érték erősítése, azaz a hazai hatékonyság, erő, tudásgazdaság, más szóval: a jövőképességünk záloga.

A cél elérése érdekében a kutatói és gazdasági közösséggel konzultálva, javaslataikat beépítve alkottuk meg a Neumann János-programot, amelynek keretében meghatároztuk azt a kilenc kiemelt intézkedést,

amely hozzásegít minket az imént említett cél eléréséhez. Mindezt úgy tesszük, hogy a jelenlegi Nyugat-Európa- és USA-orientált kutatási függőségünk feloldásra kerül azáltal, hogy a kutatás-fejlesztés és innováció szempontjából kiemelt országok jelennek meg, mint Dél-Korea, Szingapúr, Japán.

(12.10)

A program azért Neumann Jánosról kapta a nevét, mert Neumann nemcsak a magyar tudomány világhírű alakja, akinek a felfedezései nélkül - mint tudjuk, a digitális számítógép elvi működési alapjainak megeremtése is többek között benne foglaltott - valószínűleg a mai világunk gyökeresen más-hogy nézne ki. Figyelmét kutatásai során folyamatosan a hatásra, a találmányok gyakorlati alkalmazhatóságára összpontosította.

A 120 éve született Neumann János előtt tisztelgetve az a feladatunk, hogy a magyar kutatók az akkori elnevezésükkel most is marslakók legyenek, akik beindítják, megerősítik a magyar kutatást és innovációt, tovább erősítik azt az innovációt, tovább dolgoznak azon, hogy az egyetemeket összekapcsolják a meghatározó gazdasági szereplőkkel, és az innovációs ökoszisztémánk erősödjön.

Tisztelt Országgyűlés! A Neumann János-program megvalósításának fókuszában a tudásalapú gazdaság megerősítése áll a meglévő intézmények fejlesztésén, valamint új programok megvalósításán keresztül. A Neumann János-program három kulcsszava: asszociáció, hatás, mérés. Asszociáció, azaz az egyetemek, kutatóintézetek, gazdasági szereplők összekapcsolása; hatás, amely lehet gazdasági, társadalmi, intellektuális vagy tudományos hatás; és mérés, azaz a fentiek folyamatos és adekvát mérése.

Ezen alapelvekre vonatkoztatva fogalmaztuk meg kilenc fő intézkedésünket:

1. Nemzetközi pályára állítjuk a magyar kutatókat.
2. Piacra segítjük a kiváló innovációs ötleteket.
3. Fókuszáljuk innovációs befektetéseinket, fókuszban az egészséges élet, a zöldátállítás, a digitális átállítás és a biztonság.
4. Kiszámítható életpályát biztosítunk a magyar kutatók számára.
5. Kedvezményt biztosítunk a magyar vállalkozások és feltalálók számára a szabadalmi eljárásokban.
6. A szabadalom doktorit ér. Ösztönözzük az innovációs tevékenységet a tudományos előremenetelben.
7. Elősegítjük a kutatási eredmények hasznosítására létrejött vállalkozások forrásbevonását.
8. Létrehozuk az egyetemek és a gazdaság együttműködése terét, a tudományos és innovációs parkokat.
9. Végetetül határtalan innovációk, vagy másképpen magyar innovációk az egész Kárpát-medencében.

Kérem, engedjék meg, hogy a tervezett intézkedéseket részletesebben is bemutassam.

1. Az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat eredmény-szemléletű megújítása a kutatóintézet-hálózat multidiszciplináris jellegének megőrzése mellett. A 18 kutatóközpontból, a 2500 kutatóból álló magyar kutatási hálózat tudományos eredményessége szükséges, hogy jelentősen javuljon, valamint megtörténjen az ELKH nemzetközi pályára állítása.

Ezt három kiemelt beavatkozással kívánjuk elősegíteni: 1. Az ELKH irányításának megújítása, az Akadémia és a kormányzat közötti konszenzusos jelöléssel hatékonyabb irányító testület alakul ki. 2. Finanszírozási logikájának kiegészítése az ELKH-ban az eredményalapú finanszírozási pillér megteremtésével. 3. Create model, azaz az ELKH nemzetközi pályára állítása azzal, hogy a következő években olyan világszínvonalú kutatócsoportokat vonzunk be a hazai innovációs ökoszisztémába, amelyek jelentősen képesek emelni a hazai kutatások színvonalát.

2. intézkedés. A Nemzeti Innovációs Ügynökség létrehozása. A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal szerepe az elmúlt években jelentősen erősödött. Ügyfeleinek, azaz a gazdaság, az egyetemek, a kutatás szereplőinek száma ebben az időszakban több mint háromszorosára emelkedett, valamint az NKFI Alap rendelkezésre álló forrásai is megduplázódtak. Az innovációs eredmények további erősítése érdekében szükséges, hogy az NKFIH-t mint finanszírozó hivatalt azon belül egy, az innovációs ökoszisztéma szereplőit aktívan és folyamatosan bevonó szolgáltató ügynökség egészítse ki. Ha ezt szakmámhoz híven szeretném összefoglalni, egy katalizáló asszociátor ügynökség létrehozása.

3. intézkedés. A kutatás-fejlesztési és innovációs befektetések fókuszálása. A Neumann János-program keretében meghatároztuk azokat a fókuszterületeket és azok kiválasztási módszertanát, amelyekre a KFI-forrásokat a következő időszakban fókuszálni szükséges annak érdekében, hogy a KFI-ráfordítások gazdasági hatása erősödjön. A fókuszterületek kiválasztása során három szempontot vettünk figyelembe: 1. rendelkezésre álló képességeink, kompetenciáink; 2. az adott terület, technológia jövőképe; 3. a magyar közösségünk számára fontos ügyek. E szempontrendszer alapján az alábbi három plusz egy KFI-fókuszterület került meghatározásra a Neumann János-program által: egészséges élet, zöldátállás, digitális átállás, biztonság és védelem.

4. intézkedés. Kutatási Kiválósági Tanács felállítása. A nemzetközi jó gyakorlatok alapján, valamint a kutatási eredményesség erősítése érdekében indokolt a kiválósági alapú kutatási pályázatok egységes, önálló rendszerbe rendezése a Kutatási Kiválósági Tanács elnevezésű testület felállításával. A javaslat alapján az újonnan létrehozásra kerülő Kutatási Kiválósági Tanács válik a jövőben ezen kiválósági kutatási támogatási program első számú szereplőjévé, amely testületi formában felel a kiválósági kutatási pályázatok kiírásáért, előkészítéséért, valamint a pályázati döntésekért. A tanács tagjaira konszenzusos

javaslatot tesz az MTA elnöke, az ELKH elnöke és a tudománypolitikáért felelős miniszter. Vállaljuk a tanács finanszírozásának önálló fejezeti kezelésű előirányzaton való biztosítását és mindezen döntések végrehajtását.

5. javaslat. Iparjogvédelmi aktivitás erősítése. Ennek érdekében a tervezet két kiemelt módosításra tesz javaslatot: 1. szabadalmi bejelentési és fenntartási díjak 75 százalékos csökkentése négy kiemelt célcsoport esetében: magánszemélyek, kkv-k, egyetemek, kutatóintézetek. Emellett 15 százalékos díjcsökkentést tervezünk az elektronikus bejelentéseknél, érthető céllal, hogy minél több bejelentést tereljünk elektronikus útra. Továbbá a formatervezésiminta-oltalmi bejelentések eljárásának egyszerűsítése, ezáltal átfutási idejének csökkentése.

6. javaslat. A doktori képzésben részt vevők számának növelése és az innovációs tevékenységek kötelező megjelenítése a tudományos előremenetelben. A doktori képzésbe belépők számát bár jelentősen növeltük az elmúlt évek során, de nemzetközi összehasonlításban elemezve megállapítható, hogy Magyarország vonatkozó értéke még nem éri el az OECD-átlagot. Ahogy említettem, stratégiai célunk, hogy az egymillió lakosra jutó kutató-fejlesztők számát 9 ezer főre emeljük. Ehhez növelnünk kell a doktori képzésbe belépők arányát. Már megszokhatták, hogy a számok nyelvén is beszélek, ezért ez azt jelenti, hogy a jelenlegi 2700 főről 3500 főre kell emelni a doktori képzésbe évente belépők számát.

Jelen célok elérése érdekében a tervezet javaslatot tesz a doktori képzésben részt vevők foglalkoztatásához kapcsolódó szociális hozzájárulásiadó-kedvezmény bővítésére, valamint a tervezet olyan rendelkezések bevezetésére tesz javaslatot, amelyek biztosítják, hogy a szabadalmi tevékenység részben ki tudja váltani a publikációs aktivitást.

7. Induló vállalkozások finanszírozásának megkönnyítése. Magyarországon a hatályos jogi környezet érdemben nem alkalmazható, a nemzetközi sztenderdek által bevettnek tekinthető jogi-pénzügyi struktúra, amelynek keretében úgy tud egy befektető tőkét befektetni egy vállalkozásba, hogy a tőkebefektetés ellenértékéért járó üzletrész, tulajdonrész aránya nem azonnal, csak egy későbbi befektetési kör során kerül meghatározásra, azaz a részesedésszerzés egy későbbi időpontban történik meg. Ennek feloldásaként megteremtjük a tőkévé konvertálható kölcsön és a tőkeelőleg mint az induló vállalkozások, startupok, finanszírozási eszközök alkalmazási lehetőségét, ezzel jelentősen kedvezőbb finanszírozási környezetet teremtve az induló innovatív magyar vállalkozások részére.

8. Tudományos és innovációs parkok fejlesztése. A tudományos és innovációs parkok fő célja, hogy elősegítse a kkv-k, a nagyvállalatok, az induló vállalkozások, a hasznosító vállalkozások növekedését olyan jövőbe mutató technológiai területeken, együttműködésben az egyetemekkel, mint például a mesterséges

intelligencia, a gépi tanulás, a biotechnológia és más hasonló területek. Erre számos nemzetközi példát találunk a világban, ezek meghonosítása valósul meg az elkövetkezendő években.

9. intézkedés. A küllhoni magyar felsőoktatási intézmények KFI-támogathatóságának megteremtése. Mindezekon túl, régi adósságot törlesztve a javaslattal megteremtjük azt, hogy a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap felhasználási területe a teljes Kárpát-medencére terjedjen ki.

(12.20)

Tisztelt Országgyűlés! Az önök előtt lévő, az innovációs és tudományos eredmények gazdasági hasznosításának elősegítése érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat a felsőoktatási terület vonatkozásában is számos elemet tartalmaz.

A javaslat egyszerűsíti és felgyorsítja a szakképzett munkaerővel kapcsolatos adminisztratív eljárások időigényét. Ismert az is, hogy a kormány erőfeszítésének eredményeképpen ma már tízből nyolc hallgató állami ösztöndíjas képzésben tanul. Főszabályként 12 félév áll rendelkezésre az oklevél megszerzéséhez. Az állami ösztöndíjjal kötelezettségek is járnak, így meghatározott időn belül meg kell szerezni az oklevelet, majd Magyarországon munkaviszonyt kell fenntartani. A családok támogatása érdekében természetesen a hazai munkaviszonyba beszámítanak a gyermekgondozást segítő ellátások időtartamai is.

Már a hatályos szabályok is lehetőséget adnak arra, hogy a fogyatékkal élők támogatási idejét felsőoktatási intézményük négy félévvel meghosszabbítsa. Az esélyegyenlőség szempontjából fontos javaslatunk, hogy ilyen esetben az oklevél megszerzéséhez előírt időt is meghosszabbítsa a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény.

Továbbá a törvény módosítása lehetővé teszi, hogy a duális képzés a teljes idejű képzéstől eltérő munkarendben is megszervezhető legyen, növelve ezzel a duális képzésben részt vevő felsőoktatási hallgatók számát.

A Budapesti Kortárs Tánc Főiskola szenátusa döntött arról, hogy a felsőoktatási intézmény Budapest Cirkuszművészeti és Kortárs Tánc Főiskola néven működik tovább. Ez több, mint egy névváltoztatás. Ezt azért is tartjuk fontosnak, mivel a magyar cirkuszművészet értékteremtő és értékálló az egyre zavarosabbá váló világunkban. A törvényjavaslat továbbá számos deregulációs célú módosítást is tartalmaz.

Tisztelt Országgyűlés! Azért, hogy a magyar egyetemek és a hozzájuk kapcsolódó kutatási hálókat mindenhol a minőség színvonalai legyenek, sokat tettünk, és még sokat is fogunk tenni. Célunk, hogy elődeink, Klebelsberg vagy Neumann örököseiként 2030-ra Magyarországot Közép-Európa legdinamikusabban fejlődő tudásközpontjává tegyük, ezért kiemelt figyelmet fordítunk egyetemeinkre, kutatóintézeteinkre, a

nemzeti kutatóintézetünkre és az új lehetőségek felkarolására.

Biztosítjuk mindazokat a feltételeket, támogató környezetet, ahonnan elindulhatnak korunk Neumann Jánosai. Olyan fiatal tehetségeknek kell minden lehetőséget megadnunk, akik már itthonról fogják meghódítani a világot. A magyar kreativitás, innováció, siker a jövőképességünk kulcsa. A törvényjavaslat ennek szegletköve. Ehhez kérem tisztelettel az Országgyűlés támogatását. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felhívások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Szabó Tünde képviselő asszony. Parancsoljon, öné a szó.

DR. SZABÓ TÜNDE, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! A T/4031. számon benyújtott törvényjavaslat számos területen fontos újításokat, jogtechnikai korrekciókat tár elénk a magyar tudomány új stratégiájának érdekében, ahogyan azt hallhattuk államtitkár úrtól is.

A Neumann János-program egyik legfőbb eleme az egyetemi oktatás és a gazdaság minél hatékonyabb összekapcsolása. A kormány kiemelt célja, hogy erősítse a tudásalapú gazdaságot, ezáltal még magasabb szintre hozza az elmúlt évek innovációs és tudománypolitikai sikereit, és segítse Magyarország jövőképességét. Ennek érdekében előrelépés a törvényjavaslat többek között az innovációs eredmények további erősítésében, az induló innovatív vállalkozások finanszírozásának könnyítésében, az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat megújításában, a küllhoni felsőoktatási intézmények támogathatóságában, valamint a doktori képzésben részt vevők foglalkoztatásához kapcsolódó szociális hozzájárulásiadó-kedvezmény bővítése terén.

Az előző esztendőben nagyon sok lépés történt a magyar kutatás területén, ezért is nélkülözhetetlen összekapcsolni a gazdaságot, az egyetemeket és a kutatóhálózatokat. Stratégiánk alappillére a hazai vállalatok által előállított hozzáadott érték arányának növelése, amelynek egyik kiemelt eszköze a hazai innováció szereplői által létrehozott gazdasági, társadalmi és intellektuális hatás formálása.

A kormány meghatározta azt a Neumann-program névre keresztelt komplex intézkedéscsomagot is, amely hozzásegíti Magyarországot az említett tervek eléréséhez. Azon túl, hogy 2010-hez képest megdupláztuk a kutatók számát, rendkívül lényeges, hogy minél több újító vállalkozásunk is legyen, amely új terméket, szabadalmat, védjegyet talál ki, a munkaalapú társadalom mellett a tudásalapú társadalmat erősíti, hiszen ez adja azt a hazai hozzáadott érték-többletet, amely szükséges ahhoz, hogy a magyar nemzet jövője minél stabilabb és minél sikeresebb lehessen.

A Neumann János-program része a nemzeti kutatói hálózat, az Eötvös Loránd Kutatói Hálózat megerősítése, amely 18 kutatóközpontot foglal magában 2500 kutatóval. A tervezet a hálózat eredmény szemléletű megújítását célozza a kutatóintézet-hálózat multidiszciplináris jellegének megőrzése mellett. Ezt szolgálja a kutatói hálózat irányító testületi tagjai számának 9 főre csökkentése is.

Fontos szándékunk, hogy a magyar ötleteket minél hamarabb piacra teherjük, forrást szerezzünk hozzá. Ennek érdekében a Nemzeti Kutatói Fejlesztési és Innovációs Hivatal működése kiegészül egy innovációs ügynöki tevékenységgel is. Éppen ezért elengedhetetlen a Nemzeti Innovációs Ügynökség létrehozása, amely az innovációs és tudománypolitika területén felhasznált források gazdasági és társadalmi hasznosítása biztosításának első számú letéteményese lehet.

Nagyon fontos, hogy az újonnan induló cégeknek a piaci forrás bevonását tudjuk erősíteni a jövőben. A javaslat az induló innovatív vállalkozások finanszírozásának megkönnyítése érdekében megteremti a kölcsön, valamint a tőkeelőleg típusú finanszírozási formák alkalmazásának jogi lehetőségét is. Ezek az induló vállalkozások finanszírozásának speciális jogi eszközei, amelyek az eredményesen működő innovációs területeken évtizedek óta elérhetők és széles körben alkalmazottak.

A tudományos és innovációs science parkok fő célja, hogy erősítse és elősegítse a hazai kkv-k és nagyvállalkozások, az induló vállalkozások és a hasznosító vállalkozások növekedését a jövőbe mutató technológiai területeken. Jelentős kitétel ugyanakkor az a szempont is, hogy a bürokratikus korlátokat is lebontsuk, valamint hogy a magyar kis- és középvállalkozások szabadalmi díj-bejelentéseinek is jelentős díjcsökkentés jöhessen létre. Fontos eleme tehát a jelen törvényjavaslatnak, hogy megcélozza a szabadalmi bejelentési és fenntartási díjak csökkentését, a formatervezési mintaoltalmak megadásának felgyorsítását, valamint a kutatás-fejlesztési tevékenység minősítésének egyszerűsítését is.

A 2001. évi XLVIII. törvény módosítása a formatervezési mintaoltalmak megadásának felgyorsítását célozza. Az európai országok túlnyomó többsége jogi szabályozásának, valamint az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala gyakorlatának megfelelően megszünteti a hivatalból végzett kutatást a minta újdonsága és egyéni jellege vonatkozásában, azzal, hogy opcionálisan meghagyja az újdonságkutatás lehetőségét oltalmazhatósági vélemény formájában az ügyfelek kérése alapján.

A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény módosítása differenciált díjkezelésre tesz javaslatot, amely szerint négy kiemelt célcsoportnál - a magánszemélyek mint egyéni feltalálók, a kkv-k, az egyetemek, a kutatóintézetek esetében - 75 százalékos díjcsökkentést eredményez a módosítás. Emellett a javaslat 15 százalékos díjcsökkentést tartalmaz az elektronikus bejelentések esetében,

amelynek célja, hogy az iparjogvédelmi ügyintézkést minél nagyobb arányban elektronikus úton is tudjuk megteremteni.

(12.30)

A fokozott eredmények érdekében nélkülözhetetlen, hogy a fiatal kutatók ösztöndíjrendszere, életpályája erősödhessen és erősödjön, ezért az újonnan létrehozásra kerülő Kutatói Kiválósági Tanács válhatna a jövőben a kiválósági kutatói támogatási programok első számú szereplőjévé. A tanács tagjaira konszenzusos javaslatot tesz az MTA elnöke, az Eötvös Loránd Kutatói Hálózat elnöke, valamint a KIM-miniszter.

A benyújtott javaslat azért is támogatandó, mert a hatékonyság növelése érdekében több felsőoktatási tárgyú törvény módosítását, korrekcióját is indítványozza. Így például az Nftv. egyik módosítása lehetővé teszi, hogy a megjelenő tudományos vagy művészeti közleményeken túl az oktatói és kutatói munkakörben történő alkalmazás során a tudományos kutatás és annak társadalmi-gazdasági hasznosulása, így különösen annak innovációs jellege is kötelezően értékelésre kerüljön.

A tervezet továbbfejleszti a doktori képzést is, ami lehetőséget teremt arra, hogy a doktori szabályzatban a minimum tanóraszámot el lehessen térni, amely változtatás is azt a célt szolgálja, hogy a doktori hallgatóknak lehetőségük legyen az innovációtudásukat az iparban még jobban kamatoztatni. A szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény módosításának célja a doktori képzésben részt vevők foglalkoztatásához kapcsolódó szociális hozzájárulási adó bővítése, annak érdekében, hogy a vállalatok minél nagyobb arányban támogassák munkavállalóik doktori képzésben való részvételét. A javaslat értelmében a munkáltatóknak a doktori képzésben részt vevő munkavállalóik után havi bruttó 500 ezer forintig nem kell szochót fizetniük, egységesen 13 százalékos lesz a kedvezmény mértéke.

A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény módosítása megteremti a külhoni felsőoktatási intézmények támogathatóságát is, hiszen kormányzati stratégiai célunk a Kárpát-medencei magyar nyelvű felsőoktatás fejlesztése úgy oktatási, mint kutatói és innovációs tevékenységek területén. A módosítás ennek értelmében javaslatot tesz a Nemzeti Kutatói, Fejlesztési és Innovációs Alap felhasználási területének belföldről Kárpát-medencére történő kiterjesztésére is.

Hangsúlyos pont: az előterjesztés arra kitérően is tesz javaslatot, hogy módosítsa az elismerési törvényt, amely módosítás megengedi az idegenrendészeti és az elismerési eljárás párhuzamos elindításának lehetőségét kiemelt foglalkoztató által beterjesztett kérelmek esetében. E módosítás révén számottevően csökken a szakképzett munkaerővel kapcsolatos adminisztratív eljárások időtartama.

Tisztelt Országgyűlés! Az innovációs és tudományos eredmények gazdasági hasznosításának elősegítése érdekében a jelen indítványban található módosítások magasabb szintre emelhetik az elmúlt évek innovációs, tudománypolitikai sikereit, erősíthetik a hazai innováció szereplői által létrehozott gazdasági, társadalmi és intellektuális hatás eredményeit. Ezeket a célokat szolgálja az innovációs és tudományos eredmények gazdasági hasznosításának elősegítése érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Az elhangzottak szerint az előttünk lévő törvényjavaslat támogatandó rendelkezéseket tartalmaz, hiszen csak az a jó innováció, amely a mindennapi élet gyakorlati kihívásaira ad megfelelő választ és megoldást. A Fidesz képviselőcsoportja ennek alapján támogatja a benyújtott törvényjavaslatot, és ezt javasoljuk a tisztelt Országgyűlésnek is. Köszönöm szépen megismerő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Ráczné Földi Judit képviselő asszony. Parancsoljon, öné a szó.

RÁCZNÉ FÖLDI JUDIT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Az innovációs és tudományos eredmények gazdasági hasznosításának elősegítése érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló előterjesztés salátatörvényként 22 törvényt módosít, amelyek egy része meglepő módon nem is kapcsolódik szorosan sem az innovációhoz, sem a tudományos tevékenységhez. A törvény címével ellentétben a javaslat nem tartalmaz markáns, határozott intézkedéseket az innováció és a tudomány gazdasági hasznosítása terén, nem határozott meg új forrásokat, kedvezményeket vagy ösztönzőket.

Már a törvényjavaslat általános célkitűzései között is több csúsztatás található, például az, hogy a 2010 utáni időszakra teszi az egyetemek és a kutatóintézetek, valamint a gazdaság összekapcsolásának a célját, hiszen ez a célkitűzés és meginduló gyakorlat már 2010 előtt is megfogalmazódott a második Gyurcsány-kormány idején, amikor miniszteri szintű irányítást kapott ez a konkrét terület.

A törvény számtalan intézkedése más területre esik, és több olyan pontot tartalmaz, ami további intézkedéseket és kérdéseket vet fel. Fel is tennék párat ezzel kapcsolatban.

A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény módosítása a tőkévé konvertálható kölcsön, valamint a tőkeelőleg-típusú finanszírozási formák jogi lehetőségének megteremtésére tesz javaslatot. Ezek a kkv-k finanszírozásának speciális jogi eszközei. Érdekes, hogy a rendelkezés kizárólag a kkv-nak minősülő korlátolt felelősségű társaságra vagy a kkv-nak

minősülő zártkörűen működő részvénytársaságra terjed ki csupán. A tőkeelőleget és a tőkévé konvertálható kölcsönt a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerinti éves beszámoló készítésére kötelezett szervezet köteles az éves beszámoló kiegészítő mellékletében feltüntetni. Ez mindenképpen erősíti ezen ügyletek átláthatóságát, valóban; a gond azonban az, hogy a szabályozás nem terjed ki az egyszerűsített éves beszámolót vagy a mikrogazdálkodói beszámolót készítőkre. A leadott beszámolók döntő része ebbe tartozik.

Hiányoznak a garanciák az erőszakos felvásárlási akarat megakadályozására. Egy átmenetileg nehéz helyzetben lévő gazdálkodó szervezet, amely nem tud rövid időn belül pénzügyi likvid pénzeszközhöz jutni, kiszolgáltatott helyzetbe kerülhet az ilyen ügyletek során.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosítása teszi lehetővé, hogy a doktori szabályzatban a minimum tanóraszámot el lehessen térni, hogy a doktori hallgatóknak lehetőségük legyen a tudásukat az iparban kamatoztatni. A javaslat szerint az oktatói és a kutatói munkakörben történő alkalmazás során a tudományos kutatás és annak társadalmi, gazdasági hasznosulása és különösen annak innovációs jellege is kötelezően kerüljön értékelésre. Ez a rendelkezés felveti azt a problémát, hogy nincs meghatározva, hogy pontosan milyen objektív szempontok szerint fog történni ez az értékelés.

A javaslat a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény módosításával megteremti a külhoni felsőoktatási intézmények támogathatóságát. A módosítás javaslatot tesz a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap felhasználási területének belföldről Kárpát-medencére történő kiterjesztésére. Vitathatatlan tény, hogy a külhoni magyar felsőoktatási intézmények támogatása teljes mértékben helyeselhető, és támogatni is kell. Viszont a hazai felsőoktatási intézmények állapota és támogatásuk eddigi egyenlőtlen eloszlása arra enged következtetni, hogy ez a rendelkezés sem fogja megoldani az eddigi helytelen gyakorlatot, mely szerint tovább fognak nőni az egyenlőtlenségek, és annak az esélyét fogjuk ezzel megteremteni.

A javaslat szerint a Magyar Formatervezési Tanács feladatait a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala helyett a törvény értelmében a kormány által rendeltben kijelölt szerv fogja ellátni, vagyis a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal, illetve a Nemzeti Innovációs Ügynökség. A javaslat alapján az újonnan létrehozásra kerülő Kutatási Kiválósági Tanács válik a jövőben a kiválósági kutatási támogatási programok első számú szereplőjévé, kulcsává. A Kutatási Kiválósági Tanács testületi formában felel a kiválósági kutatási pályázatok előkészítéséért és a döntések végrehajtásáért is.

(12.40)

A javaslat a hatékonyabb munkavégzés és párhuzamosabb felszámolása érdekében megszünteti a

hatósági eljárást, és szakértői eljárást tesz általánossá, a szakvélemény kiállításával kapcsolatos feladat- és hatásköröket pedig a kormány által kijelölt szervezetekhez telepíti át. Ez rengeteg kérdést felvet. Mi az indoka ennek?

Az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat irányító testülete hatékonyságának növelése érdekében az irányító testület tagjainak számát a javaslat 9 főre tervezi csökkenteni. Az irányító testület 8 tagjára a tudománypolitika koordinációjáért felelős miniszter és az MTA elnöke közös javaslatot tesznek. Az elnök személyére a tudománypolitika koordinációjáért felelős miniszter és az MTA elnöke továbbra is közösen tesznek javaslatot a miniszterelnök részére. Eddig ennek a testületnek 13 tagja volt. Most a tagok számát lecsökkentik 9 főre, és nem külön-külön javasolnak az érintettek, hanem a miniszter és az MTA elnökével közösen konszenzusos javaslatot terjesztenek elő azzal a feltétellel, hogy az irányító testület tagjainak legalább kétharmada a tudomány művelői közül kerüljön kiválasztásra. Ezzel megszűnik az MTA elnökének az önálló javaslattevési joga.

A Budapest és agglomeráció fejlesztésével összefüggő állami feladatokról, valamint egyes fejlesztések megvalósításáról, továbbá egyes törvényeknek Magyarország filmszakmai támogatási programjáról szóló 2018. évi XLIX. törvény módosítása biztosítja azt, hogy a budai Palotanegyed helyreállítását és fenntartható fejlesztését célzó beruházások időbeni megvalósíthatóságának ne legyen akadálya esetlegesen a Fővárosi Önkormányzat rendeletében megfogalmazott azon szabály, amely szerint a közút burkolatának megbontásával járó tevékenység nem végezhető a közút burkolatának teljes szélességű helyreállítását követő öt évig.

A fenti rendelkezések is egyértelműen mutatják, hogy folytatódik Budapest és a kormány harca. Ennek részeként a kormány folyamatosan törvénykezéssel próbálja korlátozni, hátráltatni, hátrányosabb helyzetbe hozni Budapestet - büntetni akarja. Ennek ékes példája ez a módosító javaslat is. A fővárosi rendeletben mondja ki, hogy nem lehet burkolatbontást végezni a közút burkolatának teljes szélességű helyreállítását követő öt évig. A kormány most ezzel a javaslattal törvényi szinten próbálja azt felülírni.

A vagyontárgyokra vonatkozó törvénymódosítások vagy jogtechnikai pontosítást, vagy az adott alapítvány részére történő ingatlanvagyon-juttatással kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaznak. Ezek a törvénymódosítások pontosan szemléltetik a kormány azon töretlen szándékát, hogy a kormány tovább folytatja azt a jogszabályalkotási folyamatot, amellyel ezek az alapítványok ingyenesen további ingatlanokhoz, vagyonelemekhez juthatnak hozzá. Arra való tekintettel, hogy a törvényjavaslat több olyan törvényt módosít, mint a KEKVA-alapítványok vagy az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat létrehozása, amelyeket a Demokratikus Koalíció nem támogatott, ezért ezt a törvényjavaslatot nem fogjuk támogatni.

Illetve, államtitkár úr, engedjen meg egy mondatot! Az elején az Erasmus-programmal kezdte ezt a vitát. Itt szeretném megjegyezni, hogy nem azért nem kapjuk meg a forrást ehhez a programhoz, amit ön említett, hanem amiatt, mert az önök képviselői, államtitkárok, országgyűlési képviselők ülnek ezekben a kuratóriumokban, és kapnak bizony többmilliós juttatásokat, amit az Európai Unió elítél. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Hollik István képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr! Öné a szó.

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Engedjék meg, hogy a képviselő asszony utolsó mondataira reagáljak. Képviselő asszony, sajnálatos módon azért nem kapjuk meg az európai uniós támogatásokat, mert önök, az önök európai parlamenti képviselői azért dolgoznak, hogy Magyarországot elítéljék, és hogy Magyarország ezekhez a forrásokhoz ne jusson hozzá.

Tehát az Erasmus-program és az összes felzárkózási és RRF-forrás azért nem érkezett meg Magyarországra, márpedig az nekünk járna, mert önök brüsszeli kollégáikkal együttműködve azon dolgoznak, hogy ne is érkezzenek meg. Azt gondolják, hogy önök így tudnak ártani a magyar kormánynak, csak nem veszik észre, hogy ezzel nem a magyar kormánynak ártanak, hanem azért dolgoznak, hogy a pedagógusok ne juthassanak fizetéshez, azért dolgoznak, hogy a magyar kis- és közepes vállalkozások például innovációra ne tudjanak további forrásokat fordítani, és azért dolgoznak, hogy az Erasmust is ellehetetlenítsék. Tehát azt gondolom, hogy itt a felelősség elsősorban az önöké.

Visszatérve az előtűnk fekvő törvényjavaslatra: elég világosan látható, ha az ember a javaslatot elolvassa vagy végighallgatta államtitkár úr expozéját, hogy egy teljesen világos, átgondolt stratégiát tükröz ez az előterjesztés, és ennek a stratégiának a középpontjában az van, hogy hogyan lehet a magyar gazdaságot modernizálni, a magyar gazdasági növekedést hosszú távon fenntarthatóvá tenni, és ehhez rendel célokat, illetve eszközöket. Nyilvánvalóan fontos célként kerül meghatározásra, hogy a gazdaság szereplőit az egyetemi étellel minél inkább kapcsoljuk össze. Ennek a lehetőségei, azt gondolom, most már adtak, egyébként a modellváltáson átesett egyetemek példája mutatja is, hogy ez egyre inkább megtörténik, és ennek most már van gyakorlati haszna is. Államtitkár úr is említette, hogy egyes összevetésekben a modellváltott egyetemek egyre jobban szerepelnek.

Nyilván cél még a magyar cégek kutatás-fejlesztésének erősítése, a versenyképesség erősítése bürokráciacsökkentéssel, kereszttől, vagy éppen a korábbi években valóban elhanyagoltabb terület, az iparjogvédelem

erősítése, hiszen ahogy erősödik az innováció, annál nagyobb hangsúlyt kell fektetni, azt gondolom, az iparjogvédelemre. Ez is egy üdvözlendő cél.

Szeretném felhívni tisztelt képviselőtársaim figyelmét arra, hogy ami a gazdasági növekedésen kívül nagyon sokat elmond egy ország gazdaságáról, az az, hogy milyen komplexitással rendelkezik. Azt gondolom, hogy minél komplexebb, minél több lábon áll egy gazdaság, annál inkább mondható el róla, hogy biztosított a hosszú távú, stabil, fenntartható gazdasági növekedés. Ezt azért fontos itt megemlíteni, mert a gazdasági komplexitást vizsgáló összevetésekben Magyarország az előkelő 9. helyen szerepel. Ez viszont kötelezettséget, illetve feladatokat is ró ránk: ha a gazdaság ilyen komplex, akkor nagy hangsúlyt kell fektetni arra, hogy a különböző gazdasági szektorokban működő vállalkozások tudjanak is innoválni, tudjanak a kutatás-fejlesztéshez igénybe venni állami támogatást, és legyenek olyan, megfelelő képzettséggel rendelkező szakemberek, akik ebben tudnak dolgozni. Azt gondolom, hogy ez az előttünk fekvő előterjesztés ebben nagy segítséget nyújt.

Mivel az államtitkár úr a részleteket ismertette, én két dolgot emelnék csak ki. Az egyik a kutatás-fejlesztés tekintetében a science parkok támogatása. Azt nyilvánvalóan nem kell hangsúlyozni, ha csak a Szilícium-völgyre, a cambridge-i vagy az amszterdami science parkra gondolunk, hogy önmagában ezeknek a science parkoknak, ahol tud találkozni a hazai kis- és középvállalkozó a multinacionális céggel, illetve az egyetemekkel, ezeknek a kooperációknak nagy értékük van, és hihetetlen gazdasági és kutatási eredmények tudnak ebből kijönni. Tehát ezeknek a támogatása, azt gondolom, kiemelt cél kell legyen.

A másik, amit kiemelnék, bár nyilván sokan azt gondolják, hogy nem ez az előterjesztés lényegi része, a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény azon módosítása, amely azt mondja, hogy a duális képzés a teljes idejű képzéstől eltérő munkarendben is megszervezhetővé válik, azt gondolom, ez egy fontos része. Az pedig különösen is, hogy bár a fogyatékkal élő hallgató részére a támogatási idő megnövelését már jelenleg is lehetővé teszi a törvény, ez azonban eddig nem járt együtt az adott ösztöndíjhoz kapcsolódó oklevélszerzési határidő meghosszabbításával és ez a módosítás ezt a korábban fennálló hiányt pótolja, a módosítás ennek a lehetőségét megteremti.

(12.50)

Tehát összességében azt gondolom, hogy a világos stratégia, amit ez a törvényjavaslat meghatároz, az támogatandó, és a stratégiához hozzárendelt eszközök, illetve törvényi módosítások is abba az irányba visznek, hogy segítik azt, hogy a magyar gazdaság modernizálódni tudjon, és az egyetemek és a vállalkozások, a Magyarországon működő vállalkozások még inkább összehangban és együttműködve tudjanak egymással dolgozni. Éppen ezért a Kereszténydemokrata

Néppárt ezt a törvényjavaslatot támogatni fogja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Vajda Zoltán képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

VAJDA ZOLTÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, hogy szót kaptam, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Azt látjuk, hogy a Kulturális és Innovációs Minisztérium összegyűjtötte egy salátatörvényben a hozzá tartozó területeken felmerült törvényt módosítási ötleteket. Éppen ezért a javaslat a felsőoktatás, a kutatás-fejlesztést folytató vállalkozások és az alapítványi fenntartású egyetemek részére való további vagyonszolgáltatásokkal kapcsolatos rendelkezéseket is tartalmaz, vagyis igen tág kört érint.

Először a pozitívumokkal kezdeném, ugyanis mindenképpen támogathatók a felsőoktatást, illetve a doktori képzést érintő egyes módosítások. A fogyatékkal élő hallgatók részére a támogatási idő megnövelését már jelenleg is lehetővé teszi a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény. Ez azonban nem jár együtt jelenleg az adott ösztöndíjhoz kapcsolódó oklevélszerzési határidő meghosszabbításával, a módosítás ennek a lehetőségét teremti meg.

A doktori képzésben részt vevők foglalkoztatásához kapcsolódó szociális hozzájárulásiadó-kedvezmény bővítése is egy támogatható irány. Az, hogy a vállalatok minél nagyobb arányban támogassák munkavállalóik doktori képzésben való részvételét, egy pozitív törekvés. A javaslat értelmében a munkáltatóknak a doktori képzésben részt vevő munkavállalóik után havi bruttó 500 ezer forintig nem kell szochót fizetniük, azaz egységesen 13 százalék lesz a kedvezmény mértéke. Az, hogy ez mennyire lesz sikeres, még nem teljesen világos, mert a munkáltatók számára csak a kiosztott feladatok elvégzése az elsődleges fontosságú, míg egy doktori képzés elvégzése legalább négy, de inkább öt-hat évet vesz igénybe, vagyis a munkavállaló részéről rengeteg időt és energiát von el.

Ha megengednek egy javaslatot, ezzel kapcsolatban lehetne bővíteni az adókedvezményi kört, hogy ne csak a munkáltatók, hanem a munkavállalók is kézzelfogható támogatásban részesüljenek. Érdemes lenne a doktori képzést folytatók számára is szja-kedvezményt biztosítani, ami valóban motiváló erővel bírna a képzés elvégzésére. Ez egyrészt támogatná a képzést folytatók munkavégzését, hiszen csak akkor tudnak élni vele, ha dolgoznak a képzés mellett, hiszen az állami ösztöndíj adómentes. Másrészt pedig komoly anyagi áldozatot is kell hoznia egy-egy PhD-hallgatónak a képzése során, épp elég, mondjuk, a konferenciákra, publikálásokra, a kutatásokra, és a többi, gondolni.

Az is jól látható, hogy a magas infláció korában a kkv-k finanszírozási lehetőségei beszűkültek, és ezt

bizony már a kormány is érzi. Ennek jele annak a két új jogintézménynek a bevezetése, mint a tőkévé konvertálható kölcsön, valamint a tőkeelőleg. A tőkévé konvertálható kölcsön üzletrésszé váltható, vagyis jellemzően rövid lejáratú tagi kölcsön. Adott idő vagy bizonyos események bekövetkezése után a tőkévé konvertálható kölcsön üzletrésszé válik. Egészen addig, amíg a kölcsönből üzletrész nem lesz, a tőkévé konvertálható kölcsön úgy viselkedik, mint egy hitel, vagyis kamatot is kell rá fizetni. A tőkeelőleg a tőkévé konvertálható kölcsönrel ellentétben nem rendelkezik kamattal és lejáratú idővel. Más országban már ismertek ezek a megoldások, nem feltétlenül működnek rosszul, de még egyszer hangsúlyozom, nem lehet eltekinteni a mai magyar pénzügyi állapottól. Azok a kkv-k, amelyek nem jutnak kamattámogatott hitelhez, egész egyszerűen nemhogy fejleszteni nem tudnak, de működni is nehezen. A brutális mértékű infláció és az egekbe emelt kamatok terén kellene mihamarabb változást elérniük.

A javaslat további támogatható elemei közé tartozik a szabadalmi díjak csökkentése is, illetve az, hogy az Ukrajnában folyó háború miatt a Magyarországra menekülő ukrán pedagógusok számára teszi lehetővé azon oktatásba való bekapcsolódást, amelyet a pedagógus maga is beszél, amely nyelven hivatása gyakorlására felkészült.

Több olyan változást is látunk, ami a kormányzat újabb átalakítási szándékát jelzi a kutatásokkal kapcsolatban. Mióta a kutatóhálózatot elvették a Magyar Tudományos Akadémiától, azóta gyökeresen próbálták átalakítani a szervezet működését. Most éppen az olvasható ki, hogy az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat irányító testülete tagjainak számát a javaslat kilenc főre csökkenti. Az újonnan létrehozásra kerülő Kutatási Kiválósági Tanács válik a jövőben a kiválósági kutatási támogatások, programok első számú szereplőjévé. A Kutatási Kiválósági Tanács testületi formában felel a kiválósági kutatási pályázatok előkészítéséért, valamint a pályázati döntés előkészítéséért.

Végezetül szeretném kiemelni azt, hogy nem fejeződött be a Fidesz szándéka, hogy a még megmaradt nemzeti vagyonelemek közül minél többet magánkézbe tudjon átjuttatni, azokat az egyetemeket fenntartó magánalapítványok részére adják át. Most is azt látjuk, hogy immáron repteret, kórházat, szántót, valamint további ingatlanokat kívánnak magánkézbe adni. Továbbra sem világos, hogy miért működne egy egyetem jobban, csak mert a fenntartója kezében kastélyok, jachtkikötők és paloták vannak. Sokkal jobban megmagyarázza viszont a törekvésüket egy önközül közel álló amerikai republikánus gondolkodó. Ő nyíltan kimondta, hogy a miniszterelnöknek ezzel egyetlen szándéka van: egy mélyállam – tudják, deep state - kiépítése, hogy ha a népakarat már nem kedvez neki, akkor is ő és a köre kezében maradjanak ezek a vagyonelemek és feladatok. Ahogy az elmúlt években sem, úgy most sem tudjuk ezt támogatni.

Mindezekre tekintettel jelzem, hogy a frakciónknál ennél a javaslatnál tartózkodni fog. Köszönöm szépen, hogy elmondhattam.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Brenner Koloman képviselő úr, aki felszólalását itt az emelvényen fogja elmondani. Parancsoljon, képviselő úr, ön é a szó.

DR. BRENNER KOLOMAN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Kiemelten fontos kérdéstről vitatkozunk most a tisztelt Ház falai között. Ahogy azt néhány képviselőtársam már jelezte, ez egy olyan salátatörvény, amely több részét érinti annak a komplex problémahalmaznak, hogy a XXI. században, a tudás és az információ évszázadában hogyan tudnánk az innovációt és a tudományt jobban egymással összekötni.

Az államtitkári expozéban ennek egyikfajta ilyen varázsmódszereként emlegette államtitkár úr a modellváltást a magyar egyetemi világban. Ezzel kezdeném talán, hiszen ebben a kérdésben már ennek a tisztelt Háznak a falai között is én több ízben kifejtettem a Jobbik-Konzervatívok véleményét arról, hogy az egyetemi autonómia Európában a középkor óta egy komoly érték, és a mi véleményünk szerint az, hogy megfelelő előkészítés nélkül az egyetemi világ közel 80 százalékát olyan alapítványokba forgatták át, amelyekbe aztán egy egyszeri döntéssel kizárólag az egy párti túlhatalmat kiépítő Fideszhez kötődő személyek, első körben egyébként aktív miniszterek, államtitkárok, s a többi, kerültek; mégpedig olyan módon, hogy ezek a kuratóriumok időben korlátlan ideig lehettek felállítva, illetve ha valamely kuratóriumi tag lemondott, mint ahogy most kénytelenek voltak visszavonni az aktív minisztereket és államtitkárokat a kuratóriumokból, ezek után a kuratóriumok, tehát ugyanaz a négy fideszes megválaszt egy újabb fideszest. Na, ez igazán veszélyezteti az egyetemi autonómiát és az akadémiai szabadságot. Erről egyébiránt jómagam, az Európa Tanács jelentéstezője, az akadémiai szabadságról és egyetemi autonómiáról szóló jelentésemben is igyekeztem kiegyensúlyozott módon megemlékezni.

Tehát azt gondolom, hogy az innováció és a tudomány hasznosulása a társadalom szempontjából nem attól függ, hogy egy egyetem átesett-e a fideszes modellváltáson vagy sem.

(13.00)

Mert azt gondolom viszont, hogy a modellváltás révén igenis sérült az egyetemi autonómia, igenis nagyon komoly aggályok vetődnek fel azzal kapcsolatban, hogy az alapítványi kuratóriumi tagok hogy értékelik a saját szerepkörüket.

(Az elnöki széket dr. Oláh Lajos,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Mert, tisztelt államtitkár úr, ugye, az angolszász világban, amilyen helyekre önök szívesen hivatkoznak - Harvard, Cambridge, és így tovább -, ott az alapítványi forma teljesen másképp működik. Ott úgy működik, hogy felhalmozódott vagyonok vannak, ez nálunk történelmi okokból - mert például az ELTE-nek elvették mindenét, meg Trianon után már a birtokai sem voltak meg, mint az közismert - messze nem így működik; és ott minden szereplő: az egyetemi menedzsment, az egyetemi polgárok megválasztott szenátusa és a board, tehát a kuratórium, az pontosan tudja a feladatköreit. És eszükbe nem jutna a board-tagoknak a) fizetést kérni, mert ők azért vannak ott, hogy bevételt hozzanak ezeknek az egyetemeknek, b) a boardnak eszébe nem jutna, amit önök megtettek akár a Corvinuson, akár más egyetemeken, hogy a kuratóriumi tag dönt arról, hogy ki legyen professzor, hogy legyen-e olyan szak, hogy legyen-e kar; és akkor önök eltörlik azonnal a karokat, hiszen a tudományos közösségek az önök tudás- és értelmiségellenes politikájában, ugye, ellenségek, hiszen hova jutnánk, ha egy karban a hasonló tudományterületen dolgozó emberek önálló gondolatokra jutnának, ugye, ez az önök számára veszélyes.

Tehát azt gondolom, hogy igenis nagyon komoly aggályok vetődhetnek fel azzal kapcsolatban, hogy a) mit hozott ez a magyar egyetemi világnak, b) milyen korlátai vannak annak a fideszes túlhatalomnak, amelynek kapcsán most önök ilyen piacikofa-szerű alkudozásba kezdtek az Európai Unióval, hogy megkapják a magyar polgároknak járó forrásokat.

Apropó, magyar polgároknak járó források! Én azt gondolom, hogy 13 év kétharmados uralma után, miközben önök folyamatosan leépítették a jog uralmát - ugye, az európai kultúra három alapra épül: a keresztény etikára, a görög-római filozófiára és a római jogra; tehát önök ezt a régi európai konzervatív értéket leépítik -, önök megszállják a magyar államhatalmat egypárti túlhatalommal, majd amikor mindezek után a magyar polgároknak járó európai uniós forrásokat a többi ország adófizető polgára már nem akarja egy intézményesített korrupcióval átszótt kormányzat számára biztosítani, akkor önök csodálkoznak, és nekiállnak alkudozni, hogy jó, hát akkor az egyetemi kuratóriumoknak mégiscsak legyen határ-ideje, jó, hát akkor tényleg visszavonjuk, mert mégiscsak kínos, hogy Bódis államtitkár úr mint a felsőoktatásért felelős államtitkár saját magát kinevezte a saját tudományegyetemének kuratóriumi elnökévé, és azért ez mégiscsak égés egy tisztességes polgári demokrácia szempontjából.

Tehát a legégbekiáltóbb, szemérmetlen dolgot most korrigálják; és akkor várják a pénzeket, miközben a magyar egyetemi világ és a magyar egyetemisták hihetetlen károkat szenvednek el már most, hiszen a Horizont-programban kutató kollégáim

nyilvánvalóan - hazánk nemzetközi megítélése az önök orospárti és gyakorlatilag demokráciaellenes politikája révén ugyanott tart kábé, mint Trianon előtt; és ennek a katasztrofális következménynek a felelősei önök. Ehhez képest ön szerint most milyen esélye van a magyar egyetemeknek, akiknek a rektoraival önök leveleket íratnak most Brüsszelnek? Hát, gratulálok; komolyan mondom, történelmi szempontból így áttekintve is ezt, majd, amikor később elemzik a történész-kollégáim, azért ennek lesz diszkrét bája, üzenem. Tehát, amikor Rákosi elvtársnak, ugye, ugyanilyeneket kellett írni annak idején; na, mindegy.

Szóval, komolyan mondom, ezek olyan hihetetlen károkat okoznak a magyar egyetemi világnak, amelynek a hosszú távú következményeit minden magyar polgár érezni fogja, és ez az önök felelőssége! Ne mutogassanak... Államtitkár úr, azért mégiscsak az ön intellektusával itt az exorzéjában, nem tudom..., nyolc Brüsszel/percben előadni ezt, ez azért kínos egy kicsit, ezt azért így a jegyzőkönyv számára jegyezzük meg! De értem én, hogy ez a feladat, van ez így néha, én értem ezt, de azért azt gondolom, hogy azt szögezzük le, hogy mind az Erasmus-ösztöndíjakhoz, mind a Horizont-forrásokhoz való jelenlegi még nem hozzájutás hosszú távon már most komoly károkat okozott a magyar egyetemi világnak.

Beszéljünk a Magyar Tudományos Akadémiáról is egy szót! Nemrég lemondott Maróth Miklós, és az irányító testületének, az Eötvös Loránd Kutatási Hálózatnak az átalakításáról is szó van ebben a salátatörvényben. Itt azért szeretném leszögezni, hogy az akadémiai dolgozók szervezete szerint továbbra is rendkívül aggályos az akadémiai szabadság szempontjából ez az irányítási testület, és ezt most még tovább szigorítja ez az előterjesztés. Jómagam, amikor a jelentésemet előkiszítettem az Európa Tanács számára, akkor mind Freund elnök úrral, mind az elődjével folytattam megbeszéléseket. Szóval az, hogy Orbán Viktor miniszterelnök úr a Magyar Tudományos Akadémia elnökével nem találkozik már jó régen - pedig ezt ő többször kezdeményezte -, szerintem ez mutatja az önök hozzáállását az egész tudományhoz meg az egyetemi világhoz. Én azt gondolom, hogy itt is nagyon komoly aggályok vetődtek fel és vetődnek fel ennek a törvénynek a kapcsán és az akadémiai szabadság szempontjából.

Harmadik pont. Az egyetemi világ bérezését hadd hozsam fel, hiszen a Jobbik béruniós kezdeményezése már korábban is és most is egy átfogó bérfelzárkóztatási program része. Azt gondolom, hogy igen, az alapítványi fenntartású egyetemekenél történt egy bérfelzárkóztatás, és akkor ezáltal viszont kialakult egy komoly diszkrepancia, amire nemrég több száz ELTE-s dolgozó petícióban hívta fel a kormányzat figyelmét az állami fenntartású egyetemeken és az alapítványi fenntartású egyetemeken között; de még így is, még az alapítványi egyetemeken dolgozó kollégák fizetése is, nemhogy az európai uniós átlagtól, de még a régiós vetélytársainktól is éktelen elmaradásban van! Tehát azt gondolom, hogy na, itt lehetne megmutatni azt a

politikai értékválasztást, amit mi, konzervatívok gondolunk az oktatásról és az egyetemi világról, hogy egy valóban nemzeti és egy valóban konzervatív kormány a saját büdzséjéből többet költ például tudományra és innovációra. Na most, itt lehetne megmutatni például az egyetemi oktatók társadalmi megbecsülését és bérezését; tehát itt is nagyon komoly konkrét lépésekre lenne szükség a mi véleményünk szerint.

Nagyon pozitívnak értékeljük viszont nemzeti és konzervatív pártként a határon túli magyar egyetemi világ támogatását. Ezt egyébként mindig is megtettük. Jómagam is mint egyetemi vezető kiváló kapcsolatot ápolok a határon túli magyar kollégákkal. Ez egy dicsérendő és mind nemzetpolitikai, mind nemzetstratégiai szempontból kiemelt fontosságú cél, konzervatív politikai közösségünk véleménye szerint is.

Az utolsó pont, amiről beszélni szeretnék a hazai kis- és középvállalkozások szerepe a gazdaságpolitikánkban, hiszen az előttünk lévő törvénycsomagban szinte kizárólag csak egy hitelről van szó. Itt is azt gondolom, hogy ez egy ilyen gazdaságfilozófiai kérdés, hogy nyilvánvalóan nagyon fontos a kv-k hitelhez juttatása, ezt senki nem vonja kétségbe. De azt gondolom, hogy a közvetlen támogatása a mikrovállalkozásoknak, az egyéni vállalkozóknak, a bt.-knek, amelyek a magyar munkavállalók zömét foglalkoztatják; és ha összehasonlítjuk azzal, hogy a fideszes kormányzat meglehetősen neolibéralisnak tekinthető gazdaságpolitikája milyen kiemelt módon támogat, mondjuk, egy multinacionális céget abban, hogy munkavállalókat hozzon... Ráadásul - zárójeles megjegyzés - most már, ugye, keleti munkavállalókat hoznak az akkumulátorgyáraknál, látjuk, tehát többeszes kínai kontingens érkezik Debrecenbe, és - zárójelen belül még egy zárójel - ugye, ez az önök nagy migrációellenes politikája, ugye, zárójel, zárójel bezárva. Tehát azt gondolom, hogy nekünk keleti munkások helyett nyugati bérekre volna szükségünk, és a kis- és középvállalkozásokat célzottan támogató gazdaságpolitikára.

(13.10)

Na, erre kellett volna az európai uniós forrásokat az elmúlt 13 évben felhasználni egyébként, és akkor nem jutottunk volna el odáig, hogy jelenleg, az Úr 2023. évében Európában a magyar polgárok keresik az egyik legalacsonyabb bért. Ezt így szögezzük le! Szeged környékéről járnak át Romániába dolgozni, mert többet keresnek. Idejuttatta az elmúlt több mint 30 év politikai elitje ezt az országot.

Ezt így szögezzük le! Ja, ebből az időszakból Orbán Viktor és a Fidesz-kormányzat 17 hosszú éven keresztül... - tehát eléggé visszásnak tartom mindig azt, amikor fideszes képviselőtársaim mutogatnak Brüsszelre, meg hogy mi volt a két világháború előtt, már úgy értem, hogy 2010 előtt például. Bocsánat, nem tetszettek itt lenni az elmúlt harmincakárhány évben 17 évig kormányon? Mert akkor lehetne lassan felelősséget vállalni talán - nem? Szerintem időszerű volna.

Összességében tehát az előttünk fekvő törvényjavaslat néhány pontján tartalmaz pozitív elmozdulásokat, így például a duális képzés rendszerére is utalhatok, amelyek az oktatásszervezést megkönnyítik, de alapvetően a kitűzött célokat nem éri el. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Mellár Tamásnak, a Párbeszéd képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. MELLÁR TAMÁS, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Elnök Úr! Tisztelt Ház! Meghallgatva államtitkár úr beszámolóját, az elején kicsit zavarban voltam, mert igazából nem kapcsolódott szervesen ehhez a törvényjavaslathoz, amit beadtak, hanem tulajdonképpen egy sikertörténetet mondott el, adott elő; és azt hittem, hogy talán rossz helyre küldtek engem erre a vitára. De aztán az előadásának második felében valóban ráért a konkrét dolgokra is.

Két részre bontom én is a hozzászólásomat. Először az államtitkár úr beszámolójához szeretnék kapcsolódni. Azzal kezdte Hankó Balázs Zoltán államtitkár úr, hogy a modellváltás mennyire eredményes volt, és itt listát idézett, hogy van már olyan nemzetközi lista, amelyen már 236. helyen van a Semmelweis Egyetem, és hogy ez mennyire jó. Valóban jó, csak sajnos az a rossz hírem, hogy sok más listát is lehet találni, ahol az első 500 helyen nincs magyar egyetem, tehát ez önmagában, azt gondolom, nem lenne perdöntő.

Aztán államtitkár úr örömmel számolt be arról is, hogy a tudományos publikációk száma jelentősen növekedett 2018-22 között. Na most, ha ön egy kicsit is járatos a tudományos kutatásban, akkor azt pontosan tudnia kell, hogy azt a publikációt, amely nemzetközi lapokban 2021-ben vagy '22-ben jelenik meg, körülbelül 2-3 évvel az előtt küldik be elfogadásra, és ennek a procedúráját végig kell járni, az egészet; és az a kutatás, amiről beszámol, az meg már 5-6-8 évvel korábban indult el. Vagyis tehát azok a publikációk, amelyek '21-22-ben megjelentek, azok 5-6-8-10 évvel korábbi kutatások eredményei, tehát azt gondolom, hogy erre most nem lehetne még hivatkozni. Tehát az önök modellváltásának eredményei - majd ha lesznek egyáltalán - valamikor majd '25 után jelentkeznek, ha egyáltalán jelentkeznek.

Nagyjából ugyanez vonatkozik a szabadalmi bejelentésekre, amire önt utalt, hogy 2021-ben... - ott is nyilván hosszabb folyamat eredménye az, hogy ezek a szabadalmak valóban elfogadásra is kerüljenek.

Említette az államtitkár úr, hogy Brüsszel diszkriminál bennünket, és Hollik képviselő úr is ráerősített erre. Itt szeretnék csatlakozni Brenner Koloman kollégámhoz, képviselőtársamhoz. Ő nagyon alaposan körbejárta ezt a kérdést. Szó sincs itt semmifajta diszkriminációról. Itt pusztán arról van szó, hogy önök megfosztották az egyetemeket az autonómiától, mert olyan kuratóriumokat ültettek az egyetemek

nyakára, amelyek tagjai politikai kinevezettek, akiknek egyébként igazából - tisztelet a kivételnek - nincs közük a tudományhoz. Én olyan kuratóriumokat ismerem, ahol a kuratóriumi tagok nagy többségének nulla publikációja van az MTMT-ben! Tessék megnézni! A pécsi egyetemen biztosan ez a helyzet, hogy tudok mondani legalább három olyan kuratóriumi tagot, akinek egyáltalán nincsen publikációja, és ők döntenek tudományos kérdésekről.

Ha önök komolyan vették volna az Európai Uniót és az Európai Unió követelményeit, akkor ezt az egész kuratóriumi rendszert fölszámolták volna, vagy úgy alakították volna át, hogy a kuratóriumi tagok választását teljes egészében az egyetem, illetve a helyi önkormányzat kezébe adták volna. Erre vonatkozólag én adtam be törvényjavaslatot, természetesen le is szavazta a fideszes többség. Akkor valóban lehetne beszélni autonómiáról, de így nem!

Aztán államtitkár úr azt is említette, és ez nagy öröm, hogy az a célkitűzés, hogy 2030-ra az Európai Unió legjobb tíz országába szeretnénk bekerülni az innováció szempontjából; és már most is közölte, hogy innovációban nagyon jók vagyunk.

Szeretném megkérni önt, hogy ugyan, mondjon már olyan magyar termékeket, amelyek nemzetközileg versenyképesek, amelyek a high-tech szektorba tartoznak! És mondja már meg azt is, legyen szíves, hogy a magyar exportnak vajon hány százaléka az, amely valóban innovációt tartalmaz. De olyan vállalkozásokra gondolok, amelyek magyar tulajdonosi többségű vállalkozások, mert én igazából ilyenekről nem tudok, tehát nagy utat kellene megtenni.

Említette aztán ön azt is, hogy az Eötvös Kutatási Hálózat fejlesztése is napirenden van. Ezzel kapcsolatban azt hittem, azt gondoltam, hogy talán ez a törvény majd intézkedik arról a fontos dologról is, amit ugye, az Alkotmánybíróság előírt nekünk. Annak idején én beadtam az Alkotmánybírósághoz egy papírt, ami azt kérdőjelezte meg, hogy a magyar államnak joga lett volna-e a Magyar Tudományos Akadémia vagyónának átadására az Eötvös Kutatási Hálózathoz.

Az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy nem, mert az nem állami tulajdon, hanem köztisztviselői tulajdon volt, és egy alkotmányos mulasztást állapított meg, majd azt mondta, hogy június 30-áig rendeznie kell az államnak ezt. Ha optimista vagyok, akkor azt remélem, hogy önök ezt június 30-áig valóban rendezik, bár most lehetett volna erre egy jó alkalom.

Ami egyébként magát a törvényjavaslatot illeti, azzal kapcsolatosan a következőket szeretném mondani. Ugye, többen is elmondták előttem, hogy ez egy salátatörvény, benne van tücsök-bogár, fontos, nem fontos kérdések, elvi és technikai kérdések. Vannak, amelyek valóban kapcsolatban vannak az innovációval és a tudományos eredmények fejlesztésével, vannak, amelyek egyáltalán nem, de hát, ilyen a fideszes törvényalkotás. Ezt már meg lehetett volna szoknunk.

Nyilván van egy trükk is ebben az egész dologban, hiszen összeraknak sokféle dolgot, amelyben

vannak olyanok, amelyek tényleg fontosak, és tényleg elfogadásra érdemesek, és olyanok is, amelyek meg egyáltalán nem. Nyilván azt várják tőlünk, hogy mi bölintsünk erre rá, illetve ha nem bölintünk rá, akkor majd a későbbiekben számonkérnek tőlünk, hogy ilyen pozitív dolgokat mi mért nem támogattunk. De hát, nyilvánvalóan azért nem támogattuk, mert olyan részek is vannak benne, amelyekhez nem tudjuk a nevéket adni.

És hát, természetesen, maga ez az egész törvényjavaslat leleplező jellegű, mert rámutat arra is, hogy mennyire túlcentralizált rendszert hoztak létre, hogy minden apró részletet törvénnyel kell szabályozni, és nyilvánvalóan ez aztán kényszerpályát is hoz, hiszen így permanenssé válik a törvények módosítása. Az elmúlt években azt lehetett látni, hogy az újonnan elfogadott törvényeket nagyon gyorsan és nagyon hamar módosítják.

A legnagyobb problémát az egész törvényjavaslatban a vagyónátadásnál látom, tehát hogy további vagyonelemeket adnak át az egyetemeknek. Ezt semmiképpen nem tudom támogatni, semmiképpen nem tudjuk támogatni és tolerálni. Ahogy elmondtam, azért sem, mert nyilván nincs legitim vezetése az egyetemeknek, nincs meg az egyetemi önállóság, az egyetemi autonómia.

(13.20)

És ez tulajdonképpen egy kutyakomédia, hiszen ezen vagyontárgyak nagy részével az egyetemek nem tudnak mit kezdeni, tehát nagy valószínűséggel majd el fogják adni, mégpedig nyilvánvalóan azoknak fogják eladni, akiket majd önök jelölnek ki. Vagyis ez egy ilyen ingyenes vagyonosztogatás, egy rejtett privatizáció, tehát ezt semmiképpen sem tudjuk támogatni.

Még egyszer visszatérve arra, hogy vannak persze nagyon pozitív elemek is ebben a törvényjavaslatban, ahogy erre Vajda Zoltán és Földi Judit képviselőtársaim is utaltak, amelyek önmagukban támogathatók lennének, a doktoranduszképzéssel kapcsolatos, a külföldi tanárok foglalkoztatása, a duális képzés és még lehetne mondani a dolgokat, de sajnálatos módon ez a tulajdonátadás, ez a vagyónátadás mindent keresztülhúz, és ezért nem tudom ezt támogatni.

De szeretnék adni azért önöknek egy tanácsot, mert azt gondolom, hogy mindannyiunknak érdeke lenne az, hogy ha valóban komolyan gondolják a kutatás-fejlesztést, az innovációnak a támogatását és fokozását és a tudományos kutatás felpörgetését, akkor ha megnézik azokat az országokat, amelyek ebben sikeresek voltak, ott három dolog van. Ezt a három dolgot kellene csak önöknek erősíteni: szabadság, demokrácia és működő, versenyképes piaci rendszer. Ha ezt a három dolgot önök elkezdhenék rendbe rakni és megvalósítani, akkor csoda történe, mert akkor valóban lenne itt komoly tudományos kutatás, és lenne innováció, és lenne végső soron, nem utolsósorban versenyképes magyar gazdaság és versenyképes magyar export.

De ettől most mi nagyon távol vagyunk, és sajnálatos módon azt érzékelem, hogy a kormány az elmúlt 12 évben nem ebbe az irányba, tehát nem a szabadság, demokrácia és a versenyképes gazdaság és versenyképes piaci rendszer kialakítása felé ment, hanem pontosan ellenkező irányba. Ezért aztán ez csak hiú ábránd lehet, és abban bízhatunk, hogy majd egyszer jön egy olyan kormány, amelyik valóban ezeket a célokat fogja kitűzni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Se kétperces, se normál szó kérése nem történt. Nincs további képviselői felszólalásra jelentkezés. Tisztelt Országgyűlés! Az általános vitát ezennel lezárom. Megkérdezem az előterjesztőt, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. Parancsoljon!

DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen az elhangzottakat. Egyetértünk Szabó Tünde képviselő asszonnal, Hollik István képviselő úrral abban, hogy ha önök is megismerték volna mindazt, amit maga a törvényjavaslat előterjeszt, és fordítottak volna időt, energiát erre a részletes cselekvési programra, amelyet Neumann János-programnak hívunk, és kilenc olyan intézkedést fogalmaz meg, amelyben sikeres magyar kutatók, oktatók, egyetemi vezetők szerepelnek - akiket önök itt folyamatosan azzal sértegettek, hogy nincs megfelelő kutatási teljesítményük -, akkor Magyarország igenis egy olyan kutatási, innovációs, tudásgazdag környezetté tud válni, és erősödni tud tovább az előbb említett intézkedések által, amivel reális cél, hogy a 25 legjobb innovátor közé kerüljünk a világon, és Európa tíz legjobb innovátora legyen Magyarország. Köszönöm szépen az erre vonatkozó megerősítéseket.

Ha megengedik, akkor megpróbálnék, nem minden részletre kitérni, bár örömmel tenném, hanem azokat megpróbálom aggregáltan megfogalmazva, tételesen megválaszolva, érzések helyett tényadatokkal alátámasztva cáfolni. Képviselő asszonnak jelzem, hogy 2010 előtt lehet, hogy volt cél a magyar egyetemek és a gazdaság összekapcsolása, azonban ez tényleges megvalósulásában, a vállalkozások, gazdasági szereplők, kutatóhálózat, egyetemi együttműködések vonatkozásában az elmúlt években tudott olyan markáns előrelépést teremteni, amely a KFI-bevételek 70 százalékos növekedését tette lehetővé a gazdasági szereplők által az egyetemek részére.

Ugyanígy, amikor azt mondjuk, hogy a javaslatok nem markánsak, akkor ezzel nem minket próbálnak meg úgy föltüntetni, mint akik nem értik, hogy mi a kutatás és mi az innováció. Ez a kilencpontos intézkedéscsomag a magyar akadémia, a magyar kutatási hálózat, a magyar egyetemi vezetők és a meghatározó magyar gazdasági szereplők által, velük együtt közösen kidolgozott javaslatsomag. Fogadjuk el, hogy ők tudják, hogy hogyan kell kutatást, innovációt, gazdasági életet fejleszteni.

A safe note, convertible note kérdése majd minden felszólalásban megjelent. Ez nem felvásárlás, ez a világon az innovációs támogatásoknak egy olyan lehetősége, amivel azt teremtik meg, hogy vannak innovációs alapból, vannak kutatási pályázatokból, és igenis vannak olyan befektetők által támogatott innovációs projektek, amelyek pont azt a célt szolgálják, hogy az innovációból minél hamarabb olyan piacra lépő siker legyen, ami segíti a magyar kvv-kat. Tehát ez a sikeres innovációs gazdasági gyakorlat erősítését, összekapcsolását jelenti.

A doktori képzéseknél, amit szintén erősíteni akarunk, ott pedig pontosan azt akarjuk elérni, hogy a szabadalmak, találmányok úgy váljanak tudományos teljesítménnyé, váltsák ki részben a publikációkat, hogy innentől az adott doktori iskola - hangsúlyozom, autonóm módon, mert az adott egyetem adott doktori iskolája - dönt arról az adott képzési terület specialitásait figyelembe véve, hogy hol milyen mértékben teszi meg. Érdekes, pont ezt az autonómiát, pont ezt a keretet biztosítja ez a szabályozás is.

A Kárpát-medence és a Kárpát-medencében lévő külhoni felsőoktatási magyar intézményeink: ahhoz, hogy ott 5-10-15-20 év múlva is legyen magyar felsőoktatás, és a szülőföldön tartást erősítsük, alapvető érdekünk, hogy olyan innovációs források, olyan doktori ösztöndíjak, olyan doktori programok legyenek, amelyek a jövő fiatal oktatóit teremtik meg, tartják ott, teszik még erőteljesebbé a teljes Kárpát-medencei felsőoktatást. És ez egy olyan szinergia, amely szinergiát próbálunk a hazai és a külhoni magyar felsőoktatási intézményekkel biztosítani.

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Irányító Testülete - érdekes. Azt gondoljuk, és a Tudományos Akadémiával, a Tudományos Akadémia szereplőivel egyeztetve a konszenzus erősebbet jelent, mint a fele-fele arányban történő jelölés. Így a konszenzussal azt tudjuk elérni, amit az egész törvényjavaslat amúgy magában foglal, hogy az Akadémia, az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat és a tudománypolitikáért felelős szabályozó, finanszírozó, valamint a gazdasági szereplők egy irányba tekintenek, hiszen az egy irány az, hogy a hazai tudásgazdaságot, a hazai hozzáadott értéket erősítsük.

A vagyonjuttatás kérdése is több hozzászólásban felvetődött. Egy pillanatig mélyedjünk el, ha már úgyis szeretik támadni, a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványok szabályozásában. Mint jól tudják, ez a 2021. évi IX. törvény. A 2021. évi IX. törvény minden vagyonjuttatást, minden célvagyon közfeladat és közérdek finanszírozására, arra történő felhasználására tesz kötelezővé. Tehát innentől ezek az egyetem alaptevékenységének, oktatási, kutatási - és van harmadik -, missziós tevékenységének is a finanszírozását kell hogy szolgálják. Érdekes módon a vagyonjuttatásoknál olyan ingatlanvagyon-juttatás történik, amelyben már most is az adott intézmény egészségügyi ellátása történik. Kérdés az, hogy akkor, ha ez a közfeladat, közérdekű vagyonkezelő alapítványok esetében a vagyon célhoz kötöttsége, közérdekre való

felhasználása biztosított, akkor inentől ezzel egy hatékonyabb, egy jobb, egy kiszámíthatóbb és egy autonómabb szabályozást tudunk biztosítani. (Sic!)

(13.30)

Erasmus-kérdés. Amikor az Erasmusról beszéltem, rossz volt látni, hogy önök mosolyogtak rajta. Ugyanígy rossz azt érezni és rossz azt tudni (*Dr. Brenner Koloman: A propagandaszövegen mosolyogtunk!*), hogy önök ahelyett, hogy azt segítenék, hogy a magyar kutatók, a magyar fiatalok nemzetköziesítése és a nemzetközi kapcsolatok erősödjenek, pont ennek ellentétesen cselekszenek.

Ha megengedi, Brenner Koloman képviselő úr: akkor mi a kínos? Kínos talán az, hogy a Jobbik éppen konzervatívnak nevezve magát olyan szövetségekbe lép és olyanokban létezik, amelyeknél akár az az alapvető kérdés, amiben egyetérthetünk, hogy a külhoni magyarság támogatása fontos, nem alapérték, nem alapvetés? Akkor a kínos kérdések boncolgatását szerintem itt érdemes abbahagynunk.

Ön írt egy jelentést, tehát ön szakértője az autonómiának. Akkor egy kicsit nézzünk az egyetemi autonómiára! Mint mindannyian tudjuk, az egyetemi autonómiának, az Európai Egyetemi Szövetségek, az Európai Akadémia vonatkozásának négy dimenziója van: az egyik dimenzió a szervezeti autonómia, a másik dimenzió a finanszírozási autonómia, a harmadik dimenziója ennek az egésznek maguknak a foglalkoztatottaknak, az oktatóknak, a kutatóknak az autonómiája, a negyedik dimenzió pedig az oktatáskutatás autonómiája.

Ha Magyarországot, a magyarországi egyetemeket értékeljük ebben a négy dimenzióban, akkor az akadémiai autonómia tekintetében kiemelkedően magas, ennek a megfelelő scoringja megvan 80 százalékos; a munkavállalók esetében - pont azzal, hogy a munka törvénykönyve vonatkozásában egy szabadabb foglalkoztatási lehetőség vált biztosítottá - közel 100 százalékos; a finanszírozási autonómiában azáltal, hogy hatéves közfeladat-finanszírozási szerződések vannak, és 25 éves keretmegállapodások vannak, szintén egy közel 90 százalékos autonómiát kapunk, és a szervezeti autonómia esetében is közel 80 százalékos az autonómia biztosítása a magyar intézményekben. (*Dr. Mellár Tamás felé:*) Lehet ezen mosolyogni, de a tények tények. Mindjárt a Mellár képviselő úr által felvetettekre is megpróbálok tényadatokat alapján válaszolni. (*Dr. Mellár Tamás: Az jó lenne!*) Ennyit az autonómiáról. Ha az autonómia lényegét vizsgáljuk, és azt nem érzelmi, hanem tényalapon vizsgáljuk, akkor a számok egyértelműek.

Beszéljünk egy kicsit a 105 kuratóriumi tagról! Ha önök ennyire jól ismerik a kuratóriumi tagokat, akkor biztosan tudják, hogy a kuratóriumi tagok közel fele akadémiai háttérrel rendelkezik, a kuratóriumi tagok között összesen 14 rektor vagy prorektor van. Akkor érvényre jutnak az akadémiai szabadsági kérdések a kuratóriumban, ahol konszenzusos döntéshozatal van?

És az pedig, hogy gazdasági, közéleti szereplők is benne vannak, magának a modellváltásnak, a 2016-ban elfogadott fokozatváltási struktúrájának és stratégiájának a lényege, amivel pont azt kívántuk elérni, hogy az egyetemi és gazdasági élet szereplői egyre szorosabban tudjanak együttműködni.

Azt pedig visszautasítom - a rektorok, akik a szenátus által megválasztott vezetői az egyetemeknek, önálló véleményt képviselnek az egyetem vonatkozásában -, hogy gondolja azt, hogy ezen önálló intézményvezetők irányítására sor kerülne? Viszont az engem elgondolkodtat, hogy biztosan tudja, képviselő úr, hogy mikor kérdezte meg először a magyar egyetemek véleményét egyáltalán az Európai Bizottság arról, hogy a Horizont- és az Erasmus-programok vonatkozásában mit és hogyan vélekednek, hogyan látják a magyar egyetemi autonómiát. Erre február második felében került sor, több mint két hónappal azután, hogy az elítélő határozatot meghozták. Kérdezem én: honnan tájékozódta? Erre az önök szövetségesei mondják meg a választ, hogy mit, miért és hogyan tesznek a magyar egyetemisták, a magyar egyetemi autonómia ellen azért, hogy gátolják azt a forrást, ami jár a magyar egyetemek fejlesztéséhez. És ha már uniós kérdésekről beszélünk, abban, ugye, egyetérthetünk, hogy a felsőoktatás nem uniós, hanem nemzeti hatáskör?

Bérekérdés. A kétszer 15 százalékos bérfelállítás összesen 64 milliárd forintot jelentett. A kétszer 15 százalékos bérfelállítást az állami és a nem állami intézmények is megkapták. Az ELTE-n 4,3 milliárd forint volt, amit bérfelállításra fordítottak, és ezt még az idén extra 1,2 milliárd forinttal sikerült kiegészíteni. Az elmúlt évek során olyan bérstruktúra alakult ki, amely az alpbér mellett a tudományos teljesítmény, a publikációs aktivitás és más egyéb, tudományosan, oktatási szempontból mérhető indikátoroknál premiálást, további forrásbevonást tesz lehetővé, hiszen az egyetemek finanszírozását összességében megdupláztuk.

Kkv-k. Egy dolgot szeretnék tisztázni: itt nem kkv-hitelprogramról beszélünk, mielőtt ebből jelentés születne; itt olyan innovációs tevékenységről beszélünk, amely innovációs tevékenységhez kapcsolódó speciális finanszírozási formát vezetünk be, hiszen az a célunk, hogy minél több magyar kkv innováljon, minél több magyar kkv teremtsen hazai hozzáadott értéket, ezért ennek specialitásait kell itt alkalmaznunk.

Mellár képviselő úr észrevételeire a következőket jelzem. Szerintem az adatok egyértelműen alátámasztják azt, hogy az elmúlt években jelentős előrelépés történt a magyar felsőoktatásban, a magyar innovációban. Képviselő úr, nézze meg az MTMT-adatbázist, hasonlítsa össze az adatokat, és ezek alapján akkor ugyanazokat a számokat fogja megkapni, mint amiket itt az előterjesztésben és az expozéban elmondtam.

Vitatkozunk egy kicsit a rankingról! Biztosan jól tudja, képviselő úr, a rankingeknek két típusa van: az egyik, ahol az abszolút értéket nézik, ott Magyarország már az egyetemek nagysága és az ott lévő

hallgatók, oktatók száma alapján nem lesz versenyképes; a másik rankingtípus a hányados típusú rankingtípus, és ezen hányados típusú rankingtípusban, ami vagy az oktatók, vagy a hallgatók arányszámát nézi, jelentősen léptünk előre. Ezekben a rangingekben fogunk a továbbiakban is előrelépni.

Menjünk tovább! Kicsit járatos vagyok a publikációkban, tehát tudom, hogy hogyan kell publikálni, tudom, hogy a publikációs eredmény mennyi idő alatt jelenik meg. Igen, az, hogy 2021-22-ben ilyen jelentős tudományosteljesítmény-emelkedés volt, a modellváltásnak, a modellváltáshoz... *(Dr. Mellár Tamás közbeszól.)* - legyen kedves, érdeklődjön Péccsett! - kapcsolódó teljesítmény- és minőségösztönző rendszernek köszönhető, ahol D1-es, Q1-es, Q2-es publikációk - nem megyek bele ennek a részleteibe - vonatkozásában további ösztönző elemeket biztosítunk.

Ha már kérdés, akkor megint hadd válaszoljak! Magyarországon, kérdezte képviselő úr, a high-tech export aránya 66 százalékos, az Európai Unió átlaga pedig 55 százalékos. A vagyontutatósi kérdésekről pedig már az előbb beszéltem.

Úgyhogy azt kell hogy mondjam, hogy a magyar gazdaság, a tudományos élet szereplőivel egy olyan törvényjavaslatot terjesztettünk az Országgyűlés elé, amely reális célként tűzi ki azt, hogy 2030-ra az Európai Unió legjobb 10 innovátora, a világ legjobb 25 innovátora közé kerüljünk. Kérem, támogassák ezen javaslatokat. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik **az egyének védelméről a személyes adatok gépi feldolgozása során, Strasbourgban, 1981. január 28. napján kelt egyezményt módosító jegyzőkönyv kihirdetéséről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/4023. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Répássy Róbert úrnak, az Igazságügyi Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon!

(13.40)

DR. RÉPÁSSY RÓBERT igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Az előtűnk fekvő törvényjavaslat célja, hogy az egyének védelméről a személyes adatok gépi feldolgozása során Strasbourgban, 1981. január 28. napján kelt egyezményt módosító, úgynevezett módosító jegyzőkönyvet az Alaptörvény Q) cikkének megfelelően a magyar jogrend részévé tegye.

Az Európa Tanács keretei között 1981-ben született egyezmény volt az első nemzetközi jogi kötelezettségeket tartalmazó nemzetközi szerződés a személyes

adatok védelme terén. Az egyezmény jóval az internet és a jelenkor tömegkommunikációs lehetőségeinek megjelenése előtt készült, azt eddig 51 ország erősítette meg, köztük az Európai Unió tagállamai, négy EFTA-állam, valamennyi nyugat-balkáni ország, számos szomszédságpolitikai partnerország - például Örményország, Grúzia vagy Georgia -, az Oroszországi Föderáció, Törökország és számos Európán kívüli ország - Afrikában például Szenegál, Tunézia, Latin-Amerikában Uruguay - egyaránt. Több ország kérelme folyamatban van, és számos ország megfigyelői státusszal rendelkezik.

Magyarország a rendszerváltás óta igen nagy figyelmet fordít a személyes adatok védelmére. Ezt a korábbi alkotmány, illetve az Alaptörvény VI. cikke is kifejezi, sőt meg is erősíti azzal, hogy az alkotmányozó a személyes adatok védelmére vonatkozóan előírta azt is, hogy az azzal összefüggő előírások ellenőrzésére sarkalatos törvényben létrehozott független hatóság jogosult.

Szintén e magas szintű védelem erősítése érdekében írta alá Magyarország az alapegyezményt, amelynek kihirdetésére az 1998. évi VI. törvénnyel került sor.

Bár az alapegyezmény hatálya - ahogyan annak címe is kiemeli - alapvetően csak a gépi feldolgozású adatokra terjed ki, azaz azon helyzetekre, amelyekben az adatkezelés legalább részben vagy egészben automatizált eszközökkel zajlik, Magyarország külön nyilatkozatot is fűzött az egyezményhez, amelyben kijelentette, hogy az egyezményben foglaltakat a személyes adatok nem gépi eszközökkel feldolgozott állományaira, azaz a manuális adatkezelésre is alkalmazni fogja. Ekként Magyarország már 1998-ban - jóval az egyezmény modernizációja előtt - kiterjesztette az egyezmény alkalmazását azon területekre is, amelyekre az eredetileg nem terjedt ki, és amelyeket az egyezményben is csak e módosító jegyzőkönyv végez majd el.

Az egyezmény továbbfejlesztésére, illetve a személyes adatok minél magasabb fokú védelmére vonatkozó törekvéseit az Európa Tanács a későbbiekben is folytatta; ennek keretében 2001-ben született meg az egyezményhez fűzött úgynevezett kiegészítő jegyzőkönyv is, amely a független adatvédelmi hatóságok létrehozását célozta, és amelyet az Országgyűlés a 2005. évi LIII. törvénnyel tett a magyar jogrend részévé. A kiegészítő jegyzőkönyv azonban nem érintette az egyezmény anyagi jogi rendelkezéseit, csupán az adatkezelők hatékony ellenőrzését tette lehetővé.

*(A jegyzői székben Mihálffy Bélát
Földi László váltja fel.)*

Tisztelt Ház! Ahogyan azt már korábban is említettem, az alapegyezmény jóval az internet és a jelenkor tömegkommunikációs lehetőségei megjelenése előtt született, ugyanakkor az idő múlása és az azzal járó technológiai fejlődés új kihívásokat eredményezett a személyes adatok védelme terén, amely

indokolta tette az egyezmény felülvizsgálatát. Nem csupán az Európa Tanács, de később, 1996-tól az Európai Unió is kialakította a saját adatvédelmi szabályozását, amely jelentős mértékben támaszkodott az egyezményre. Az Európai Unió ezen túlmenően már az előző évtizedben igen komoly és ambiciózus reformot hajtott végre a személyes adatok védelme terén, ennek keretében jött létre az általános adatvédelmi rendelet, a bűnüldözési tevékenységek során folytatott adatkezeléseket szabályozó irányelv, valamint az Európai Unió intézményeire vonatkozó, úgynevezett intézményi adatvédelmi rendelet is.

Megemlítendő, hogy e reformban Magyarország igen aktív szerepet vállalt a tárgyalások során, illetve azok végrehajtásában és átültetésében a kormány - az Igazságügyi Minisztérium előkészítésében - 2018-ban és 2019-ben több törvényjavaslatot is az Országgyűlés elé terjesztett.

Ahogy az Európai Unió, úgy az Európa Tanács is elérkezettnek látta az időt, hogy az adatvédelmi egyezménye reformját maga is elvégezze. Ennek érdekében 2010 márciusában megkezdődött az előtünk fekvő módosító jegyzőkönyv előkészítése. A módosító jegyzőkönyv szövegével kapcsolatos formális tárgyalások a Bizottság és az Európa Tanács egyezményben részes tagállamok részvételével, az ET miniszteri bizottsága által létrehozott adatvédelmi, úgynevezett ad hoc bizottság formáció keretei között folytak. A módosító jegyzőkönyvet végül 2018. május 18-án, az Európa Tanács helsingøri miniszteri értekezlete véglegelte és fogadta el.

A módosító jegyzőkönyv szövege - épp a fentiekben említett uniós reformtörekvések okán - immáron az Európai Unió jogalkotásával kölcsönhatásban készülhetett el, az ugyanis nagymértékben támaszkodik azon újdonságokra, amelyeket az Európai Unió az általános adatvédelmi rendelettel vezetett be. A módosító jegyzőkönyv ugyanakkor törekszik arra is, hogy az egyezmény általános, alapelveközpontú logikáját megőrizze, és ezzel a térség szigorú adatvédelmi kötelezettségeit az Európai Unió és az Európa Tanácson kívüli országok számára is - a saját jogrendszerükre, szokásaikra, hagyományaikra szabottan - alkalmazhatóvá tegye.

Éppen erre tekintettel elmondható az is, hogy Magyarország számára a módosító jegyzőkönyv nem keletkezett a Magyarországon, illetve az Európai Unióban már jelenleg is hatályos adatvédelmi szabályoknál szigorúbb kötelezettségeket, azok megegyeznek a már jelenleg is fennálló, magas védelmi szinttel. Ugyanakkor az egyezmény módosítása lehetővé teszi azt, hogy az európai szabályok - ha úgy tetszik, az európai modell - jó példaként tovább terjedhessen a világ minden táján.

Végezetül, de nem utolsósorban kiemelendő az is, hogy a módosító jegyzőkönyv azt is lehetővé teszi, hogy az egyezményhez immáron ne csupán államok, de az Európai Unió is csatlakozhasson, ekként az Európai Unió is szorgalmazza a jegyzőkönyv mielőbbi aláírását és megerősítését.

Tisztelt Országgyűlés! Magyarország Kormánya már 2018 őszén határozatot hozott arról, hogy egyetért a módosító jegyzőkönyv szövegével, és felhívta az igazságügyi minisztert annak aláírására, illetve a ratifikációhoz szükséges intézkedések megtételére. A módosító jegyzőkönyv aláírására végül 2019. január 9-én került sor.

Ugyan a módosító jegyzőkönyv alapvetően akkor lépne csak hatályba, ha az összes, az alapegyezményben részes fél megfelelően megerősítette, ugyanakkor a módosító jegyzőkönyv lehetőséget ad arra is, hogy az legalább részlegesen korábban is hatályba léphessen az azt már megerősítő felek között. Erre a jegyzőkönyv értelmében leghamarabb 2023 októberétől kerülhet sor, akkor, ha ezen időpontig vagy ezen időpontot követően legalább 38, az eredeti egyezményben részes fél megfelelően megerősíti a jegyzőkönyvet. Ennek a törvényjavaslatnak a benyújtásáig 24 részes fél tett eleget, így a részleges hatálybalépéshez még több mint egy tucat részes fél aktív közreműködése szükséges.

Ahogy az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése is kiemeli: mindenkinek joga van a személyes adatai védelméhez, amelyet az Alkotmánybíróság gyakorlata - az említett jog aktív oldalát is figyelembe véve - az információs önrendelkezési jogként értelmez.

Az információs önrendelkezési jog maradéktalan érvényesülésére, illetve a fentebb már ismertetett európai adatvédelmi modell terjesztésére is figyelemmel kérem, hogy a törvényjavaslat elfogadását és ezzel a jegyzőkönyv megerősítését támogatni szíveskedjenek. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Csöbör Katalinnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

CSÖBÖR KATALIN, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Az előttünk fekvő törvényjavaslat célja, hogy az egyének védelméről a személyes adatok gépi feldolgozása során Strasbourgban, 1981. január 28. napján kelt egyezményt módosító jegyzőkönyv kötelező hatályának elismeréséhez, azaz a ratifikációjához szükséges intézkedéseket végrehajtsa.

Az egyezményt 1981-ben nyitották meg aláírásra, jóval az internet és a jelenkor tömegkommunikációs lehetőségeinek megjelenése előtt, amit eddig 51 ország erősített meg. Elérkezett hát az idő, hogy a modern kor kihívásaira és lehetőségeire való tekintettel az Európa Tanács is felülvizsgálja és módosítsa az adatvédelemről szóló szabályozását.

(13.50)

A módosító jegyzőkönyv véglegesítésére és elfogadására, ahogy hallottuk, 2018. május 18-án került

sor. 2018-ban Magyarország Kormánya kormányhatározat formájában már egyetértett a módosító jegyzőkönyv aláírásával, illetve felszólította az igazságügyi minisztert, hogy terjessze elő a ratifikáláshoz szükséges javaslatot.

A módosító jegyzőkönyv által célzott módosítások tartalmukban megegyeznek a GDPR által biztosított védelmi szinttel. Ezzel összefüggésben elmondható, hogy a csatlakozással Magyarország kötelezettségei nem válnak terheesebbé, azok megegyeznek majd a jelenleg is fennálló adatvédelmi elvárások szintjével. Nemcsak Magyarország, de az EU érdeke is, hogy az Európa Tanács tagállamaiban is biztosítva legyen az EU-ban már jelenleg is elvárt magas védelmi szint.

Tisztelt Képviselőtársak! Tekintettel a korszerűsítés szükségességére, a kormány korábbi egyetértő kormányhatározatára, valamint az imént felvázolt európai szintű kölcsönös érdekre, ezúton kérem önöket, hogy a Fidesz-frakcióhoz hasonlóan önök is támogassák a módosító jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló javaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm. Megadom a szót Hollik Istvánnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr.

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tekintve, hogy a törvényjavaslat tartalmáról államtitkár úr kimerítő tájékoztatást adott, és ahogy látom, nem várható ebben az ügyben vita sem, azaz az Országgyűlés teljes egyetértését bírja ez a törvényjavaslat, ezért megkímélném magunkat attól, hogy megismételjem, amit államtitkár úr elmondott. Csak azt szeretném jelezni, hogy a Fideszhez hasonlóan - és úgy látom, hogy az ellenzéki pártokhoz hasonlóan is - a KDNP a jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló törvényjavaslatot támogatni fogja. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nézem a monitort, hozzászólásra egyetlenegy képviselő sem jelentkezett. Ezennel az általános vitát lezárom. Kérdezem az előterjesztőt, kíván-e hozzászólni.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT igazságügyi minisztériumi államtitkár: Nem, köszönöm.

ELNÖK: Nem kíván hozzászólni. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **gazdaság versenyképességének növelése érdekében történő törvénymódosításokról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/4025. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Fónagy János államtitkár úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Államtitkár úr, ön é a szó, parancsoljon!

DR. FÓNAGY JÁNOS gazdaságfejlesztési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A gazdaság versenyképességének növelése érdekében történő törvénymódosításról szóló T/4025. számú törvényjavaslat célja, hogy a polgári jog egyes, a követelések érvényesítésével összefüggő szabályainak módosításával, illetve egy új polgári jogi jogintézmény, az építményi jog bevezetésével hozzájáruljon a magyar gazdaság versenyképességének növeléséhez.

Tisztelt Ház! Az önök előtt fekvő törvényjavaslat szabályozási gerincét a polgári törvénykönyv módosítása képezi. A zálogjoggal, az építményi joggal, a jogosultnak teljesítő harmadik személy és az engedményes jogállásával, valamint a társasági jogi levállással kapcsolatos rendelkezések lényegi elemei a következők.

Az alzálogjog intézményének - főként a pénzügyi intézmények refinanszírozási tevékenysége során - egyre jelentősebb szerep jut a gazdasági életben, amely szükségessé tette az e körben jól alkalmazható és hatékony biztosítékként igénybe vehető alzálogjog intézményének az eddiginél részletesebb és áttekinthetőbb szabályozását. Ebben a vonatkozásban a módosítás különösen az alzálogjog érvényesítésére irányuló szabályok felülvizsgálatát, az érintett rendelkezéseknek a gazdasági viszonyok felmerülő igényeihez való hozzáigazítását tartotta szem előtt.

Kiemelem az említett módosítás eljárásjogi rendelkezései közül azokat, amelyek lehetővé teszik, hogy az alzálogjog jogosultja a közjegyzőnél az alzálogjog fennállásának igazolására irányuló eljárást indítson, amely által egyszerűbbé válik a jogosulti minőség igazolása.

A törvényjavaslattal bevezetni kívánt jogintézmény, az építményijog nem ismeretlen a magyar jogrendszerben. A klasszikus magyar magánjog integrans részét képezte, amely osztrák és német hatásra már a XX. század első felében megjelent a hazai törvényi szabályozásban is. Az intézmény újbóli bevezetésére a magyar jogtörténeti hagyományokra és a környező országok által alkalmazott sikeres jogi megoldásokra figyelemmel, ugyanakkor a magyar jogrendszerbe szervesen illeszkedő módon kerül sor.

A gazdasági növekedés gátját képezi, hogy a külföldre épületek, építmények, műtárgyak, műszaki berendezések létesítésére irányuló beruházások finanszírozása megfelelő hitelbiztosíték hiányában nehézségekbe ütközik.

Az építményi jog magyar jogba történő ismételt bevezetésével az ilyen beruházások finanszírozása megoldható, illetve elősegíthető lenne. Az építményi jog arra biztosít lehetőséget, hogy a jogosult az ingatlanon vagy annak felszíne alatt épületet létesítsen vagy azt hasznosítsa. Az építményi jog határozott időre, legfeljebb 50 évre alapítható, és a létrejöttéhez - a tulajdonjoghoz hasonlóan - szükséges az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzés is.

Fontos korlátozás az új szabályozás alapján, hogy építményi jogot a fogyasztónak minősülő személy a tulajdonát képező ingatlanon nem alapíthat, illetve

ilyen jogot sem alapítással, sem pedig átruházással nem szerezhethet. A törvényjavaslat a nemzeti vagyontekintetében is lehetővé teszi az építményi jog alapítását, ugyanakkor erre a körre speciális szabályokat állapít meg.

Tisztelt Ház! A törvényjavaslat az előbb említettek túlmenően módosítja a polgári törvénykönyvnek a jogosultnak teljesítő harmadik személyekre és az engedményes jogállására vonatkozó szabályait. A módosítás célja a jelenlegi hatályos szabályok egyértelműsítése, ezáltal növelve a gazdaságban a kiszámíthatóságot.

Mindezekon felül a tervezet a Ptk. szétválási, kiválási szabályai közé bevezeti a leválás jogintézményét, amely a gazdasági szereplők oldaláról merült fel szabályozási igényként. Ennek lényege, hogy a leválás során a jogelőd cég vagyonából leválasztott, önálló cégbe rendezett vagyontulajdonosává maga a jogi személy válik, amire korábban nem volt lehetőség.

A polgári törvénykönyv bemutatott módosításaival kapcsolatos összhang megteremtése indokolja a törvényjavaslatban szereplő számos törvényt, így például az illetékekről, a bírósági végrehajtásról vagy az ingatlannyilvántartásról szóló törvények módosítását is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az előzőken túlmenően a törvényjavaslat részét képezi a pénzügyi szektort szabályozó törvények módosítása is, mely módosítás egyrészt az európai uniós jogharmonizációs kötelezettségünk teljesítéséből adódik, másrészt viszont a folyamatos fejlődés által támasztott igényeknek történő megfelelést szolgálja.

A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítást érintően kiemelendő, hogy a törvényjavaslat a gépjármű üzemeltetésének fogalma helyett - az Európai Bíróság ítéleteit is alapul véve - bevezeti a gépjármű használatának fogalmát, így a biztosítási kötelezettség ezentúl a gépjármű bármely használatára ki fog terjedni, amely összeegyeztethető azon rendeltetésével, hogy a baleset időpontjában szállítási, illetve közlekedési eszközként szolgáljon, függetlenül a gépjármű jellemzőitől és attól, hogy a gépjárművet milyen terepen használják, valamint attól, hogy az akár huzamosabb ideig álló helyzetben vagy mozgásban van.

Egyszerűsödik azon külföldi balesetek ügyintézése is, ahol a másik érintett félnek egy éppen becsődölt biztosításnál van szerződése. Ebben az esetben lehetőség lesz arra, hogy ne csak az adott országban lehessen ügyet intézni, hanem itthon a hazai biztosítói garancia-alapnál nyújtsuk be kártérítési igényünket.

A törvényjavaslat mindezek mellett a zöldkártya fogalmának módosítását is tartalmazza, amelynek révén a zöldkártya az eddigi papíralap mellett a jövőben elektronikus tanúsítványként is előállítható lesz, tehát lényegében akár már a mobiltelefonunkon is bizonyítani tudjuk, hogy rendelkezünk zöldkártyával, így biztosítási fedezettel.

(14.00)

(A jegyzői székben Berki Sándort
Bakos Bernadett váltja fel.)

Kimondásra kerül, hogy ha valakinek az egyéni vállalkozói tevékenysége egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt szűnik meg, akkor az adott személy mint az üzemben tartó kötelező gépjármű-felelősségbiztosítása emiatt nem szűnik meg érdekmúlással.

A törvényjavaslat a jogharmonizációs kötelezettséget biztosító kisebb terjedelmű rendelkezéseket is tartalmaz, így a kollektív befektetési formákról és kezelőiről szóló törvény módosításában a tájékoztatási szabályok pontosítása érdekében, vagy a központi szerződő felek szanálásához kapcsolódó társasági jogi következmények vonatkozásában is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! E fontos kérdéseket szabályozó törvényjavaslat elfogadása esetén jelentősen hozzájárul a gazdasági növekedéshez, a versenyképesség erősödéséhez, ezért kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a T/4025. számú törvényjavaslatot megvitatni, a törvényjavaslatban megfogalmazott szabályozási szándékot támogatni szíveskedjenek. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. Elnök úr, köszönöm a lehetőséget. *(Taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Bánki Eriknek, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

BÁNKI ERIK, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A tisztelt Ház asztalán fekvő, a gazdaság versenyképességének növelése érdekében történő törvényt módosításokról szóló T/4025. számú törvényjavaslat legfőbb céljai a gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvek átültetése a hazai jogba, valamint a gazdasági versenyképesség fejlesztésére irányuló törvényi rendelkezések megalkotása, kiemelt körben érintve a versenyképességet és az állami vagyont hasznosíthatóságát támogató részletszabályokat.

A kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló törvény módosítása értelmében, ahogy azt államtitkár úr is részleteiben kifejtette, a gépjármű üzemeltetésének fogalma helyett bevezetésre kerül a gépjármű használatának fogalma, így a biztosítási kötelezettség ezentúl a gépjármű bármely használatára ki fog terjedni. A módosítás, ahogy szintén államtitkár úr az imént említette, a zöldkártya fogalmát is újraszabályozza, melynek révén a zöldkártya az eddigi papíralap mellett a jövőben elektronikus tanúsítványként is előállítható lesz. Emellett kimondásra kerül, hogy ha valakinek az egyéni vállalkozói tevékenysége egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt szűnik meg, akkor az adott személy - mint üzemben tartó - kötelező gépjármű-felelősségbiztosítása emiatt érdekmúlással nem fog megszűnni.

A javaslat módosításokat tartalmaz többek között a tőkepiacról szóló törvénnyel kapcsolatban is, amely megteremti annak a lehetőségét a hazai tőkepiaci szereplők számára, hogy a nemzetközi piacok gyakorlatának megfelelően az intézményi befektetők között az értékpapír-kölcsönzési ügyletek határozatlan futamidőre is létre tudjanak jönni. Az értékpapírkölcsönök futamideje tekintetében az intézményi befektetőkre és az intézményi befektetőknek nem minősülő ügyfelekre vonatkozó eltérő lehetőségek okán a szerződési tartalom kiegészítésére válik mód e törvényjavaslat hatálybalépésével.

Tisztelt Ház! A nemzeti vagyonról szóló törvény módosításának értelmében a nemzeti vagyon körébe tartozó ingatlanokon meghatározott esetben és feltételek szerint jönne létre építményi jog. A nemzeti vagyon tekintetében történő építményi jog alapítása során a nemzeti vagyonról szóló törvénynek a nemzeti vagyon hasznosítására vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni, azzal, hogy az építményi jog alapítására kizárólag visszterhesen kerülhet sor. Az építményi jogért az ingatlan forgalmi értékéhez viszonyított arányos ellenértéket kell majd fizetni. Az építményi jog jogosultja az ingatlan tulajdonosa részére az építményi jog alapításakor egyszeri, az építményi jog fennállása alatt pedig időszakos díjat köteles fizetni. Az építményi jog alapján létesített építmény tekintetében az építményi jog fennállása alatt a tulajdonos kötelezettségei az építményi jog jogosultját terhelik.

A nemzeti vagyon tekintetében alapított építményijog-átruházásra és megterhelésre kizárólag a tulajdonosijog-gyakorló előzetes jóváhagyásával kerülhet sor. Az állam vagy a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló nemzeti vagyon tekintetében alapított építményi jog gyakorlása során létesített, az ingatlannal tartósan egyesített építmény az ingatlan tulajdonosának kizárólagos tulajdonába kerül, melyre figyelemmel a felek a szerződés lejártakor elszámolnak egymással.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az elmúlt évek eseményei alapján látható, hogy egy teljesen új világgazdasági korszak vette kezdetét. A koronavírus-járvány után kitört az orosz-ukrán háború, mely gazdasági, élelmiszer-ellátási és energiaválságot hozott létre. Európa a mostanihoz hasonló biztonsági és gazdasági kihívásokkal a történelem során még nem szembesült egyszerre, ezek nyomán bezuhant a kontinens versenyképessége, a helyzet pedig az elhibázott brüsszeli intézkedések miatt csak súlyosabbá vált. Az eddig elfogadott tíz szankciós csomag több mint egy év után sem hozott eredményt, hiszen nem kényszerítette térdre az orosz gazdaságot. Európában viszont hétszer magasabb lett a földgáz ára, mint az Egyesült Államokban, míg az áramé háromszor lett magasabb, mint Kínában. A szankciókkal tehát először lábon lőtünk magunkat, aztán pedig tüdön; most pedig éppen elvergőben van az európai gazdaság.

A versenyképesség szempontjából fontos, hogy Magyarország a keleti és a nyugati beruházók kiemelt

találkozási pontjává tudott válni az elmúlt évtizedben. Ezt annak köszönhetjük, hogy soha nem alkalmaztunk hátrányos megkülönböztetést semmilyen beruházóval szemben sem annak nemzetisége alapján. Különösen igaz ez az Európa jövőbeli gazdasági sikeressége szempontjából kulcsfontosságú elektromosautó-ipar területén. A háború veszélyezteti a világgazdaság normális működését, ezért is érvel Magyarország, nagyon helyesen, a mielőbbi béke mellett, nagyra értékelve a közép-ázsiai országok békepárti álláspontját, ami nagyon lényeges erő a háborús retorikát képviselő nyugati országokkal szemben.

Magyarországon a gazdasági átalakulás kezdetén a jelenlegi kormány meglehetősen rossz állapotban, a csőd szélén álló gazdaságot és országot vett át 2010-ben. Hazánk azóta minden egyes válságból megerősödve tudott kikerülni, ami a válsághelyzetekre adott magyar válaszlelések sikerességét mutatja. Ehhez a fő irányítót a nemzeti érdek jelentette, ugyanis semmilyen külső szereplő nem tudhatja jobban, hogy mi jó a magyar gazdaságnak, mint Magyarország saját maga. Ennek az egyik alapja az az egykulcsos adórendszer, személyijövedelemadó-rendszer, amit létrehoztunk, és az a munkaalapú gazdaság, amelyet az elmúlt tíz évben megteremtettünk.

Tisztelt Országgyűlés! Az előttünk fekvő törvényjavaslat a polgári törvénykönyvet érintő módosításokat is tartalmaz a zálogjoggal, alzálogjoggal, az építményi joggal mint dologi jogokkal, a jogosult, a teljesítő harmadik személy és az engedményes jogállásával mint kötelmi jogi pozíciókkal, valamint a leválással mint a társasági szétválás speciális formájával kapcsolatos rendelkezések tekintetében is.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Fontos megállapítani, hogy a magyar gazdaság az elhúzódozó háború és a brüsszeli szankciók ellenére is elkerüli a recessziót, ebben az évben is növekedni fog a magyar gazdaság, jövőre pedig visszatérhet egy magas növekedési pályára, melyet alátámasztanak az Európai Bizottság, valamint a Nemzetközi Valutaalap legfrissebb előrejelzései is. A gazdaság alapjai erősek, a foglalkoztatottak száma továbbra is meghaladja a 4,7 millió főt, a munkanélküliség szintje pedig az egyik legalacsonyabb az egész Európai Unióban. A beruházási ráta szintje, valamint a magyar gazdaság exportteljesítménye kiemelkedő számokat tudhat magáénak. Elmondható így, hogy a polgári kormány a veszélyekkel teli nemzetközi környezetben is folytatja az egyensúlyi mutatók javítását, valamint garantálja az ország biztonságát, megvédi a családokat, a nyugdíjakat, a munkahelyeket, és fenntartja a rezsi-csökkenést.

Összességként tehát elmondható, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslat előremutató rendelkezéseket tartalmaz a magyar gazdaság versenyképességének növelése érdekében, ezért kérem tisztelettel képviselőtársaimat, hogy a Fidesz-frakcióhoz hasonlóan önök is támogassák ennek a törvényjavaslatnak az elfogadását. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Gy. Németh Erzsébetnek, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, öné a szó.

GY. NÉMETH ERZSÉBET, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Ismét egy olyan törvényjavaslat van előttünk, amelynek egyes részeit egy normális országban, ahol megbízhatóan működik a társadalmi és intézményi kontroll a kormány felett, a hatalommegosztás törvényekkel garantált, és az állam szereplői nem játsszák ki azt kreatív jogértelmezéssel, ott lehetne támogatni ennek a törvényjavaslatnak egyes részeit, de a mai Magyarországon nem.

(14.10)

A salátatörvény jó néhány törvényt fog módosítani. Ezek közül az egyik a gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló uniós irányelvek és tanácsi irányelvek magyar jogba történő átültetését szolgálja. Úgy vélem, ezek olyan fontos irányelvek és olyan kötelezettségek, amelyek meg fogják könnyíteni azt, amiről államtitkár úr is beszélt, hogy ha valaki olyan helyzetbe kerül, hogy egy másik autós részéről vagy bármi más módon károkozás történt az ő gépjárművében, akkor könnyebben fog tudni a kártérítéssel élni. Azt gondolom, hogy ez egy fontos része a törvényjavaslatnak.

Fontos része a kártalanítási alap szabályainak módosítása alapján például az, hogy a Magyarországon székhellyel rendelkező biztosítók által létrehozott és finanszírozott pénzalap téríti meg az azon magyarországi lakhelyű károsultaknak okozott kárt, akik károkozójának tagállami biztosítója csőd- vagy felszámolási eljárás alá került, továbbá az azon más lakóhelyű károsultaknak okozott kárt, akik károkozójának magyarországi székhelyű biztosítója ellen felszámolási eljárás indult.

Államtitkár úr is beszélt arról - és ezt egy nagyon fontos kezdeményezésnek tartom -, hogy amennyiben külföldre utazunk, akkor megkönnyíti a külföldi utazást az, hogy a zöldkártya már nemcsak papíralapú, hanem egyértelműen elektronikus tanúsítványként is előállítható lesz.

A pénzforgalmi szolgáltatók kapcsán is tartalmaz a törvényjavaslat jó néhány megfontolandó és, még egyszer mondom, más körülmények között akár támogatható javaslatot is, ugyanakkor ez a salátatörvény jelen pillanatban nem teszi lehetővé, hogy ezekre a fontos törvényjavaslatokra, törvénymódosításokra igent mondjunk. A pénzforgalmi szolgáltatóknak már ma is jogi kötelezettségük, hogy olyan műveletmegfigyelő mechanizmusokkal rendelkezzenek, amelyek lehetővé teszik számukra a nem engedélyezett vagy csalárd fizetési műveletek észlelését. Egy központi visszaélésszűrő rendszer létrehozása is szükséges, a visszaélési mintázatok hálózati elemzés segítségével történő felismerése az azonosítás érdekében.

Itt szeretném felhívni a tisztelt Ház, illetve a kormány figyelmét, hogy egyre többször hallunk olyan felhívásokat, amelyekben különböző banki szereplők - nagyon helyesen - felhívják a lakosság figyelmét, hogy banki csalások vannak, illetve megint elszaporodtak azok a trükkös banki csalók, akik egyre kifinomultabb módszerekkel veszik el akár az állampolgárok, akár pedig a cégek pénzét.

Hadd említsek meg egy esetet a bank megnevezése nélkül! Már azt is merem nyugodtan mondani, mert így nem beazonosítható ez a bizonyos bank, hogy nagy magyar tulajdonú bankról van szó, ahol az elmúlt hónapokban, hetekben nagy összegű, magán-személyeket megkárosító csalások történtek. Egész egyszerűen hiába nem hibázik a számla tulajdonosa, mégis valami olyan módon török föl ezeket a számlákat, amiről egy nagyobb összeg számlára való megérkezése után másnap azt már ezek a banki csalók le is emelik. Azt gondolom, mindent meg kell tennie a magyar kormánynak, de a bankoknak is azért, hogy ezeket kiszűrjék, illetve olyan esetekben, amikor az ügyfél nem hibázik, akkor muszáj a banknak kártalanítani ezeket az embereket.

A törvényjavaslat általam eddig említett részei még akár támogathatók is lennének, ahogy mondtam, ha önök nem folytatnák tovább azt a rossz gyakorlatot, mint amit a kezdő szakácsok elkövetnek, hogy amit a hűtőben találnak, abból gyorsan mindent összefőznek. Szerintem ideje lenne annak, hogy ezeket a törvényjavaslatokat, az úgynevezett salátatörvényeket valamilyen formában külön vegye a kormány és úgy hozza a tisztelt Ház elé, mert egész egyszerűen tisztességesebb lenne mindenkivel szemben.

Tisztelt Ház! A törvényjavaslat önök által is legfontosabbnak említett része a polgári törvénykönyv módosítása, amelynek az a célja, hogy az építményi jog intézményének magyar jogba való ismételt bevezetése megtörténjen. Ennek a leegyszerűsített lényege az, hogy egy jogi személy legfeljebb ötven évre építési jogot szerezhet egy olyan területen, amely nincs a birtokában. A szabályozás tehát egyelőre nem terjed ki a természetes személyekre.

További korlátozás, hogy a nemzeti vagyon területén maximum 35 évre lehet építményi jogot létesíteni. Ugyanakkor fontos kiemelni, hogy az építményi jog dologi jog, tehát forgalomképes, jelzáloggal terhelhető és átruházható, így elvben hozzájárulhat a gazdaság felpörgetéséhez, a versenyképesség növeléséhez. Ez az új jogintézmény több európai országban is létezik, de ott - és most nagyon kérem, hogy figyeljenek a fideszes és KDNP-s képviselőtársaim - megfelelő garanciákkal szabályozzák a törvénnyel való visszaélés lehetőségét.

A törvényjavaslat indoklása szerint a kormány például - s erről ma még, bár nagyon figyeltem, sem államtitkár úr, sem az előttem szóló Bánki Erik, akit nem is látok itt a teremben, nem beszélt - a naperőművek megvalósulását akarja támogatni, de a koncesszióknál is jól jöhet majd ez a beruházásokhoz. A Demokratikus

Koalíció véleménye szerint a jogszabály hatálybalépése esetén tömeges visszaélésekre lehet majd számítani. Aki már ugyanis korábban kapott engedélyt napelem telepítésére, annak ez forgalomképesé, eladhatóvá teszi ezt az engedélyt mint építményi jogot, vagyis tulajdonképpen a napelemüzletet akarják önök még inkább NER-kompatibilissé tenni.

Hát, kedves képviselőtársaim, nyilván itt van a kutya elásva, és ezért van összerakva egyébként talán az egész ellenzék által támogatható más javaslatokkal egy salátatörvénybe ez a javaslat, önök ugyanis tavaly ősszel a brutális energiaár-emeléskor megszüntették a napelemek, napelemparkok létesítésének lehetőségét. Sok ezer család hiába akarta a brutális energiaszámláját kiváltani napelemmel, önök ezt lehetlenné tették. De hát, mint oly sokszor, most is porszem került a gépezetbe, és jó néhány Fideszhez köthető vállalkozás is bekerült a tiltásba, akiknek ezek az engedélyeik már akkor megvoltak. S most, majd' egy év után, amikor kiderült az önök számára, hogy a beragadt engedélyek és napelemparkok jövedelmező lehetőséget kínálnak, máris törvényt írnak a piac lehálaszása érdekében, kizárólag a jogi személyek érdekében. Az embereknek, a családoknak továbbra sincs lehetőségük kiváltani majd a brutális energiaszámlájukat. Hallottuk Bánki Eriktől, hogy az energiaválságot is leküzdí az ország a rezsicsökkentés megvédésével, de a Demokratikus Koalíció véleménye szerint az nem rezsicsökkentés, amikor az energiát használó családok majd' 50 százalékának hétszeresére emelkedik a gázzsámlája, és minimum kétszeresére emelkedik a villanyzámlája.

Tisztelt Ház! Mindezek alapján a Demokratikus Koalíció nem tudja támogatni ezt a törvényjavaslatot. S még egyszer szeretném a kormány figyelmét felhívni arra, hogy tisztességesebb lenne, ha külön törvényjavaslatok formájában hoznák be ezeket a javaslatokat, mert azt gondolom, hogy hiába próbálják meg eldugni egy nagy salátacsomagba az önöknek nagyon fontos, az önöket szolgáló hatalmi és oligarchagépezetnek fontos törvényjavaslatokat, azért szerencsére az ellenzéki pártok, de szerintem a magyar lakosság is pontosan kiszúrja azt, hogy önök mire törekszenek. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Hollik Istvánnak, a KDNP képviselőcsoportja vezér-szónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Azt gondolom, teljesen világos, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslatot, bár valóban több törvényt módosít, két dolog abroncsként fogja össze. Az egyik ilyen abroncs az uniós jogharmonizáció - erről államtitkár úr is beszélt -, a másik pedig az, hogy minden egyes törvénymódosítás, amely ennek a javaslatnak a része, a gazdasági versenyképesség elősegítése érdekében született meg. Ez tehát az abroncs.

Azért nem hívnám én salátatörvénynek, mert van egy világos célja a törvényjavaslatnak.

Szomorúan hallgattam Gy. Németh Erzsébet érvelését. Úgy láttam, ő is azt mondta, hogy ez a törvényjavaslat valójában támogatható lenne, magyarul, nincs szakmai érve arra, hogy erre a törvényjavaslatra nemet mondjon, de megint jönnek a Brüsszelből egyébként már jól ismert szövegek a jogállamiság hiányáról. Azt gondolom, nehéz úgy szakmai vitát folytatni, ha az a kiindulópontjuk, hogy azért nem tudnak egy szakmai törvényjavaslatot támogatni, merthogy Magyarországon nincs a jognak uralma, nincs társadalmi kontroll, meg a hatalommegosztás elve nem érvényesül Magyarországon.

(14.20)

Tehát akkor, amikor a jog uralma egyértelmű Magyarországon, és négyévente választanak és döntenek az emberek, és akkor azt mondani, hogy azért nem tudnak önök egy szakmai törvényjavaslatot támogatni, mert Magyarországon mindezek hiányoznak, azt gondolom, ez vitaalapként nehezen fogadható el.

A törvényjavaslat részleteit államtitkár úr itt előttem - Bánki Erik képviselőtársam is - ismertette, egy dologra kevésbé tértek ki, én erről szeretnék beszélni, ez a javaslat polgári törvénykönyvet érintő módosításai, és egyébként ez a Gy. Németh Erzsébet által felvetett kérdésekre is, azt gondolom, részint válasz lehet.

Egyrészt a Ptk.-t érintő módosítás tartalmazza a zálogjog intézményének, pontosabban az alzálogjog intézményének a felülvizsgálatát. Erre azért került sor, hiszen a hitelbiztosítéki rendszer alapintézményének, a zálogjog-szabályozásnak a módosítása azért vált szükségessé, mert a jelzálogjog alapítására irányuló zálogszerződésnek erre vonatkozó kötelező tartalmi eleme hiányában előfordulhatott, hogy a zálogtárgyakkal való helytállási kötelezettség terjedelme a nyilvántartott adatokból nem volt megállapítható, ez a hiányosság pedig kétségtelenül megneghezíti a gazdasági életet tápláló hitelezési gyakorlatot.

Az alzálogjog intézményének főként a pénzügyi intézmények refinanszírozási tevékenysége során egyre jelentősebb szerep jut a gazdasági életben. Ebből következően vált szükségessé az e körben jól alkalmazható és hatékony biztosítékként igénybe vehető alzálogjog intézményének az eddiginél koncepciózusebb és áttekinthetőbb szabályozása.

A másik, amiről szerettem volna beszélni, ez pedig az építményi jog bevezetése. Itt a módosítást az indokolja, hogy a gazdasági növekedés - és ahogy mondtam, ez a törvényjavaslat mégiscsak a gazdasági növekedés bővülését kívánja elősegíteni - egyik gátja, hogy a különféle épületek, építmények, műtárgyak létesítésére irányuló beruházások finanszírozása megfelelő hitelbiztosíték hiányában nehézségekbe ütközik.

Azt tudjuk, hogy az ingatlanfejlesztési szakma elég széles körben használ hiteleket, általában, sőt döntő többségében nem saját tőkéből fejlesztenek

ingatlant, hanem hitelből, és a problémát az okozza, hogy a jövőben létesítendő épület, építmény, műtárgy nem terhelhető jelzálogjoggal, illetve azt ilyen joggal terhelhető hitelfedezetként egyetlen hitelintézet sem fogadja el. Egyfelől azért, mert a finanszírozni tervezett beruházás értékéhez viszonyítva a meglévő és a fedezetül leköthető telekingatlan értéke általában nem jelent elegendő fedezetet, másfelől ezzel a hitelt igénybe venni kívánó építtető az esetek nagy részében nem rendelkezik, így a beruházás finanszírozási igényének kielégítéséhez szükséges megfelelő hitelbiztosíték végső soron nem áll rendelkezésre.

Valóban, a napelemek egy tipikus és konkrét példa, de egyáltalán nem úgy, ahogy azt Gy. Németh Erzsébet képviselő asszony mondta, hiszen tipikus és konkrét, igen jelentős akadályt jelent ez a naperóművi beruházásoknál, amelyek esetében a befektetés értékét még nem is csak a beépítésre vagy a telepítésre kerülő eszköz adja majd, hanem az adott földterülethez kötött eróművi engedély és a hosszú távú átvételi garancia.

A klíma- és természetvédelmi akciótervben rögzített 6 ezer megawatt kapacitás, a nagyságrendileg 1500 milliárd forint értéket képviselő naperóművi beruházás hitelintézeti forrásbiztosítása az építményi jog bevezetésével megvalósulhatna, hiszen így az ingatlanhoz kapcsolódó, olyan forgalomképes és ezáltal megterhelhető joggal kerül kiegészítésre, amely az ingatlan-nyilvántartásba is bejegyezhető és a jelzálogjog alapjául szolgálhat. Tehát az építményi jog magyar jogba történő ismételt bevezetésével az ilyen beruházások finanszírozása megoldható, illetve elősegíthető lenne.

Tehát ez azt jelenti, azt gondoljuk, hogy pontosan annak érdekében, hogy Magyarország energiafüggetlensége, az orosz gázzal való leválása közép-, hosszú távon megvalósítható legyen, ehhez segíteni kell a naperóművi beruházásokat, és az építményi jog bevezetése itt nagyon segítheti ezeknek a naperóművi beruházásoknak a megvalósulását, hiszen ezek nagy része is, ahogy általában minden ingatlanfejlesztés, hitelből valósul meg.

Azt én magamnak fölírtam, és reménykedem, hogy Gy. Németh Erzsébet is így tesz, azt állította, hogy itt majd evvel tömeges visszaélések lesznek. Kérem, ezekért a szavakért, majd vállalja a felelősséget. Nekem az emlékeimben benne van, hogy önök ugyanekkor meggyőződéssel mondták azt, hogy a munka törvénykönyvének a módosítása majd azt fogja eredményezni, hogy százazrekre kényszerítenek rá pluszmunkát, és százazrek majd ennek a pluszmunkának az ellenértékét nem fogják megkapni. *(Gy. Németh Erzsébet: És így is van.)*

Az a helyzet, hogy ez egy óriási hazugság volt az önök részéről. Riogattak velem, azért, mert az éppen aktuális politikai érdekeik ezt diktálták, de utána ezeket a mondataikat, már két héttel egyébként a munka törvénykönyve módosítása után elfelejtették, elrakták, akkor ez már nem volt aktuális. Úgyhogy azt gondolom,

hogy ezeket a szavait érdemes mindenkinek a figyelmébe ajánlani, és majd meglátjuk, hogy az építményi jog a gyakorlatban hogy fog működni, és ha önöknek nem lesz igazuk, akkor legyen kedves a szavaiért akkor is kiállni.

Én azt gondolom, hogy összességében az építményi jog visszavezetése - merthogy valóban ez korábban a magyar jogrendnek már része volt - segíteni fogja a gazdaság versenyképességének erősítését, a gazdasági növekedés megtartását, hiszen valóban azt láthatjuk, hogy a magyar gazdaság tekintetében, hála istennek, egy komplex gazdaságról beszélhetünk. A gazdasági komplexitás esetében - ahogy ezt itt az előző vitában is már elmondtam - Magyarország, a magyar gazdaság a kilencedik helyen szerepel, tehát hála istennek, nem úgy fejlesztettük a magyar gazdaságot, hogy az csupán egy iparágra korlátozódjék, nem egy lábon áll, hanem sok lábon áll.

A környező országokban láthatunk olyan gazdaságfejlesztési stratégiákat, amelyek egy iparágat szemeltek ki, arra tettek föl mindent, egy lapra tettek föl mindent, ha viszont az az iparág éppen nehéz helyzetbe kerül, az magával ránthatja a teljes ország gazdaságát is. A magyar gazdaság nem ilyen, sok lábon áll, ha viszont ez így van, akkor a gazdasági növekedést, illetve a gazdaság stabilitását egy dolog tudja elősegíteni, ha a versenyképességet erősítjük.

Én azt gondolom, hogy ezek az intézkedések, amelyek ebben a javaslatban benne foglaltatnak, éppen ebben segítenek, és garantálják, hogy a magyar gazdaság továbbra is stabil maradjon, ezért természetesen a KDNP is támogatja ezt az előterjesztést. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Z. Kárpát Dánielnek, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Én messze nem értek egyet Gy. Németh Erzsébet kritikájának minden pontjával, de az előttem beszélő Hollik István számára azért szeretném jelezni, hogy egyelőre még egy parlamentben vagyunk, tehát engedjék meg, hogy valaki aggódjon egy törvényi szabályozás leendő hatásai kapcsán. *(Hollik István: Lehet, csak ezért mondtam, hogy majd vállalja a felelősséget.)* Nyilván vállalja mindenki a szavait, én is szoktam.

A munka törvénykönyve kapcsán az aggodalmaimat akkor is elmondtam, és most is elmondom, hogy egy bizonyos időszakban 17 ezerről 23 ezerre nőtt a munkahelyi balesetek száma Magyarországon, és fenntartom az állítást, hogy romlottak az átlagos és tipikus munkakörülmények a fizikai dolgozók esetében, és a kiszolgáltatottság is folyamatosan, arányosan növekszik a vendégmunkások számának emelkedésével bizonyos országárszékben.

Tehát ne próbáljuk azt a látszatot kelteni, mintha az akkori aggodalmakból a statisztika szintjén semmi

nem képeződött volna le. Szerencsére voltak olyan aggodalmak is, amelyek bizonyára túlzók voltak, örüljünk a magyar munkavállalók érdekében, hogy minden azért nem vált valósággá, de azt látnunk kell, hogy bizonyos körülmények tekintetében romlott a magyar munkavállalók helyzete, a bérezésük tekintetében pedig különösen. Ezt a lábjegyzetet azért tartottam fontosnak megjegyezni, mert ne vessen senki követ egy ellenzéki képviselőre, ha aggodalmakat fogalmaz meg egy szabályozás jövőbeni hatásait illetően. A bérkérdésről annyit, hogy hetedik hónapja csökken a reálbér Magyarországon, és nyilván nem a miénk, nem a képviselőké a Házban, hanem a tipikus élethelyzetben lévőké.

(14.30)

Államtitkár úrral nem tudjuk szerintem megszámolni, hogy hányadik salátatörvényen vitatkozunk így a patkó ellentétes oldalán, de az egészen biztos, hogy az egyszeri képviselő helyzete sokkal könnyebb, mint mondjuk, a 2010-2014 közötti ciklusban, amikor reggel ért véget az ülés, és másnap reggel 8-kor folytatódott a következő. Most B- és C-heteink is vannak, mint az iskolai órarendben. Tehát úgy gondolom, hogy nincs olyan jogalkotói nyomás vagy külső szükség, amely miatt össze kellene préselni ennyifajta javaslatot egy nagy csomagba, mert így az ellenzéket önök beszorítják egy pozícióba. Biztos, hogy a legtöbben tartózkodni fognak. Nyilván lesznek olyanok is, akik nemmel szavaznak erre a javaslatra. Én találtam benne baromi jó dolgokat, tehát olyanokat, amelyeket azonnal támogatnék, meg találtam benne olyanokat, ahol, hát, ha lenne hajam, azért égnek állna.

Kettőt szeretnék ezekből kiemelni, mielőtt rátérek az építmenyi jogra. Az egyik a lakástakarék, LTP állami háttérének, szabályozásának az említése. Ez egy nagyon rövid kis lábjegyzet a javaslatban, és tulajdonképpen, ha nem is jogelméleti, mert egy eljárásjogi kérdést szabályoz, ugyanakkor nem értem azt, hogy ha végre valamilyen fokon legalább foglalkozik a jogalkotó a lakástakarékkal, akkor miért nem reagál arra a felvetésemre, amelyet egyébként évek óta hangoztatok. És nem provokatív éllel, csak érdekel az, hogy ugye, önök megszüntették a lakáscélú előtakarékoskodás állami lábát, ez egy néhány tízezer forintos összeg volt évente, tehát nem annyira durva, még abban is egyetértettünk, hogy az ezt forgalmazó cégek működési modelljében bőven van kritika, és kritizálni való akkor is volt; a helyzet viszont az, hogy önök tettek egy ígéretet, hogy ennek a helyére letesznek valamit az asztalra; tehát hogy egy tipikus élethelyzetben lévő magyar fiatal hogy tudjon államilag támogatott módon lakáscélra előtakarékoskodni, de ez a társasházakra is igaz egy teljesen egyszerű kazáncsere tekintetében. Ezt az alternatív modellt önök azóta sem tették le az asztalra.

A szülőföldön boldogulás egy alapelv. Ez egyébként alapfeltétele a gazdasági növekedésnek is. Ennek

alapfeltétele lenne az aktívok támogatása, tehát az, hogy aki a tehetségével, szorgalmával előremegy, lakáscélú takarékoskodást folytat, nyugdíj-előtakarékoskodást folytat, egészségpénztári tag, van egészségbiztosítása, ezeket a honfitársainkat támogassuk. Ehhez képest az itt realizálható ilyen adó-visszatérítések meg éventenként felvehető támogatások összege jellemzően tíz éve befagyott, ezek nem követik az inflációt, a lakáscélú előtakarékoság állami támogatását meg is szüntették. Tehát összességében azt látjuk, hogy visszaszorítják az aktívok támogatását.

A másik olyan témakör, államtitkár úr, ami itt sokkal részletesebben került bele a javaslatba, ez a végrehajtást illető ilyen finomhangolós módosításoknak a kérdésköre. Itt is szeretnénk egy konkrét álláspontot kicsikarni önökből, azt illetően, hogy a végrehajtási rendszer most már több mint évtizedes túlkapásai kapcsán hajlandók-e egy pajzsot tartani a bajban lévők elé.

Én fenntartom azt az állítást, hogy az ilyen 33-50 százalékos végrehajtói letiltások - sokszor kétes követelések alapján - esetében meg kell védeni azokat, akiktől a minimálbért, illetve a kisnyugdíjat is elviszik. Tehát ki kell jelölnünk egy összeghatárt, ami alatt azt mondjuk, hogy a létfenntartáshoz szükséges bevételt nem viheti el a végrehajtó letiltással. Ez legyen más a kisnyugdíjnál, legyen más egy minimálbéresnél. Én partner vagyok, hogy a többgyermekes családoknál legyen ez egy magasabb összeg, mert priorizálni kell a legfontosabb társadalmi tevékenységet, amit egy család e tekintetben ellát, de azt látni kell, hogy most tulajdonképpen kontroll nélkül 50 százalékát el lehet vinni egy kisnyugdíjas havi bevételének, és méltatlan élethelyzetek alakulnak ki ebből.

Önök erre próbáltak egy megoldást javasolni, ez a családi csődvédelem lett volna, de ezt nem a lengyel minta alapján csinálták meg, ami egyébként egy jó minta volt szerintem, tehát a „T” meg az „S” mutató; Lengyelországban bement az ügyfél, és egy ilyen szimulált törlesztőrészletet is elé toltak, hogy ha elszáll az árfolyam, és minden kötél szakad, akkor ezzel fogsz szembesülni. Magyarországon ez nem történt meg; és a magyar családi csődvédelmi rendszer néhány száz honfitársunk számára nyújtotta a megoldásnak valamifajta illúzióját, tehát nagyon-nagyon kevesen léptek ebbe bele, még most sem lenne késő finomhangolni, de még jobb lenne a végrehajtói letiltások rendszerében rendet tenni. Ezt a két javaslatunkat mindenképpen el kellett hogy mondjam a Jobbik-Konzervatívok nevében, mert a javaslat tárgykörét képezik, mégsem olyan súlyal, és mégsem a megoldás irányába mutatva úgy, ahogy mi azt egyébként évek óta szeretnénk.

Az építmenyi jog tekintetében szögezzük le még egyszer, hogy alapvetően jogi személyekről beszélünk. Persze, hogy beindul a fantázia, hiszen kétségkívül egy átruházható jogosultságról van szó, és amikor az ember a 35, illetve az 50 éven túlnyúlás esetén is 50 éves szabályozásról látja a javaslatban a sorokat, akkor azért gondol nagyokat. Ugye, sokan gondolnak itt különböző olyan hosszú távú projektekre, amelyek

az utóbbi években kezdődtek el, és talán nem minősíthetők ezek teljes körben sikeresnek.

Ugyanakkor nem egy ismeretlen modell Európában, ugye, Trianon után is voltak különféle próbálkozások ezzel kapcsolatban. Én ezt zsigerből semmiképp sem utasítanám el. Tehát én azt mondom, hogy ha ezt jól használjuk, akkor jó lehet. Ha arra használják, hogy különböző beruházók még az előfinanszírozást is megspórolják maguknak, mert egy zálogjog segítségével tudnak letenni az asztalra egy olyan ellenértéket, amely miatt neki nem kell előfinanszíroznia sem, akkor azt mondom, hogy ezen még gondolkozzunk, mert nem lehet az a célunk, hogy amúgy is tőkeerős milliárdos vállalkozásoknak ilyen formában segítsen a jogalkotó, és amúgy a magyar kis és közepes pedig ne rúghasson labdába továbbra sem. Tehát azt látom, hogy e tekintetben még nem tiszta ez a szabályozás. Meg kell válaszolni ennek a kérdéseit.

A napelemes témakör legalább ilyen bonyolult. Én nagyon szomorú lennék, államtitkár úr, hogy ha tényleg azért lenne saláta ez a saláta, mert egy ilyen nagyon rázós témakört ebben így el akartak bújtatni, rejteni. Remélem, hogy nem így van. Hogy viszont tisztán lássunk ebben a kérdésben, meg kell válaszolni ezeket a felvetéseket.

Engedtessék meg még egy fél mondat számomra, nem visszaélve az általános vita kereteivel. Ugye, többen mondták el, hogy alapvetően a gazdasági növekedés elősegítése lenne az egész csomag célja. Nagyon sokszor emlegetik azokat a GDP-adatokat, amelyek messzemenőig félrevezető, államtitkár úr! Utoljára Róna Péter beszélt egyébként arról, hogy a GDP-adatok tartalmazzák azt a royaltyt, azt a kamatot, azt az osztalékot, amit egyébként az itt nagyon nagy profitot felhalmozó multicegek úgy visznek ki az országból, hogy azután igazából semmiféle haszon nem keletkezik, társadalmi haszon Magyarország számára. Az ő vizsgálataik szerint ez akár a GDP 2,5-3 százaléka is rúghat; az az összeg, amit ezek a multinacionális hálózatok, miután megtermelték a profitjukat, kitalicskáznak az országból.

Senki nem akar multiellenes hangulatot gerjeszteni, csak azt szeretnénk, hogy ugyanazok az életesélyek járjanak egy magyar vállalkozásnak a magyar piacon és egy ide bejövő külföldi céghálózatnak is, és nyilván hozzám közelebb áll az a szabályozás, ami a tőkeerősebbet nem segíti extra módon. Én inkább a kicsiket segíteném kiemelt és extra módon.

De azt látjuk, hogy ha megvizsgáljuk a GDP összetételét és ezeket a kivitt, kitalicskázott, GDP-százalékokban mérhető összegeket, akkor egyáltalán nem olyan fényes a kép. Ha ennek a javaslatnak az összehatását megvizsgáljuk, és mondjuk, ez segítheti egy akkumulátorgyár létesítését is, ehhez se álljunk hozzá zsigerileg; mert ha önök idehoznának egy olyan akkumulátorgyár-szabályozást, ami mondjuk, lakott területtől legalább öt kilométerre, csak magyar munkaerőt alkalmazva, megfelelő, kikötött bér-színvonalon, és még letennék pár ilyen garanciát, a

környezetet sehogy nem károsító módon szeretnék ilyen csinálni, szerintem még egy termékeny vitát is lehetne folytatni róla, akkor is, ha fenntartom, hogy Magyarország egy magasabb polcra lenne hivatott a tehetsége alapján. Tehát hozzám nem az akkumulátorgyár állna közelebb, hanem az, hogy mondjuk, a motorokat vagy az ahhoz szükséges szoftvereket Magyarországon állítsák elő, és a különböző jogdíjakat és bevételi forrásokat mi realizáljuk ezek után, és ne csak Észtorországban legyen digitális forradalom, hanem Magyarországon is legyen. Tehát kicsit másfajta ebben a pozíciónk, hiszen ez a sor mellett, jellemzően általános iskolai végzettséggel, 12 órában dolgozó tömegek, vendégmunkástömegek szervezett idehozatala, szerintem erre nem lehet építeni Magyarország jövőjét. De azt is látni kell, hogy ha ez a javaslat nekik segít, akkor lehet, hogy sokkal jobb lenne digitalizálni, és a hazaiakat segíteni. Ezt mindenképpen gondolják végig!

Akkor tudunk érdemi álláspontot kialakítani az egész csomagról, hogyha az általam felvetett kérdések tisztázásra kerülnek. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Apáti Istvánnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. APÁTI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Meglehetősen sok dologról kell beszélni ezen törvényjavaslat kapcsán. Én azzal az erős mondatokkal kezdeném az észrevételek sorát, hogy valószínűleg, ha nem is személy szerint önnek, legalábbis a kormányzó többségnek az esetek túlnyomó többségében az az alig titkolt célja, hogy sem a tőle balra, sem a tőle jobbra lévő ellenzék lehetőleg ne fogadja el ezeket a javaslatokat, hiszen a vegyes jellegbe, a salátába belegöngyölnek olyan különböző indítványokat, amelyek általában az ellenzéki pártok, az ellenzéki képviselők számára nem elfogadhatók, amelyekkel többségében önök nagyon pontosan tisztában is vannak.

(14.40)

Tehát nem a konszenzus a cél, hanem az, hogy lehetőleg csak az önök képviselői fogadják el. Szerintem ez egy rossz irány, ez körülbelül 13 éve bevett gyakorlat, de jó lenne a politikai nagyvonalúság mezsgyéjén haladva ezen az úton visszafordulni.

Ami a lakás-takarékpénztáros lábjegyzetes javaslatot illeti, valóban lényegesen többet érdemelne ez a terület, hiszen különösen az elmúlt két év ingatlanárrobbanása kapcsán egyértelmű, hogy ha az állam nem nyúl a fiatalok hóna alá az otthonteremtés kapcsán, akkor azon rendkívül szűk kört leszámítva, akik valamilyen családi háttérrel vagy eredendően komoly vagyonnal, pénztömeeggel rendelkeznek, a legtöbb fiatal számára elérhetetlen vágyalom lesz nemhogy egy családiház tulajdonjogát megszerezni, hanem egy kisebb

méretű lakást is megvenni. A mai nemzetgazdasági nettó átlagjövedelmeket tekintve azt látjuk, hogy ezekből a jövedelmekből soha az életben nem fog tudni senki egy lakásra valót kigazdálkodni, de még akkor sincs erre esélye, ha az átlag nettó jövedelemnél jóval magasabb a fizetése. Nem véletlen, hogy a fiatalok döntő többsége sajnos nem Magyarországon képzelel el a jövőjét, és most már nemcsak az északkeleti megyékre vagy egyes dél-dunántúli térségekre igaz ez a kijelentés, hanem az ország fejlettebbnek gondolt térségeire is.

Valószínűleg részben átgondolatlan volt a lakás-takarékpénztárakból az állami támogatás teljes, drasztikus kivonása, hiszen ezek meglehetősen jó konstrukciót jelentettek, sikeres termékek voltak, főleg a mostani ingatlanpiaci helyzetet tekintve. És itt nemcsak a kész lakások vagy házak vételáráról beszélek, hanem adott esetben az építés vagy nagyobb felújítás költségeiről is, államtitkár úr, hiszen a lakás-takarékpénztárak között találunk olyanokat, amelyek még a tavalyi negyedik negyedévben is képesek voltak szerződésekhöz kötötten 5 százaléknál jóval alacsonyabb kamatra, öt-éves futamidővel, kiszámítható, fix törlesztőrészlettel hitelt nyújtani, illetve 10 százalékos alatti kamatra szintén kiszámítható, soha nem emelkedő törlesztőrészlettel további hitelt, pluszkölcsönt folyósítani, ami meg-süvegelem és megbecsülendő a mostani piacon.

Ráadásul a visszajelzések alapján azt látja a Mi Hazánk Mozgalom, hogy ezek a termékek - el ne kiabáljuk - valóban megbízhatóan működnek. Tehát a lakás-takarékpénztáraktól felvett hitelek - az általunk ismert része legalábbis - törlesztőrészletei nem emelkedtek az elmúlt időszakban. Tehát egyelőre a fogyasztók nem futottak bele - s reméljük, hogy ez nemcsak a mi tapasztalatunk, hanem egy jóval általánosabb tapasztalat - abba a szokásos zsákutcába, hogy valamilyen apró betűs rendelkezés folytán, akár a jegybanki alapkamat változása, akár egyéb tényezők miatt a törlesztőrészlet váratlanul megugrik. Nagyon sok forintalapú hitelnél látjuk azt, hogy amint korábban a devizaalapú hiteleknel a sajnos érvényessé és valósággá vált árfolyamkockázat miatt elszálltak a törlesztőrészletek, a forintalapú hitelek egy részénél is a jegybanki alapkamat emelkedése miatt egyfajta hasonló folyamat áll fenn. Amíg a kamatstop-intézkedések tartanak, talán valameddig, ideig-óráig lehet ennek útját állni, gátját szabni, de az idők végezetéig nyilván ez sem tartható fenn. Ezek a lakás-takarékpénztárak által adott, a vissza nem térítendő támogatások, megtakarítások igénybevételéhez kapcsolódó pluszhitelek azonban valóban kiszámítható törlesztőrészlettel rendelkeznek.

Mielőtt áttérnék az építmenyi jog tárgyalására, amely valóban több veszélyt vagy aknát is rejt, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításhoz kapcsolódóan jegyeznék meg néhány fontos dolgot. Az egyik, hogy általános lakossági tapasztalat, államtitkár úr, hogy az ügyintézés sok esetben lassú, főleg ha külföldi károkozó merül fel, vagy külföldön történt a káresemény

és még csődben van az adott biztosító, akkor mindig meglehetősen lassú. Tehát itt még nem minden esetben sikerül élni a modern világ adta vívmányokkal, az online ügyintézés, az elektronikus ügyintézés adta előnyökkel. De egyébként belföldi károkozó és károsult viszonylatban is, tehát ha mindkettő magyar székhelyű vagy magyar állandó lakóhelyű, hallani hosszú hónapokig húzódó ügyintézésekről és kárkifizésekről.

Arról már nem is beszélve, hogy a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításhoz kapcsolódó ügyintézesek rendkívüli módon elhúzódnak, ha mondjuk, nemcsak a gépjárműben esett vagyoni kár, hanem valamilyen sérelemdíj is felmerül, például valamilyen egyéb vagyoni vagy nem vagyoni kár-elem egészségkárosodás, lelki vagy pszichikai egészségkárosodás miatt. Például ha egy várandós nő ér olyan baleset, amely hál' istennek, nem jár fizikailag súlyos következményekkel, de hosszabb időre kórházi megfigyelés alá kerül, és ez csak egy egyszerű példa a sok közül, ilyen esetekben tehát ezek ügyintézése rendkívüli módon elhúzódnak, és adott esetben elég méltatlan piacikofaszerű alkudozások tárgyát képezik.

Talán érdemes lenne az amúgy rendkívül tökéletes biztosítókat itt egy kulturáltabb magatartásra rászorítani. Mint ahogy egyébként érdemes lenne áttekinteni akár a szakmai felelősségbiztosítások körét is, különösen olyan tevékenységek esetén, mint könyvelői tevékenységhez, tervezéshez, építőipari kivitelezésekhez kapcsolódó felelősségbiztosítások, hogy a biztosítók ne a kifogást, hanem a megoldást keressék, és ne abból álljon általában az ügyintézés, hogy megmagyarázzák, miért nem tartoznak helytállási kötelezettséggel és miért nem kell fizetniük.

Mint ahogy talán ennél a gondolatkörnél, a kgfb kapcsán kellene végiggondolni a magyar biztosítási jognak egy szerintem régóta megoldatlan szakterületét, ez pedig a vadkáró esete, amikor is akár személygépjárművekben, tehergépjárművekben, szállítójárművekben a vadon élő állatok okoznak különböző, adott esetben rendkívül magas összegű károkat. Itt beindul egy magyaros egymásra mutogatás, mindenki hártja a felelősséget, hogy csúnyát ne mondjak a Ház falai között, gondnak-bajnak soha sincs gazdája e területen sem. A vadásztársaság mutogat a gépjármű-tulajdonosra, a gépjármű-tulajdonos a vadásztársaságra, a biztosítótársaság is visszamutogat, oda-vissza mindenki a másokra. A vadásztársaság menekül abban az esetben, ha kitáblázta az adott területet, azt mondják, hogy ők ezzel mindent megtettek, holott messze nem áll meg itt a kötelezők sora.

Talán érdemes lenne azon elgondolkodni, hogy a kötelező biztosítási körbe, egy plusz pótdíjas, kötelező kiegészítő biztosításba bevonnánk ezt a kört, ugyanis jelen pillanatban ismereteim szerint a casco biztosítások nyújthatnak talán erre fedezetet, amelyekre azonban a magyar gépjármű-tulajdonosoknak meglehetősen szűk körének van csak anyagi lehetősége és vannak olyan biztosítók, amelyek nem-hogy a kötelezőbe nem teszik be, még a cascók esetén

is igen magas különdíjakkal kiegészítő biztosításként kezelik az ilyen jellegű káreseményeket. Úgy-hogy érdemes lenne talán a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítások körébe - megint mondom, külön megfizethető tarifa ellenében - beilleszteni a vadkárók esetét, mert ez egy nagyon gyakran, napi szinten előforduló káresemény, amelynek a jogi szabályozása a mai napig nem megnyugtató.

Végül, de nem utolsósorban itt van az építmenyi jog kérdésköre. Felmerülhet akár olyan kérdés is, hogy miért feltétlenül csak egy hosszabb határozott időtartamra lehet ezt alapítani. Ugyan mi zárja ki, államtitkár úr, egy határozatlan időtartamra történő építmenyjog-alapítást? Vagy mi a helyzet az olyan sajátos esetekben, amelyek talán magántulajdonú ingatlanoknál kétségtelen gyakoribbak, de jogi személyek tulajdonában álló ingatlanok esetében sem kizártak, amikor mondjuk, nem történt meg adott esetben telekegyesítéssel vagy anélkül az épületfeltüntetés az ingatlan-nyilvántartásban? Tehát az ingatlan-nyilvántartási térképen nem szerepel épület, vagy szerepel, de a tulajdoni lapon beépítetlen terület megnevezés szerepel... *(Dr. Fónagy János: Nincs feltüntetve!)* Nincs feltüntetve, de mindkét verzió elképzelhető. Tehát van, amikor beépítetlen terület van a tulajdoni lapon és egyébként a térképen sincs semmi, vagy beépítetlen terület a tulajdoni lapon, de a térképen azért az épület körvonalai fel vannak tüntetve, azonban „beépítetlen terület” megnevezés szerepel, de adott esetben olyan méretű épület szerepel az ingatlan-nyilvántartási térképen, ha legalább a térképen fel van tüntetve, hogy esetleg a további beépíthetőségnek a helyi építési szabályzat szerint már akadályai vannak.

Az a helyzet, tisztelt államtitkár úr, ezt pont a tegnapi vitában mondtam el, hogy a készülő építési törvényről nagyon alaposan meg kellene nézni úgy a magántulajdonú, mint a jogi személyek tulajdonában álló ingatlanok esetében, és mondjuk, a már tíz évnél hosszabb ideje meglévő épületek feltüntetését, használatbavételi és/vagy fennmaradási engedélyezésének eljárásmenetét a végletekig, mindig ezt szoktam mondani, a végletekig le kellene egyszerűsíteni.

(14.50)

Ugyanis, kapaszkodjon meg mindenki, egy ilyen ügyintézés 12 és 24 hónap közötti időtartamot vehet igénybe, mert teljesen értelmetlenül rengeteg hatóságot kell megkeresni, amelyek jó része teljesen kihagyható lenne. Ők maguk is boldogok lennének, ha nem kellene közreműködniük. Egy építmenyi jog alapítása esetén ez meglehetősen kacifántos, hiszen tényleg egészen elképesztő - és főleg a tíz évnél hosszabb ideje fennálló épületekről beszélek, nem olyan ritka ez az esetkör egyébként -, hogy napnál világosabb, hogy ott végül is egy építési engedéllyel létesített, szabályszerűen ott lévő épület van, de hogy ez hivatalosan a „beépítetlen terület” megnevezésből, mondjuk, lakóház, gazdasági épület, bármilyen megnevezésre változzon,

ahhoz elképesztő ügymeneten kell átmenni. A teve a tű fokán hamarabb átmegy, mint ahogy ez az egyéni ügyintézés át tud menni, főleg, ha jogi személyek is kapcsolódnak ehhez. Ez alapvetően érinti akár az építmenyjog bejegyzésének tárgykörét, akár egyébként a nyújtható hitel, a kapcsolódó hitelfedezet mértékét. Nagyon bonyolult élethelyzetek tudnak pillanatokon belül előállni.

Valóban, államtitkár úr, ha az önök politikai és gazdasági vezetése két fő csapásirány biztosítása miatt találta ki vagy ötlötte ki, hogy most kell visszavezetni ezt a régi jogintézményt a magyar jogba, hogy napelemparkokat és akkumulátorgyárakat vagy egyéb üzemeket hozzanak létre, és ha már az állam nem tud mindenhez vissza nem térítendő és/vagy visszatérítendő támogatásokat nyújtani, és esetleg a hitelnyújtással, a hitelfinanszírozással is problémák lennének, akkor így könnyítsék meg az amúgy is tőkeerős, nagy gazdasági erőfőlényben lévő cégek helyzetét, akkor ez meglehetősen szomorú. Hiszen megint ezt látjuk, hogy szétterítik a lehetőségeket, az „élni és élni hagyni” elvét érvényesítenék, akár egyébként a vállalkozások területén is, és a kisebbeket vagy kis-, közepes vállalkozásokat erősítenék, hanem megint azt látjuk, hogy egy szűk kör tobzódik a lehetőségekben, válogathat a jobbnál jobb lehetőségekben, a többi meg vagy túléli vagy nem; vagy megoldja valahogy vagy nem. Általában a „vagy nem” érvényesül a mostani gazdasági környezetben.

Az pedig, hogy az akkumulátorgyárak erőltetése egy gazdasági evolúciós zsákutca, a Mi Hazánk Mozgalom számára egy percig sem kérdés. Hogy 2035-től az új gépjárművek már csak és kizárólag elektromos meghajtásúak lehetnek, ilyeneket lehet mondani, de bármilyen magas összegben lefogadom, hogy ez a 2035-ös határidő még többször módosításra kerül, és én talán már a 100. születésnapomra fogok készülni 2078-ban - ha szerencsém lesz -, még akkor sem lesz ez kötelező érvényű, mert ez még a nyugat-európai realitásoktól is messze áll, a kelet-európaiaktól, a magyar realitásoktól pedig aztán végképp fényévnyi távolságra van.

Túl azon, hogy érdemes lenne azon is egyszer nyugodtan, olyan 120/80-as vérnyomással meg 72-es pulzussal elvitatkoznunk, hogy egyébként egy kizárólag elektromos meghajtású gépjármű vagy egy hagyományos benzinüzemű gépjármű közül a teljes életciklust tekintve melyik terheli jobban a környezetet. A mi véleményünk szerint az elektromos meghajtású. És hogy melyiknek nagyobb az újrahasznosíthatósági mértéke: egyértelmű, hogy a hagyományosnak, mert annak 90 százalék, egy elektromosnak meg csak 45-50 százalék. És ha megnézzük, hogy egy elektromos gépjárműhöz milyen alkatrészek, milyen hozzá való anyagok kellene, és azoknak az előállítása mennyire terheli a környezetet, akkor kiderül, hogy a nagy környezetvédelmi szempontok rögtön megbuktak.

Az pedig egyébként, hogy a másik fő csapásirány, a napelemparkok építése területén azokat segítik, akiknek a legkevésbé lenne erre szükségük, azokkal

pedig nem foglalkoznak, a háztartási méretű naperőművekkel, amelyre a családoknak a megemelkedett gáz- és villamosenergia-árak miatt égető szüksége lenne, hogy önerőből vagy hitelből megvalósítsák az energiafüggetlenséget és -biztonságot jelentő naperőműveket, arra meg már végképp nehéz szavakat találni. Köszönöm szépen. *(Szabadi István tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. A vezérszónoki hozzászólások végére értünk. Megadom normál hozzászólásra a szót Gy. Németh Erzsébetnek. Parancsoljon, képviselő asszony!

GY. NÉMETH ERZSÉBET (DK): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Sajnálom, hogy Hollik képviselő úr a vita közben eltávozott, nyilván más halaszthatatlan közfeladattal összefüggő tevékenység miatt. Én azért azt gondolom, bár lehet, hogy ebben az új fideszes parlamentben ez nem így van, hogy amikor az ember részt vesz egy törvényjavaslat vitáján, akkor illik meghallgatni az előterjesztőt, államtitkár urat, illik meghallgatni a képviselőtársainkat is, illetve a végén nyilván a kormány részéről majd a zárszót. De nyilván nem ugyanabba az iskolába jártunk Hollik képviselő úrral, és ennek nem csak az én korom az oka.

No, de félretéve a viccet, mert nem szeretném elhumorizálni ezt a néhány percet, amire még szót kértem: Hollik képviselő úr itt ugyanazokat a kormányzati szlogeneket és kormányzati győzelmi jelentést harsogta el, hogy milyen jó helyzetben is van Magyarország, és ő igazából nem érti, hogy mi az ellenzék, jelszül a Demokratikus Koalíció problémája azzal, amikor egy törvényjavaslatból egyértelműen kitűnik az, hogy igenis tömeges visszaélésekre adhat okot.

Nagyon köszönöm Z. Kárpát Dánielnek, hogy elmondta a munka törvénykönyve módosításával kapcsolatos, azóta kialakult helyzetet. Azt gondolom, hogy ha nem igazolódik be, hogy itt tömeges visszaélésekre került sor, akkor nyilván egy következő, néhány év múlva lévő hozzászólásban én is ezt el fogom mondani, de sajnos eddig az a tapasztalat, hogy amikor a Fidesz ilyen lépésekre készül, annak mindig legalább két következménye van. Az egyik, hogy a hozzájuk közel álló gazdasági érdekköröknek megkönnyítik a továbbgazdagodás lehetőségét, a másik pedig, hogy ezzel párhuzamosan jó néhány ezer, tízezer vagy akár millió embert hoznak nehéz helyzetbe Magyarországon.

Ugye, Hollik képviselő úr arról beszélt, hogy milyen jó a gazdasági helyzet Magyarországon a környező országokhoz képest. Ehhez képest, ha megnézzük az Európai Unió számait, akkor csak az infláció az, amiben Magyarország jól teljesít, hiszen a legmagasabb inflációval rendelkezünk most már ennek az évnek az ötödik hónapjában is, és ha megnézzük az Európai Unió átlagát, akkor majdnem háromszorosa a magyarországi infláció az uniós átlagnak, és minden környező országban - amit negatívként emlegetett Hollik István, hogy ott a gazdaság milyen rossz helyzetben van -, mindenhol alacsonyabb az infláció.

Ezzel szemben mi történik Magyarországon? Most már egy év alatt 7 százalékkal csökkentek a reálkeresetek. Friss KSH-adat szerint egy év alatt 7 százalékkal csökkent, és csak februárban 20 százalékkal csökkentek az átlagkeresetek. A bérek és a nyugdíjak szintén Magyarországon a legalacsonyabbak, és semmit nem tesz azért a kormány, hogy egyébként ebben egy felzárkózás elinduljon.

Úgyhogy nagyon sajnálom, hogy Hollik képviselő úr nem hallotta ezeket a szavaimat, de bízom abban, hogy a frakciószövetség itt lévő fideszes képviselői majd elmondják neki. És nagyon várom államtitkár úr válaszát azokra a felvetett problémákra, amelyeket a DK nevében én felvettem. Jó lenne megnyugtató választ kapni arra, hogy nem csak a NER körébe tartozó gazdasági hatalmasságoknak lesz megkönnyítve a napelem, illetve a napelemparkok létesítése; nyilván ez utóbbi nem a családok számára elérhető út, de hogy a családok számára, a magyar emberek számára a brutális energiaszámlák kiváltásához kell valamilyen környezetbarát, klímavédelmet biztosító megoldást találni, az biztos, államtitkár úr. Úgyhogy szeretném, ha erről is a zárszóban egypár mondatot mondana.

És a végére szeretném megismételni: ennek a törvényjavaslatnak van néhány olyan eleme, amit egy normális jogállamban az ellenzéki képviselők is támogathatnának; no, pont az építményi jog és az ehhez kapcsolódó felvetések miatt nem támogatható ez a törvényjavaslat. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Bánki Eriknek, a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

BÁNKI ERIK (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Hollik István képviselőtársam nem szorult rá arra, hogy bármilyen tekintetben is nekem kelljen megvédeni az ő álláspontját, hiszen nagyon tiszta és világos volt az az érvelési rendszer, amelyet a törvényjavaslat támogatása mögött felvonultatott. Képviselő asszony kifogásolta, hogy eltávozott az ülésteremből; az sem ér sokkal többet, képviselő asszony, ha az ülésteremben van, de egyfolytában telefonál *(Gy. Németh Erzsébet közbeszól.)*, hiszen fogalma sincs arról, hogy a képviselőtársai miről beszélnek a vita során, tehát a kettő között nincs érdemi különbség.

(15.00)

Az, hogy a magyar gazdaság jól teljesít, az nem kérdés, képviselőtársam. Ez nem kérdés, hiszen éppen az Európai Bizottság és a Nemzetközi Valutaalap az, amely az elmúlt hetekben megerősítette azt, hogy nemcsak az erre az évre tervezett gazdasági növekedés reális, tehát hogy lesz Magyarországon gazdasági növekedés, annak ellenére, hogy önkörről beszéltek még az elmúlt évben is, hogy recesszió lesz a magyar gazdaságban, hanem azt is megerősítették, azt az előrejelzést és

azt a várakozást, hogy a jövő évben 4 százalék körüli vagy afölötti gazdasági növekedés várható. Tehát azt gondolom, hogy ennek fényében sincs szégyellnivalónk.

A bérek felzárkóztatásáról beszél képviselőtársam. Az elmúlt éveket ha megnézte, akkor most már gyakorlatilag ez az ötödik év, amikor 10 százalék fölötti béremelkedés van folyamatosan. Minden egyes évben jóval az inflációt meghaladó, tehát reálbér-növekedésről tudunk beszélni Magyarországon, és közben visszaadtuk azt, képviselőtársam, amit önök elvettek a magyar társadalomtól. A nyugdíjasoknak visszaadtuk a 13. havi nyugdíjat, amit önök elvettek tőlük; és vissza fogjuk adni a pedagógusoknak egy soha nem látott béremelés keretében többek között azt a 13. havi fizetést, amit szintén elvettek tőlük. Arról nem tehetek, hogy az ön képviselőtársai éppen azért lobbiznak az Európai Parlamentben, hogy Magyarország ne kaphassa meg az egyébként neki járó európai uniós forrásokat, amelyből azt a pedagógusbér-emelést szeretnénk a következő években megvalósítani, amelyet, azt gondolom, mindannyian büszkén vállalhatunk és büszkén támogathatunk.

Az pedig, hogy tömeges visszaélésekre adhat okot a törvényjavaslat néhány módosítási pontja, erre csak annyit szeretnék elmondani, hogy ez korábban sem volt jellemző. Sőt, a magyar napelem-telepítéseket ha nézzük, akkor a fotovoltaiikus erőművek összteljesítménye Magyarországon már eléri a 4000 megawattot, amire, azt gondolom, megint csak büszkék lehetünk. Magyarország vállalása 2030-ig volt 6000 megawatt, tehát ezt bőven idő előtt fogjuk teljesíteni, és ha az ország méretéhez, az energiefelhasználás mennyiségéhez arányosítjuk a most igénybe vehető, elérhető és termelő megújuló-erőművek arányait, akkor azt gondolom, hogy európai uniós szinten is kifejezetten jól teljesítünk e tekintetben.

Ha pedig megnézzük azt, hogy ebből a 4000 megawattból mennyi az, ami a kisberuházók által megvalósított 0,5 megawattos vagy 0,5 és 1 megawatt közötti erőművi méret, akkor azt gondolom, hogy arra is büszkék lehetünk, mert nagyon sok magyar kisvállalkozás tudott bekapcsolódni ebbe a programba, és tudtak létrehozni éppen a magyar kormány segítségével, annak a KÁT-rendszer létrehozásának köszönhetően kiserőműveket, amelyek a mai napig is működnek, és szolgálják ezeknek a családoknak a boldogulását.

Úgyhogy ebben sincsen semmi szégyellnivalónk. Tehát azt gondolom, hogy ezen a területen is kifejezetten jól teljesített a magyar kormány az elmúlt időszakban. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót kétperces hozzászólásra Gy. Németh Erzsébetnek.

GY. NÉMETH ERZSÉBET (DK): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Hát, Bánki képviselő úrnak szeretném mondani, hogy önök kettő alkalommal adtak 13. havi nyugdíjat a nyugdíjasoknak, a 2010 előtti

kormányok, a baloldali kormányok hetes - még egyszer mondom, hogy megértse a képviselő úr: hét - alkalommal adtak 13. havi nyugdíjat. Úgyhogy én erre azért olyan nagyon büszke nem lennék az ön esetében vagy az ön helyében.

Pedagógusbér-emelésekről: egész egyszerűen visszautasítom, hogy azt mondja, hogy itt bárki azért lobbizik, hogy Magyarországra ne jöhessen forrás. Magyarországra jöjjön forrás! Ennek a korrump és lopásra szakosodott Fidesznek és kormányának ne jöjjön Magyarországra forrás! *(Bánki Erik és Nagy Csaba többször közbeszólnak.)*

Egyébként az önök által megválasztott köztársasági elnök, Novák Katalin, ha jól emlékszem, és talán ezt nem törölte ki a köztévé az ő interjújából vagy az ő megjelenéséből, de ha igen, akkor lehet, hogy ez ügyben is el tud járni a képviselő úr, hogy a magyar köztévé igazából hitelesen tájékoztasson legalább a köztársasági elnök fellépéseiről. Tehát Novák Katalin mondta azt, hogy nincs az uniós forrásokhoz kötve a pedagógusbér-emelés. Igenis, magyarországi, magyar költségvetési forrásokból ezt meg lehetne oldani. Szerintem, és javaslom, hogy egyeztessen akkor erről köztársasági elnök asszonnyal!

Egyébként, amit a pedagógusokkal szemben béremelés címén művelnek, egészen egyszerűen elfogadhatatlan, és elképzelhetetlen, hogy önök így gondolkodnak a magyar oktatásról. Nyilván ön nem tanár, nyilván önnek kevesebb olyan ismerőse van, aki ma pedagógusként dolgozik. Nekem szerencsém van velük viszonylag szoros kapcsolatot tartani. Egészen egyszerűen szégyen, amit önök művelnek.

Én meg szoktam kérdezni a Törvényalkotási Bizottságban magát Hollik képviselő urat is, de a fideszes egyéni képviselőket, hogy vajon önökhöz nem mennek oda az állampolgárok? Nem mennek oda a tanárok? Nem mennek oda a nyugdíjasok? És nem mondják azt, hogy végre jó lenne, hogyha normális megélhetési körülményeket biztosítanának? Na, erre kéne válaszolni, képviselő úr! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. További felszólalásra senki nem jelentkezett. *(Jelzésre:)* Bocsánat! Bánki Erik jelentkezett kétperces hozzászólásra. Parancsoljon, képviselő úr!

BÁNKI ERIK (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Nem meglepő, hogy képviselő asszony félremagyarázza nemcsak az én szavaimat, hanem a köztársasági elnök asszony szavait is.

Önnek mint hivatalban lévő országgyűlési képviselőnek pontosan tudnia kéne azt, hogy a magyar kormány az Európai Bizottsággal történő hivatalos egyeztetései napirendjén szerepelt, és az Európai Bizottság által elfogadott magyar forrásfelhasználási tervnek része a pedagógusbér-emelés, tisztelt képviselőtársam. Ezt ön is tudja, csak nyilvánvalóan mellébeszél, mert a politikai érdekei azt kívánják, hogy ne az igazságról beszéljen, hanem az igazságnak az

ön által értelmezett verziójáról, ami ebben az esetben nem más, mint hazugság.

Tehát szeretném mondani, hogy ön is hallja és megértse: a hivatalos tárgyalásokon, a hivatalos, kormányzat és Európai Bizottság közötti tárgyalásokon az európai uniós forrásfelhasználásról történő megállapodásnak része volt az, hogy ennek a forrásnak egy nagy része a pedagógusbér-emelés forrásigényét fogja kielégíteni. Egyszerűen nem igaz, képviselő asszony, amit ön mond, de nem meglepő, és nem először történik meg ez a magyar parlamentben.

Az pedig, hogy önök, az önök európai parlamenti képviselői - és nemcsak a DK, hanem az egész ellenzék európai parlamenti képviselői - nem azért lobbiznak az Európai Parlamentnél és az Európai Bizottságnál, hogy Magyarország ne kapja meg a neki járó jogos forrásokat, nyilvánvalóan ez is hazugság, hiszen ezt teszik! Önök még büszkék is erre! Büszkén vállalják az interjúban, hogy önök azért dolgoznak, hogy ne kapja meg Magyarország! És nem a magyar kormány kapná meg ezt, tisztelt képviselőtársam! Nem a magyar kormány, hanem a pedagógusok kapják meg, a magyar vállalkozások kapják meg, a magyar önkormányzatok kapják meg. Pontosan azokra a fejlesztésekre jutna forrás, és a magyar emberekre végül, hiszen számos olyan infrastrukturális fejlesztés is megvalósulna belőle, mint például az ivóvízhálózat korszerűsítése, mint például az energetikai hálózat korszerűsítése, ami mindannyiunk, minden magyar ember életét tenné könnyebbé, jobbá és egyszerűbbé.

Tehát arra kérem önöket, hogy fejezzék ezt be, és támogassák Magyarországot európai szinten is. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Megadom a szót Arató Gergelynek, a DK képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

ARATÓ GERGELY (DK): Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Úr! Abban a szerencsétlen helyzetben van, hogy a rendszeresen itt hazudozó államtitkár urak szokásával szemben önnek tudunk válaszolni. Ezért el tudjuk mondani, hogy az ön információi, az ön által itt elmondottak miért térnek el a valóságtól; és nagyon finoman fogalmazok.

Képviselő asszony nagyon világosan fogalmazott. Igen! Ezek a források nem a Fideszéi, és nem a magyar kormányé. Mi azért lobbizunk, hogy ezeket a forrásokat azok kapják meg, akik ezeknek a forrásoknak valóban a kedvezményezettjei kellene hogy legyenek: a magyar polgárok, a magyar vállalkozások, a magyar önkormányzatok. Csak az a helyzet, hogy az derült ki az elmúlt években, hogy ezt a pénzt nem lehet önökre bízni. Mert ha önökre van bízva, akkor ellopják. Akkor olyan vasútvonal lesz belőle - ugye, államtitkár úr? -, ahol a vasbetonból kilopják a vasat, és még a végtelenségig folytathatnám: fák nélküli lombkoronásétány, 30 vagy 70 centis kilátó, és persze sok-sok-sok magánvagyton.

Az a helyzet, tisztelt képviselőtársam, hogy mi azért lobbizunk - és ebben nagyon világosan fogalmazott Gyurcsány Ferenc is, nagyon világosan fogalmazott Molnár Csaba is, aki mondatának a második feléről egyszerűen hazudnak, merthogy ő azt mondta, hogy az a hazafias kötelesség, hogy ne engedjük ellopni ezt a pénzt. Nézze meg a nyilatkozatát, tisztelt képviselő úr!

Szóval, önök erről szemrebbenés nélkül és gátlástalanul hazudoznak. Az a helyzet, hogy csak az számít önöknek, hogy ezt a pénzt elrakhassák. Mert ha nem így lenne, akkor egyébként, ha már nem őszinte meggyőződésből, demokratikus elkötelezettségéből - mert ilyen önöknek nincsen -, akkor helyreállítanák a jogállamot, garantálnák a korrupciómentes működést.

Önök erre nem hajlandóak, folyamatosan trükköznek, cseleznek, folyamatosan próbálják kamuval megúszni ezeket a típusú tárgyalásokat. Az a helyzet, tisztelt képviselő úr, hogy igen, ebben mi nem vagyunk partnerek. Mi nem vagyunk partnerek abban, hogy önök folytassák az európai uniós pénzeknek is a közpénzből magánpénzzé való transzformálását, ahogy ezt tették az elmúlt 13 évben. És értem, hogy ez önnek nem tetszik, talán nemcsak elvi, hanem személyes érintettsége is van az ügyben, ezt nem tudom, de azt kell mondanom, hogy ebben mi nem vagyunk partnerek, és mi ezt nem fogjuk támogatni.

(15.10)

Azt is el szeretném mondani, hogy legalább, ha már itt nagyképűsködik, akkor illene tudnia azt, hogy melyik forrásokra vonatkozik az uniós források zárolása és melyekre nem. Mert ha ezt megnézi, akkor látni fogja, hogy a pedagógusbér-emelésre vonatkozó forrásokat nem érinti ez a típusú zárolás, a jogállami feltételrendszer.

Az a helyzet, tisztelt képviselőtársaim, azért még egy dolgot hadd tegyek hozzá: a miniszterelnök, a köztársasági elnök, az államtitkárok, a miniszterek fizetését tudták hazai forrásból rendezni, ahhoz nem kellett megvárni az Európai Uniót. Talán a fontossági sorrendet kellett volna megváltoztatni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Képviselőtársaim! Az a tiszteletteljes javaslatom, hogy az európai uniós források teljes körét ne bontsuk ki a mostani napi-rendi pontnál. Megadom a szót Gy. Németh Erzsébetnek, a DK képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

GY. NÉMETH ERZSÉBET (DK): Köszönöm szépen, elnök úr, és a türelmét is köszönöm, ígérem, hogy nem fogom a teljes részleteit kibontani az európai uniós finanszírozásoknak. Annál is inkább, mert Arató Gergely képviselőtársam sokkal jobban ért ehhez, és azt gondolom, hogy elég megfelelően elmondta Bánki Erik képviselő úrnak.

Én két megjegyzést hadd tegyek: jól értettem-e, képviselő úr, de nem kell rá válaszolni, mert költői

kérdésnek szánom, hogy ön lehozta a köztársasági elnököt is? Tehát én csak a köztársasági elnöknek a mondatait ismételt meg, amikor nyilvános megjelenésekor a Sándor-palota előtt azt mondta az ott tüntető pedagógusoknak, hogy bizony erre van hazai forrás, és abból kellene megoldani a pedagógusbéremelést. Ez az egyik megjegyzésem. *(Bánki Erik közbeszól.)*

A másik megjegyzésem - képviselő úr, végigmondom, és szerintem elnök úr önnek is fog még szót adni, ha gondolja, hogy ezt a beszélgetést, ezt a vitát folytassuk tovább; a másik megjegyzésem -, hogy a kreatív jogértelmezéssel, amiről ma már itt beszéltem, önök fél másodperc alatt elintézték, amikor az Európai Unió nem akarta kifizetni a közvilágítások után járó uniós forrásokat Magyarországnak, mert kiderült bizony, hogy a miniszterelnök veje, Tiborcz István, bár nem tudom, ugye, már nem annyira fontos közszereplő, mert volt valami ítélet erről, de talán azért az ország Házában még ki lehet ejteni a nevét... - szóval, amikor Tiborcz István cégéről kiderült, hogy elsinkófalta a közvilágításra szánt uniós forrásokat, és ezért az Unió eljárást kívánt ebben az ügyben indítani, akkor önök fél perc alatt kivették ezt az összeget az Unióval történő elszámolásból, és saját hazai forrásból oldották meg a kérdést.

Na, azt hiszem, hogy nemcsak a köztársasági elnök, a miniszterelnök és a képviselői fizetések emelése van olyan fontos, ha már, ugye, a Tiborcz Istvánnak kifizetett összeget ki tudták emelni, hanem mondjuk, a tanári béremelésre is igazán fordíthatnának végre egy tisztességes összeget. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További felszólásra senki nem jelentkezett, az általános vitát ezennel lezárom. Megkérdezem az előterjesztőt, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. FÓNAGY JÁNOS gazdaságfejlesztési minisztériumi államtitkár: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Bevallom, én az elején is itt voltam, bár itt képviselőtársaim mondták, hogy ez az egyébként 35 törvény módosításából álló salátatörvény két körben van, az egyik az uniós jogharmonizációs kötelezettség, a másik a versenyképesség. Hozzáteszek egy harmadikat, hogy egy szabályozó miniszter hatáskörébe tartozik, tehát van azért egy szakmai, tartalmi összefüggése. De arra valóban nem gondoltam, hogy ez a 35 törvény is kevés arra, hogy az itt hozzászóló képviselőtársaim - hogy mondjam - megnyilatkozási igényeit kielégítse, mert legalább másik 10 törvényt kellett volna ahhoz megnyitni, hogy az itt elhangzottakra megfelelően tudjak választ adni - ez az egyik.

A másik, hogy lévén, hogy itt a jelen lévők szinte kivétel nélkül másfél évtizede vagy még régebben ülünk itt vagy más testületben, én úgy gondolom, hogy itt a jelzőket elsősorban a vita heve váltotta ki és

nem a meggyőződés. Mert kérem, higgyék el, hogy nekem is elég gazdag a szókincsem, jelzőket én is tudok másokra aggasztani, néha kedvem is volna rá *(Dr. Apáti István: Ezt még nem hallottuk.)*, de nem teszem, mert részben köt ez a környezet, meg egyébként emberileg sem tartom helyesnek. Leköteleznének a képviselőtársnőim és -társaim, ha nem ebben a hangnemben próbálnánk meg egy szakmai kérdést megvitatni. *(Gy. Németh Erzsébet: Nem önnek szólt.)* De itt ülök, én vagyok az előterjesztő. Köszönöm szépen.

Ami az elhangzottakat illeti, engedjék meg, mert van olyan kérdés, amit képviselőtársaim többsége érintett, hogy van, ahol személynek válaszoljak, és van, ahol témaként beszéljek. Az egyik a jó- meg a rosszhiszeműség kérdése, annak köszönöm az elismerését Gy. Németh képviselő asszonytól és a többi képviselőtársamtól is, hogy azt a patkóban való elhelyezkedéstől függetlenül elismerték, hogy ennek a törvényjavaslatnak egy jelentős része szakmailag egyébként időszerű, támogatható, és ha jól értettem, akkor tulajdonképpen az ellenzéki szerepből bizonyos mértékig érthető bizalmatlanság táplálja az ellenkezést, és ha lenne bizalom, akkor én nagyon remélem, hogy a most adott válaszom ezt a bizalmat legalábbis részben megeremti.

Általában a bizalom kérdését és azt, hogy mit mire használunk, és miért használunk, több képviselőtársam is említette, és általában példaként a napelemparkokat hozták föl, és talán képviselő asszony volt kedves visszautalni rá, hogy az elmúlt időszakban számos engedéllyel rendelkező, megfelelő támogatási okirattal rendelkező, esetenként a technikai részleteket is biztosító napelemeknek a rákötését, hálózati rákötését a szolgáltató megtagadta. Igen egyszerű oka van: egyszerűen a hálózat nem tudja ezeket fogadni, nem tudta fogadni; valóban olyan tömegű napelemrákötési igény jelent meg. Ezért szeretném itt is a parlament és a nyilvánosság előtt megmondani, hogy az elmúlt napokban nyilatkozott az Energiaügyi Minisztérium miniszterhelyettese, hogy a kormány a közelmúltban 160 milliárd forint fejlesztést hagyott jóvá kifejezetten a villamosenergia-hálózat fejlesztésére, korszerűsítésére, bővítésére, ami reményeink szerint lehetőséget ad, hogy mind a most előkészítés alatt álló rákötéseket, mind a jövőbeni rákötéseket lehetővé fogják tenni.

Az, hogy kinek milyen forgalmazási lehetőséget ad az építményi jog megeremtése, igen, például a napelemparkoknál, én azt egyébként a magántulajdon és a magántulajdonon alapuló piaci gazdaság sikerének tartom. Nem véletlenül tartottam bent, ha úgy tetszik, az expozémban azt, hogy ez nem egy új jogintézmény, ezt már száz évvel ezelőtt, amikor az akkori magyar gazdaság igényelte, egyszer már a jogalkotók kitalálták.

Egyébként leegyszerűsítve a szabályt, hogy miért csak a jogi személyek számára tesszük lehetővé: éppen a természetes személyek, tehát az állampolgárok védelme érdekében gondolt arra a normaalkotó, hogy

fokozatosan vezetjük be. Egy-két év után, amikor látjuk ennek a régi-új jogintézménynek a gyakorlati érvényesülését, akkor tartjuk indokoltnak annak az új-ravizgálatát, hogy mennyire lehet ezt a jogintézményt egyébként alapjaiban mind a jogi védelem, jogi felkészültség, mind a gazdasági erő szempontjából erősebb jogi személyek után az állampolgárokra is kiterjeszteni. De kétségtelen, hogy a kodifikációs fejlődés iránya ez.

Többen említették a banki csalásokat. Emlékeztem, hogy volt statisztika, csak nem voltam benne biztos, ezért segítséget kértem.

(15.20)

Az eddigi banki felmérések szerint sajnos a banki csalások túlnyomó többségét, 97-98 százalékát a becsapott ügyfelek által adott adatok alapján lehet elkövetni, és nyilvánvalóan egy sor edukációs és egyéb dolog - tehát a pénzügyi tudatosság, az óvatosság, a személyi adatok védelme et cetera, mindnyájan találkozunk ezekkel a törekvésekkel, és remélem, mindnyájan támogatjuk is ezeket a törekvéseket - szükséges ahhoz, hogy az állampolgárok legyenek azzal tisztában, hogy fokozott óvatossággal kell ezekben az ügyekben eljárni. Mondom egyébként, abban a minimális számú, 2-3 százaléknál esetében, amikor valamilyen banki mulasztás lehetősége fennáll, akkor a banknak természetesen a jótállási kötelezettsége is fennáll.

Z. Kárpát képviselőtársam nincs itt. Több hozzá szólónak mondom, hogy a munka törvénykönyvével kapcsolatban a következő napirendi pont előadója lesz szakmailag illetékes, úgyhogy aki a vita hevében esetleg áttért a következő napirendre, kérem, az maradjon itt a következő napirendre, és Czomba államtitkár úrnak tegye fel a kérdést.

Ami a lakástakarékokkal kapcsolatos javaslatokat és egyébként a Z. Kárpát képviselő úr által valóban az elmúlt évek során többször felemlített kodifikációs és normaalkotási lehetőséget illeti, szeretnék magára a javaslatra visszautalni. Itt a lakás-takarékpénztárak csak annyiban érintettek, hogy amennyiben a lakás-előtakarékoskodó, illetve a kedvezményezett nem cselekvőképes, akkor a törvényes képviselője helyette eljárhat. Egyébként ez egy szokványos megoldás, ami ebbe a jogi konstrukcióban nem volt benne, de ez egyébként az általános szabályoknak megfelel. Ez a törvényjavaslat ezzel foglalkozott, minden más továbbment.

Ami a végrehajtási eljárás során az adósvédelmet illeti, egyébként a végrehajtási törvény ma is tartalmaz ilyen védelmet. Az, hogy adott esetben mennyire oldja meg a problémát és mennyire nem, természetesen mindig vita tárgya. Nekem sajnos gyerekkoromban volt részem egy végrehajtási eljárás alanyának lenni, az mindig egy tragikus dolog, és minden egyén vagy család életében egy tökéletes jelent. Azt kell mondanom, hogy nem lehet jól kijönni egy végrehajtási eljárásból, nem is azt a célt szolgálja, ezzel együtt ott a

minoritásvédelmet és az adósvédelmet egyébként ma is jogszabály biztosítja.

Szintén Z. Kárpát képviselő úr mondta, hogy nem lehet gazdasági kérdésekben zsigeri - azt hiszem, ezt a kifejezést használta - alapon állást foglalni. Tökéletesen igaza van, ezért szeretném felhívni a figyelmét, bár ez is a következő napirendi pont, hogy vendégmunkás-tömegekként a jelenlegi 4,7 millió foglalkoztatott mellett körülbelül egy ilyen 80-82 ezer vendégmunkást tartunk most nyilván. Ez valamivel több mint fél százalék, tehát ezt tömegesnek nevezni, úgy gondolom, még egy más törvény-előterjesztés keretei között sem teljesen korrekt.

Ugyanez vonatkozik arra - és nem akarom Apáti képviselőtársamnak a lakástakarékkal kapcsolatos, egyébként ugyancsak hosszabb ideje következetesen hangoztatott véleményét és esetenként támogatható véleményét keretek közé szorítani -, és megint szeretném azt mondani, hogy mindahhoz, ami a lakástakarékok kiszámíthatóságáról, mértékéről, az előtakarékoság mértékéről, a lakáskölcsönök futamidejéről és ezzel kapcsolatban a fiatalok elvándorlásáról szól, meggyőződésem, hogy ennek a három és fél sornyi lakástakarékkal kapcsolatos előterjesztésünknek nincs köze.

A gépjármű-biztosítással kapcsolatban, azt hiszem, a vadkárokat említette a képviselő úr; erről nagyon szívesen beszélnek sokat, csak nem akarok az idejünkkel visszaélni. Én 15 évig voltam termelőszövetkezeti jogtanácsos, vadkárokkal kapcsolatos pró és kontra esetekről nagyon hosszan tudok beszélni, de ettől megkímélem önöket. Mindig egy vitás dolog, hogy kitáblázták, nem táblázták ki, vadterület, nem vadterület, de megint tipikusan egy olyan dolog, ahol két érdekkör, két veszélyes üzem összeütközéséről van szó, hiszen mind a gépjármű-üzembentartás, mind a vadászat az.

Ami az ingatlan-nyilvántartásról és ezeknek az idejéről, az ingatlan-, felépítmény-feltüntetésekéről szólt, tökéletesen igaz, esetenként ezek az eljárások elhúzódhatnak, de itt egy terjedelmes jogszabály-nyilvántartás előterjesztőjeként kénytelen vagyok arra az általánosságra felhívni a figyelmet, hogy az ingatlan-nyilvántartásnál tulajdonképpen két nagy érdek ütközik: az egyik a közhitelesség igénye, tehát ami oda bekerül, az hétszentség, és azt úgy kell elfogadni, és ellenkező bizonyításig azt kell elfogadni; a másik pedig az ügyintézés, hogy meddig tart az, amíg valamit fel lehet tüntetni, mi az, amit korrigálni lehet, és mikor lehet megcsinálni.

Csak a történelmi visszatekintés helyett mondom, hogy emlékezetem szerint birtokvalósítási eljárás Magyarországon két esetben volt: egyszer 1936-37-ben, másodszer pedig az 1960-as évek végén, amikor elsősorban a nagy lakótelepi építkezések miatt a nagyon sok, ismeretlen helyen tartózkodó tulajdonossal kapcsolatos eljárásokat így akarta elsősorban az akkori Fővárosi Tanács lezárni, hogy birtokmegvalósítási eljárásokat kezdeményezett, ami kétségtelenül meggyorsította az eljárást, de legalább

annyi jogsérelmet okozott, mint amennyit megoldott. Tehát ahol a közhitelesség igénye... - sajnos, egyébként azt készséggel elfogadom, hogy a jogszabályokban meghatározott ügyintézési határidők szorosabb betartásának a megkövetelése mindenképpen lehet.

A járművezetéssel kapcsolatban: a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással kapcsolatos szabályoknál nyilvánvaló, hogy itt más jogszabályokra is majd az arra illetékes tárca hozza a maga normamódosítási szövegeit, mert itt alapvetően az elmúlt időszakban megjelenő - most itt nem teszek mellé jelzőt, hogy örvendetes vagy nem örvendetes, de mindenképpen megjelenő - nagyszámú eszköz használatának a minősítéséről van szó. Itt gondolok az elektromos rollere, az egykerekiekre, különböző olyan járművekre, amelyek egyre népszerűbbek, elektromos kerékpárokra, amelyek esetenként viszonylag nagy motorteljesítménnyel bizony 70-80-nal repesztenek, és igaz ez a rollerekre is. Ezeknek a járműminősítése, hogy az úttesten megy vagy a járdán közlekedhet, mind a közúti közlekedés szabályainak a körébe tartozik. A biztosítós területet azért volt szükséges elővenni, ez azért vált szükségessé, mert ezek óhatatlanul okoznak ilyen jellegű balesetet. Ezért ezt a szabályozást mindenképpen a magunk részéről támogathatónak tartjuk, és támogatásnak értjük.

A hálózatfejlesztésről beszéltem. Bocsánat, még a biztosításokhoz: ott az ügyintézéseknél most is kötelesek a biztosítók kárrendezési tájékoztatót közzétenni. Ezt általában közzé is teszik, hogy aztán ezt olyan helyen meg akkora betűkkel, amelyeket az oda menő ügyfél elolvas vagy megragadja a figyelmét, az egy másik kérdés.

(15.30)

Z. Kárpát Dániel képviselőtársam felvetésére, hogy a bírósági végrehajtás a továbbiakban: itt szeretném a már mondottakat megismételni, hogy a törvénynek ez a szakasza kifejezetten technikai jellegű, és a Ptk. és az új alzálogjogra vonatkozó szabályok bevezetése miatt szükséges.

Végezetül, de nem utolsósorban visszatérnék a lakástakarékosság egyébként szorosan ide nem tartozó vagy az előterjesztéshez nem tartozó témájára, és ennyiben szeretnék a kormányoldal képviselőit megköszölni. Akkor, amikor a lakás-előtakarékosság és a lakáshitelezés szabályait értékeli képviselőtársaim, akkor azért kérem, vegyék figyelembe, hogy kialakítottunk egy CSOK támogatási rendszert, a falusi CSOK-ot, a fiatalok életkezdését segítő pénzeket, a babaváró kölcsönöket és számos más egyéb olyan intézkedést, amely ezt a valóban a társadalmunk jövője szempontjából alapvető kérdést segíti.

Mindezek alapján kérem, hogy akik támogatják, azok a szavazás során támogassák, azok pedig, akik bizalmi okokból kételyüket fejezték ki, reményem szerint meggyőzve az én válaszomtól, változtassák meg

ezen álláspontjuk, és támogassák a törvényjavaslatot. Köszönöm, elnök úr, a türelmét és a lehetőséget. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **vendégmunkások magyarországi foglalkoztatásáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/4026. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Czomba Sándor államtitkár úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. CZOMBA SÁNDOR gazdaságfejlesztési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A magyar kormány 2010-ben azt a célt tűzte ki, hogy egymillió új munkahelyet létesít idehaza, ezzel létrehozva a munkaalapú társadalmat. Míg 13 éve csak 3,7 millióan dolgoztak hazánkban, addig mára ez a szám 4,7 millió főre nőtt, vagyis az ígéretünket teljesítettük, karnyújtásnyira kerültünk a teljes foglalkoztatottságtól.

Akkor a magas munkanélküliség volt a legfőbb probléma, ami mára megváltozott, a legnagyobb kihívást manapság az új munkaerő megléte jelenti. A kormány célja, hogy ezt az egyre erőteljesebb munkaerőkeresletet magyar munkaerővel töltsék fel, elsősorban a magyar embereknek adjon munkát. A kormány ezért a magyar lakosság gazdasági aktivitásának növelésével, az inaktív munkaerőpiacra történő bevonásával tervezi a mind erősebb munkaerő-kereslet kielégítését.

Az álláskereső, inaktív, a 25 év alattiak, a 65 év felettiek, az alulfoglalkoztatottak és a kisgyermekes anyák között még mintegy 300 ezer főre tehető a rendelkezésre álló tartalék. A feladatunk, hogy a lehető legtöbbjüket integráljuk a munkaerőpiacra, vagyis aki képes és tud dolgozni, azt munkához juttassuk. Ennek érdekében fontos feladatunk, hogy feltárjuk a még rendelkezésre álló munkaerő-tartalékokat és a vállalati kapcsolattartás erősítésén keresztül a meglévő betöltetlen álláshelyeket is. A foglalkoztatási osztályok ezen információk birtokában tudják a leghatékonyabban kiközvetíteni a munkaerőt a vállalkozások számára. Emellett, amennyiben szükséges, képzések, átképzések révén alkalmassá kell tennünk a leendő munkavállalókat arra, hogy belépjenek a munkaerőpiacra. Az országon belüli mobilitást is erősítenünk kell, illetve meg kell próbálnunk a beruházásokat oda vinni, ahol van még rendelkezésre álló munkaerő-tartalék.

Tisztelt Képviselők! Mára már csak korlátozottan áll rendelkezésre új munkaerő, és ezek a munkások sem mindig ott vannak, ahol szükség lenne rájuk. Egyértelműen kijelenthetjük, hogy egész Európában verseny van a munkaerőért, amire a magyar kormánynak is reagálnia kell. A háború és a szankciók

okozta nehéz gazdasági helyzetben nem engedhetjük, hogy beruházások maradjanak el a munkaerő hiánya miatt. A magyar gazdaságnak szüksége van az új beruházásokra, hiszen ez a további fejlődés kulcsa.

A kormány egyik legfontosabb feladata és célja a magyar munkahelyek védelme, ezért az üres álláshe-lyeket először magyar és uniós tagországokból érkező munkaerővel töltjük be, ha az már nem áll rendelkezésre, akkor szomszédos országokból érkezőkkel, első sorban ukrán és szerb állampolgárokkal, ha már ott sincs elegendő munkáskéz, akkor tölthetők be harmadik országból érkezettekkel az üres álláshe-lyek.

A hatályos szabályozás szerint a harmadik országbeli állampolgárok engedélymentesen, munkaerőpiaci vizsgálat nélkül vagy általános szabályok alapján munkaerőpiaci vizsgálat nélkül dolgozhatnak Magyarországon. A magyar munkaerőpiac védelme érdekében kvóta határozza meg, hogy Magyarországon egyidejűleg hány harmadik országbeli állampolgár dolgozhat.

Tisztelt Országgyűlés! Az önök előtt lévő, a vendégmunkások magyarországi foglalkoztatásáról szóló törvényjavaslat olyan átlátható és szigorú szabályozási keretet biztosít, amelyben egyértelműsíti, hogy a vendégmunkásokat milyen feltételekkel lehet alkalmazni Magyarországon. A nem kiemelt foglalkoztató és nem minősített kölcsönbe adó általi foglalkoztatás minden esetben munkaerőpiaci vizsgálat alapján kiadott engedéllyel történhet.

A törvényjavaslat speciális foglalkoztatotti kategóriaként határozza meg a vendégmunkás fogalmát és a rá irányadó szabályokat. Ennek értelmében Magyarország a vendégmunkás számára biztosítja a munkavállalás céljából történő 180 napon belül a 90 napot meghaladó beutazás és tartózkodás jogát, azzal a feltétellel, hogy a vendégmunkás foglalkoztatására ténylegesen is sor kerül idehaza.

A javaslat meghatározza azokat az általános feltételeket, amelyek teljesülése esetén a vendégmunkás Magyarország területén történő, 90 napot meghaladó tartózkodása engedélyezhető. Ilyen feltételnek minősül többek között az érvényes úti okmány, egyéb engedély megléte, a megfelelő szálláshe-ly és a megélhetéshez szükséges pénzügyi háttér biztosítása, valamint a közbiztonsági, nemzetbiztonsági szempontoknak való megfelelés.

A javaslat rögzíti, hogy a vendégmunkás összevont tartózkodási engedélyt kizárólag munkavállalás céljából kaphat. Emellett meghatározza a munkavállalásuk engedélyezési szempontrendszerét. Ennek alapján vendégmunkás Magyarországon csak meghatározott harmadik országból érkező, meghatározott létszámban és foglalkoztatásban vállalhat munkát.

A törvényjavaslat a hatályos munkavállalási szabályok figyelembevételével rögzíti azokat az eljárás-jogi kedvezményeket is, amelyek akkor alkalmazandók, ha a vendégmunkás foglalkoztatására kedvezményes foglalkoztató, illetve minősített kölcsönbe adó által kerül sor.

A magyar munkaerőpiac védelme érdekében a foglalkoztatónak az összevont kérelme benyújtását megelőzően be kell nyújtania a munkaerőigényét a járási hivatal foglalkoztatási osztályához. Emellett nyilatkoznia kell arról, hogy az adott álláshe-lyet magyar álláskeresővel nem sikerült betöltenie. A kérelmezési eljárás csak ezt követően indulhat el.

A törvényjavaslat rögzíti az összevont engedély kiadására és meghosszabbítására vonatkozó szabályokat is. Ennek értelmében a vendégmunkások tartózkodási engedélye legfeljebb két év határozott időtartamú tartózkodásra jogosít Magyarország területén, és legfeljebb egy évvel, kizárólag a javaslat szerinti munkavállalás céljából hosszabbítható meg, vagyis egy vendégmunkás maximum három évet tölthet Magyarországon. Hangsúlyozni szükséges, hogy a vendégmunkás részére a tartózkodási engedély érvényessége alatt és annak lejártaát követően nem jogcímen tartózkodási engedély kiadása belföldön nem kérelmezhető. Az új, tervezett szabályok nem engedik a vendégmunkások családgyejesítését, illetve letelepedését sem, ami összhangban van a magyar kormány migrációs politikájával.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslat rögzíti, hogy a vendégmunkás tartózkodási engedélye meghosszabbítása esetén a kormányhivatal mint szakhatóság állásfoglalását minden esetben szükséges beszerezni, amely annak megvizsgálására irányul, hogy rendelkezésre áll-e magyar és EU-s munkaerő az álláshe-ly betöltésére.

(15.40)

A szakhatósági állásfoglalástól függetlenül a vendégmunkásnak igazolnia kell a tevékenység ellátásához szükséges szakképzettségét, iskolai végzettségét. A vendégmunkás tartózkodási engedélyének meghosszabbítására irányuló eljárás keretében a szakhatóságnak nyilatkoznia kell arról, hogy annak munkavállalása a hazai foglalkoztatáspolitikai szempontok figyelembevételével támogatható-e.

A javaslat ezen túlmenően bejelentési kötelezettséget ír elő a foglalkoztató számára, amennyiben a vendégmunkás foglalkoztatási feltételeiben változás áll be; emellett meghatározza a tartózkodási engedélyük meghosszabbításának és visszavonásának esetköreit.

A vendégmunkás Magyarország területén kizárólag a foglalkoztatóval létrejött foglalkoztatásra irányuló jogviszony fennállásáig, a tartózkodási engedélyben meghatározott időtartamig tartózkodhat. Erre való figyelemmel rögzíti a javaslat, hogy a foglalkoztató köteles mindent megtenni annak érdekében, hogy a vendégmunkás legkésőbb a tartózkodási engedély érvényességének utolsó napján az Európai Unió tagállamainak területét elhagyhassa.

Tisztelt Képviselők! A harmadik országból érkezett munkavállalók száma Magyarországon korántsem kirívó, a visegrádi országok közül a munkaerőpiac méretéhez viszonyítva hazánkban alkalmazzák a

legkevesebb vendégmunkást. A törvényjavaslat célja még véletlenül sem az, hogy tömegesen érkezzenek munkavállalók Magyarországra, akik elveszik majd a magyarok munkáját. *(Arató Gergely: Véletlenül se!)* Épp ellenkezőleg, a fő cél, hogy szabályozott keretek között, szigorú feltételekkel jöhessen hazánkba külföldi munkaerő és csak annyi, csak akkor, amennyire szükség van. A kormány tehát a vendégmunkások alkalmazásával a magyar munkaerő megtartását és új munkahelyek teremtését is elősegíti, ami a magyar gazdaság növekedését szolgálja.

Tisztelt Országgyűlés! Bízom benne, hogy egyetértenek a törvényjavaslattal, hiszen az a magyar gazdaság érdekeit és a munkaalapú társadalom megőrzését szolgálja. Kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslatot megvitatni és a törvényjavaslatban megfogalmazott szabályozási szándékot támogatni szíveskedjenek. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok padsoraiából.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Szatmáry Kristófnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

SZATMÁRY KRISTÓF, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaink! Ahogy itt az expozéban elhangzott, egy olyan törvényjavaslat fekszik ma a parlament előtt, amely önmagában is egy pozitív látélete a magyar gazdaság elmúlt 12 évének, az teszi szükségessé ezt a törvényjavaslatot.

Magyarország, tudjuk, 2010-ben egy olyan sikeres foglalkoztatási fordulatot hajtott végre, amely talán nevezhető úgy, hogy példa nélküli a rendszerváltoztatás utáni időszakban, és valóban közel került a teljes foglalkoztatás állapotához. A foglalkoztatást tekintve az Unió sereghajtójából felzárkóztunk a tagállami rangsor élmezőnyébe, a munkanélküliséget pedig rekordalacsony szintre sikerült leszorítani. Mindezt úgy egyébként, hogy közben a Covid, közben egy háború és olyan tényezők voltak, amelyek kapcsán várható volt, hogy sajnos mind-mind az ellenkező irányba befolyásolják ezt az alacsony munkanélküliségi szintet.

Az elmúlt bő egy évtized alatt 1 millió fővel, stabilan 4,7 millióra tudtuk emelni a foglalkoztatottak számát, miközben a munkaerő-tartalékok fokozatosan kimerültek. A potenciális hazai munkaerő-tartalék kevesebb mint a felére, 740 ezer főről körülbelül 300 ezer főre esett vissza a 2010-es foglalkoztatási fordulat óta.

A gazdaságilag aktív, munkavállaló-korú munkaerő-állomány több mint félmillió fővel bővült 2010 óta. Soha ennyi dolgozni akaró és aktívan állástkereső munkavállaló nem volt a magyar munkaerőpiacon. Egyébként minden uniós tagállamban javult a munkaerőpiaci helyzet az elmúlt évtizedben, de Magyarország foglalkoztatási bővülésének üteme

egyébként ezen belül is a legdinamikusabb az egész Unió területén. A 20-64 éves népesség foglalkoztatási szintje ma 21,4 százalékponttal magasabb, több mint 80 százalékra javult a 2010-es kormányváltás óta. Ezzel a tagállami rangsorban a hetedik helyre tudtunk előrelépni.

A nyilvántartott álláskeresők száma 230 ezres történelmi mélypontra zsugorodott. A tartósan 3-4 százalék körüli munkanélküliséget tekintve Magyarország évek óta az Unió élmezőnyébe tartozik ezzel az adattal. S miközben az ország munkaerő-tartalékai lassan kimerülnek, a munkaerőigények száma a hazai versenyszférában közel a kétszeresére ugrott a járványt követő foglalkoztatási mélyponthoz képest.

Az üres munkaposztok száma az elmúlt évtizedben nemzetgazdasági szinten megközelítette a 90 ezret, ami a foglalkoztatotti létszámhoz viszonyítva közel 3 százaléknak felel meg. A legtöbb munkaerőt az ipari szektorból hiányolják, ahol az üres álláshelyek száma meghaladja a 25 ezret jelen pillanatban is. A kereslet döntően szakképzett munkaerőre vonatkozik, míg a szakképzettséget nem igénylő foglalkoztatottság a vállalati munkaerőigények mintegy 20 százalékát teszi ki, ami nagyjából 20 ezer főnek felel meg.

A munkaerőhiány elsősorban az ország gazdaságilag fejlettebb térségeit érinti, de lényegében az mondható el, hogy egyébként a nemzetgazdaság egészére kiterjedő jelenséggé vált. A legnehezebb helyzetben természetesen a közép-dunántúli régió van, ahol a munkaerőhiány mértéke majdnem 5 százalékos.

A munkaerő-tartalék földrajzi megoszlása igen egyenlőtlen egyébként. A legnagyobb munkaerő-tartalék az észak-alföldi és az észak-magyarországi régióban van, körülbelül százezer fő a két térségben együtt; a nyugati részeken ez gyakorlatilag minimálisra zsugorodott.

Öt vármegyében a munkanélküliség 2 százalék alá került, ami lényegében a teljes foglalkoztatottságot jelenti: Veszprém, Komárom, Fejér, Csongrád-Csanád és Vas vármegyék ezek a területek. Mindez jól mutatja a magyar gazdaság stabilitását, ugyanakkor a gazdaság további bővüléséhez szakképzett munkaerőre van szükség. Magyarországnak az uniós fejlettségi átlaghoz való felzárkózása érdekében stabil növekedési pályára van szüksége. Ehhez új beruházásokra van szükség, a beruházások viszont igényelni fogják a munkaerőt. 2030-ig, ha minden jól megy, nagyságrendileg közel félmillió fővel kellene növelni a foglalkoztatottak létszámát. Ezt a munkaerő-keresletet a kormány természetesen alapvetően a magyar lakosság gazdasági aktivitásának növelésével, az inaktív munkaerőpiacra történő bevonásával tervezi kielégíteni. A több mint 300 ezer főre tehető munkaerőpiaci tartalékot képzésekkel, átképzésekkel kell megerősíteni és bevonni a munkaerőpiacra.

A kormány, és ebben teljes mértékben támaszkodhat a frakció támogatására, ezen út mentén kívánja a ma még betöltetlen munkahelyeket pótolni. Ahogy az itt elhangzott egyébként, a visegrádi országok közül,

amik összehasonlításként a leginkább adottak, Magyarországon alkalmazzák a legkevesebb vendégmunkást, és a többség azon belül is egyébként a környező országokból, Szerbiából, Kárpátaljáról érkezik, és jellemzően egyébként magyar anyanyelvű.

A magyar munkaerőpiac védelme érdekében a Magyarországon foglalkoztatható EU-n kívüli vendégmunkások számát kvóta rögzíti, egyébként az egy évvel korábbi munkaerő-kereslet alapján. A vendégmunkások magyarországi foglalkoztatásáról szóló jogszabály módosításának célja is az tehát, hogy az elhúzódó háborús helyzetben is tovább erősítse a magyar gazdaságot, azon belül a munkahelyek védelmét, a foglalkoztatást növelje és a munkaalapú társadalmat erősítse.

A törvényjavaslat lényege, ahogy ez elhangzott, a vendégmunkás jogi kategóriájának megalkotása, a különféle, alapvetően nagy projektekre érkező harmadik országbeliek foglalkoztatása. A törvényjavaslat formailag meghatározza és körülírja azt a személyi kört, akiket Magyarországon vendégmunkásként azonosítunk, így nem minden harmadik országbeli állampolgár, Magyarországon munkát vállaló személy számít természetesen vendégmunkásnak; a vendégmunkások köre ennél jóval szűkebb lesz.

(15.50)

A vendégmunkás jogi kategóriájának megalkotása így gyakorlatilag egyféle szigorításként is értelmezhető, vagy alapvetően így kell értelmezni a jelenlegi helyzetben. Esetükben a törvényjavaslat kizárja - mint itt elhangzott, és ez nagyon lényeges eleme a törvényjavaslatnak - a családgyejesítést, a nemzeti letelepedési engedély megszerzését. Tehát még mielőtt esetleg olyan vádak érnék a törvényjavaslatot vagy az azt támogatókat, hogy itt bármiféle, a multikulturalizmus felé való ellépés lenne, nos, ez a törvényjavaslat éppen hogy kizárja a magyar gazdaság dinamikájának megőrzése mellett az ilyen irányú társadalmi folyamatokat. A tartózkodási engedély, nagyon helyesen, maximum három évre szól. Ennek fontos garanciális szabályai gátat szabnak egyébként a nyugat-európai típusú, mint már említettem, többes kultúrájú társadalmak kialakításának.

A törvényjavaslat egyben egy jó látletele az elmúlt 10-12 év gazdaságpolitikájának, annak az igazolása, hiszen a magyar gazdaságban a munkaerőhiány rendszerszintűvé vált. Ahhoz, hogy a magyar gazdaság dinamikáját fenn tudjuk tartani, a felzárkózást tudjuk folytatni, munkaerőre van szükség, de olyan munkaerőre van szükség, amely a magyar társadalom szövetét nem bontja fel, nem megy el a nyugat-európai típusú multikulturalizmus felé. Ennek a garanciális elemeit a törvény tartalmazza, így a Fidesz-frakció támogatását előre is meg tudom ígérni. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soriban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Megadom a szót Arató Gergelynek, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

ARATÓ GERGELY, a DK képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Ház! Azt hiszem, nyugodtan kijelenthetjük, hogy a rabszolgotörvény óta nem volt a magyar munkavállalók és hosszabb távon a magyar gazdaság szempontjából károsabb törvényjavaslata a kormánynak, mint a most előttünk fekvő törvény. Ez valóban 12 év gazdaságpolitikájának az esszenciája. Önök nem a magyar munkavállalóknak, nem a magyar dolgozóknak, nem ennek az országnak fejlesztik a gazdaságot, hanem egy kiválasztott szűk körnek, és az önökkel finoman szólva is összefonódott nagy nemzetközi vállalatoknak. Ez a javaslat kizárólag erről szól, ez a javaslat kizárólag ennek a szűk gazdasági körnek és a hozzájuk kötődő magyarországi fideszes gazdasági és politikai elitnek az érdekeit szolgálja, miközben rendkívüli módon káros a magyar dolgozókra, a magyar munkavállalókra nézve.

Miről szól ez a javaslat, ha lehántjuk róla a rizsát, a propagandát, a szokásos dicsekvést? Arról, hogy lehetőséget teremtenek arra, hogy minél több harmadik országbeli, magyarul, Európai Unión kívüli munkavállaló érkezzen Magyarországra, mégpedig minden érdemi kontroll nélkül. Merthogy azok az intézkedések, amik ebből a szempontból szerepelnek ebben a törvényjavaslatban, nemcsak elégtelenek, de komolytalanok is. Eddig is láttuk azt, hogy miközben önök bevándorlásellenes plakátokkal ragasztották körbe az országot, aközben, ha a gazdasági érdekük, a személyes érdekük ezt kívánta, gátlástalanul hozták be a vendégmunkásokat mindenféle gazdasági feladatra.

S miről is szól ez a javaslat? Elmondom önöknek. Arról szól, hogy lesz majd egy speciális munkavállalói kategória, de nem ám mindenkinek, nem a magyar munkavállalóknak, nem is a magyar kisvállalatoknak. Nem! Önök mondják meg, hogy melyek azok a cégek, amelyek igénybe vehetik ezt a fajta kedvezményes külföldi foglalkoztatást, és megmondják azt is, hogy melyek azok a munkaerő-kölcsönző cégek - mernék rá fogadni, hogy milyen gazdasági érdekkörök vannak ezek mögött a munkaügyi kölcsönzőcégek mögött -, amelyek élhetnek ezzel a lehetőséggel. Tehát egy önök által kiválasztott kedvezményezett munkaerő-kölcsönző kör, az önök által kiválasztott kedvezményezett vállalati kör számára hozhat majd egyébként mindenfajta nyaklő nélkül külföldi munkavállalókat.

S ne mondják azt, hogy a munkaerőpiaci helyzettel majd nem tudom, mit csinálnak, mert az a helyzet, hogy azt is önök fogják megállapítani, hogy milyen a munkaerőpiaci helyzet. Tehát azt teszik lehetővé, hogy önök engedélyezzék azt, hogy az önöknek kedves cégek az önöknek kedves közvetítőkön keresztül hozzanak be nem európai uniós munkaerőt Magyarországra.

Az a helyzet egyébként, hogy látjuk, azért van erre szükség. Azért, mert teljesen hibás az a gazdaságpolitika, amit az elmúlt 12 évben folytattak, és ennek

már látszanak a következményei. S ahelyett, hogy megállnának a szakadék szélén, tovább nyomják a gázt. Az összeszerelő iparra épülő, kevés hozzáadott értékű, rossz bérezésű munkahelyeket teremtő ipart akarják tovább erősíteni. Én mindig nagyon büszke vagyok arra kőbányai és kispesti képviselőként, hogy az én választókerületemben van a Richter központja és ott van a Boschnak egy korszerű kutatóközpontja, de önök nem az ilyen típusú gazdasági fejlesztést támogatják, hanem akkumulátorgyárakat akarnak hozni Magyarországra, s környezetpusztító, a magyar erőforrásokat felemészítő és hosszabb távon nem a magyar ipar érdekeit szolgáló tevékenységeket akarnak továbbra is fejleszteni. Ehhez kell önöknek ez a jogszabály, hiszen tudjuk, hogy például az akkumulátorgyárak esetében a munkavállalók egy jelentős része nem magyar és nem európai munkavállaló lesz. Ezt akarják önök megkönnyíteni.

És mi ennek a következménye? Az, hogy az ilyen módon történő foglalkoztatás lenyomja azokat a béreket, amiket a magyar munkavállalók kapnak. Ennek a következménye az - mai adatokat idézek -, hogy az elmúlt évben, bármennyire is jól hangzik az, hogy 16 százalékkal nőttek a bérek, a száguldó orbáni infláció következményei között az elmúlt évben, márciusról márciusra valójában 7 százalékkal csökkentek a reálbérek, tehát a bérek értéke. Ennyivel kevesebbet ér ma a boltokban az a bér, amit a magyar munkavállalók kapnak. Ez az önök gazdaságpolitikája: könnyített foglalkoztatás, kedvező feltételek a külföldi nagyvállalatoknak és a velük összefonódott fideszes elitnek, és csökkenő reálbérek a magyar munkavállalóknak. Ezt a gazdaságpolitikát akarják folytatni! Tényleg a 12 éves kormányzásuk esszenciája, összefoglalása ez a törvényjavaslat. Ehhez keresnek most további törvényi kereteket.

Azt mondják, hogy ezek a vendégmunkások nem veszik el a magyarok munkáját. Hát, tényleg nem veszik el, mert a magyaroknak lesz munkája, lesz európai munkája európai fizetésért. Csak nem Magyarországon, hanem Ausztriában, Németországban, korábban Nagy-Britanniában meg Hollandiában. Az a folyamat fog folytatódni, hogy Magyarországon vendégmunkások fognak dolgozni, a magyarok pedig vendégmunkásként fognak dolgozni Nyugat-Európában, azért, mert ez a gazdaságpolitika nem alkalmas arra, hogy Magyarországon versenyképes bérek legyenek. Képviselő úr eldicsekszik azzal, hogy már Csongrád megyében is csökken a munkaerő-tartalék. Tudja miért? Mert már Romániába is megéri átjárni Magyarországról. Na, azzal dicsekednek önök, hogy már Romániába is megéri átjárni dolgozni. Gratulálok hozzá! Ez az önök eredménye.

Az a helyzet, tisztelt képviselőtársaim, hogy jól látható módon semmit nem értettek meg abból, ami ma Magyarországot sújtja. Nem értették meg azt, hogy hogyan tették tönkre gazdaságilag ezt az országot, nem értették meg, hogy hogyan rontották a magyar munkavállalók helyzetét az elmúlt 13 évben, és nem

értették meg, hogy a romló munkakörülmények és az alacsony bérek milyen módon vezetnek ahhoz, hogy a magyar munkavállalók közül, aki megteheti, elhagyja ezt az országot.

(Az elnöki széket Lezsák Sándor,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Az a helyzet, tisztelt képviselőtársaim, hogy az árnyékkormány és a Demokratikus Koalíció szerint egy gyökeresen más gazdaságpolitikára lenne szükség. Olyan gazdaságpolitikára lenne szükség, amely megfelelően kiválasztott szektorokat támogatva, a magyar hagyományokra is építve tudásalapú, korszerű, versenyképes munkahelyeket teremt; olyan európai munkahelyeket, amelyek keretében mód van arra, hogy európai béreket is lehessen kapni európai munkáért. Ez az a cél, amiért mi küzdünk, és nem az, hogy minél több vendégmunkás legyen. Mert a gazdasági növekedés úgy, ahogy azt önök elképzelik, csak egy szűk kört gazdagít. Az csak a multiknak és a velük összefonódott magyar gazdasági és politikai elitnek jó.

Mi nem ilyen gazdasági növekedést, nem ilyen gazdasági fejlődést akarunk. Mi olyan gazdasági fejlődést akarunk, amelynek a magyar munkavállalók is a haszonélvezői. Mi olyan gazdasági fejlődést akarunk, amiért megéri Magyarországon maradni a munkavállalóknak, és megéri visszajönni azoknak, akik elmentek. Mi ezért állunk ki és ezt támogatjuk.

(16.00)

Az a helyzet, hogy önök azt mondják, hogy a kormány fő célja az, hogy az inaktívakat bevonja a munkaerőpiacra. Na, hát erről nem szól a törvényjavaslat! Erről szól ez a törvényjavaslat? Mit tettek önök az inaktív bevonásáért? Elmondom önöknek. Azt tették, hogy lecsökkentették az összes olyan támogatást, ami a munkaerőpiacra való visszatérést támogatta, földbe állították a felnőttképzési rendszert, földbe állították a szakképzési rendszert. Na, ezt tették önök a munkaerő-tartalékok aktivizálása érdekében!

Önöknek semmi sem fontos, csak az a profit, ami az önökkel összefonódott, adott esetben kellő összeget visszacsorgató nagy multivállalatok és fideszes oligarchák érdeke. Önöknek csak ez a fontos a gazdaságfejlesztésben! Ezért van a nyakunkon az orbáni infláció, ezért mennek el a magyar munkavállalók külföldre, ezért nem jönnek olyan beruházások, amelyek fenntartható, környezetbarát módon, tudásalapú európai munkahelyeket és európai fizetést hoznak létre.

Ez a javaslat nemcsak egyszerűen elfogadhatatlan, hanem felháborító, káros, vállalhatatlan, és természetesen nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Arató Gergely képviselő úr. Tisztelettel köszöntöm az Országgyűlést, képviselő urakat, a vendégeket. Megadom a szót Földi

László képviselő úrnak, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónokának.

FÖLDI LÁSZLÓ, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A nemzeti kormány nemzeti érdekeket képvisel. 2010 óta ez az alapvetés, és ebből nem is engedünk ez idáig sem.

Mi is a magyar érdek? A magyar érdek az, hogy minden felnőtt magyarnak legyen munkája, aki képes dolgozni. Legyen olyan munkája, amely itthon van, és tisztességes megélhetést biztosít, mert ha munka van, akkor minden van; nemcsak anyagi biztonság, hanem önbecsülés és tartás is. Ha pedig a gyerek azt látja, hogy a szülei minden reggel munkába mennek, a munkájukat pedig szeretik, és azt megfizetik, akkor biztonságban van a társadalom legfontosabb közösége, a család és benne a gyerek, a következő generáció is, amely jó mintát kap a szüleitől, és ő maga is itthon tervezheti a jövőjét.

Mindezekre alapozva a kormány következetesen a teljes foglalkoztatottság elérésén és a munkaalapú gazdaság kiépítésén dolgozik. Ezen a téren jelentős eredményeink vannak. Korábban említette képviselőtársam is, hogy 2010-ben a foglalkoztatottság a 20-64 éves korosztályban még csak 60 százalékos volt, ami nem érte el az uniós átlagot. Most ez már 80 százalék fölött van. Egymillió embernek lett új munkája. 4,7 millióan dolgozhatnak Magyarországon, miközben a regisztrált álláskeresők száma drasztikusan csökkent. A munkanélküliségi ráta jóval az uniós átlag alatt van. Ezzel Magyarország a hét legjobban teljesítő ország közé, Németország és a skandináv államok élmezőnyébe került. Most már nem a munkanélküliség a probléma, hanem a munkaerőhiány.

Említette képviselőtársam is, hogy körülbelül 300 ezer inaktív munkaerő van Magyarországon most, és ezeknek a képzése, átképzése létfontosságú annak érdekében, hogy azokat az álláshelyeket, amelyek a következő években létesülnek itt az országban, megfelelő munkaerővel el tudjuk látni.

Persze könnyű lenne azt mondani, hogy ha nincs helyi munkaerő, engedjük be a migránsokat, és a probléma akkor meg lesz oldva. Csakhogy ez nem igaz. A migránsok beengedése nem megoldás, hanem probléma, sőt, megoldás nélküli problémák sorozatát indítaná el. Ezt már Nyugat-Európa politikusai is tudják, akik néhány éve még naiv humanizmusból fotózkodtak azokkal, akik illegálisan érkeztek az országba, most pedig fogják a fejüket, amelyre a választóik ráolvassák a terrorizmus terjedését, a hagyományos nemzeti kultúra szétrombolását és a munkaerőpiac összeomlását. Magyarország nem ezen az úton jár.

Az előttünk fekvő törvényjavaslatnak is az a célja, hogy a fürdővízzel együtt ne öntsük ki a gyereket. Magyarországon elsőként a magyaroknak kell munkát adni, utána következhetnek az uniós országok, majd harmadik országbéliek is. Ez az indítvány tehát nem változtat a status quo-n, vagyis azon, hogy a visegrádi

államok közül a munkaerőpiaci méretéhez viszonyítva Magyarország foglalkoztatja a legkevesebb vendégmunkást.

Az előttem szólókat megerősítve jómagam és a KDNP álláspontja is az, hogy amíg van magyar munkavállaló, addig magyarokkal töltsük be ezeket az állásokat. A törvénytervezet alapálláspontja, mondhatni, a filozófiája ez, de azt is látni kell, hogy a munkaerőpiaci kihívásokat kezelni kell, hiszen a hiányzó munkaerő pótlása kulcskérdés lesz a magyar gazdaság jövője szempontjából. Fontos hangsúlyoznom: a kormány célja továbbra is az illegális migráció tiltása és annak megakadályozása.

Jelenleg Magyarországon a munkaerőpiaci helyzet kifejezetten jó, ezért a törvénytervezet egyik célja a közösen elért eredményeink megvédése. Tehát amíg van magyar munkavállaló, addig magyarokkal tölténnék be az üres állásokat, ezért a kormány számít a külföldön dolgozó magyarok hazatelepülésére is. Amennyiben nincs szabad magyar munkaerő, akkor először a környező országokból érkezők kerülhetnek a magyar gazdaság fókuszába, azonban ha további humán erőforrás bevonása is indokolt, akkor a harmadik országbéli munkavállalók foglalkoztatására is sor kerülhet, de csak nagyon szigorú szabályozások keretében.

Az elképzelés szerint az új jogszabály megkülönbözteti a vendégmunkásokat, nekik könnyebb lesz a munkavállalás, hiszen a tartózkodási engedéllyel automatikusan megkapják a foglalkoztatási engedélyt is, de továbbra is csak meghatározott kvóta fogja védeni a magyar dolgozókat. Csak olyan számban érkezhettek majd munkavállalók harmadik országból, amennyit az előre meghatározott kvóta engedélyez. Szigorú kritériumok mellett a vendégmunkások itt-tartózkodása két évet ölelhet fel, és legfeljebb egy évvél meghosszabbítható.

Fontos hangsúlyoznom azt is, hogy nem fogják elárastani a külföldiek a magyar munkaerőpiacot. Hazánkban jelenleg a régiós viszonylat tekintetében is nagyon alacsony a számuk. Míg a harmadik országból érkezett foglalkoztatottak aránya Lengyelországban 6 százalék körül alakul, addig nálunk 1,5-1,7 százalék. Tehát látható: a törvényjavaslat egyik legfontosabb célja, hogy irányítható módon, szabályozott keretben lehessen tartani a magyar munkaerőpiaci folyamatokat. Ez azért is fontos, mert már eddig is jelentős mértékű beruházás érkezett és még fog is érkezni hazánkba, amelyek együttesen több százezer fő foglalkoztatását teszik majd szükségessé.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslatnak tehát az a célja, hogy megvédje a magyar munkaerőt, de stabil és átlátható kereteket biztosítson a külföldi beruházások megvalósításához szükséges harmadik országbéli munkaerő behozatalához.

Tisztelt Képviselőtársaim! Mindezekre hivatkozva a KDNP frakciója nevében támogatásunkról biztosítom a törvényjavaslatot, és erre kérem az Országgyűlés minden felelősen gondolkodó tagját. Köszönöm a szót. *(Szatmáry Kristóf tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Földi László képviselő úr. A Magyar Szocialista Párt képviselőcsoportja jelezte, hogy két felszólaló ismerteti a frakció álláspontját, de nem látom a képviselőket a teremben, úgyhogy akkor tovább kell haladnunk. Megadom a szót Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Nemcsak felemás érzések kavarnak az emberben a javaslat láttán, hiszen viszonylag ritkák az olyan kegyelmi pillanatok, amikor a mi közösségünk egyetért a Fidesszel, de volt jó pár éve egy nemzeti konzultáció, ahol kimondásra került az, hogy a megélhetési bevándorlás nem lehet alternatíva Magyarországon. Én ezzel maximálisan egyetértek, a magyar emberek is így gondolják, és én tartom ezt az álláspontot. Tehát nincs olyan forгатókönyv, hogy a Magyarországon keletkező demográfiai, kivándorlás által okozott vákuumot tudatosan, szervezett módon a harmadik világból töltsék fel, mert ez kiengedi a szellemet a palackból, beláthatatlan folyamatokat indíthat el, és egy nemzeti sorstragédiába is torkollhat.

Éppen ezért állok még mindig elképedve a javaslat előtt, bár azt azért értékelni kell, hogy a társadalmi vitára bocsátott verzióhoz képest egy-két atombombát sikerült belőle kivenni.

(16.10)

Tehát az, ami eredetileg társadalmi vitára került, egyetlen védekezőrendszert tudott felmutatni, ez a kvótászerű megoldás, ahol jelesül Magyarország Kormánya mondja meg azt, hogy évente mekkora tömegben jöhetnek külföldi migráns munkavállalók Magyarországra, és nyilván ezt a kvótát évente meg tudja határozni saját szája íze meg különböző piaci mutatók és egyéb életérzések szerint.

Az látható, hogy nagyon sok európai ország hasonló pajzsot, tehát érdemes megvizsgálni ilyenkor a működő modelleket, és azt is látjuk, hogy a kvótászerű megoldásra nagyon kevés uniós ország mondta azt, hogy ez önmagában elég, pontosan azért, mert kicsit szubjektív. Egy kormány saját hatáskörben úgy tud hozzányúlni, hogy ellenerőt ezzel szemben nem nagyon talál, és tökéletesen látjuk azt, hogy ha a Fidesz-kormányoknak érdekében áll, akkor a korábbi, a megélhetési bevándorlással kapcsolatos egyértelmű elutasító álláspontjukat a GDP-adatok fölfelé tolása miatt fel fogja adni. Éppen ezért azt mondtuk, hogy teljes mértékben elégtelen önmagában egy kvótát használni.

Azt is látni kell, hogy szerencsére az eredeti tervhez képest belekerült az is megfogalmazva a szövegbe, hogy a munkaerőigény-jelzés után az állami foglalkoztatási szerv felé nyilatkoznia kell a foglalkoztatónak arról, hogy magyar állampolgárságú munkakeresővel nem sikerült az adott pozíciót feltölteni. Államtitkár úrhoz fordulok, hogy a nyilatkozaton túl azért

történik itt egy mélyfúrás vagy egy valódi ellenőrzés azt illetően, vagy ez most egy verbális kijelentés, hogy nem találtam munkaerőt, vagy pedig valóban igaz, hogy az adott szakágban és az adott ágazatban akkora hiány mutatkozik, hogy ott tényleg nem lehet mit tenni.

Én is sokat vívódtam egyébként a témakör kapcsán. Bevallom őszintén, én szubjektíve, zsigerileg teljes mértékben elutasító vagyok a vendégmunkások tömeges jelenlétével kapcsolatban. Látom emellett párhuzamosan azt, hogy van két ágazat, ahol már most annyian vannak vendégmunkások, hogy ha egy hónapra kivenném őket a rendszerből, akkor az a két ágazat óriási problémákkal szembesülne. Az egyik az építőipar, a másik szerintem a mezőgazdaság, ahol legalábbis idényjelleggel már most óriási problémákat okozna mindez. Ez nem menti fel az elmúlt évek, évtizedek kormányait az alól, hogy hagyták ezt a helyzetet előállni, de azt is látni kell, hogy a szabályozás szigorítását viszont megkövetelnék ezek a tények is.

Látszik, hogy azért itt sikerült az alapverzióhoz képest egy kicsit erősíteni, hogy legalább egy nyilatkozási kényszer van. De van egy konkrét javaslatunk, amely egy, a magyar munkavállalókat védő hármaspajzs része, ez pedig arra vonatkozik, hogy ne csak nyilatkozzon a munkáltató arról, hogy keresett, de nem talált magyar munkavállalót, hanem azt is igazolnia kelljen - bolgár mintára -, hogy a meglévő munkereje közül nem volt senki, akit természetesen ingyenesen - a munkavállaló számára ingyenesen - átképezhetett volna az adott feladatkörre. Tehát ha itt működik egy multicég- és Északkelet-Magyarországon foglalkoztat, ne mondhasza azt bementésre, hogy ő szeretne behozni nem tudom, hány száz, hány ezer filippínó vendégmunkást, hanem nézze meg először a saját, adott esetben más országrészben, régióban foglalkoztatott munkavállalói közül, hogy motivátorokkal, pozitív eszközökkel át tud-e képezni valakit, elő tud-e idézni olyan klímát, hogy a magyarok közül akarják elvégezni ezt a feladatot.

Mert brutális az a helyzet, ami kialakult: több százezer ember kényszerből távozott a hazájából. Ismerjük mindannyian a béradatokat, bizonyos szegmensben az utolsó kettőben vagyunk az európai rangsorban. Nyilván majd jön államtitkár úr és más képviselők, akik majd vásárlóerő-paritást akarnak nézni, nézzük meg, de aztán nézzük meg azt is, hogy euróba átszámítva mennyit ér a magyarok bére. Kiábrándító adatokat találunk, mert ha megnézzük ezt az okostelefont, ezt a szemüvegkeretet, ezt a zakót, vagy bármely tartós fogyasztási cikket, jellemzően a kereskedő euróért vásárolja ezeket az európai piacon, és Lisszabonban vélhetően ugyanannyiba fog kerülni egy telefon, euróban számolva, mint a Westendben. És sajnos az élelmiszer esetében is igaz, hogy még a hazai előállításúhoz is kell a drága euróért megvett műszer, a feldolgozási eszköz, a vegyszer, a növényvédő szer. Tehát nem tudjuk kivonni magunkat a gyenge forint negatív hatásai alól.

Ilyen bérvizonyok között hagyták kivándorolni ezt a több százezer magyar embert, pedig lehetett volna lakhatási és bérlakásprogramot csinálni ellenerő támasztása gyanánt, keresztül lehetett volna vinni egy béruniós koncepciót. Tehát a második kérdésem államtitkár úr felé, hogy ha már ezt a vendégmunkás-szabályozást a multcégek érdekében keresztülviszik, nyitottak-e egy olyan megoldásra, amely újratárgyalja a stratégiai megállapodásokat ugyanezekkel a multcégekkel, és kiköti a magyar emberek számára legalább a lassú, normális béreket célzó bérkiegyenlítési koncepció keresztülvitelét. Tehát nézzük meg, hogy mit enged a termelékenység, és amennyire erősödik, legalább annyira növekedjen a magyar emberek bére, közelítsen - na, nem a nyugat-európai meg a luxemburgi átlaghoz - egy európai átlaghoz. Legyen közelítés, tehát ne stagnálás és néhány szegmensben távolodás legyen tetten érhető, hanem közelségünk. Tehát nagyon fontos kérdés, hogy hajlandó-e erre a kormány.

Harmadsorban pedig hajlandó-e arra Magyarország Kormánya, hogy ebben a javaslatban is kikösse, hogy ágazatonként mi az a minimumösszeg, mi az a minimum, amit meg kell keresnie valakinek, mert csak ennek kikötése garantálhatja azt, hogy a beérkező harmadik világbeliek azzal, hogy sokkal olcsóbban elvállalják ugyanazt a munkát, nem tudják letörni a magyarok béreit. Meg kell védeni a magyar emberek béreit a vendégmunkások tömegétől, mert ha nincsen ellenerő, akkor természetesen a nagy globális multinacionális munkáltatók azt fogják mondani, hogy az olcsóbbat választják, ez pedig rosszabb munkakörülményeket és gyengébb béreket fog rákényszeríteni azokra a magyarokra is, akik megpróbálnak a szülőföldjükön boldogulni.

A három plusz egyedik, a negyedik és legfontosabb javaslatként, államtitkár úr, kérem, hogy véleményezék a magyar kvóta intézményét, amit azért tettünk le az asztalra, hogy szavatoljunk. Itt vannak ezek a cégek, Magyarországon működhetnek multik, kisvállalkozások is, bár eltérő körülmények között, de állami támogatást, tehát az adófizetők pénzéből támogatást a mi álláspontunk és a magyar kvóta szerint csak olyan cég kaphasson, amely legalább 90 százalékban EGT-n belülieket, jellemzően magyarokat foglalkoztat.

Itt magyar emberek adóforintjairól beszélünk, ebből támogatnak multcégeket több száz milliárdos nagyságrenddel az utóbbi években. Szerintem egy minimális és reális elvárás az, hogy a magyar emberek adóforintjai olyan munkahelyeket támogassanak, amelyek magyar családokat gazdagítanak fizetés formájában, és amelyeknek a béreit a magyarok a szülőföldön való boldogulásukra tudják fordítani. Teljesen reális és egy minimalista elvárás, mert a nemzeti érdeket ez képviseli: magyar adófizető pénzéből ne támogassanak olyan munkahelyeket, amelyeket a harmadik világból érkezők szervezeten importálva töltenek fel.

Üdvözlöm azt is, hogy a vendégmunkások egyelőre nem tudnak családot egyesíteni. Üdvözlöm azt is, hogy a letelepedésük megszervezése nincs benne

ebben a javaslatban. De szeretném önöket figyelmeztetni arra, hogy Németországban a török vendégmunkások első hullámainak érkezésekor nem volt ez intézményesítve, kitalálva, hogy ott majd bevándorlók milliói, tízmilliói fognak évtizedeken keresztül úgy élni, hogy adott esetben párhuzamos társadalmakat alakítanak ki. A helyzet az, hogy ez a szellem ki tud szabadulni a palackból, és azzal párhuzamosan, amit itt letesznek az asztalra, kutya kötelességük lenne a kivándorolt magyarokról is beszélni, és én nem halottam, nem láttam ebben a javaslatban semmit arról, egy-két szép szón túl az indoklásban, hogy hogyan akarják hazacsábítani a kényszerből külföldre vándoroltakat. Csak normális bérekkel lehet, egy normális béreket szolgáló koncepcióval.

És akkor a demográfiai vákuumról még nem is beszélünk, amely a következő évtizedekben újra fogja termelni ezt a problémát. Irtóatosan meg kell becsülnünk minden magyar fiatal, irtóatosan meg kell becsülnünk a középkorú és az idősebb munkavállalókat is, mert kevesen vagyunk, és még kevesebben leszünk. Óriási luxus pusztán annyit mondani, hogy bár korlátozásokkal, de harmadik világbeliekkel feltöltjük a hiányzó helyeket. Én nem ezt szeretném, én a szülőföldön boldogulás programját szeretném itt látni, amely lakhatási és bérlakásprogramot szavatol azoknak, akik a kivándorlás gondolatával kényszerből kacérkodnak, egy olyan programot, amely haza tudja csábítani azokat, akik már kint vannak, és egy normális béreket célzó programot, amely hosszú távon elejét tudja venni ennek a problémának.

Nincs más út, nincs más megoldás, mert ha így marad, akkor lesznek vendégmunkás-szabályozások Európában, de több mint egymillió magyarra fog vonatkozni a vendégmunkás-szabályozás más országokban. Egészen elképesztő jövőkép ez, hogy innen kiáramlik milliós nagyságrendű tömeg, és higgyék el, hosszú távon önök be fognak áramoltatni ide milliós nagyságrendű vendégmunkástömeget, ha így marad a demográfiai helyzet, ilyenek maradnak a kivándorlási adatok.

Kérem, hogy ne jöjjenek a nettó migrációs egyenleg megfordulásával, mert a kivándorlók közül nagyon-nagyon kevesen adják le az irataikat, tépik fel az utolsó kacsokat is, amelyek összekötik őket az anyaországgal, mert egy volt devizahiteles, aki egy nyugat-európai vágóhídon próbálja fizikai munkával kitermelni azt a pénzt, amiből a forintra váltott nagy terheit fizeti, nem feltétlen fogja önöknek bejelenteni, hogy ő már igazából nem Magyarországon élő állampolgár. Az ingázókról is beszélhetnénk nagyon sokat, de az a KSH szerinti statisztika, amire szoktak hivatkozni, nem mutatja meg a valós helyzetet.

(16.20)

Összességében tehát egy demográfiai katasztrófahelyzet, egy kivándorlási katasztrófahelyzet közepén nem szabadna csak a vendégmunkásokkal és csak ilyen módon foglalkozni, éppen ezért ez a csomag így

nyugodtan nevezhető multibarátnak, hiszen alapvetően multicégek érdekeit szolgálja ki, számukra teszi gördülékenyebbé a Magyarországon történő munkavégzést.

De örülök, hogy államtitkár úr és több képviselőtársam beszélt még egy dologról, ez pedig a gazdasági növekedés kérdése. Kérem, hogy beszéljünk erről néhány szót! Azok a multicégek, amelyeket ez a csomag kedvezményez, jellemzően Magyarországon óriási profitot generálnak, ez az autógyáraktól kezdve, majd később az akkumulátorgyárakra is igaz lesz, de az is igaz, hogy ha megvizsgáljuk, mondjuk, egy-két nyugat-magyarországi autógyár adózási hajlandóságát, akkor nem 11, meg nem 15, meg nem 9 százalékos, meg 8 százalékos adózási hajlandóságot találunk, hanem sokszor 0,5 vagy 1 százalékot, államtitkár úr. A GDP-adatban, amit önök idehoznak az asztalra, benne van a royalty, benne vannak az osztalékösszegek. Róna Péter szerint benne van az az óriási pénztömeg, amit ezek a multicégek ki is visznek az országból, jellemzően adózatlanul, és ezek akár a GDP 2,5-3 százalékát is kitehetik, ha minden kapcsolt tényezőt beleszámolunk.

Összességében tehát nem szabad csak GDP-adatok alapján közelíteni. Teljesen jó lenne egy emberi fejlettségi index is, amely szubjektív tényezőket mér: oktatáshoz való hozzáférést, egészségügyihez való hozzáférést, a szülőföldön való boldogulás lehetőségét, azt az életérzést, amiben itt élünk; mert hosszú távon ezek határozzák meg, hogy önök majd hány vendégmunkást igyekeznek szervezeten behozni az országból.

Azt látjuk, hogy az összes emberi elégedettségi, boldogsági index tekintetében, a sajtószabadság-listán, nem fetisizálok ezeket túl, de Magyarország rendszerszinten szorul vissza és egyre hátrébb. Tehát könyörgöm, ne csak a GDP-adatba kapaszkodjanak, mert lehet, hogy az jobb lesz bizonyos években, mostanában sajnos nem, meg lehet, hogy a multicégek majd hasítanak itt, és jó sok osztalékot kivisznek az országból, de ettől még a magyar társadalomnak nem feltétlen - és önmagában ettől nem - lesz jobb.

A helyzet az, hogy önöknek legalább ennyit kellene foglalkozniuk a magyar kis- és közepes méretű vállalkozásokkal, azokkal a magyar munkavállalókkal, akik irtózatosan nehéz helyzetbe kerülhetnek, ha ez a csomag nem működik megfelelően. Ha olcsóbban jöhetnek ide tömegesen a harmadik világ munkavállalói, akkor letörik a magyarok béreit, és rosszabb munkakörülményeket fognak rákényszeríteni a magyarokra.

Államtitkár úr, magyarázza meg nekem, hogy Tabra, egy 4 ezer fős településre hogy kerül oda 400 filippínó vendégmunkás, egy olyan megyében, ahol a zsákfalvak tele vannak inaktív emberekkel?! Ingyenes átképzési programok kellenének, a fiataloknak a környező városban kollégium, ahol ki tudják tanulni a szakmát, és bőven tudnának bevételt termelni maguknak, a családjuk számára. Egész egyszerűen elképzelhetetlen az, hogy olyan országrészekben, ahol van, lenne tartalék munkaerő, vendégmunkások jelennek meg; még egyszer mondom, olyan vidékeken,

ahol korábban még csak hallomásból sem ismerték őket. Egy 4 ezer fős településen 400 filippínó vendégmunkás úgy, hogy a környező falvakban egyébként lenne inaktív munkaerő; azt hiszem, tökéletesen lefesti, hogy milyen helyzetben vagyunk.

Egészségtelen struktúrájú a magyar gazdaság, lokális munkaerőtöbblet, munkanélküliség és munkaerőhiány egyszerre jellemzi, és a magyar gazdaságnak ezeket a problémákat egyszerre kellene orvosolni. Az biztos, hogy nem egy vendégmunkás- és multibarátcsomaggal, hanem azzal a hármassal, amit az iméntiekben felvázoltam, és azzal a magyar kvótával, amely a magyar adófizetők pénzét kizárólag magyar családok érdekeinek érvényesítésére engedi támogatás formájában fordítani, és ha mindez megvalósul, akkor mondhatjuk azt, hogy Magyarország a magyaroké, ennél kisebb célt pedig a munkaerőpiac tekintetében nem fogalmazhatunk meg. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Z. Kárpát Dániel képviselő úr. Most megadom a szót Szabadi István képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezetőjének, aki innen a magasból, a pulpitusról fog beszélni.

SZABADI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Ház! A miniszterelnök úr 2015-ben még arról beszélt, hogy le kell állítani a gazdasági bevándorlást, mert Magyarország a magyaroké. Ehhez képest a jelen törvényjavaslattal külföldi vendégmunkások tömeges bevándorlását teszi lehetővé, amire az elhibázott gazdaságpolitikájuk által előidézett munkaerőhiány miatt van szükség.

A kormány gazdaságpolitikája az elmúlt 13 évben önálló nemzetgazdaság építése helyett a politikai túlélésről szól, még a balliberális kormányokat is túlszarnyalva támogatják a multikat, hogy hazánkba hozzák a beruházásaikat. Ezzel rövid távon ugyan elmondhatják, mennyivel nőtt a GDP, és hány új munkahely jött létre, hosszú távon azonban gazdasági függőségbe taszítják az országot. Ez azért úgy szemmel látható.

Már a 2010 előtt tett választási ígéretüket is, miszerint tíz év alatt egymillió új munkahelyet hoznak létre, csak közmunkásokkal, a korábbi rokkantnyugdíjasok, a 18 év alatti és nyugdíjas korosztály munkába kényszerítésével tudták teljesíteni. Elgondolkodtató, hogy a témában legtöbbször a foglalkoztatáspolitikáért felelős államtitkár helyett a Külgazdasági és Külügyminisztérium államtitkára, Menczer Tamás nyilatkozott. Jelen törvényjavaslattal viszont egyértelművé vált, hogy miről szól az önök munkaalapú társadalmá.

Azzal büszkélkednek, hogy közel a teljes foglalkoztatottság. Miniszterelnök úr a gazdasági évnnyitón mégis arról beszélt, hogy a felépülő gyárakban a következő években félmillió új munkahelyet kell betölteni, amit a hazai munkaerőpiac nem képes biztosítani, tehát jöhetnek a vendégmunkások. Úgy tűnik,

hogy az ázsiai működő tőke behozatala az ázsiai munkavállalók beáramlásával jár együtt.

Azt nem teszik hozzá, hogy a vendégmunkások a fizetésük nagyobb hányadát hazautalják otthoni családtagjaiknak, tartós javakra nem, vagy csak inkább a mindennapi megélhetésükre költenek, így az ő bérük a GDP-t csak papíron fogja növelni. Az úgynevezett magasnyomású gazdaságpolitika eredményeként a munkaerőhiány már 2015 körül nemzetgazdasági szintű problémává lépett elő, amit akkor még román, szerb és ukrán munkavállalókkal igyekeztek megoldani.

A Mi Hazánk Mozgalom már többször hangsúlyozta, hogy a tömeges bevándorlást nemcsak a határkerítés, hanem az alacsony munkabérek állítják meg, de leginkább az alacsony munkabérek. Parragh László még tavaly is arról beszélt, hogy Magyarország versenyképességének alapja az olcsó munkaerőben rejlik. Ez már önmagában óriási szegény, hogy a magyarok munkaerejét olcsón árulják ki.

Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Ez az a gondolkodásmód, amit örökre távol kellene tartani és száműzni kellene a magyar politikából. Európán belül nem igazán vagyunk kedvelt célország munkavállalási szempontból, inkább tranzitországként szolgálunk, mert Nyugat-Európában lényegesen többet lehet keresni. A külföldi munkaerőt elsősorban a fejlődő országokból, Délkelet-Ázsiából és a Fülöp-szigetektől importálják, mert számukra a magyar bérek még így is magasabbak, mint az otthoni lehetőségek. Fennáll a veszélye viszont annak, hogy alkalmazásuk a magyar bérszínvonal letörésével jár, de legalábbis nem a növekedés felé fog mutatni.

Tisztelt Országgyűlés! A Magyarországra érkező külföldi munkavállalók száma a 2015-ös és 2016-os 17 ezer főről 2019-re megközelítette a 70 ezret; majd a korlátozások hatására 2020-ban ugyan 36 ezerre mérséklődött, de ez 2021-ben újra növekedésnek indult. A Covid alatt rájöhettek volna a kormány arra, hogy a gazdasági szuverenitás megteremtése érdekében a hazai termelőkapacitásokat mielőbb le kell választani a globális ellátóláncoktól. Ehelyett pont az ellenkezője történt, a kormány a járvány utáni gazdaságélénkítésre hivatkozással 2021-ben adta a legtöbb támogatást, méghozzá 250 milliárd forintot, a multiknak természetesen; és ez nagyon baj, hogy ez természetes.

Ezzel párhuzamosan jelentősen megkönnyítették, előbb kilenc, majd további nyolc ország állampolgárainak magyarországi munkavállalását. Egy tavalyi kormányrendelettel pedig lehetővé tették, hogy harmadik országbeli munkavállalók munkaerő-közvetítő cégeken keresztül munkavállalási engedély nélkül jöhessenek az országba. Eddig 25 cég kapott minősítő engedélyt arra, hogy ázsiai munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozzon. Ennek fejében nagy létszámban és egyszerűsített eljárás keretében hozhatnak partnereik részére ázsiai munkavállalókat.

Előfordul azonban, hogy a helyi toborzók csak a schengeni határon belülről akarják juttatni a jelentkezőket, akik ezért jó pénzt fizetnek nekik, majd

felszívódnak. Sajnos ez a veszély tökéletesen benne van a rendszerben. A munkaadóknak a külföldi vendégmunkások alkalmazása összességében többbe kerül, mint ha magyarokat foglalkoztatnának, hiszen a szállást és a repülőjegyet is ki kell fizetni, emellett adószámot és tajsámot kell intézni nekik, betegség esetén orvoshoz kell vinni őket.

(16.30)

Az igaz, hogy cserébe viszont a fluktuációt velük akár nullára is lehet csökkenteni, mert a magyar munkavállaló könnyen megteheti azt, hogy ha jobb bérajánlatot kap, akkor vált. Másrésztől könnyen előállhat az a helyzet, hogy a munkáltató a külföldieket fixen foglalkoztatja, miközben a magyar munkanélküliek száma emelkedik. Ennek oka, hogy a munkaadónak a vendégmunkással hosszú távra kötött megállapodásból költségesebb kiszállni, ellenben a hazai munkavállaló szerződését könnyebb sajnos megszüntetni.

A KSH adatai alapján a foglalkoztatottak számának növekedésével párhuzamosan tavaly júniustól idén márciusig a munkanélküliek száma 160 ezer főről 195 ezer főre nőtt, ami veszélyes tendenciát mutat. A statisztikai adatok alapján, ahogy már említettem is, 2021-ben 71 ezer, 2022-ben 74 ezer, idén pedig már 85 ezer külföldi állampolgár tartózkodik Magyarországon keresőtevékenység céljából. Az elmúlt évben csaknem 20 ezer munkavállaló érkezett minősített munkaerő-kölcsönző cégeken keresztül. Ezzel párhuzamosan rekordot dönt a külföldön munkát vállaló magyarok száma, a 2021. januári 85 ezer főről idén márciusban már meghaladta a 100 ezer főt. Eszerint egyértelműen akár lakosságcsere is zajlik/zajlódhat az országban. A külföldön dolgozó több mint százezer magyar honfitársunknak kellene inkább versenyképes körülményeket és béreket biztosítani.

Tisztelt Országgyűlés! Nyugat-Európában így kezdődött: Németországba a hatvanas-hetvenes években azzal a céllal érkeztek vendégmunkások, hogy ők csak dolgozni akarnak, jelenleg pedig már egész városnegyedeket uralnak. Az első generáció még úgyahogy dolgozott, a második már többnyire segélyből élt. A közvetítő cégek tapasztalatai alapján akadtak olyan ázsiai munkavállalók, akik elszöktek a munkaviszony megkezdése előtt. Problémának tartjuk, hogy a törvényjavaslat nem tér ki arra, mi van, ha a vendégmunkások csoportja nem tud beilleszkedni és nem tudja elfogadni kulturális szokásainkat, vagy ha kirívó magatartásukkal megbotránkozást váltanak ki a magyarokból. Miért nem utasítják ki őket azonnal? Felháborítónak tartjuk, hogy egyes közvetítő cégek az integráció elősegítése érdekében nem a vendégmunkás, hanem a magyar munkavállaló érzékenyítésére helyezik a hangsúlyt. Bár a törvényjavaslat nem engedí a vendégmunkások letelepedését, a tartózkodási engedélyek időtartamát pedig 2+1 évben maximálja, mi van akkor, ha a munkáltatónak nem sikerül a munkavállalót az utolsó napon rávennie, hogy elhagyja az

EU területét? Mi történik akkor, ha a magyarországi tartózkodása idején például egy indiai vendégmunkás, mondjuk, ha törvény nem is engedi, de akkor is élettársi kapcsolatot létesít és gyerekek születnek? Ugye, nem gondolja senki komolyan, hogy egy törvényjavaslattal majd az érzelmeket és a biológiát befolyásolni lehet?

A törvényjavaslat szerint a vendégmunkások létszámát rendeleti úton maximalizálni fogják, hiányoljuk azonban, hogy a törvényjavaslatban nincs egy viszonyszám, amely a nagyságrendet mutatná. Jelenleg is számos cég működik Magyarországon, ahol az 50 százalékot is elérheti a külföldi dolgozók aránya. Például itt van a gödi Samsung-gyár, ahol hatezren dolgoznak, a munkások fele külföldi, a gödi munkavállalók száma még a százat sem éri el. Álláspontunk szerint a többségében még fizikai munkavállalókra kiépülő rendszer megágyaz majd a fehérgalléros munkavállalók tömeges betelepülésének is.

A kormányzati kommunikáció nem szól a felesleges munkaerőpiac demográfiai okairól, vagyis arról, hogy minden évben 30-40 ezerrel több munkavállaló megy nyugdíjba, mint ahány fiatal belép a munkaerőpiacra. Arra sem térnek ki, hogy az elmúlt időszakban globális mértékben verték szét a munkavédelmet és a sztrájkjogot. A Mi Hazánk Mozgalom véleménye szerint ennek a törvényjavaslatnak meg sem kellett volna születnie. Önálló nemzetgazdaságot kell építeni, ami nem igényel több százezer külföldi vendégmunkást. A külföldön dolgozó magyarokat kellene megfelelő kormányzati programmal hazahívni, ami nem sikerült sem az első Orbán-kormány alatt, sem az elmúlt 13 év alatt, a balliberális kormányokról meg már ne is beszéljünk, ott aztán pláne. A külföldi multik helyett a helyi gazdaságok megerősítésébe kellene invesztálni, hiszen a magyar munkavállalók kétharmadát a kkv-szektor foglalkoztatja. Nem a vendégmunkások tömeges beáramlásának feltételeit kell megteremteni, hanem olyan körülményeket, hogy a magyarok itthon tudjanak tisztességesen megélni, ne Nyugat-Európába vándoroljanak ki.

Átgondolatlanul, egyik napról a másikra döntenek óriási összeszerelő műhelyek létesítéséről. Mi lesz a következő lépés, tisztelt államtitkár úr? A gyártósorokat majd pár év múlva automatizálni fogják, mert mondjuk, a munkaerőhiányt majd japán mintára robotokkal fogják megoldani? Így képzelik el az ország jövőjét? Ehelyett azt követeljük, hogy Magyarország valóban a magyaroké legyen. Ahogy már említettem, ennek a törvényjavaslatnak meg sem szabadott volna születnie, számunkra, a Mi Hazánk Mozgalom számára ez a törvényjavaslat teljes mértékben elfogadhatatlan. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szabadi István képviselő úr. Most megadom a szót Berki Sándor képviselő úrnak, a Párbeszéd képviselőcsoportja vezérszónokának. Őné a szó.

BERKI SÁNDOR, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Nem tudom, tudták-e: Nógrád megyében 8 százalék fölötti a munkanélküliségi ráta. Mit is jelent ez? Százból nyolc ember aktívan keres munkát, de nem talál, százból nyolc családnak a nincsből kellene enni, rezsit fizetni, gyermekeket nevelni.

Hadd említsek meg még valamit, amit biztosan tudnak: harmadik negyedéve zsugorodik a gazdaság, recesszió van, egymás után szűnnek meg a cégek. Biztos, hogy ez az a pillanat, amikor szélesre kell tárnai a kapukat vendégmunkások előtt? Elovastam „A vendégmunkások magyarországi foglalkoztatásáról” című javaslat hatásvizsgálatát. Még ez a hatásvizsgálat is elismeri, hogy lenne itthon munkaerőtartalék, de az nem ott található, ahol a munkahelyek vannak, vagy ha ott található, akkor nem megfelelően képzett. Ha a kormány is látja, hogy ez a probléma, miért nem próbálja orvosolni? Miért nem segítik a lakhatását annak, akinek úgy lehetne csak munkája, ha messzire költözik eredeti otthonától? És most nem munkásszállók építését szorgalmazom, mert az a családos embereknek nem jó megoldás. A lakásbérlés támogatására lenne szükség és szociális bérlakásokra. Úgy tűnik, hogy az eddig elkészült új munkásszállók is főleg a vendégmunkásoknak épültek, akik a jogszabálytervezet szerint nem hozhatják magukkal a családjukat, így nekik megfelelhetnek a munkásszállók. Ez az új magyar gazdasági modell? Magányra kényszerített, rosszul fizetett, külföldről hozott dolgozókkal feltölteni a munkahelyeket? Ezt találja ki az a kormány, amely nemrég még teleplakátolta az országot azzal: „Ha Magyarországra jössz, nem veheted el a magyarok munkáját!” És mi lesz azokkal, akik munkanélküliként élnek az ország olyan területein, mint például Nógrádban, ahol nincs elég munkahely?

Megmondom mit kellett tenni ahelyett, hogy elárasszjuk vendégmunkásokkal Magyarországot. Először is a magyar dolgozót kell megbecsülni. Aki itthon is elegendő bért és megfelelő munkakörülményeket kap, az nem megy külföldre dolgozni és nem kell vendégmunkásokkal pótolni. Másodszor: legyen végre elegendő forrás képzésre és átképzésre. Harmadszor: legyen végre elegendő forrás a közösségi közlekedésre. Sokan azért nem dolgoznak, mert onnan, ahol élnek, a lepusztult közösségi közlekedéssel nem tudnak bejutni a munkahelyekre, nincs buszjárat, alkalmatlan a menetrend. Ki hiszi el, hogy olcsóbb más földrészekről munkásokat behozni, mint sűríteni egy kicsit a menetrendet, vagy támogatást adni a bejárás-hoz? Negyedszer: ahogyan már említettem, legyen végre elegendő forrás a lakhatás támogatására. Előfordul, hogy csak az ország másik részében lenne munkaalkalom, de az még mindig sokkal közelebb van, mint Mongólia vagy Pakisztán. Ne a külföldi munkaerő behozatalát támogassák, hanem a távolabbi lakhatás megoldásához adjanak segítséget annak, akinek így lehetne munkája.

Önök ma már szavak szintjén megerősítették, hogy a gondolatmenetem helyes. Ideje lenne a gyakorlatban is érvényesíteni a magyar munkavállalók, a magyar emberek érdekeit, mert ez a valódi cél, amire mindannyian felhatalmazást kaptunk. Ez nem nehéz, csak akarat kérdése, csak annak a kérdése, hogy a magyar kormány a nehéz helyzetű magyar családokat kívánja-e támogatni, vagy a minél olcsóbb munkaerő alkalmazásában érdekelt nagytőkét. Köszönöm. (Dr. Molnár Zsolt tapsol.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Berki Sándor képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Megadom a szót 15 perces időkeretben Molnár Zsolt képviselő úrnak, MSZP.

(16.40)

DR. MOLNÁR ZSOLT (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Elnök Úr! Az érdeklődők nagy számára tekintettel különösen fontos kérdéstről beszélünk, és nagyon jó, hogy ennyien vagyunk benn az Országgyűlésben. (Derűltség.)

A magyar kormány április 16-án nyújtotta be az Országgyűlés elé ezt a javaslatot, a vendégmunkások magyarországi foglalkoztatásáról szóló törvényjavaslatot. Szokás szerint az éjfél körüli benyújtási határidő egy rossz gyakorlatot tükrözött, amit rendszerezítettek, és ezen már meg sem lepődünk.

A törvényjavaslatban leírtak szerint Magyarország a vendégmunkások számára a jelen törvényjavaslatban foglaltak szerint kívánja biztosítani a munkavállalás céljából történő 180 napon belül 90 napot meghaladó beutazás és tartózkodás jogát, amennyiben foglalkoztatásukra a foglalkoztató javára vagy irányítása alatt ellenérték fejében kerül sor.

Ezzel párhuzamosan a törvényjavaslat kategorikusan leszögezi, hogy a vendégmunkások családtagjai már nem szívesen látott vendégek Magyarországon. Ez kicsit a modern kori rabszolgaság képét festi a szemünk elé. Azt gondolom, hogy az üzenet elég egyszerűen került megfogalmazásra a kormányzat részéről: a dolgozni tudó és akaró vendégmunkások maximum három évig tartózkodhatnak az országban, de családi kapcsolatra hivatkozással tartózkodási engedély már nem állítható ki a családtagok számára. Ez a szemléletmód egy magát kiemelten keresztényinek és családbarátnak mondó kormányzattól érdekes megközelítés.

Tisztelt Képviselőtársaim! Úgy tűnik, hogy a törvényjavaslatban leírtakkal a kormányzat beismerte, hogy jelen pillanatban Magyarország nem képes kellő számú és megfelelő képzettséggel rendelkező munkavállalót biztosítani a gazdaság számára. Ezért tesz könnyítéseket a kormányzat a harmadik országból, például Kínából, a Fülöp-szigetéről, Indiából, Indonéziából vagy Mongóliából érkező munkavállalók foglalkoztatására. Az is beismerésre kerül, hogy a hazai foglalkoztatáspolitikai jelenlegi állapotában nem képes

a még meglévő csekély munkaerő-tartalékokat munkaképes állapotban tartani. Az évtizedek óta meglévő strukturális munkanélküliséget a kormányzat az elmúlt 13 év során nem tudta felszámolni, illetve a hazai szak- és felnőttképzés rendszere sem tudja még mindig kellően képzett munkaerővel ellátni a gazdaságot. Ezek a tényezők komoly versenyhátrányt jelentenek Magyarország számára az EU tagországaival, illetőleg a szomszédos országokkal összevetve.

Azért azt sem szabad elfelednünk, hogy a már jó ideje meglévő munkaerőhiány kezelésére a magyar kormány már korábban enyhített a külföldről érkező munkavállalási feltételein. A kiemelt fejlesztések, munkáltatók, munkaerő-kölcsönzők már most is minimális engedélyeztetési eljárással hozhatnak be ezres nagyságrendben munkavállalókat. Ilyen kiemelt beruházás például a Paks II. bővítés, a Budapest-Belgrád vasútvonal. Ha még az a feltételezés, megállapítás nyerne, hogy ebben az előbb említett két nagy beruházásban vagy ehhez hasonló fejlesztésekben a NER cégeinek érdekei jelentős mértékben megjelennek, akkor válik igazán érdekessé, hogy a jövőben kik, milyen vállalkozások juthatnak előnyhöz majd a harmadik országból érkező külföldiek foglalkoztatásával, azaz kik lehetnek esetleg a modern kori rabszolgaságok.

A törvényjavaslat a definíciók között még azt is meghatározza, hogy ki minősül kedvezményes foglalkoztatónak, munkáltatónak és minősített kölcsönbe adónak. Ezek értelmében kedvezményes foglalkoztató az, aki a kormánnyal érvényes stratégiai partnerségi megállapodással rendelkezik vagy az a foglalkoztató, amely nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházást valósít meg, vagy az a munkáltató, amely kiemelt exportpartnerségi program keretében partnerségi megállapodással rendelkezik.

A külföldi munkavállalók létszám bővítése már a statisztikában is jól látszik. A KSH-adatok szerint tavaly 14 százalékkal, 81 ezerre nőtt a külföldi munkavállalók száma Magyarországon. A legtöbb, nagyjából 26 ezer munkavállaló Ukrajnából érkezett. Romániából és Szlovákiából egyaránt 8 ezren dolgoznak Magyarországon, Kínából pedig több mint 5 ezren érkeztek. A Fülöp-szigetéről és Indiából érkező vendégmunkások száma is bővült, és bár nagyságrendileg messze elmarad az Európából érkező foglalkoztatottak számától, a Fülöp-szigetéről 182 százalékkal, Indiából és Mongóliából pedig harmadával többen érkeztek tavaly, mint 2021-ben.

Egyre világosabban látszik, hogy a kormányzat a hazai munkaerőpiacon a környező országokból érkező munkavállalókkal sem tudja pótolni a hiányzó létszámot, ezért van szükség az ázsiai és távol-keleti munkaerőre. Hogy ennek mi az oka, arra az egyik lehetséges válasz az, hogy Európában a magyar bérek elég alacsonynak számítanak, ezért aki teheti, nem Magyarországra, hanem Európa más országaiba megy dolgozni. Ennek a szomorú folyamatnak a következtében jelennek meg az indiai, mongol, indonéz, Fülöp-szigeteki munkavállalók hazánkban.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ha kicsit szétnézünk a gazdaság szereplői között, a munkáltatókat vagy a szakszervezeteket is megkérdezzük, hogyan is látják a jelenlegi munkaerőpiaci helyzetet Magyarországon, akkor az a vélemény nem minden esetben esik egybe a kormányzat véleményével. A Magyarországon működő vállalatok jelzései alapján a hozzájuk jelentkező magyar munkaerő sokszor a betanított munkára is alkalmatlan, ezért egyre inkább a külföldről kölcsönzött vendégmunkásokra támaszkodhatnak. Példaként lehet említeni a keleti országrészt, ahol az országos átlag duplája a munkanélküliségi ráta, az itt működő vállalatok azonban többnyire nem a régióban rendelkezésre álló munkaerőt tanítják be, hanem külföldi vendégmunkásokat vesznek fel. Ezzel szemben a kormányzat azt állítja, hogy a még meglévő, csekély létszámú hazai munkaerő-tartalék átképzéssel munkában tartható, ami nem teljes egészében fedi a valóságot.

A szakszervezetek meglátása szerint a vállalatok a vendégmunkásokat helyezik előtérbe a magyar munkavállalókkal szemben, mert a magyarok könnyebben váltanak munkahelyet. Az érdeklődők azt tapasztalják, hogy a harmadik országbeli munkavállalók többsége a textiliparban, a vegyiparban és a szolgáltató szektorban helyezkedik el. A Vasas Szakszervezeti Szövetség becslése szerint jelenleg hozzávetőlegesen 8 ezer Fülöp-szigeteki munkavállaló dolgozhat Magyarországon. Szintén a Vasas Szakszervezet elmondása szerint vannak olyan autóiipari üzemek, ahol létszámstopot hirdettek, és új magyar dolgozókat már nem vesznek föl, miközben tudni lehet, hogy hamarosan több száz vendégmunkás érkezik a gyárba.

Az Országgyűlésbe beterjesztett törvényjavaslatban az a mondat is szerepel, miszerint a kormány elkötelezett a magyar munkavállalók munkahelyének megőrzése mellett. Ez egy nagyon fontos és helyes törekvése a kormányzatnak, azonban ha ez így van, miért kell egyre több külföldi vendégmunkás Magyarországra, ahelyett, hogy a még meglévő csekély munkaerő-tartalékot hoznák munkaképes állapotba és látnák el olyan piacképes tudással, amivel el tudnak helyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon?

Az előbbieken túl amellet sem lehet elmenni szó nélkül, hogy a törvényjavaslat elfogadásával számtalan új rendelet kiadására nyílik majd lehetőség, mely tovább csökkenti Magyarországon a törvényhozás, azaz a parlament súlyát és ellenőrző szerepét. Felhatalmazást kap a kormány, hogy rendeletben határozza meg a vendégmunkások magyarországi beutazásával, tartózkodásával és foglalkoztatásával kapcsolatos részletszabályokat. A foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásáért felelős miniszterrel egyetértésben határozza meg a Magyarországon évente foglalkoztatható vendégmunkások összlétszámát, azokat a foglalkoztatásokat, amelyekben vendégmunkás Magyarországon nem foglalkoztatható, illetve a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásáért felelős miniszter rendeletben határozza

meg azon Magyarországgal nem szomszédos országok listáját, ahonnan érkező vendégmunkások e törvényben foglaltak szerint foglalkoztathóak, illetve az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásáért felelős miniszterrel egyetértésben határozhatja meg a Magyarországgal nem szomszédos, EGT-n kívüli országok azon vendégmunkásainak létszámát, akik Magyarországon évente foglalkoztathatók.

Az előbbieken felsorolt rendeletekalkotásból az is világosan kitűnik, hogy Magyarországon a külföldi munkavállalók foglalkoztatásával kapcsolatos szabályok kialakítása a kormányzati felfogás szerint inkább a külgazdasági és külügyminiszterre tartozna, és kevésbé képezi a hazai foglalkoztatáspolitikai szerves részét.

Köszönöm szépen a lehetőséget, hogy elmondhattam. Remélem, hogy ezek egy része legalább tanulságként a jegyzőkönyvbe bekerül. Köszönöm a szót. *(Berki Sándor tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, kíván-e még valaki hozzászólni. *(Nincs jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Akkor megadom a szót államtitkár úrnak, amennyiben kíván reagálni az elhangzottakra. Ön a szó, államtitkár úr.

DR. CZOMBA SÁNDOR gazdaságfejlesztési minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Mielőtt a részletes válaszokra, illetve észrevételekre kerülne sor, engedjék meg, hogy lépünk kettőt hátra, mert nekem sokszor az volt az érzésem, hogy itt nagyon sokan fölmondták azt a penzumot, amit elvár tőlük a pártjuk, de arról, ami a lényeg, gyakorlatilag semmi vagy alig hangzott el valami.

(16.50)

Miről szól ez a törvény? Ha észrevették, érzékeltek, az exozé elején úgy tűnhetett, hogy nem is a törvényről beszélek, hanem arról, hogy hogyan fogjuk tudni a maradék munkaerőt, az országhatáron belüli maradék munkaerőt alkalmassá tenni arra, hogy foglalkoztatottakká váljanak. Most a szocialistákkal kapcsolatban nem nagyon szeretnék arra a részre reagálni, hogy az ő idejükben mekkora munkanélküliségi rátával, milyen foglalkoztatási szinttel nem bírtak el. Hál' istennek, amiről most beszélünk, ez egy kifejezetten pozitív feladat. Nagy feladat, de pozitív feladat, amikor arról beszélünk, hogy a munkaerőpiac feszessége miatt és a leendő beruházások miatt szabályozott módon, megfelelő keretek között gondolkodnunk kell abban is, hogy hogyan tudjuk a beruházásokat nemcsak idehozni, hanem itt is tartani.

Tehát a fő üzenet továbbra is egyértelműen az, hogy amíg van magyar munkavállaló, addig velük szeretnénk feltölteni az üres álláshelyeket. Na, itt már lehet egy érdemi vita, hogy vajon van-e, mennyi van, hol van, mi miatt vannak strukturális problémák a

rendszerben, hogy van az, hogy egyébként ötven esztergályost látok a rendszerben, de amikor kiközvetítem, öt sem tud munkát vállalni, azért, mert harminc éve nem látott esztergapadot. Nem akarok ezekbe a részletekbe belemenni, de ez a magyar valóság. Ha tehát mi ezzel a kérdéssel érdemben szeretnénk foglalkozni, akkor a valóságot is figyelembe kell vennünk.

Tehát továbbra is az a határozott állításunk, hogy minden eszközt és energiát latba kell vetnünk a következő időszakban, és hazafelé is beszélek, a munkaügyi szervezettel kapcsolatban, hogy találjuk meg azokat az embereket, akik még tudnak, akarnak és képesek dolgozni; ha kell, képzéssel, átképzéssel, ha kell, lakhatási támogatással. Szeretném a képviselő úrnak jelezni, hogy működik ilyen, van lakhatási támogatás jelen pillanatban is, tudunk ilyenről, és hál' istennek, igénybe is veszik elég sokan, sőt utazási költséget is támogatunk. Tehát azoknak a felvetéseknek egy jelentős része nyitott fülekre talált oly módon, hogy gyakorlatilag ezek élnek a mai nap is.

Tehát nagyon-nagyon fontos és nehéz feladatunk lesz, hogy megtaláljuk azt a potenciális munkaerő-tartalékot. Ugye, ez matematikailag 300 ezer fő, akikről most beszélünk. Azért fogalmazok így, mert valóságosan, aki munkára kész és képes állapotban van, bizonyosan ennél kevesebb. A dolgunk az, hogy megtaláljuk őket, és minden eszközzel segítsük, hogy munkához jussanak, ahogy az előbb említettem.

Na most, amennyiben ez nem lehetséges, és az a kérdés, hogy a beruházás érkezzon-e Magyarországra, vagy vigyék el a versenytársaink, mert azért ne legyenek kétségeik, hogy a beruházások kapcsán is és a munkaerő kapcsán is, a harmadik országbeli munkaerő kapcsán is öldöklő verseny folyik már most, és fog folyni a következő években. Efelől ne legyenek kétségeik! Nézzék meg, mit csinálnak az osztrákok, nézzék meg, mit csinálnak a németek, hogy könnyítik ki a rendszerüket, hogy képesek legyenek a gazdaság igényeit kielégíteni!

Nekünk az a fontos feladatunk, hogy ezt olyan keretek közt tegyünk, ami védi a magyar munkahelyeket úgy, hogy egyébként nem gátolja a beruházásokat, illetve a gazdasági növekedést. Ez a keresztmetszete.

Na most, ha belemegyünk ebbe a jogszabályba, jelen pillanatban is vannak hatályos, harmadik országbeliekre vonatkozó jogszabályok. Itt azért láthatjuk, hogy jelenleg is kvótarendszer védi a magyar munkaerőpiacot, és ez a kvóta egyébként úgy néz ki, hosszú évek óta az a számítási metodika, hogy az előző évben bejelentett üres álláshelyek egy hónapra jutó része 50-60-70 ezer szokott lenni általánosságban. Jelentem, szinte egy évben sem tudtuk ezt a kvótát feltölteni - idézőjelben -, tehát ez bőven meghaladta azt az értéket, amit egyébként harmadik országbelivel fel kellett vagy fel tudtunk volna tölteni. De van egy csomó olyan kiskapu a jelenlegi rendszerben, amely nem számít bele a kvótába, nem úgy számít bele, szóval magyarul átláthatatlan. Ebben szeretnénk egyértelmű, világos és átlátható jogszabályi keretet alkotni.

Tehát élni fog a harmadik országbeliekről szóló törvény is továbbra is, és élni fog mellette egy vendégmunkásokról szóló törvény, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy azok, akik ez alá a hatály alá tartoznak, azok könnyített eljárás keretében fognak tudni munkát vállalni; ami a beruházások kapcsán nagyon lényeges kérdés, ha mi versenyképesek akarunk maradni. A kérdés itt az, ugye, hogy ez irányítottan fog-e jönni, tehát meghívót adunk, vagy a kapunkon fognak dörömbölni. A kettő közt, azt gondolom, lényeges különbség van. A következő időszakban erre a területre kell a leginkább koncentrálnunk.

Magát a vendégmunkásokra vonatkozó jogszabályt tegyük tisztába! Jelen pillanatban 15 ország van, ahonnan érkehetnek. Ha azok a munkaerő-kölcsönzők hozzák, akik jelen pillanatban a rendszerben bent vannak, ha stratégiai partner a foglalkoztató, és ha azokba a szakmákba jönnek, ami nincs tiltólistán, akkor isten hozta őket! A mostani jogszabályhoz képest annyi különbség van, hogy eddig azok a szakmák voltak megállapítva - nagyjából 138 -, amibe jöhettek. Most pedig azokat fogjuk beazonosítani, azokat a szakmákat, ahova nem jöhetnek. Érzik a kettő közti lényeges eltérést?

Tehát nyilván ez lényeges kérdés lesz, hogy védjük a magyar munkaerőpiacot ebből a szempontból is, de azért zárójelben az esztergályosproblémámat ezért benne tartjuk a fejünkben, mert ez is izgalmas kérdés lehet.

Tehát azt tudom önöknek mondani, hogy ez a törvény olyan jogszabályi keretet alkot, amely egyértelműen a magyar munkahelyeket és a magyar munkavállalókat védi.

Na most, a részletekbe belemenne: Arató Gergely képviselő úr, igen, egyrészt fölmondta azt, amit föl kellett mondania. Tehát próbáltam keresni azokat a szakmai kérdéseket, amikre egyáltalán tudok valamilyen szinten reagálni.

A bérekkel kapcsolatban jelezte, hogy lenyomják a külföldiek, a harmadik országbeliek vagy a vendégmunkások a béreket. Szeretném teljes határozottsággal mondani, hogy nem nyomják le a béreket a külföldi munkavállalók. Nem is nyomhatják le, mert jogszabályi feltétel nem engedi, és nekünk is megvannak az eszközeink, hogy ezt adott esetben ellenőrizzük, vizsgáljuk. Tehát ez a fajta probléma nem merülhet fel! Elhangzott az, hogy adott esetben többbe kerül egy vendégmunkás foglalkoztatása, mint egy hazaié. Igen. Hiszen, ugye, ide kell utaztatni, szállásról kell gondoskodni, s a többi, s a többi; kétségtelen tény. És ezért van az, hogy azok a nagy cégek, de akár a kisebbek is, akikkel mostanában elég sűrűn beszélgetünk, egyértelműen azt mondják, hogy ők hosszabb távon, tehát néhány éven belül, még ha vendégmunkással kívánják most az akut problémájukat kezelni, mindenképpen magyar munkavállalókban gondolkodnak. És nekünk ez lesz a feladatunk, hogy ezt a fajta igényt, ami jelentkezik most is meg a következő években, ezt minél inkább tudjuk

kielégíteni. Tehát magyarul: a bérekkal kapcsolatos állítások egyszerűen ebből a szempontból nem igazak; de a jövő héten, ha jól emlékszem, lesz egy parlamenti vitanap a bérekről. Nem akarom megelőzni, majd ott is elmondjuk akkor a legfontosabbat.

Inaktívak bevonása, amit a képviselő úr említett. Tudja, az a helyzet, hogy az önök idejében az inaktívak a nem létező kategória volt. Sehhol nem jelentek meg, semmilyen regiszterben. Fogalmuk nem volt, hogy hány százezer ember... (*Arató Gergely: 2010-ben ti raktátok ki őket.*) De, ez pontosan így van, képviselő úr, ez hajszálpontosan így van!

Most ha megfigyeli, ugye, azt látja, hogy az elmúlt időszakban egyszerre nő Magyarországon a foglalkoztatottság és a munkanélküliség, és ez egy átlagember számára meglepő adat lehet, hogy miért is történik ez. Azért történik, képviselő úr, mert az inaktívak jönnek be a rendszerbe, ami gazdasági szempontból kifejezetten jó, mert akikre eddig nem láttunk rá, azokra most rálátunk, és van lehetőségünk rajtuk segíteni.

Z. Kárpát Dániel képviselő úr, ugye, több dolgot is fölvetett. Itt most csak azokra térnék ki, amelyeket fönt hagyott kérdésként vagy annak egy részére. Itt sok minden elhangzott.

(17.00)

Az egyik legfontosabb az volt, hogy a nyilatkozat csak egy nyilatkozat, vagy van emögött valami egyéb tartalom is. A képviselő úr, ha elolvassa, akkor látni fogja majd, hogy még egy fontos momentum van ott, mégpedig a munkaerőigény bejelentése. Ez egy fontos lépés. Tehát magyarul, be sem adhatja addig a kérelmét, ameddig nem jelezte ezt az illetékes hivatal felé, és az illetékes hivatalnak - ez nem a szakhatósági eljárás, amit egyébként olvasott a törvényben, de az illetékes hivatalnak - lehetősége lesz nulladik körben megnézni, hogy az a nyilatkozat, amit ő egyébként kiállít, annak mennyi a valóságtartalma. Van-e adott esetben magyar munkaerő, és ha van, akkor akár meg is kezdheti rá a kiközvetítést. Jó? Tehát azt tudom mondani önnek, hogy jó hírem van, mert ez bent van ebben a törvénytervezetben.

Ugye, itt volt arról is szó, hogy ágazatonként jó lenne meghatározni, hogy mi az a minimumösszeg, amit adott esetben érdemes lenne rögzíteni, illetve azt hangoztatta itt, hogy meg kell védeni a magyarokat. Azért arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy minden évben, így az idén is, helyesebben decemberben döntöttünk az ideai minimálberről és garantált bérminimumról, úgy, hogy a VKF-fel két héten belül december 1-jétől december 15-ére sikerült megállapodnunk. Nem a kormány döntötte el, hanem a tárgyalópartnerek döntöttek, és ahogy az elmúlt időszak mutatja, szerintem bölcsen, hiszen 14 és 16 százalék közötti minimálbér- és garantáltbérminimum-növekedést prognosztizáltunk, vagy állítottunk be, és ugye,

itt volt arról szó, hogy de hát, termelékenység növekedése nélkül nem lehet a béreket emelni. Abszolút egyetértek, hogyne!

Tehát hogy feladat van a termelékenység terén, mezőgazdaság, tudnék ágazatokat mondani, ahol nagyon komoly lemaradásaink vannak, hogyne, ez egy komoly kihívás. Nem most keletkezett, hanem hosszú évek, inkább évtizedek óta, amit nekünk valóban figyelembe kell venni. Amikor egy minimálbér-tárgyalás megy, nagyjából három oszlopot ütünk le: jövő évi várható GDP-növekedés, inflációs sztori, és akkor mi van a termelékenységnövekedéssel. Mert ebből táplálkozhat a bérnövekedés, mert ha nem ebből táplálkozik, akkor össze fog zuhanni a rendszer. Szerintem jól lóttuk be, és ahogy látják, ugye, most a KSH legújabb adatai alapján nagyjából 15-17 százalék között mozog átlagosan is, hiszen tolják ezek a bérek a fentebb lévő sávokat is, nagyjából ebben a sávban mozog. Sajnos az kétségtelen tény, hogy a magas infláció egyelőre megeszi ezeket a bérnövekményeket, tehát ami a számunkra legfontosabb, nem a minimálbérrel kapcsolatos növekedés, hanem az infláció drasztikus csökkenése, amivel lehet ezt a problémát kezelni.

Itt a kvóta intézménye is előkerült. Nyilvánvalóan a részletszabályokban fogjuk majd eldönteni, hogy mi lesz az az összkvóta, amin belül beszélhetünk, mi lesz ebből a vendégmunkáskvóta, és ha figyelmesen olvasták, van még egy számadat, a Belügyminisztérium felhatalmazása alapján van, hogy adott országból hány munkavállaló érkezhetsen. És ugye, nyilván önök is érzik, tudják, hogy ennek is van jelentősége több szempontból is, nemcsak munkavállalási szempontból.

Az, hogy most itt említette, hogy legalább 90 százalékban magyarokat foglalkoztasson, és utána mondott egy példát a TAB-on, ha jól emlékszem, hogy ott van 400 ember. Javasolom, kérdezze meg a munkáltatót, hogy miért döntött emellett. Tehát egy ilyen munkaerőpiaci helyzetben miért döntött úgy, megtett-e mindent azért, hogy megpróbálja magyarul feltölteni, milyen eredménnyel járt, és miért kellett neki harmadik országbelit felvenni? Azért, mert jobban esett neki? Többe kerül a történet, efelől nincs kétségem, tehát emögött olyan munkaerőpiaci dolgok vannak, amit érdemes feltárni. Tehát én nem itt látom annak realitását, hogy valamilyen százalékos arányt mondjunk meg, hiszen számunkra a legfontosabb az, hogy a beruházások idejőjjenek és megvalósuljanak. Lehet, hogy a 95 is sok, meg lehet, hogy a 80 is kevés. Tehát ha ezt taxatívén rögzítjük, akkor nem biztos, hogy ez a problémáinkat hosszabb távon meg fogja oldani.

A demográfiai gondok: egyetértek, hogyne. Amikor legutóbb itt voltam jó néhány évvel ezelőtt, akkor is már látszott az a tendencia, az egész Európa, a fejletlen országok döntő többsége ezzel küzd. Tehát gyakorlatilag Magyarországon - nem árulok el titkot, nyugodtan utána lehet nézni, a KSH adataiból meg más adatforrásból is egyértelműen látszik - 2030-ra

az aktív korúak, tehát a foglalkoztatási korúak tekintetében nagyjából 300 ezerrel lesz kevesebb munkavállaló. Még egyszer mondom: 300 ezerrel! Ez egy iszonyatosan nagy szám. Amikor beszélgetünk, vitatkozunk arról, hogy kell, nem kell, milyen kell, hogy kell, akkor azért ezek a számok is legyenek a fejünkben benn, mert nagyon sok eredményt sikerült elérni az elmúlt években a kormány családtámogatási rendszerén keresztül, de ha csökken a szülőkorban lévő hölgyek száma, és 1,47-ről 1,53-ra visszük - már bocsánat, ez, ugye statisztikailag igaz - a családokban a gyerekek számát, és 2,22 kellene ahhoz, hogy reprodukáljuk magunkat, akkor ez bizony komoly kihívást jelent. Nem ennek a törvénynek a dolgát tárgyaljuk most, de csak szerettem volna jelezni, hogy érezzük, érzékeljük azt, hogy ez egy nagyon súlyos teher lesz a következő időszakban, illetve már most is az.

A Mi Hazánk Mozgalomból Szabadi István képviselő úr úgy kezdte, hogy az elhibázott gazdasági növekedés miatt van munkaerőhiány. Hát, sok ilyen elhibázott gazdasági növekedést kívánok minden országnak! Szerintem ez egy kifejezetten jó dolog, amikor arról beszélünk, hogy munkaerőhiány van és nem munkaerőfelesleg, és mit tudunk kezdeni 200-300-400 ezer emberrel. Említette itt a közfoglalkoztatás problémáját is. Szeretném jelezni, hogy 2010-11-12 környékén közel 300 ezer közfoglalkoztatott volt, mert olyan volt a munkaerőpiaci helyzet, és az akkori kormány azt tette föl kérdésként, hogy segínyt adjunk vagy munkát. És a kérdésre egyértelmű volt a válasz: munkát adjunk, és ha a versenyszféra nem képes ennyi embernek munkát adni, akkor átmenetileg oldjuk meg ezt közfoglalkoztatással. Jelen pillanatban 60-70 ezren vannak ugyanebben a rendszerben azért, mert a gazdaság a többieket felszívta. Tehát erre, én azt gondolom, inkább büszkének kell lenni, mintsem problémaként felvetni.

Hány az annyi? Megint hallottam itt számadatokat: külföldi munka, hány van itt, akkor most hogy van itt? Szeretném akkor jelezni és megerősíteni, hogy nagyságrendileg 80 ezer külföldi munkavállaló van Magyarországon jelen pillanatban, akik döntő többsége szomszédos országbeli ukrán és szerb állampolgár. A döntő többsége! És ha már elhangzott képviselő uraktól is, ugye, ebből a frakcióból, illetve még talán ellenzéki oldalról is, hogy gyakorlatilag az arányokat tekintve Lengyelországban - direkt nem számadatot mondok, mert ugye, egy lengyel munkaerőpiacot nem lehet összehasonlítani egy magyar - 6 százalék, a cseh 3,6, a magyar 1,7. Tehát szeretném kérni, hogy tegyük a helyére ezt a történetet, hogy az aktív korúak tekintetében milyen százalékban vannak azok, akik jelenleg harmadik országbeliként munkát végeznek.

A Párbeszédből Berki Sándor képviselő úr már az előbb mondta, hogy Nógrádban 8 százalékos a... - nincs itt most a képviselő úr, de akkor úgy teszek, mintha itt lenne, és válaszolnék rá, tehát én Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei vagyok, hasonló adatokat tudnék mondani.

De annak idején, 2010 környékén ezt még hárommal kellett volna megszoroznom, mert 20 százalék fölött volt, és utána sokáig 10-15-18 százalék környékén ragadt be. Tehát hogyne, persze, a nógrádiaknak is probléma ez a helyzet, és ismerjük a magyar munkaerő mobilitását, az közelít a nullához. A kérdés tehát mi?

A kérdés az, hogy hogyan tudunk olyan embereknek is munkát adni egyébként, akiknek a mobilitása olyan-amilyen. Hát, úgy tudunk, tisztelt képviselő urak, hogy oda visszük a munkahelyet, ahol a munkás-kéz rendelkezésre áll. Ez ilyen egyszerű történet. Évek óta küzdünk ezzel, én emlékszem még a '10-12 környékén, amikor tárgyalgattunk leendő befektetőkkel, hallani nem akartak a Dunán inneni részről - hallani nem! Bármilyen eszközt, bármilyen rendszert, nem! Nagyon örülök neki, hogy most nem ez a helyzet.

(17.10)

Oda kell vinni, ahol a munkás-kéz rendelkezésre áll, és a vidék megtartóerejét pedig erősíteni kell, de mindenképpen stabilan tartani - ez megint egy újabb vitának lehet majd a témája.

Ugye, azt már említettem, hogy a lakásbérlet, a lakhatási támogatást, az utazásiköltség-térítést, egyebet támogatjuk. Illetve itt a munkásszállásokkal kapcsolatban is elhangzott, hogy vendégmunkásokkal van tele. Szeretném jelezni, hogy így, ebben a formában ez azért nem igaz. Hál' istennek, szoktam menni, vágok át szalagot, és azt látom, hogy igény van rá, és örülnek mind, azok is, akik a beruházást megvalósították, és azok is, akik egyébként a lakhatási problémájukat tudták kezelni.

Összességében azt gondolom, hogy ez egy jó törvényjavaslat, szükséges törvényjavaslat, mert nélküle olyan helyzetbe kormányoznánk magunkat munkaerőpiaci szempontból, amit később nem vagy alig tudnánk kezelni. Arra szeretném kérni a tisztelt képviselő hölgyeket, urakat, hogy támogassák teljes mellszélességgel ezt a tervezetet. Természetesen, ha olyan javaslat érkezik, ami megfontolandó, megszívlelendő, azt nyilván bármelyik frakciótól szívesen vesszük. Elnök úr, köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Czomba Sándor államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! A mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk.

Most a **napirend utáni felszólalások** következnek. Elsőként megadom a szót napirend utáni felszólalásra Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak, Jobbik: „Meddig még?” címmel. Ön é a szó, képviselő úr.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Nemcsak az építési törvény módosítása került szóba a héten, hanem bizony a magyar fiatalokat érintő bérkérdés és kivándorlási kényszer is nagyon

sokszor szóba került. Itt többször megosztottam már azt a számadatot a Házzal, ami azt illeti, hogy mennyire kevés új építésű lakást és mennyire kevés új bérlakást látunk a rendszerben. Az utolsó adataink 2022 első háromnegyed évéről szólnak: itt 13 617 új lakás épülését detektáltuk. Ez, ugye, több mint 7 százalékkal több, mint a korábbi időszakban, de ha az egész éves adatot megkapjuk, akkor is azt látjuk, hogy a legeslegjobb esetben is csak a teljes ingatlanállomány 200 évenkénti cseréjét teszi lehetővé az az elképesztően alacsony számadat, amely egy kiszáradt gazdaságra utal.

Amióta először javasoltam a „Mi várunk” program kidolgozásakor egy állami háttérű bérlakásépítési koncepció keresztülvételét, évről évre egyre nehezebb ennek a lehetséges elindulása, hiszen a munkakerőlkötség ahhoz képest egyértelműen megnövekedett, de az alapanyagköltség még jobban. Azt látjuk, hogy még több magyar fiatal vándorolt jellemzően kényszerből nyugat-európai országokba, és minden egyes piaci körülmény az ellen hat, hogy olcsón és hatékonyan lehessen egy ilyen rendszert kidolgozni. Tehát a legjobb az lett volna, ha akkor, nyolc-kilenc éve elkezdjük, amikor ezt letettük az asztalra, de most sem lenne késő.

Szeretném jelezni ugyanakkor, hogy több államtitkár említette a CSOK-ot, a babavárót és különböző családtámogatási formákat, amelyeket én külön-külön is alapvetően támogatok. Kettő problémám van velük: egyrészt a büntető típusú tételek és adók abban az esetben, ha az előzőleg vállalt és a legjobb szándék mellett sem sikerbe torkolt szándékok fellelhetőek ebben a rendszerben, másrészt pedig azt látom, hogy ezek a családtámogatási formák - bár a demográfiai áttörést egyáltalán nem hozták meg - jellemzően a felső középosztálytól felfelé tudnak kedvezni.

Olyan ez, mint egy lakáshitel, ahol nagyságrendileg azért nettó 400 ezres fizetéssel kell ahhoz rendelkezni, hogy az ember egy érdemi ingatlanra tudjon szert tenni, mondjuk, Budapesten egy 60 négyzetméter körüli vagy afölötti, adott esetben még nem is panelházra, de jellemzően panelra szokta ez futni. Azt látjuk, hogy aki ez alatt keres, márpedig azért sajnos elég terebélyes létszám található Magyarországon a gyengébben keresők között, az bizony kiszorul ebből a lehetőségből, és mivel leépítették a lakáscélú előtakarékosság állami támogatását is, azok, akik korábban egy bankhitel, egy CSOK önrészére össze tudtak szedni ilyen támogatott formával, állami támogatással néhány millió forintot, azok most teljes mértékben reménytelennek érzik az önálló lakás megszerzésének esélyét.

Többféle statisztikai adat jön szembe. Az egyik utolsó szerint a magyar fiatalok több mint egyharmada teljesen esélytelennek látja azt, hogy saját ingatlanhoz jusson. Itt jellemzően az irreálisan magas alberletárak kifizetése az egyik út, sajnálatos módon viszont a másik jellemző megoldás az, hogy Nyugat-Európában próbálnak az érintettek szerencsét, márpedig ha ott találnak párt, ott születnek gyermekek,

ők ott kezdenek el szocializálódni, nagyon ritka az az eset, amikor ide visszaköltözött és örök életre itt maradó magyar család lesz ebből. Tehát lássuk be, hogy sajnos most még nem ez a tipikus. Van olyan persze, aki pár év után visszaköltözik, aztán esetleg megint felkerekedik, de a helyzet az, hogy nem ez lenne a cél, hanem egy állami háttérű bérlakásépítési program.

Ahhoz, hogy ebből bármi látsszon, évente 5-10 ezer bérlakást kellene átadni, ezek kimondottan csak az új építésűek, és párhuzamosan fel kellene mérni az 550 ezres üresen álló ingatlanállományt. Ha ennek csak az egytizedét tudjuk bérlakásként az állami tulajdonúak közül újraravázolni és behozni a rendszerbe, akkor már óriási léptünk előre, kevesebb magyarnak kell kényszerből kivándorolni.

A mai vitapontokhoz jegyezném meg, hogy ha kevesebben vándorolnak ki, akkor a kormány is kevesebb harmadik világbeli vendégmunkást fog szervezeten importálni Magyarországra. Tehát minden összefügg mindennel, de azt is látni kell, hogy ahhoz, hogy magabíró, erős polgárság gerincét biztosító fiatalok élhessenek Magyarországon hosszú távon is, egy normális béreket megcélzó tervezetre is szükség lenne, mert az európaihoz közelítő bérszínvonalból lehet adott esetben bankhitelt fizetni, önálló ingatlanra szert tenni, de ez nem veszi le a kormány válláról a felelősséget azt illetően, hogy foglalkozzon azokkal a százazrekkel, akiknek csak egy bérlakásprogram nyújthat alternatívát.

Épp ezért mi a „Mi várunk” program szakmai koncepciójának az asztalra tételével őket, az ő jövőjüket célozzuk meg annak érdekében, hogy a szülőföldön való boldogulás minden magyar számára elérhető, reális és ne csak vágyálom legyen. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Z. Kárpát Dániel képviselő úr. A következő napirendi utáni felszólaló nem tartózkodik a teremben, ezért megadom a szót Bartos Mónika képviselő asszonynak, Fidesz.

BARTOS MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Ferenc pápa április végi magyarországi látogatásakor a történelem, a hidak és a szentek városának nevezte Budapestet. A különböző valóságokat összekötő hidakat megemlítve arra buzdított, hogy gondolkodjunk el az egység fontosságán, amely ugyanakkor nem egyformaságot jelent. A hídépítés bizonyára nem áll távol a szentatyától, hiszen a római pápa címei között szerepel többek között a pontifex maximus, amely szó szerinti fordításban legfőbb hídépítőt jelent, hidakra pedig igenis szükség van.

Kőrösi Csaba, az ENSZ Közgyűlés 77. ülészaka elnökének március 31-ei bizottsági megjelenésén részletesen bemutatta azt a kihíváshalmazt, amely az emberiség előtt tornyosul, és az is elhangzott, ezt tapasztaljuk is, hogy nem állunk jól a megoldás területén: az ENSZ által meghatározott és a tagországok

által is elfogadott fenntartható fejlődési célok elérésében is messze elmaradunk kitűzött elvárásainktól. Új megoldási módokra van szükség, ha úgy tetszik, új hidakra kell lelnünk, amelyeken haladva el tudjuk érni létfontosságú céljainkat.

Egy ilyen kitűnő hidat szeretnék most a tisztelt Háznak bemutatni, ez pedig nem más, mint a fenntarthatósági kérdéskör teremtésvédelem-alapú megközelítése. A teremtésvédelem-alapú szemlélet valamilyen módon a világvallások többségének tanításában megjelenik. Túlmutat a technológiaalapú gondolkozáson, egyfajta erkölcsi és értékalapú megközelítést hoz a válaszok megtalálásába. Nem csupán összefogásra buzdít, hanem építhet a vallások teremtésvédelemről alkotott, egymással összeegyeztető szemléletére, sőt pozitív, megoldásalapú megközelítés erősítésével cselekvésre buzdít. Erre nagy szükség van, hiszen a minket körülvevő kihívásokat elemezve nagyon gyakran a problémákra koncentrálnunk, ami a félelmet táplálja, a félelem viszont a cselekvés és a kreativitás ellen hat.

A teremtésvédelem ezzel szemben tudja és hirdeti az ember méltóságát és helyét a világ művelésében és őrzésében, az életet egy magasabb létező szempontjai szerint szemlélve túl tud lépni az elkeseredésre hajlamosító valóságon, a vallások közös szemléletére alapozva kultúrákon átívelő közös cselekvésre ösztönöz.

(17.20)

Nagyon köszönöm, hogy egyetemi szinten ez a hídépítés megkezdődött. Május 18-án a Nemzeti Közszerződési Egyetem Eötvös József Kutatóközpont Vallás és Társadalom Kutatóintézete, valamint a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Szent II. János Pál Pápa Kutatóközpont Teremtésvédelmi Kutatóintézete konferenciát szervezett a „Természet- és klímavédelem az egyházi tanításokban - Vallásközi párbeszéd a teremtésvédelem szolgálatában” címmel.

A konferencián felszólalt az Apostoli Szentszék integrált emberi fejlődés előmozdításáért felelős díkasztriumának vezetője. A bécsi Sigmund Freud Egyetem oktatója a muszlim közösségek ökológiai aktivitásáról beszélt. Egy másik előadó a Korán és a Biblia teremtésvédelmet érintő szakaszait hozta elénk, és hasonlította össze. A teremtésvédelem ortodox zsidó tanításokban való megjelenéséről egy rabbi előadó szöveg. Az előadások között megjelent a római katolikus egyház teremtésvédelmi megközelítése, valamint az ortodox egyház álláspontja is ismertetésre került.

Az egyházi oldalon túl a tudomány képviselői is szöveget kaptak, és a nap végére kirajzolódott egy olyan ismereti és megoldási háló, amelynek elemei kölcsönösen erősítik egymást, új és hatékony eszközöket kínálnak a fenntarthatóság, a teremtésvédelem céljainak elérése érdekében.

Köszönet Deli Gergely úrnak, a Nemzeti Közszerződési Egyetem rektorának; Vincze Krisztiánnak, a

Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektorhelyettesének; Hídvéghiné Pulay Brigittának, a Teremtésvédelmi Kutatóintézet munkatársának; Ujházi Lórándnak, aki a Nemzeti Közszerződési Egyetem Vallás és Társadalom Kutatóintézetének, valamint a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Teremtésvédelmi Kutatóintézetének vezetője, és az összes szervezőnek, hogy felvállalták ezt a missziót, és új hidakat építenek. Én nagyon sok áldást kívánok a szolgálatukhoz. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. (Taps.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Bartos Mónika képviselő asszony. Szintén napirend utáni felszólalásra jelentkezett Fekete-Győr András képviselő úr, a Momentum képviselője: „Mikor jönnek már a mentők?” címmel. Ön a szó, képviselő úr.

FEKETE-GYŐR ANDRÁS (Momentum): Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Beszélünk kell Gálvölgyi János és az Országos Mentőszolgálat kapcsán az Orbán-rezsim felelősségéről. Friss hír az, hogy Gálvölgyi János két hét után hazatérhet a családjához, illetve, ha jól tudom, még néhány hét rehabilitációs kezelésre szorul. Úgyhogy innen, a Parlament épületéből is kívánok neki sok erőt, egészséget és mihamarabbi felépülést.

Ami az Orbán-rendszerrel illeti: egy állam akkor működik, ha bizonyos alapvető feltételeket teljesít, tehát például folyik a víz a csapból, ha azt megnyitom, vagy világosság lesz, ha felkapcsolom a szobában a villanyt, ha van iskola, ha van kórház, ha van munkahely, ha működik a rendőrség, működik a tűzoltóság, és bizony kijönnek a mentők, ha valaki rosszul lesz, és mindezt időben teszik. Ez nem tűnik nekem olyan nagyon nagy dolognak. És ez még nem a skandináv jólét, csak annyit jelent, hogy nem vagyunk egy bukott állam, amely az alapvető funkcióit sem képes ellátni.

Magyarországot önök 13 éve kormányozzák; a fideszes képviselők itt a parlamentben, illetve a fideszes propaganda nap mint nap, hétről hétre elmondják, hogy milyen ügyesen, milyen sikeresen teszik ezt. A tapasztalat azonban kicsit más, ha bemelegyünk például a boltba, hogy élelmiszert vásároljunk, és szembesülünk, hogy kétszer-háromszor annyiba kerülnek ezek az élelmiszerek, mint tavaly vagy tavalyelőtt kerültek. És akkor is szembesülünk ezzel a jó kormányzással, amikor például kórházba kell feküdnünk, vagy amikor rosszul leszünk, és mentőt kell hívunk.

Az elmúlt hetekben több olyan hihetetlen ügy is napvilágot látott, ami azt jelzi, hogy az önök által foglyul ejtett állam nem működik jól, sőt bizonyos esetekben nem is működik. Egy budaörsi nőnek 52 percet kellett várnia a mentőre - ez még tavaly volt -, ami alatt elvérzett, és meghalt. Gálvölgyi János színművészhez 40 perc alatt sem ért oda a mentő, a lányainak kellett végül kórházba szállítania őt, és utána intenzív ellátásra szorult.

Mi, momentumosok évek óta jelezzük itt a parlamentben is és a parlamenten kívül is, hogy az egészségügy az összeomlás szélére került. A mentőszolgálat nem kap elég pénzt, nincsen elég embere, nem megfelelőek az eszközeik, a mentősök egyszerűen alul vannak fizetve. Tehát kérdezem én, hogy minek kell még ahhoz történnie, hogy a kormány, az Orbán-kormány ezeket az evidenciákat észrevegye. Hány Vodafone-t fognak még megvenni közpénzből Orbán-cégeknek, hány milliárdos vissza nem térítendő támogatást fognak még adni Orbán Viktor strómanjainak, hány túlárzott erőművet fognak még megvenni közpénzből Mészáros Lőrincről, mielőtt a mentőknek a mentősöknek juttatná a pénzt, hogy legyen elég emberük? Ez a kérdés, amire sok százezer, sok millió magyar ember vár választ önkéntől.

És itt nem csak személyes hibákról van szó, és ezt nagyon fontos kiemelnem, a probléma rendszerszerű: túlhajsolt, alulfizetett emberek dolgoznak a mentőszolgálatnál, akik ezért nyilvánvalóan többet fognak hibázni. Gálvölgyi János majdnem tragédiája elég lesz a Fidesz-kormányának, hogy lépjen valamit a mentősök ügyében? Vagy meg kell várni, amíg egy Fidesz-politikushoz nem jön majd ki egyszer a mentő, hogy esetleg elkezdjenek foglalkozni ezzel az ügyvel?

Ha a kormány továbbra is úgy próbálja megoldani az egészségügy problémáit, hogy sarokba állítja, hátha ott kevésbé látszik, akkor Magyarországon emberek fognak meghalni. Ha a Fidesz azzal van elfog-

lalva, hogy a hozzá köthető üzleti kör minél több magánegészségügyi központot szerezzen meg, abból nyilván jó sok profitra fognak szert tenni, abból lehet kastélyozni, lehet jachtozni, lehet bulizni, csak egyvalami nem lesz: több megmentett magyar élet.

A Momentumban mi egy jóléti államot szeretnénk létrehozni, egy jóléti Magyarországot, amelyben az oktatás, az egészségügy és a munkahelyteremtés a prioritás. Kórházak, iskolák, munkahelyek - ezek a prioritások. Ahogyan a mentőknél az életmentés az. Szerintem ez egyezik a magyarok többségének véleményével és akaratával, nem hiszem, hogy tömegek szeretnék feltőkésíteni előbb a 4iG-t, amit Jászai Gellért, Orbán Viktor embere vezet vagy a Duna Aszfaltot, mint az Országos Mentőszolgálatot.

Kérem, hallgassanak ezekre az emberekre, hallgassanak a magyar emberekre. Talán még meg is térül az önkö befektetése, ha önkö vagy az önkö rokonai lesznek rosszul, akkor nem kell majd egy órát várni, amire kiér a mentő. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Fekete-Győr András képviselő úr.

Tisztelt Országgyűlés! A napirend utáni felszólalások végére értünk. Megköszönöm munkájukat. Az Országgyűlés jövő héten kedden, 11 órakor folytatja ülését.

Az **ülésnapot bezárom**. Nyugodalmass jó estét kívánok!

(Az ülésnap 17 óra 28 perckor ért véget.)

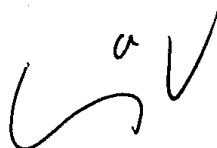
Bakos Bernadett s. k.
jegyző

Berki Sándor s. k.
jegyző

Földi László s. k.
jegyző

Mihálffy Béla s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója

Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)